

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
Министерство образования и науки Республики Казахстан

Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы
Национальная академия образования имени И. Алтынсарина

**БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ, МҰҒАЛІМДЕРДІҢ ДАЙЫНДЫҒЫН, АТА-
АНАЛАР ҚОҒАМДАСТЫҒЫНЫҢ ТІЛЕКТЕРІН ЕСКЕРЕ ОТЫРЫП
ЖМҚ ПӘНДЕРІН АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕ ОҚЫТАТЫН ЖАЛПЫ ОРТА
БІЛІМ БЕРУ МЕКТЕПТЕРІНІҢ ДАЙЫНДЫҒЫ БОЙЫНША
МОНИТОРИНГ**

Әдістемелік ұсынымдар

**МОНИТОРИНГ ГОТОВНОСТИ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛ
К ИЗУЧЕНИЮ ПРЕДМЕТОВ ЕМЦ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ
С УЧЕТОМ ГОТОВНОСТИ УЧИТЕЛЕЙ, ЖЕЛАНИЙ РОДИТЕЛЬСКОЙ
ОБЩЕСТВЕННОСТИ И ОБУЧАЮЩИХСЯ**

Методические рекомендации

Астана
2018

Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы Ғылыми кеңесімен баспаға ұсынылды (2018 жылғы 24.04. № 5 хаттама)

Рекомендовано к изданию Ученым советом Национальной академии образования им. И. Алтынсарина (протокол № 5 от 24.04.2018 года)

Білім алушылардың, мұғалімдердің дайындығын, ата-аналар қоғамдастығының тілектерін ескере отырып ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқытатын жалпы орта білім беру мектептерінің дайындығы бойынша мониторинг. Әдістемелік ұсынымдар. - Астана: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2018. – 89б.

Мониторинг готовности общеобразовательных школ к изучению предметов ЕМЦ на английском языке с учетом готовности учителей, желаний родительской общественности и обучающихся. Методические рекомендации. - Астана: НАО имени И. Алтынсарина, 2018. – 89с.

ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқытуға дайындық мониторингісі мұғалімдерге, білім беру ұйымдарының басшыларына, әдіскерлерге, білім басқармасының басшылары мен қызметкерлеріне арналған. Аталған санаттағы қызметкерлер мониторинг нәтижелерін ЖМЦ пәнін ағылшын тілінде оқытуды әрі қарай дамытуға пайдалана алады.

Мониторинг готовности общеобразовательных школ к изучению предметов ЕМЦ на английском языке предназначен для учителей, руководителей учебных заведений, методистов, руководителей и сотрудников Управлений образования. Сотрудники этой категории могут использовать результаты мониторинга для дальнейшего продвижения обучения предмету ЕМЦ на английском языке.

© Ы. Алтынсарин атындағы
Ұлттық білім академиясы, 2018.

© Национальная академия образования
им. И. Алтынсарина, 2018.

Кіріспе

Жаратылыстану-математикалық циклдің бірқатар пәндерін ағылшын тілінде оқытуға көшу Қазақстан Республикасының Президенті Н.Назарбаевтың «Ұлт жоспары» атты «100 қадам» бағдарламасында қарастырылған, оны жүзеге асыру келесі 10-15 жыл арасында «бірінші нөмірлі» міндетке айналуы тиіс. Сонымен қатар, «Білім беру жүйесінде ағылшын тілін оқытуға кезең-кезеңмен көшу - жоғары мектеп пен жоғары оқу орнында» 79-шы қадамында көрсетілгендей, түлектердің бәсекеге қабілеттілігі және білім беру секторының экспорттық әлеуетін арттыру негізгі мақсат болып табылады.

Аталған мақсатқа жету ҚР білім беруді және ғылымды дамытудың 2016 - 2019 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасында көрініс тапқан, сонымен қатар, 2015 жылы «Үш тілде білім беруді дамытудың 2015-2020 жылдарға арналған Жол картасы» қабылданды.

Кезең-кезеңмен көшу 2013 жылы бірінші сыныптың бағдарламасына ағылшын тілін енгізуден басталған. 2017-2018 оқу жылында бірінші сыныптан ағылшын тілін оқуды бастаған балалар бесінші сыныпқа келді. 2022 жылы жоғары сыныптың білім алушылары 4 пәнді ағылшын тілінде оқуды бастайды.

Информатика – қазіргі таңдағы балалар жазылымнан бұрын негізін танытын пән, себебі, ерте жастан бастап балалар компьютерді меңгереді. Ал компьютер тілі – ағылшын. Химия, физика, биология – бұл пәндердің жиынтығы әлемнің нақты көрінісін сипаттайды және аталған пәндердің ақпараттары өзге де тілдік емес пәндерге қарағанда ағылшын тілімен интеграцияланады, себебі, өзінің ерекшелігіне сәйкес, олар, үнемі әр сабақ барысында қайталанып отыратын шектеулі грамматикалық құрылым санымен қолданылады. Аталған пәндерге графикалық тіл (сызбалар, диаграммалар, формулалар және т.б.) тән болып табылады, өз кезегінде оқылатын материалдардың нақты пайыздық үлесі көру арқылы қабылданады, ол оқу жүктемесін азайтады.

2018-2019 оқу жылында пәндерді ағылшын тілінде оқыту бойынша пилот жалғасатын болады. Бірақ, 2019 жылы физика, химия, биология, информатиканы жоғары сыныптарда педагогикалық кеңестің және ата-аналар комитетінің шешімімен оқытылады, егер, дайын болған жағдайда. 2019-2020 оқу жылында облыс орталықтарының барлық мектептері 10,11-сыныптарда 1 және 4 пән аралығында тілді және пәнді оқытудың арнайы әдістемесі негізінде ағылшын тілінде жүргізу жоспарланып отыр, 1 пән – міндетті түрде ата-аналардың ниетін ескере отырып, 2020-2021 жылдан бастап аудан орталықтарының, шағын қалалардың және ірі ауылдардың барлық толық жинақты мектеп мұғалімдерінің, білім алушылардың және оқу ресурстарының даярлығына байланысты қосылады, ата-аналардың келісімімен аталған төрт пәннің біреуі немесе бірнешеуі ағылшын тілінде оқытылатын болады. 2021-2022 оқу жылынан бастап дайындық деңгейіне қарай жекелеген пәндерді ағылшын тілінде оқытуға ауылдық және шағын жинақты мектептер көшеді.

Жоғарыда айтылғандарға байланысты мониторинг жүргізілді, мониторингтің негізгі мақсаты - мектептердің жаратылыстану-математикалық цикл пәндерін ағылшын тілінде оқытуға даярлығын анықтау.

Аталған мониторинг онлайн-режимінде жүргізілді. Мониторингке ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқыту бойынша (Пилоттық жоба жүзеге асырылып жатқан 153 мектеп және ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқыту элементтері енгізіп жатқан 374 мектептерінен басқа) Қазақстанның барлық мектептері қатысты.

Онлайн-сауалнама келесі категориядағы респонденттерге арналған:

- физика пәні мұғалімдері;
- химия пәні мұғалімдері;
- биология пәні мұғалімдері;
- информатика пәні мұғалімдері;
- мектеп директорының орынбасарлары;
- ата-аналар;
- 7-11-сынып оқушылары.

1. ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқытуға жалпы білім беретін мектептердің дайындық мониторингісінің құрылымы және технологиялық картасы (мұғалімдер, ата-аналар қоғамдастығы, білім алушылар)

Мониторинг екі блоктан тұрады:

- 1) педагогтарға, білім алушыларға және ата-аналарға арналған сауалнама;
- 2) ақпарат ағымын өңдеу есеп формалары немесе технологиялық карталары;

Бірінші блок физика, химия, биология және информатика мұғалімдеріне арналған 14 сұрақты, 7-11 сынып білім алушыларына арналған 6 сұрақты және ата-аналарға арналған 7 сұрақты қамтиды.

Олар төменде көрсетілген.

Физика, химия, биология және информатика мұғалімдеріне арналған сұрақтар:

- 1 Сіз өз пәніңізді ағылшын тілінде жүргізесіз бе?
- 2 Егер ағылшын тілінде жүргізсеңіз (бірінші сұрақ), онда қай сыныпта/сыныптарда?
- 3 Егер ағылшын тілінде жүргізсеңіз (бірінші сұрақ), онда оқытатын сыныптарыңыз:
- 4 Егер ағылшын тілінде жүргізсеңіз (бірінші сұрақ), онда қолданатын ресурстарды атаңыз:
- 5 Өзіңіздің ағылшын тілін меңгеру деңгейіңізді бағалаңыз. Алдымен сілтемені ашып, әрбір деңгейдің сипаттамасын мұқият оқып танысыңыз (ағылшын тілін меңгеру деңгейлері 1 кестеде көрсетілген).
- 6 Сіздің ағылшын тілін меңгеру деңгейің растайтын сертификаттар бар ма?
- 7 Білім берудің жаңартылған мазмұны бойынша біліктілікті арттыру курстарынан өттіңіз бе?
- 8 CLIL-технологиясы бойынша біліктілікті арттыру курстарынан өттіңіз бе?
- 9 Ағылшын тілі бойынша біліктілікті арттыру курстарынан өттіңіз бе (тілдік курстар)?
- 10 Сіздің пән бойынша сабақты ағылшын тілінде қандай режимде жүргізу керек? Бұл сұраққа жауап беру үшін, түсініктемені мұқият оқып шығыңыз. **Ішінара/жартылай ену** келесіні білдіреді: сабақтың жекеленген кезеңдері ағылшын тілінде (Т3) жүргізіледі. **Толық ену**: сабақ толығымен ағылшын тілінде (Т3) жүргізіледі.
- 11 Пәнді **ішінара/жартылай ену** режимінде қандай сыныптан бастаған дұрыс?
- 12 Сіздің пәнді **толық ену** режимінде қандай сыныптан бастаған дұрыс?
- 13 Өзіңіздің біліктілік санатыңызды көрсетіңіз
- 14 Өзіңіздің педагогикалық өтіліңізді көрсетіңіз

7- 11-сынып білім алушыларына арналған сұрақтар:

1 Ағылшын тілін меңгеру деңгейіңізді бағалаңыз. Алдымен сілтемені мұқият оқып, әрбір деңгейдің сипаттамасымен танысыңыз (1 кесте).

2 Сіз ағылшын тілін қайда оқыдыңыз/оқып жүрсіз?

3 Ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсартқыңыз келе ме?

4 Сіздің сыныпта қандай пән ағылшын тілінде жүргізіледі?

5 Сіз ағылшын тілінде бір немесе бірнеше пәнді оқығыңыз келе ме?

6 Сіздің ата-анаңыз, мектепте бір немесе бірнеше пәнді ағылшын тілінде оқытуға қалай қарайды?

Ата-аналарға арналған сауалдар:

1 Сіздің балаңыз үйде қандай тілді қолданады?

2 Сіздің балаңыз неше және қандай тілдерде сөйлейді?

3 Сіз бір немесе бірнеше пәнді ағылшын тілінде жүргізу деген идеяны қолдайсыз ба?

4 Сіздің балаңыз ағылшын тілін үйренгісі келе ме?

5 Сіздің балаңыз 10-сыныпта бір немесе бірнеше пәнді ағылшын тілінде оқуға дайын ба?

6 Сіздің балаңызды мектепте ағылшын тіліне оқытуы қанағаттандыра ма?

7 Сіздің балаңыз ағылшын тілін қосымша оқи ма?

1-кесте – Шет тілін білудің жалпыеуропалық құзыреттері: оқып-үйрену, оқыту, бағалау (Common European Framework of Reference: Learning, Teaching, Assessment)

Деңгейлер	Деңгейлердің дескрипторлары
A1	Нақты міндеттерді орындауға қажетті, сөйлемдердегі таныс сөздер мен сөз айналымдарын түсінемін және қолдана аламын. Өзімді/басқаларды таныстыра аламын, тұратын мекен жайым, таныстарым, мүлкім бойынша сұрақтар қойып/жауап бере аламын. Күрделі емес әңгімеге араласа аламын, егер де әңгімелесуші анық және баяу сөйлесе және де көмек көрсетуге дайын болса.
A2	Өмірдің негізгі сфераларымен байланысты жеке сөйлемдер мен жиі кездесетін сөйлемшелерді түсінемін (мысалы, өзім және отбасы мүшелері туралы, сатып алу, жұмысқа орналасу және т.б.) Қарапайым таныс және тұрмыстық тақырыптардағы ақпараттарға байланысты тапсырмаларды орындай аламын. Өзім, өзімнің туыстарым мен жақындарым туралы қарапайым сөйлемшелермен айтып бере аламын, күнделікті өмірдің негізгі аспектілерін сипаттай аламын.
B1	Жұмыста, оқуда, дем алыста және т.б. жиі туындайтын, әртүрлі тақырыптардағы әдеби тілде жазылған хабарламалардың нақты идеяларын түсінемін. Оқылатын тілдік мемлекетте болған уақытта туындайтын көпшілік жағдайларда сөйлесе аламын. Мені ерекше қызықтыратын немесе белгілі тақырыптарға байланысы бар хабарлама дайындай аламын. Әсерлерді, оқиғаларды, ұмтылыстарды, үмітті сипаттай аламын, болашаққа деген жоспарды және өз пікірімді айтып және негіздей аламын.
B2	Нақты және абстрактілі тақырыптардағы күрделі мәтіннің жалпы мазмұнын түсінемін, соның ішінде шектеулі мазмұнды мәтіндерді. Тілде сөйлеуші адаммен үнемі тілдесу үшін, тараптардың кез-келгенімен қиындықсыз айтарлықтай тез және кенеттен сөйлей аламын. Мен әртүрлі тақырыптарда егжей-тегжейлі хабарлама жасай аламын және негізгі мәселеге өз көзқарасымды айта аламын,

	әртүрлі пікірдің артықшылықтары мен кемшіліктерін көрсете аламын.
C1	Әртүрлі тақырыптардағы ауқымды күрделі мәтіндерді түсінемін, жасырын мәнін айыра аламын. Сөз және сөйлем таңдап қиналмай кенеттен тез сөйлеймін. Ғылыми және кәсіби іс –әрекетте тілдесу үшін тілді оралымды және тиімді қолдана аламын. Мәтін ұйымдастыру моделін көрсете отырып, байланыс құралдарын және олардың элементтерін біріктіру арқылы, күрделі тақырыптарға дәл, жете, жақсы құрылымды хабарлама құрастыра аламын.
C2	Кез келген ауызша және жазбаша хабарламаларды түсінемін, бірнеше ауызша және жазбаша ақпарат көздеріне сүйене отырып байланысты мәтін құрастыра аламын. Өте күрделі жағдайларда да мағынаның әртүрлі тұстарының маңыздылығын баса айтып, жоғарғы дәлдік деңгейімен және жоғары қарқынмен кенеттен сөйлеймін.

Мониторингтің екінші блогында оқыту орыс тіліндегі мектептерге арналған ақпарат ағынын өңдеудің (ААӨ) 34 технологиялық картасы бар, соның ішінде «Педагогтар» бөліміне қатысы бар 25, «Білім алушылар» бөліміне-7 және «Ата-аналар» бөліміне-2. Дәл осындай технологиялық карта оқыту қазақ тіліндегі мектептерге де құрастырылған, төмендегі оқыту орыс тіліндегі мектептерге арналған технологиялық карталарға абсолютті ұқсас.

«Педагогтар» бөліміне арналған ААӨ технологиялық карталар:

1. ТК 3.1.1 –П- Ф/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі физика мұғалімдері туралы мәліметтер (3.1;3.2;3.3 сұрақтардың жауаптары).

2. ТК 4.1.1 –П- Х/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі химия мұғалімдері туралы мәліметтер (4.1;4.2;4.3 сұрақтардың жауаптары).

3. ТК 5.1.1 –П- Б/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі биология мұғалімдері туралы мәліметтер (5.1;5.2;5.3 сұрақтардың жауаптары).

4. ТК 6.1.1 –П- И/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі информатика мұғалімдері туралы мәліметтер (6.1;6.2;6.3 сұрақтардың жауаптары).

5. ТК 3.1.2 –П- Ф/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі физика мұғалімдерінің ағылшын тілінде қолданылатын ресурстар туралы мәліметтер (3.4 сұрақтың жауаптары).

6. ТК 4.1.2 –П- Х/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі химия мұғалімдерінің ағылшын тілінде қолданылатын ресурстар туралы мәліметтер (4.4 сұрақтың жауаптары).

7. ТК 5.1.2 –П- Б/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі биология мұғалімдерінің ағылшын тілінде қолданылатын ресурстар туралы мәліметтер (5.4 сұрақтың жауаптары).

8. ТК 6.1.2 –П- И/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі информатика мұғалімдерінің ағылшын тілінде қолданатын ресурстар туралы мәліметтер (6.4 сұрақтың жауаптары).

9. ТК 3.1.3– П- Ф/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі физика мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейі туралы мәліметтер (3.5;3.6;3.7 сұрақтардың жауаптары).

10. ТК 4.1.3– П- Х/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі химия мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейі туралы мәліметтер (4.5;4.6;4.7 сұрақтардың жауаптары).

11. ТК 5.1.3– П- Б/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі биология мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейі туралы мәліметтер (5.5;5.6;5.7 сұрақтардың жауаптары).

12. ТК 6.1.3– П- И/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі информатика мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейі туралы мәліметтер (6.5;6.6;6.7 сұрақтардың жауаптары).

13. ТК 3.1.4 – П- Ф/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі физика мұғалімдерінің біліктілігін арттыру туралы мәліметтер (3.8;3.9;3.10 сұрақтардың жауаптары)

14. ТК 4.1.4 – П- Х/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі химия мұғалімдерінің біліктілігін арттыру туралы мәліметтер (4.8;4.9;4.10 сұрақтардың жауаптары).

15. ТК 5.1.4 – П- Б/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі биология мұғалімдерінің біліктілігін арттыру туралы мәліметтер (5.8;5.9;5.10 сұрақтардың жауаптары).

16. ТК 6.1.4 – П- И/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі информатика мұғалімдерінің біліктілігін арттыру туралы мәліметтер (6.8;6.9;6.10 сұрақтардың жауаптары).

17. ТК 3.1.5– П- Ф/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі физика мұғалімдерінің пәнді ағылшын тілінде оқыту туралы пікірлері бойынша мәліметтер (3.11;3.12;3.13 сұрақтардың жауаптары)

18. ТК 4.1.5– П- Х/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі химия мұғалімдерінің пәнді ағылшын тілінде оқыту туралы пікірлері бойынша мәліметтер (4.11;4.12;4.13 сұрақтардың жауаптары)

19. ТК 5.1.5– П- Б/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі биология мұғалімдерінің пәнді ағылшын тілінде оқыту туралы пікірі бойынша мәліметтер (5.11;5.12;5.13 сұрақтардың жауаптары)

20. ТК 6.1.5– П- И/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі информатика мұғалімдерінің пәнді ағылшын тілінде оқыту туралы пікірлері бойынша мәліметтер (6.11;6.12;6.13 сұрақтардың жауаптары).

21. ТК 3.1.6– П-Ф/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі физика мұғалімдерінің біліктілік санаты мен педагогикалық өтілі туралы мәліметтер (3.14;3.15 сұрақтардың жауаптары)

22. ТК 4.1.6– П-Х/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі химия мұғалімдерінің біліктілік санаты мен педагогикалық өтілі туралы мәліметтер (4.14;4.15 сұрақтардың жауаптары)

23. ТК 5.1.6–П-Б/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі биология мұғалімдерінің біліктілік санаты мен педагогикалық өтілі туралы мәліметтер (5.14;5.15 сұрақтардың жауаптары)

24. ТК 6.1.6–П-И/о - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі информатика мұғалімдерінің біліктілік санаты мен педагогикалық өтілі туралы мәліметтер (6.14;6.15 сұрақтардың жауаптары)

«Білім алушылар» бөліміне арналған ААӨ технологиялық карталары:

1. ТК-1 о/б- оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі білім алушылардың мониторингке қатысқан контингенті туралы жалпы мәліметтер
2. ТК-2.2 о/б- оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі білім алушылардың ағылшын тілін меңгеруі туралы мәліметтер (4 сұраққа жауап)
3. ТК-2.3 о/б - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі білім алушылардың қазақ тілін меңгеру құралдары туралы мәліметтер (2 сұраққа жауап)
4. ТК-2.4 о/б - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі білім алушылардың ағылшын тілін меңгеру құралдары туралы мәліметтер (5 сұраққа жауап)
5. ТК-2.5 о/б - оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі білім алушылардың қазақ және ағылшын тілін меңгеру деңгейін арттыру мақсат/ықыласы туралы мәліметтер (3 және 6 сұраққа жауап)
6. ТК-2.6 о/б – оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі ағылшын тілінде оқытылатын пәндер туралы мәліметтер (7 сұраққа жауап)
7. ТК-2.7 о/б – оқыту *орыс тіліндегі* мектептердегі білім алушылар мен олардың ата-аналарының пәнді ағылшын тілінде оқытуына көзқарасы туралы мәліметтер (8 және 9 сұраққа жауап).

2. ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқытуға жалпы білім беретін мектептердің дайындық мониторинг деректер базасын өңдеу және ақпарат жинақтау әдістері

Онлайн-сауалнама жүргізу үшін сауалнаманың және ААӨ технологиялық картасын дайындағаннан кейін «Операциялық менеджмент жүйесі» бағдарламалық қамтамасыз етуі әзірленді. Бұл бағдарлама келесі функциялық мүмкіндіктерді қамтамасыз етеді:

- нұсқаулықтардың орындалуын бақылау, ұйым қызметкерлерінің жұмыспен қамтылуын бақылау, бухгалтерлік құжаттарды қалыптастыру;
- ұйым қызметкерлері мен жүйенің басқа пайдаланушылары арасында хат алмасу және файлдарды ортақ пайдалану мүмкіндігі;
- электрондық нысандарды құру және толтыру, белгіленген үлгідегі бухгалтерлік есеп беру, жиынтық есептерді қалыптастыру;
- қазақ және орыс тілдеріндегі сауалнамаға сәйкес ақпарат жинау;
- ақпараттық өңдеу және технологиялық мониторинг карталарын жасау (қазақ және орыс тілдеріндегі есеп формалары).

Сауалнаманы Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының сайтына орналастырғаннан кейін, барлық өңірлерге тиісті хаттар жіберілді.

Онлайн сауалнама аяқталғаннан кейін, электрондық деректер базасынан ақпараттар алынды, статистикалық деректер математикалық өңдеуден өтті, сандық көрсеткіштер есептелді, құрылымдық сұрақтарға респонденттердің жауаптарының корреляциясы негізінде талдау жүргізілді.

Аймақтарға бару кезінде фокус топтарда әңгімелесу әдістері қолданылды.

Деректерді талдау нәтижесі бойынша қорытынды жасалды.

Қорытынды кезеңінде мониторинг нәтижелерін әдістемелік ұсынымдар форматында редакцияланды.

3. Ағылшын тілінде ЖМЦ пәндерін оқытуға жалпы орта білім беретін мектептердің дайындық мониторинг деректерін талдау нәтижелері

3.1 Сауалнамаға қатысушылар туралы жалпы мәлімет

Онлайн-сауалнама жүргізу үшін жалпы орта білім беру мектептерінің тізімі жасалды, онда бастауыш және негізгі мектептер, сондай-ақ, 527 пилоттық мектеп енген жоқ, онда бір немесе бірнеше ЖМЦ пәннің ағылшын тілінде оқытылуы басталған. Пилоттық мектептер үшін жеке мониторинг жүргізілді. Онлайн-сауалнама үшін іріктеу нәтижесінде 4815 мектеп тізімге енгізілді. Осы тізімнен мониторингке 2571 мектеп қатысты, ол 53,4% құрайды.

2-кесте – Мониторингке қатысқан мектептер туралы ақпарат

№	Облыстардың атауы	Тізім бойынша мектептердің саны	Мониторингке қатысқан мектептердің саны
1	Ақмола	320	151
2	Ақтөбе	220	120
3	Алматы	599	434
4	Атырау	159	106
5	БҚО	474	237
6	Алматы қ.	172	130
7	Астана қ.	55	32
8	Жамбыл	299	134
9	ШҚО	214	90
10	Қарағанды	327	74
11	Қостанай	295	134
12	Қызылорда	290	179
13	Манғыстау	96	89
14	Павлодар	234	189
15	СҚО	267	204
16	ОҚО	794	268
Барлығы		4815	2571 (53,4%)

Бұл мониторинг іріктеудің көрінісін көрсетеді.
Респонденттер саны аз емес (3-кесте).

3-кесте – Онлайн-сауалнаманың респонденттер саны туралы мәлімет

Білім алушылар	Педагогтар	Ата-аналар	Барлығы
128800	23207	91091	243098

3.2 Онлайн - сауалнаманың нәтижесі. Педагогтар

Қазақстанның барлық өңірлерінен ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқытуға дайындығы туралы сауалнамаға 23207 мұғалім қатысты, оның ішінде 9392 физика, химия, биология және информатика мұғалімдері (4-кесте).

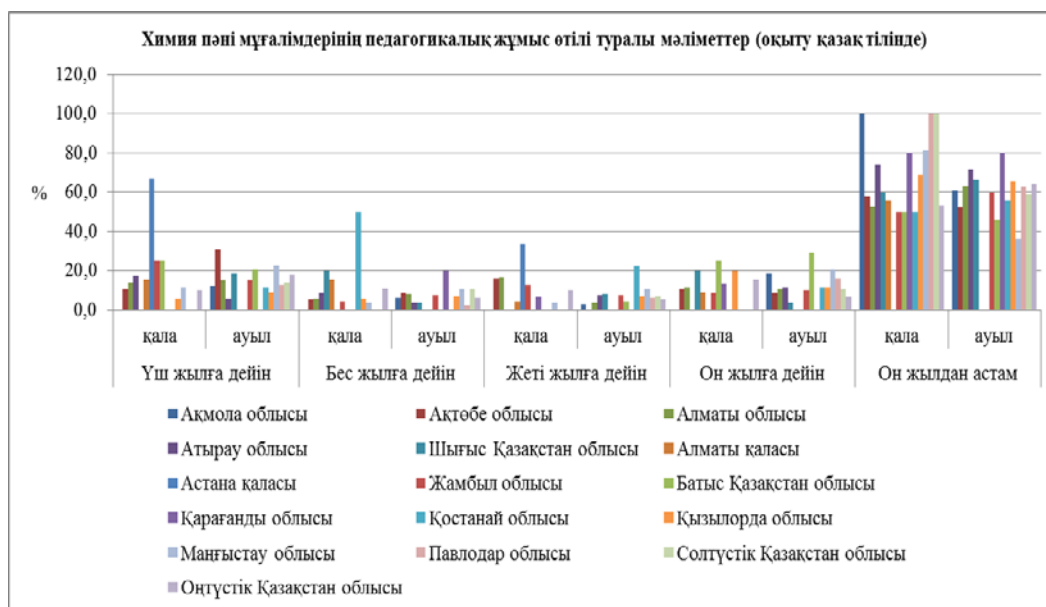
4-кесте – Онлайн-сауалнамаға қатысқан ЖМЦ пәндері бойынша мұғалімдер туралы ақпарат

Пәннің атауы	Барлығы	Оқыту қазақ тілінде			Оқыту орыс тілінде		
		барлығы	ауыл	қала	барлығы	ауыл	қала
Физика	2375	1683	1207	476	692	467	225
Химия	2001	1409	1035	374	592	385	207
Биология	2385	1619	1143	476	766	501	265
Информатика	2631	1802	1249	553	829	499	330
Барлығы	9392	6513	4634	1879	2879	1852	1027

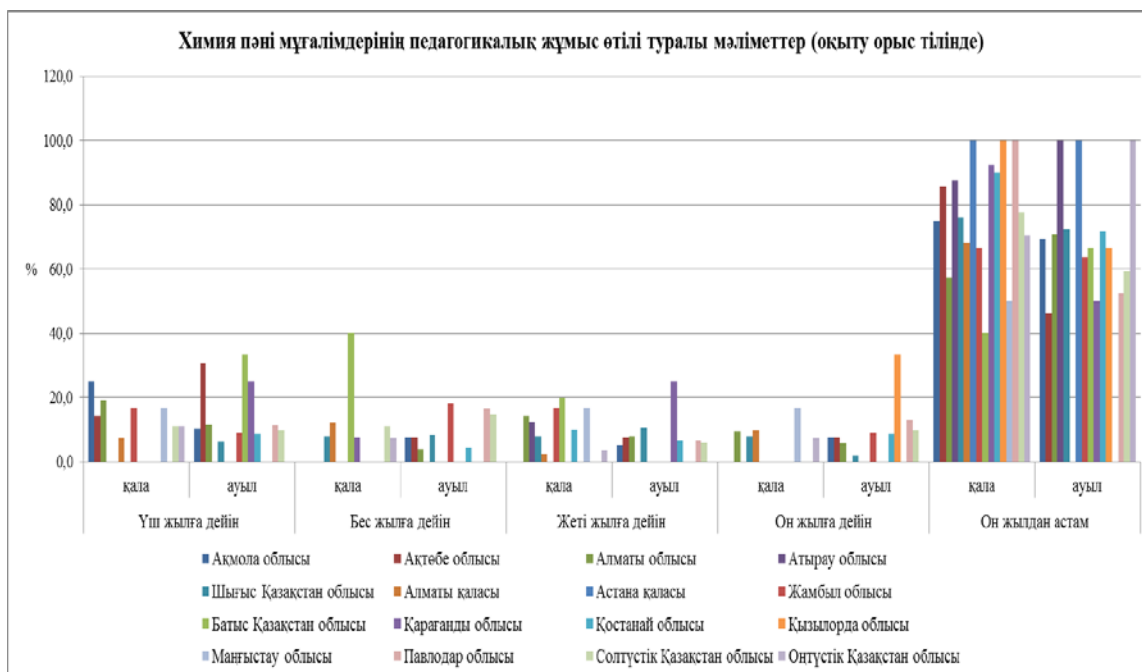
3.2.1 Мұғалім-респонденттердің педагогикалық өтілі туралы деректер

Мониторинг қорытындысы бойынша сауалнамаға қатысушылардың арасында 10 жылдан астам тәжірибесі мұғалімдер басымырақ:

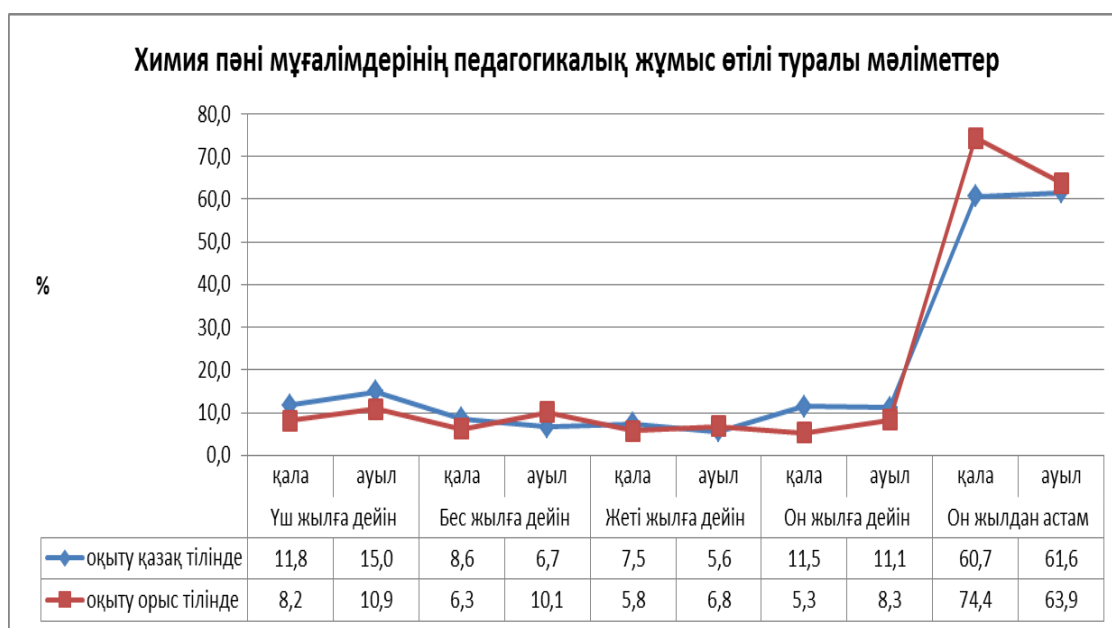
- химия мұғалімдері - 63,2% (1,2,3- сурет);
- физика мұғалімдері - 62,1% (4,5,6- сурет);
- биология мұғалімдері - 56,6% (7,8,9- сурет);
- информатика мұғалімдері - 45,4% (10,11,12-сурет).

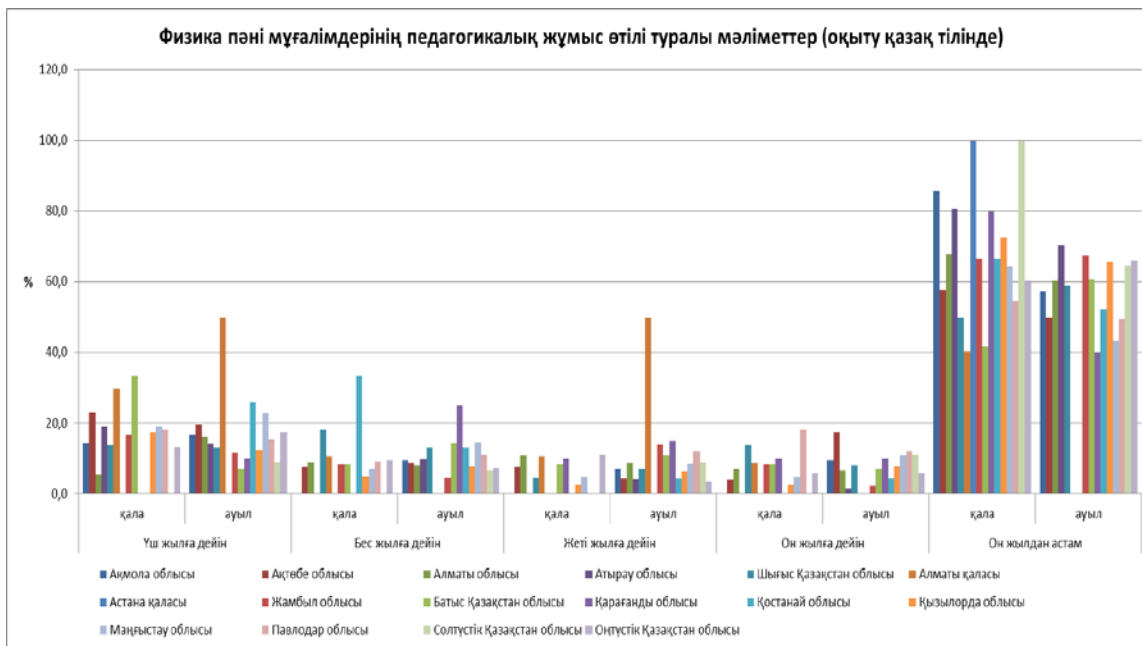
1 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі химия мұғалімдерінің педагогикалық өтілі туралы мәлімет

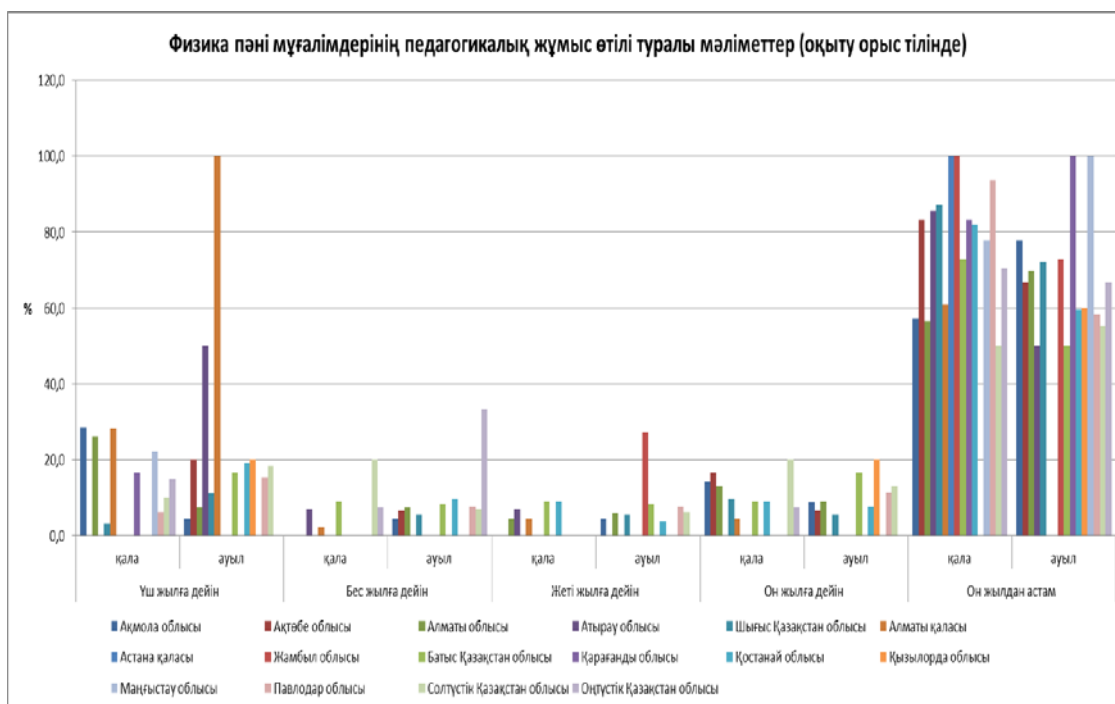
2 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі химия мұғалімдерінің педагогикалық өтілі туралы мәлімет

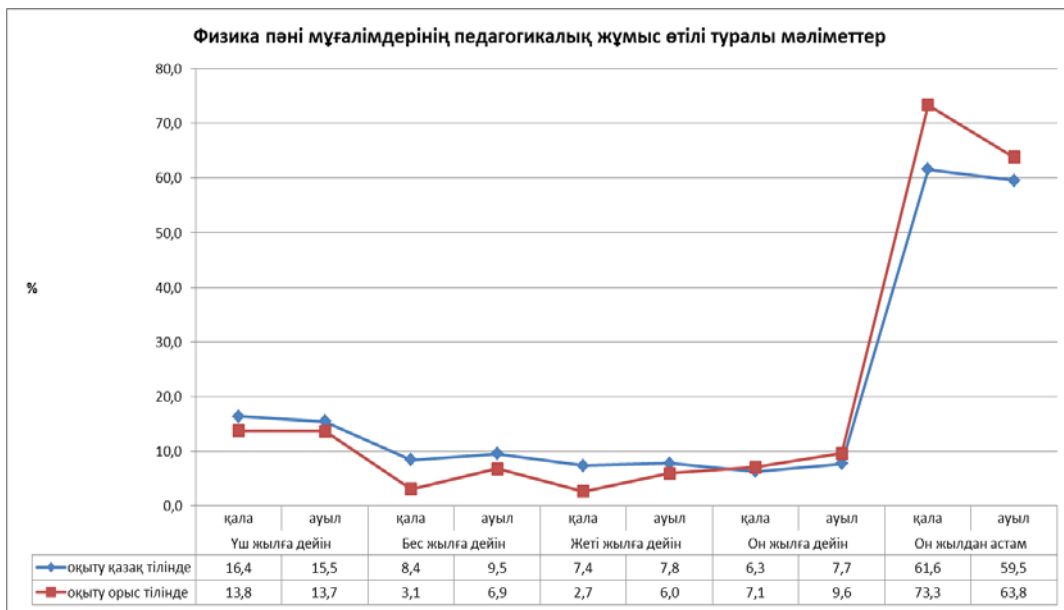
3 - сурет – Химия мұғалімдерінің педагогикалық өтілі туралы мәлімет

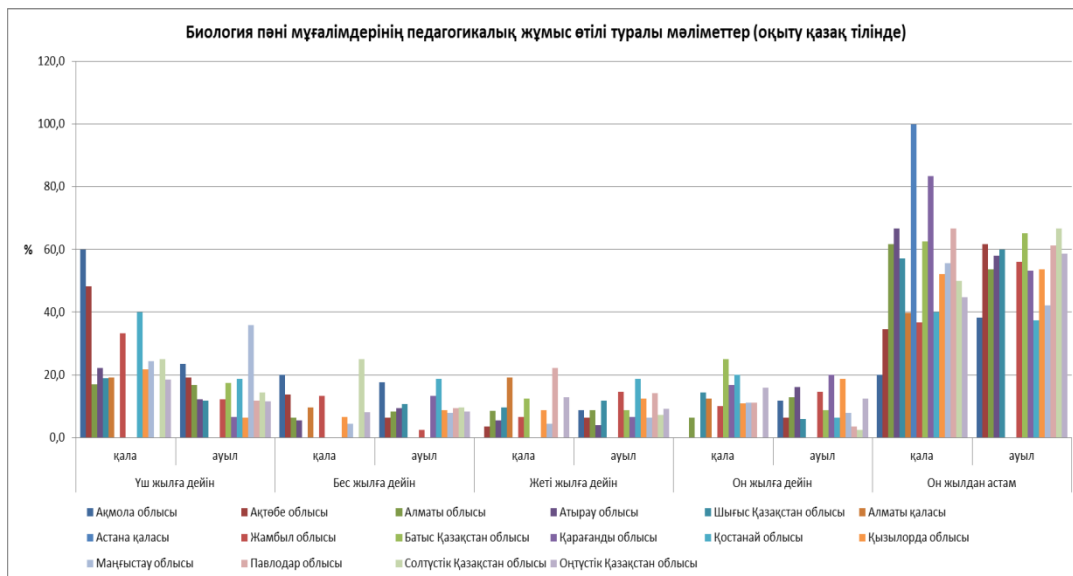
4 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі физика мұғалімдерінің педагогикалық өтілі туралы мәлімет

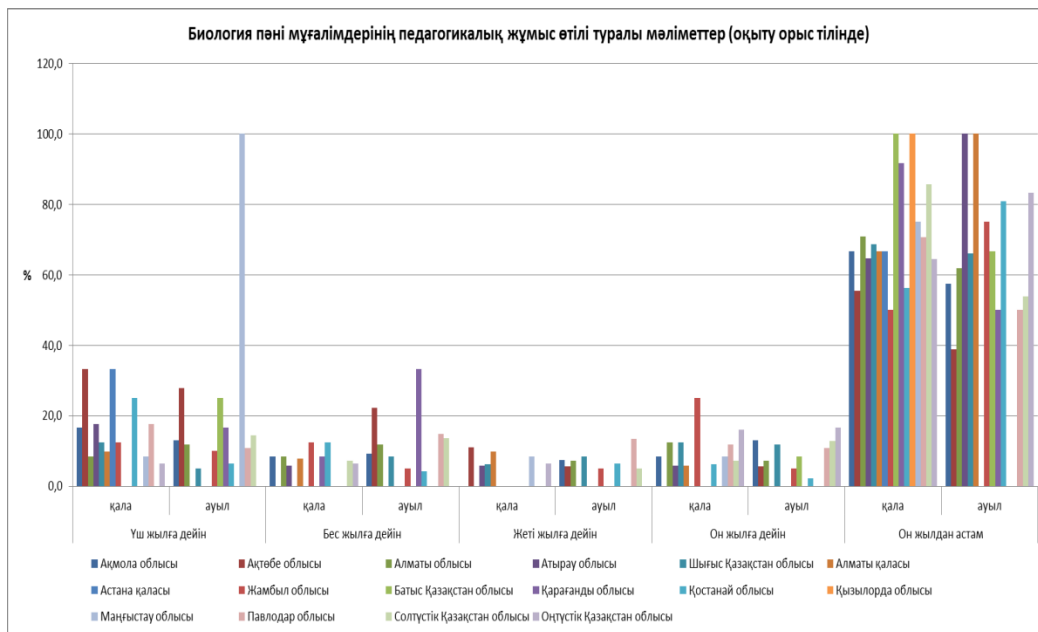
5 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептердің физика мұғалімдерінің педагогикалық өтілі туралы мәлімет

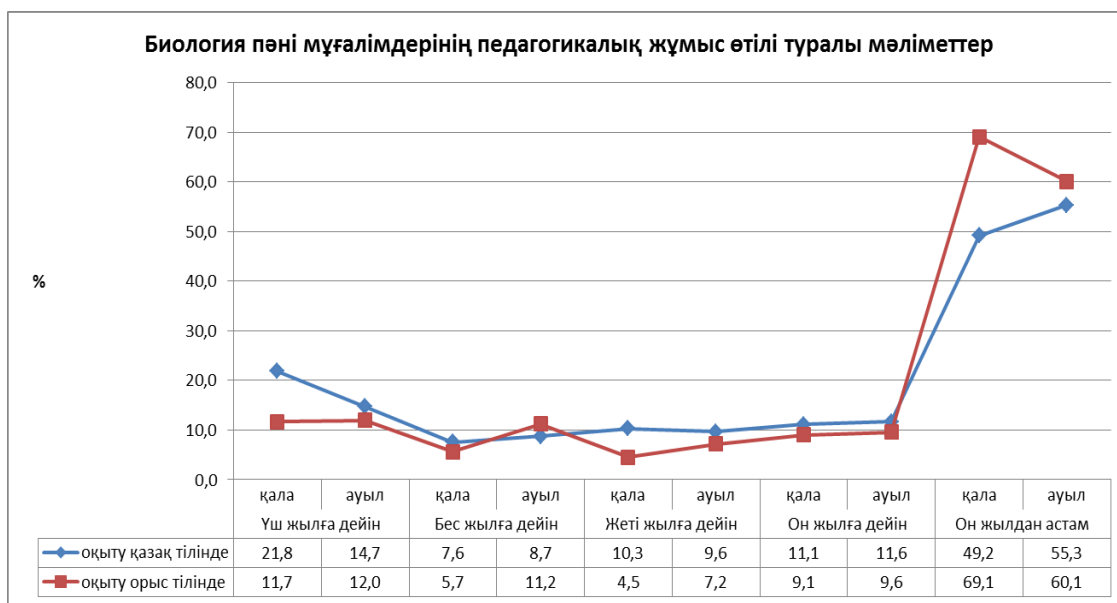
6 - сурет – Физика мұғалімдерінің педагогикалық өтілі туралы мәлімет

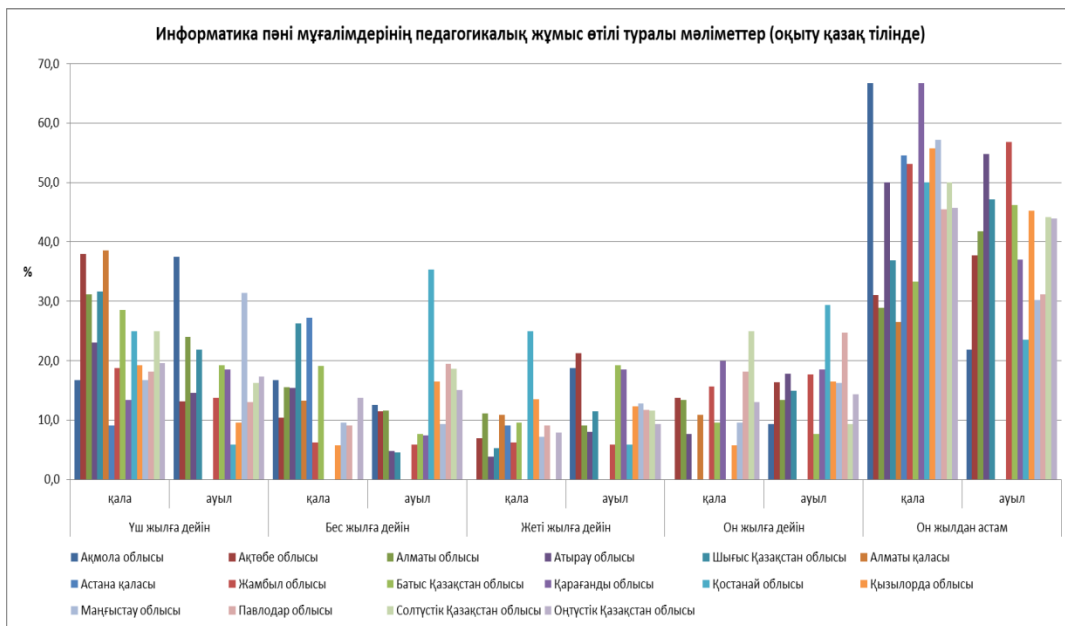
7 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі биология мұғалімдерінің педагогикалық өтілі туралы мәлімет

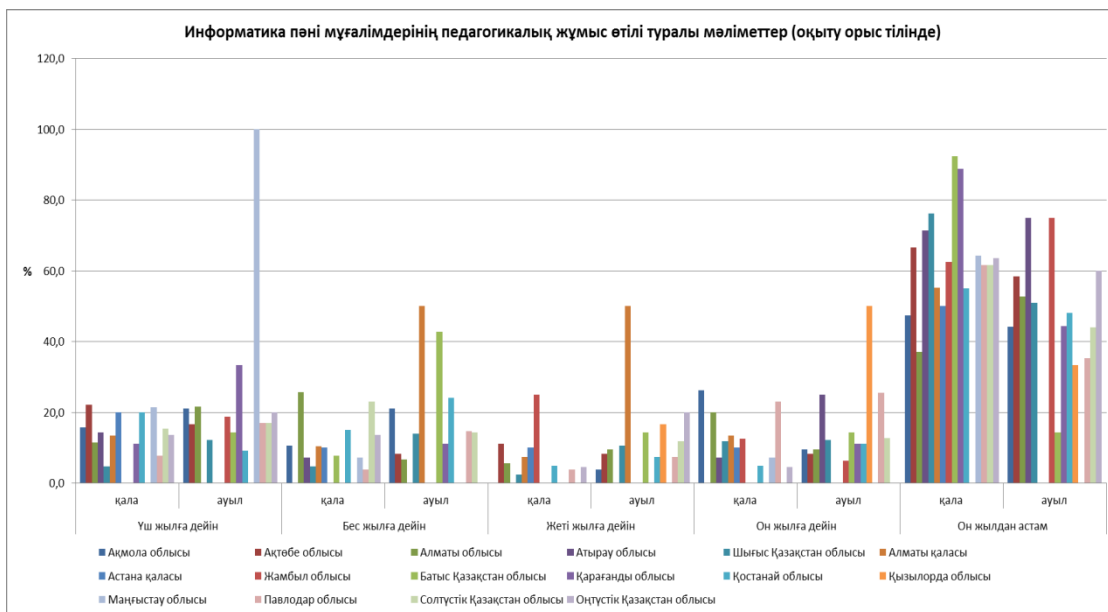
8 - сурет - Оқыту орыс тіліндегі биология мұғалімдерінің педагогикалық өтілі туралы мәлімет

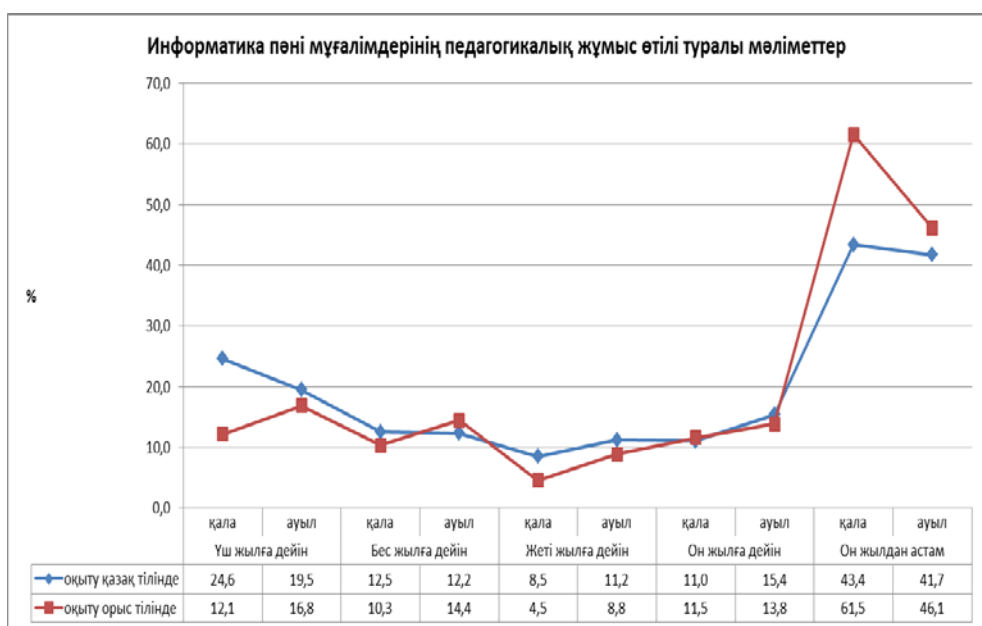
9 - сурет— Биология мұғалімдерінің педагогикалық өтілі туралы мәлімет

10 - сурет - Оқыту қазақ тіліндегі информатика мұғалімдерінің педагогикалық өтілі туралы мәлімет

11 - сурет - Оқыту орыс тіліндегі информатика мұғалімдерінің педагогикалық өтілі туралы мәлімет

12 – сурет – Информатика мұғалімдерінің педагогикалық өтілі туралы мәлімет

Тәжірибелі мұғалімдердің мониторингке қатысуы респонденттердің жауаптарының маңызды екендігін көрсетуге мүмкіндік береді.

Бұл мәлімдеме педагог-респонденттердің сапалық құрамын талдау салдарынан да нығайтылды.

3.2.1.2 ЖМЦ пәндері мұғалімдерінің біліктілік санаты туралы деректер

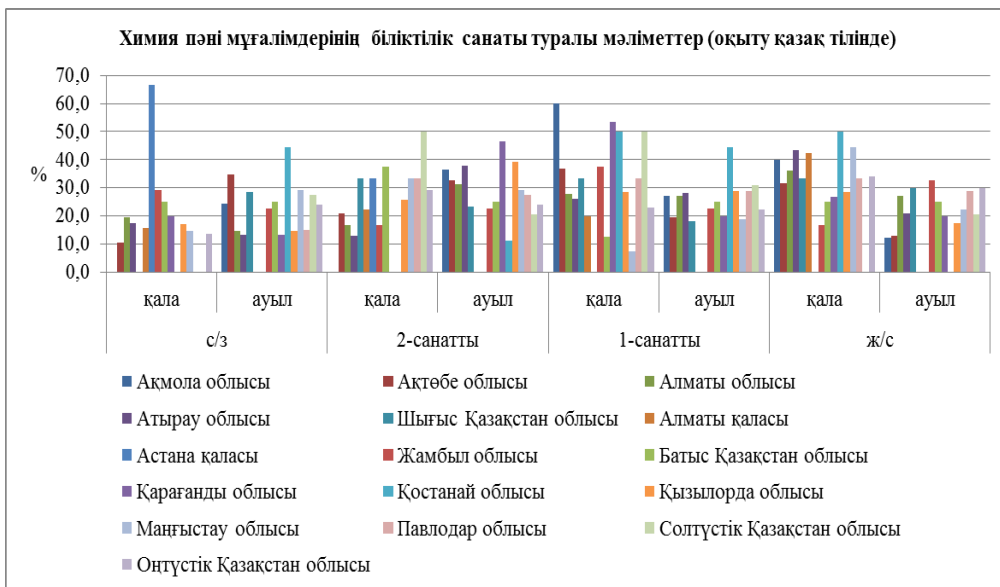
Сонымен, жоғары және бірінші біліктілік санатты мұғалімдер респонденттердің арасында елеулі үлесі бар:

- химия мұғалімдері арасында 28,2% және 26,8% жоғары және тиісінше бірінші санатты (13,14,15 - суреттер);

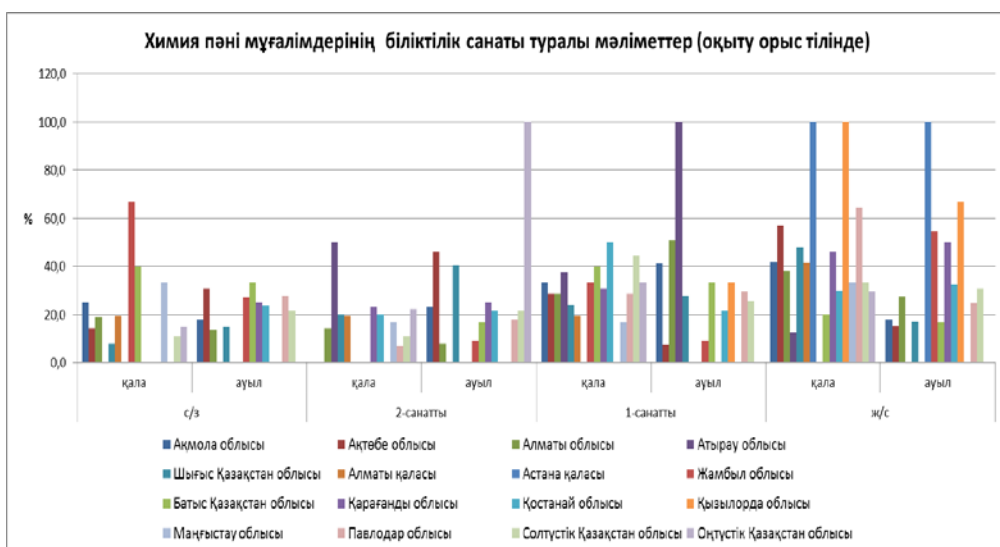
- физика мұғалімдерінің тиісінше 24,9% және 27,5% (16,17,18 - суреттер);

- биология мұғалімдерінің арасында - 21,6% және 29,8% (19,20,21 - суреттер);

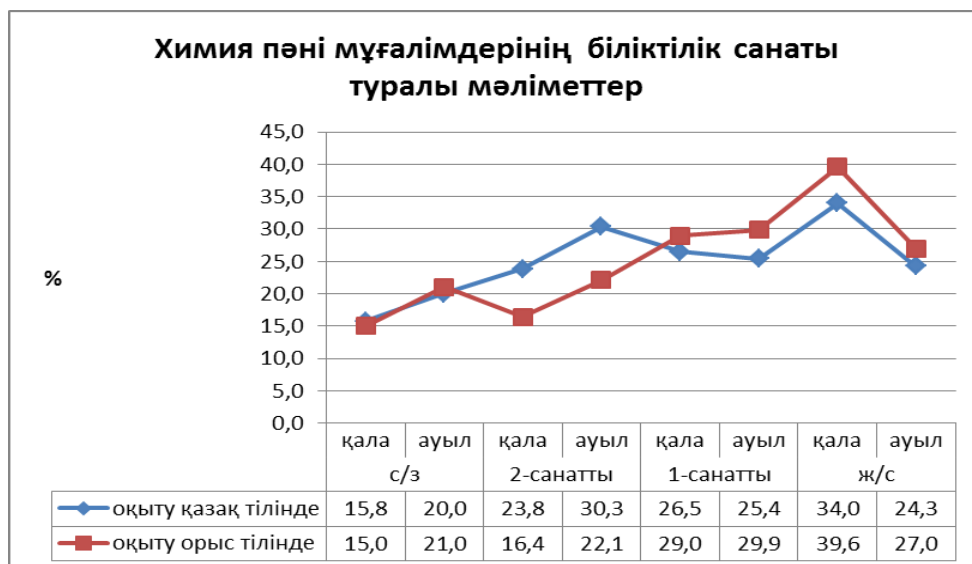
- информатика мұғалімдерінің саны - мұнда тиісінше 13,7% және 28,2%, келесіге назар аудару қажет - 28,4% информатика мұғалімдерінің біліктілік санаты жоқ, оның ішінде елеулі үлес (70%) ауылдық мұғалімдерінде (22,23,24 - суреттер).

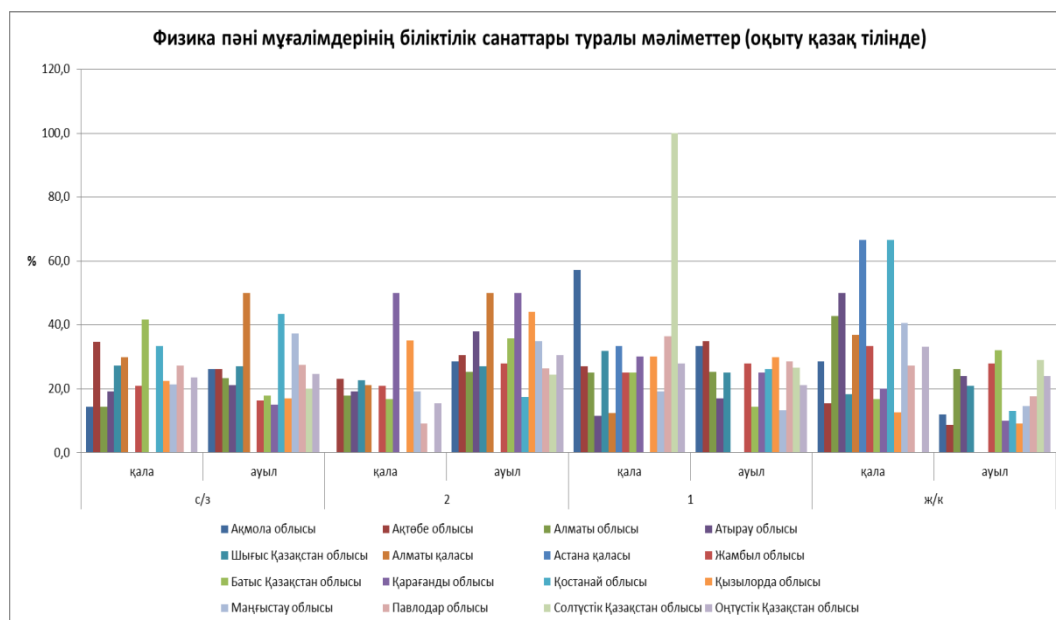
13 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі химия мұғалімдерінің біліктілік санаты туралы мәлімет

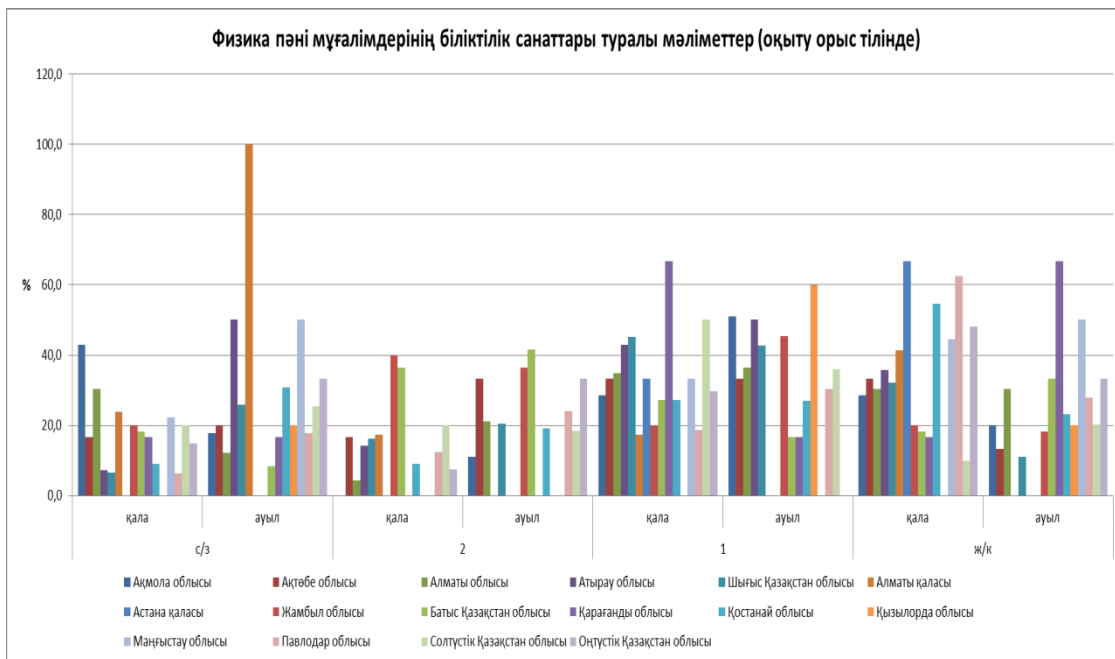
14 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі химия мұғалімдерінің біліктілік санаты туралы мәлімет

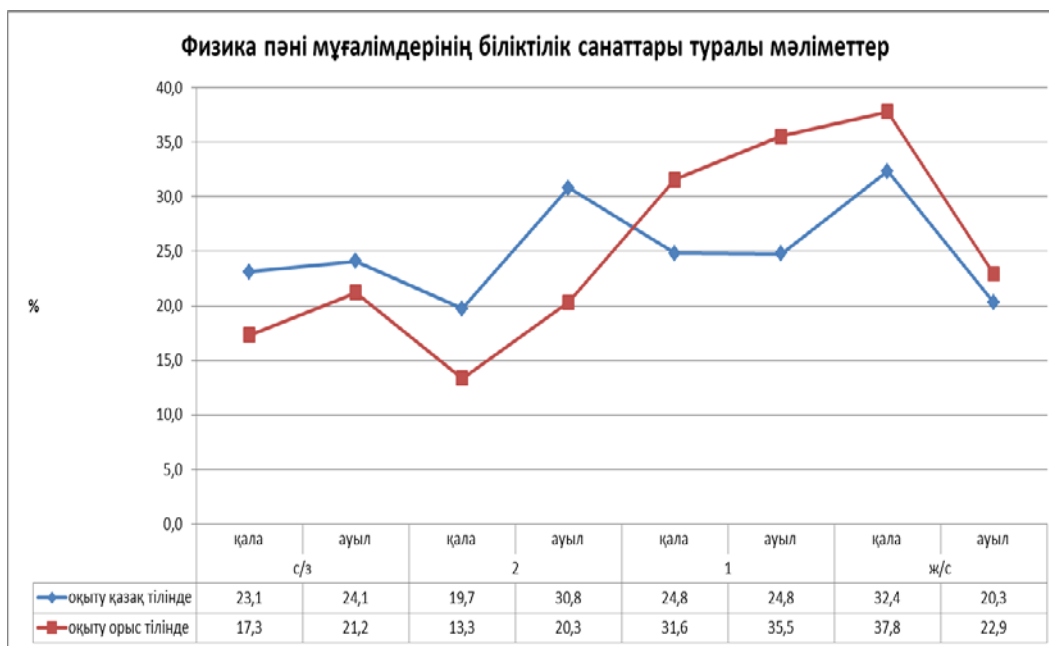
15 - сурет – Химия мұғалімдерінің біліктілік санаты туралы мәлімет

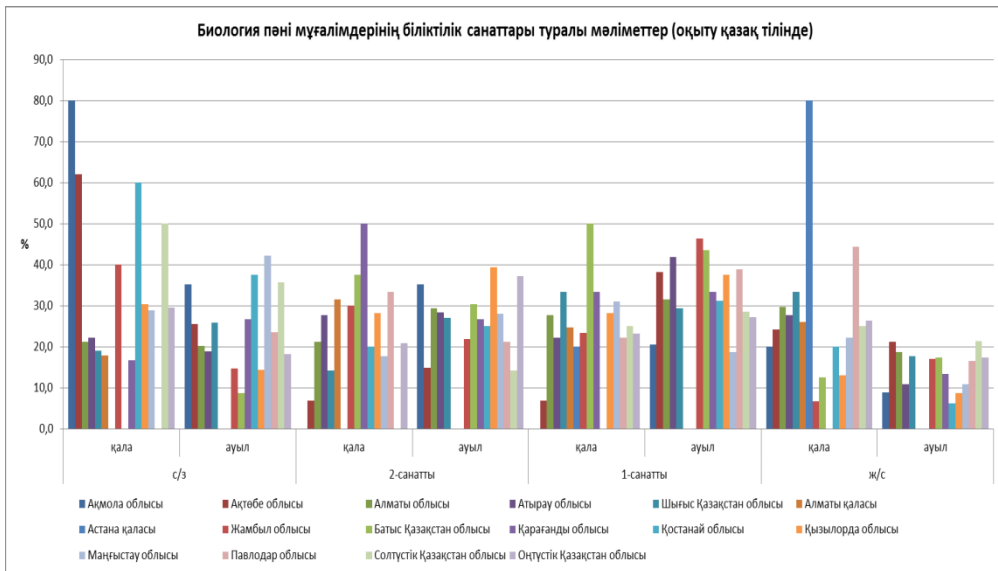
16 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі физика мұғалімдерінің біліктілік санаты туралы мәлімет

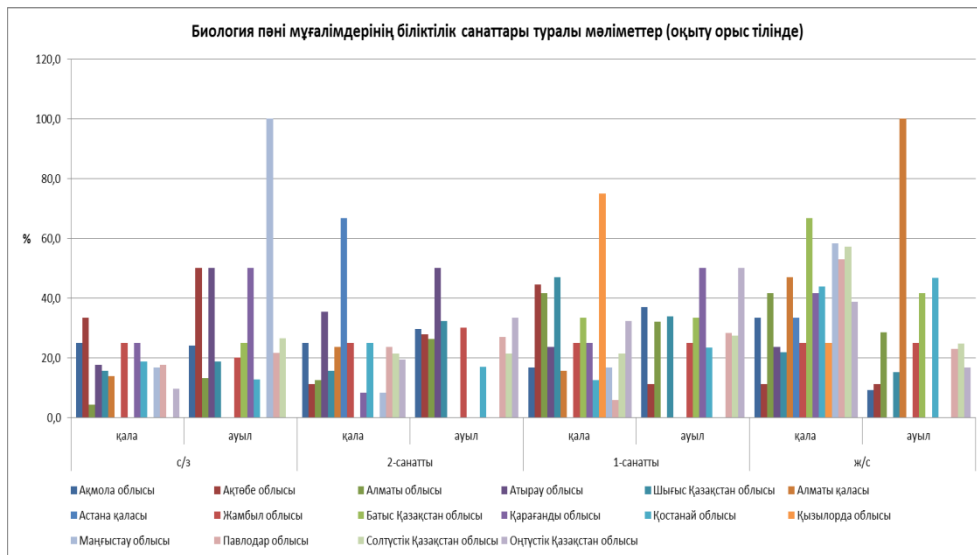
17 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі физика мұғалімдерінің біліктілік санаты туралы мәлімет

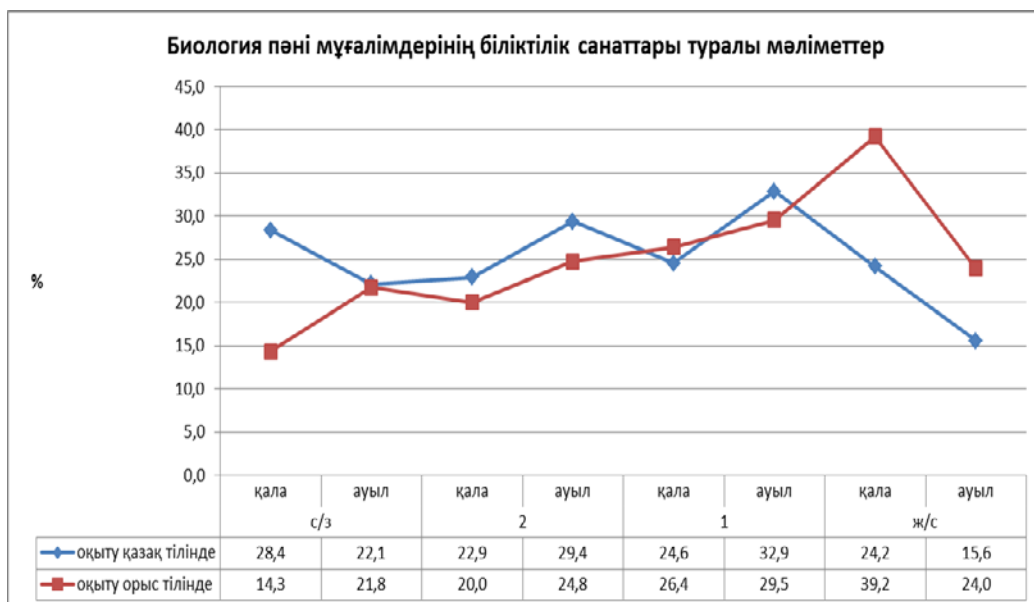
18 - сурет – Физика мұғалімдерінің біліктілік санаты туралы мәлімет

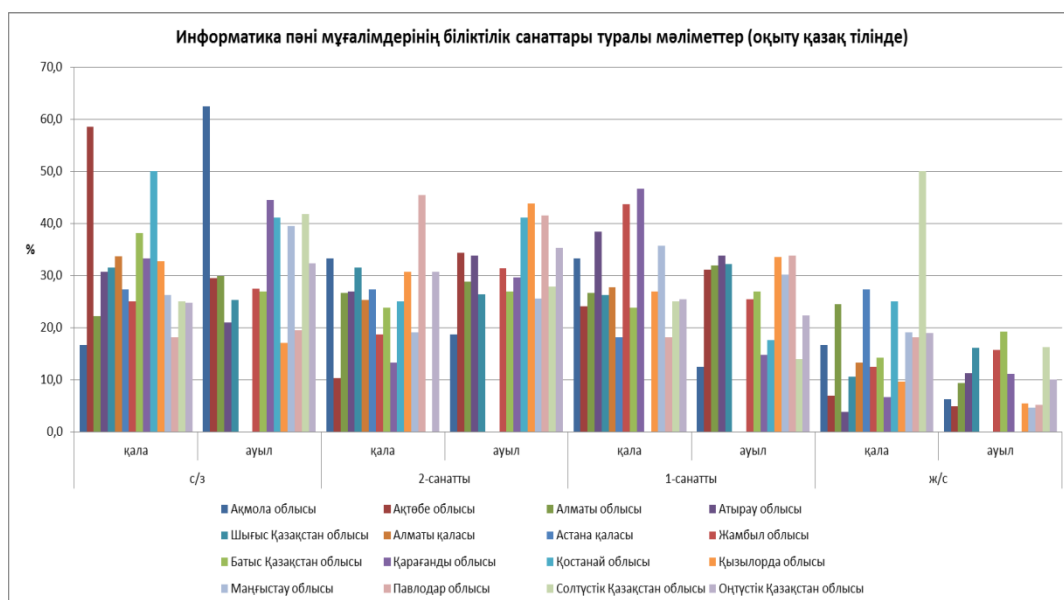
19 - сурет - Оқыту қазақ тіліндегі биология мұғалімдерінің біліктілік санаты туралы мәлімет

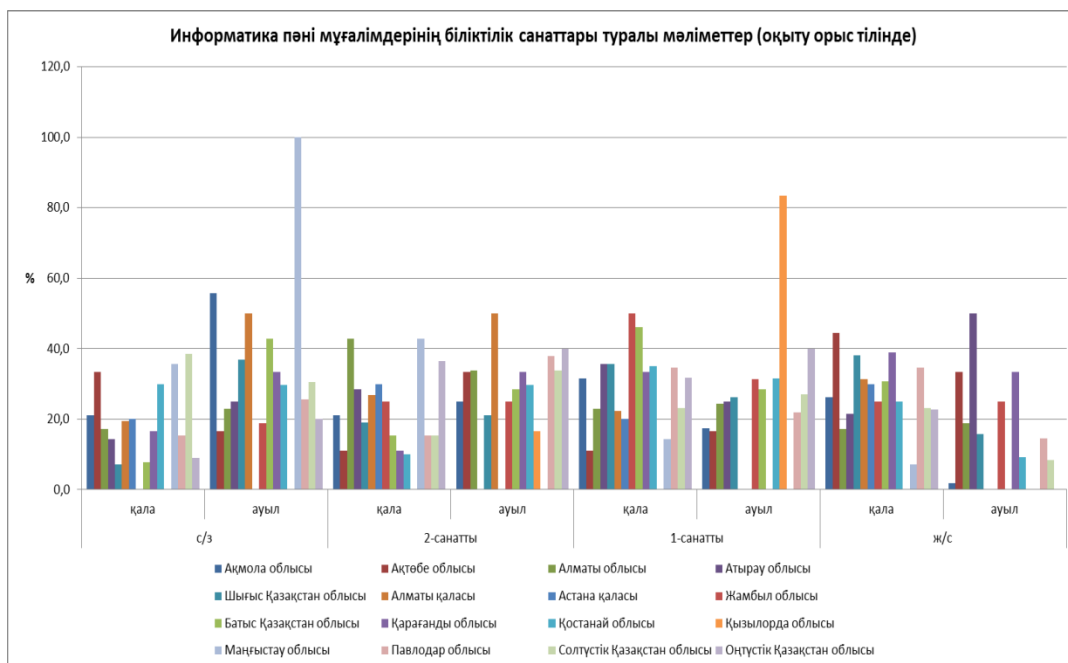
20 - сурет - Оқыту орыс тіліндегі биология мұғалімдерінің біліктілік санаты туралы мәлімет

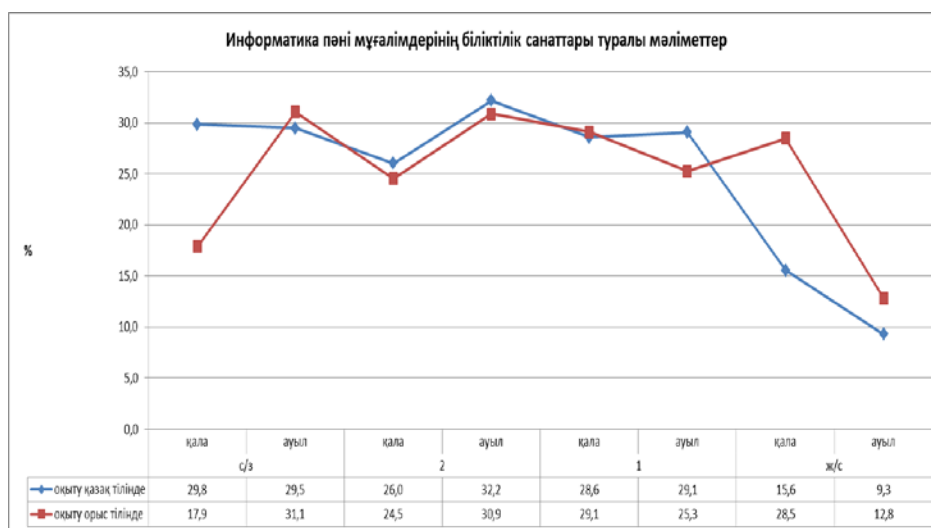
21 - сурет – Биология мұғалімдерінің біліктілік санаты туралы мәлімет

22 - сурет - Оқыту қазақ тіліндегі информатика мұғалімдерінің біліктілік санаты туралы мәлімет

23 - сурет - Оқыту орыс тіліндегі информатика мұғалімдерінің біліктілік санаты туралы мәлімет

24 - сурет – Информатика мұғалімдерінің біліктілік санаты туралы мәлімет

3.2.1.3 ЖМЦ пәндері бойынша ағылшын тілінде сабақтар өткізу туралы деректер

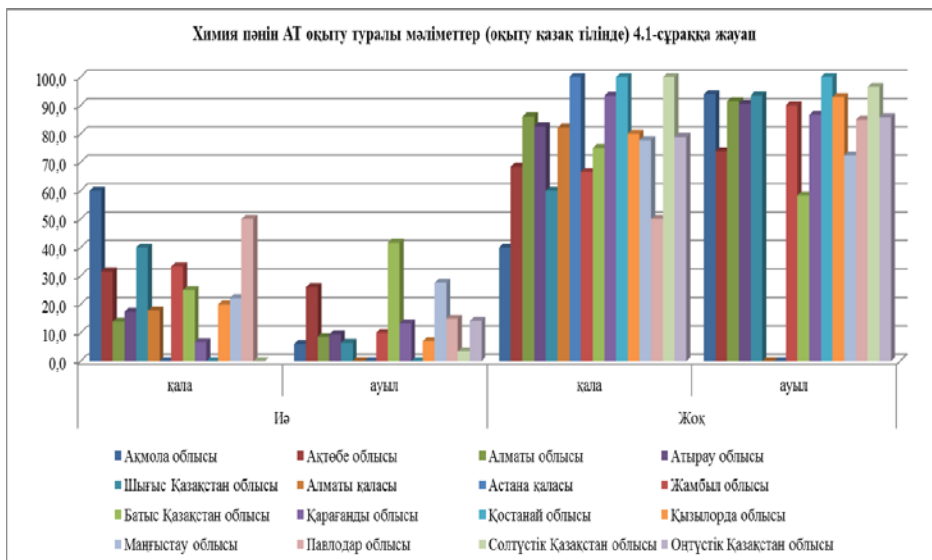
Сауалнаманың «Сіз ағылшын тілінде сабақ бересіз бе?» деген сұрағына оң жауап берілді:

Химия мұғалімдері 13,2% -ы (25,26,27-суреттер);

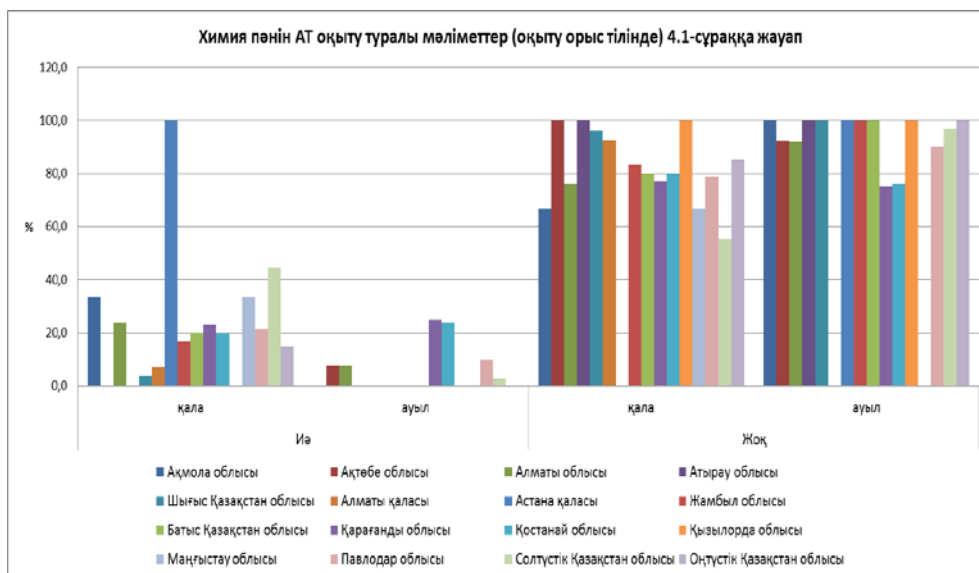
Физика мұғалімдері 12,9% -ы (28,29,30-суреттер);

Биология мұғалімдері 14,4% -ы (31,32,33-суреттер);

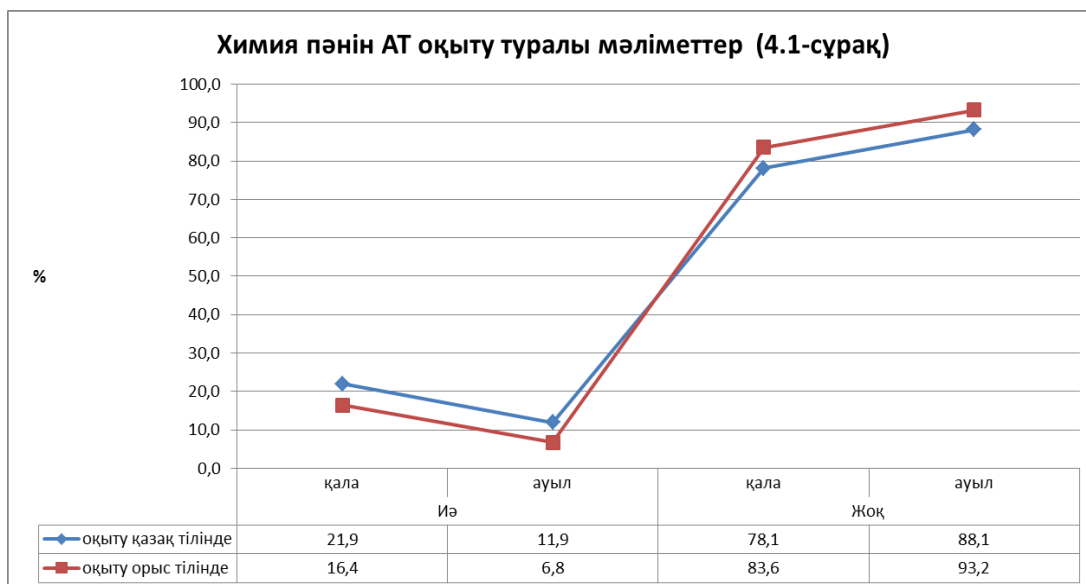
Информатика мұғалімдері 13,6% -ы (34,35,36-суреттер).

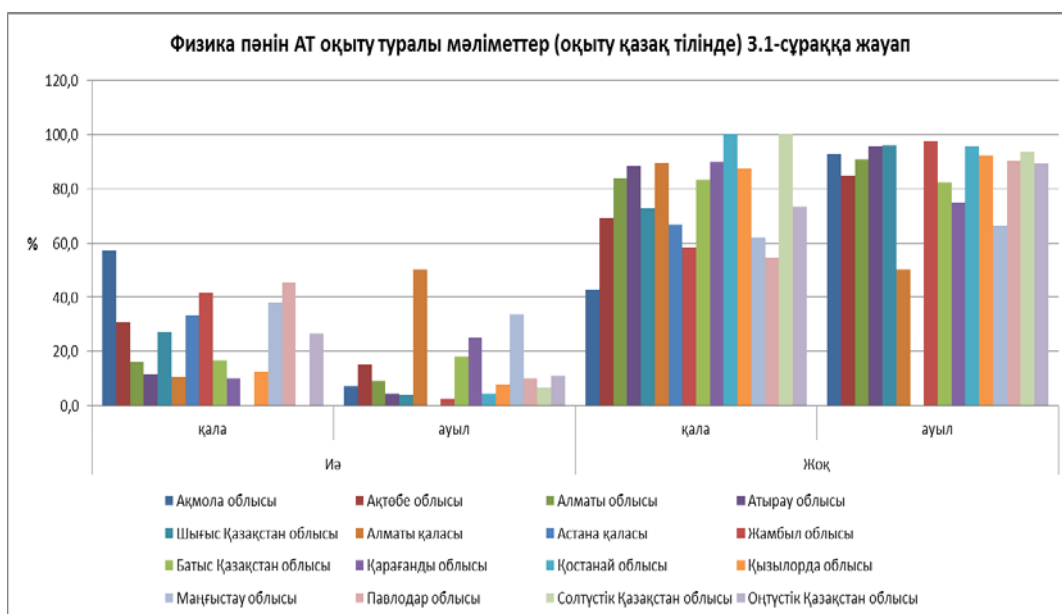
25 - сурет– Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің химияны ағылшын тілінде оқытатын мұғалімдердің біліктілік санаты туралы мәлімет

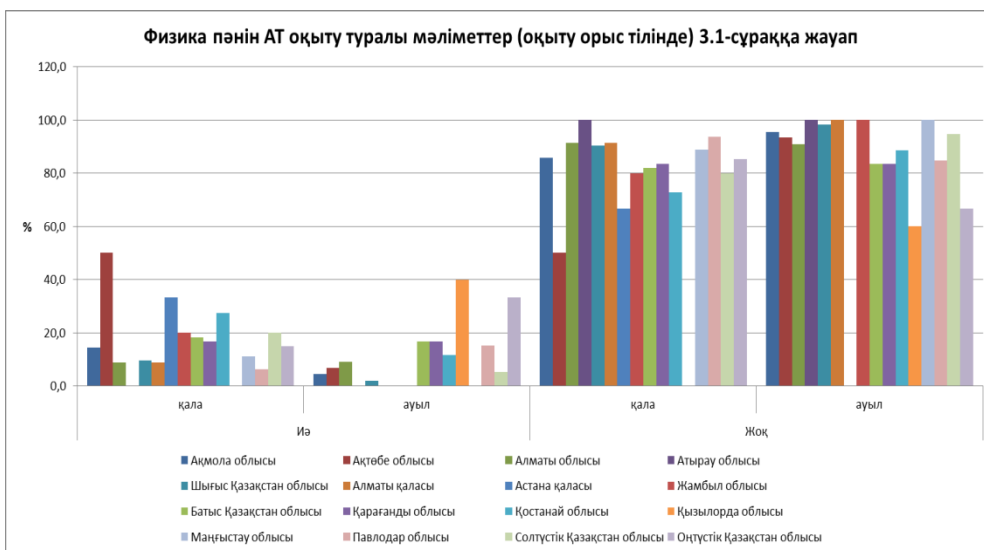
26 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептерде химияны ағылшын тілінде оқытатын мұғалімдердің біліктілік санаты туралы мәлімет

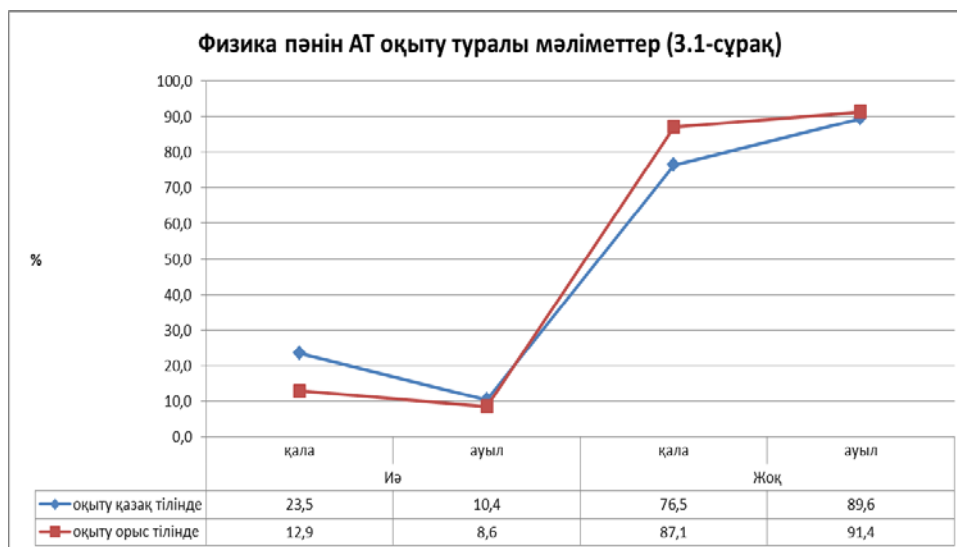
27 - сурет – Химияны ағылшын тілінде оқыту туралы мәлімет

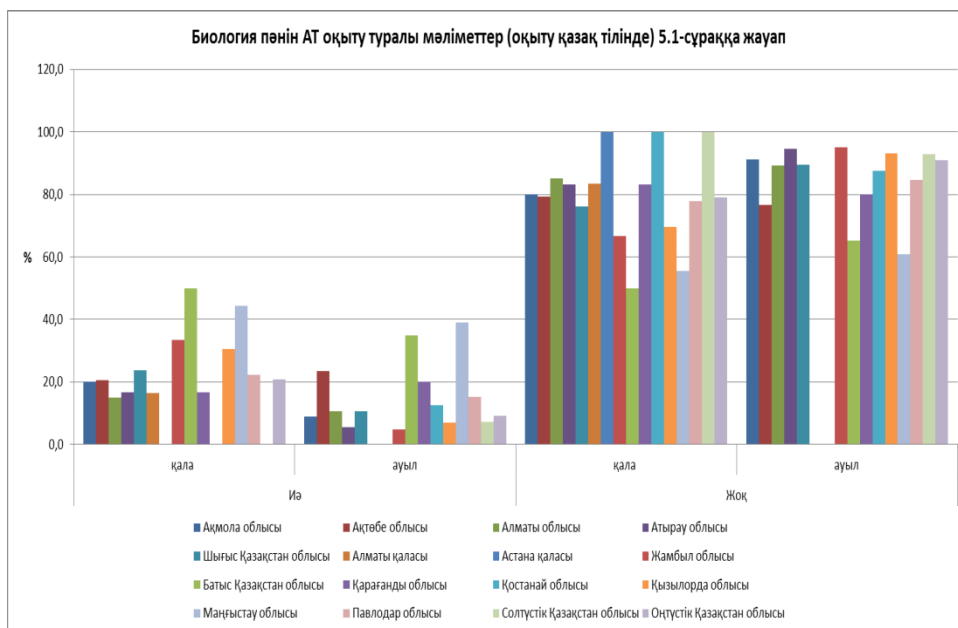
28 - сурет– Оқыту қазақ тіліндегі мектептерде физиканы ағылшын тілінде оқытатын мұғалімдердің біліктілік санаты туралы мәлімет

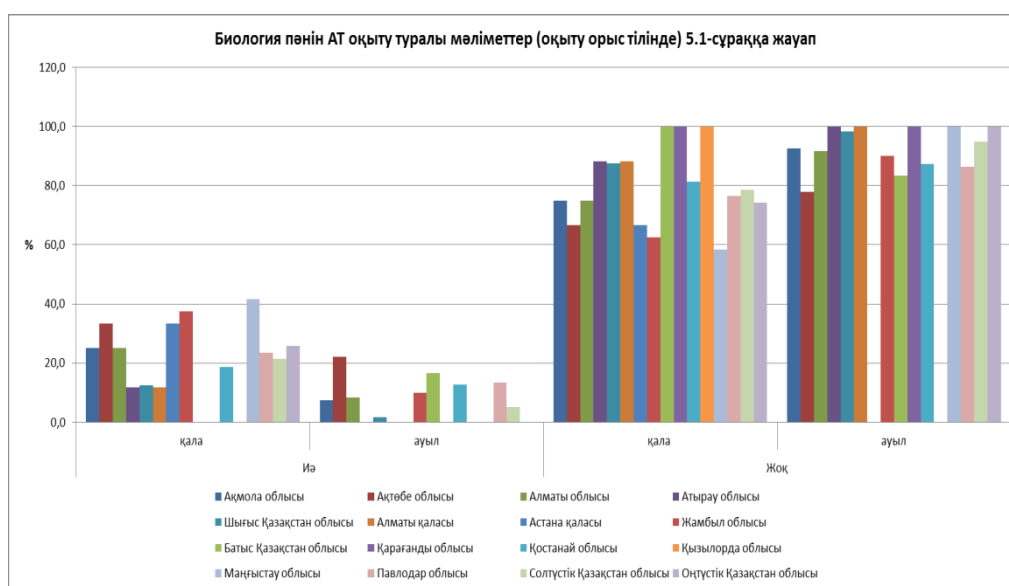
29 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептерде физиканы ағылшын тілінде оқытатын мұғалімдердің біліктілік санаты туралы мәлімет

30 - сурет – Физиканы ағылшын тілінде оқыту туралы мәлімет

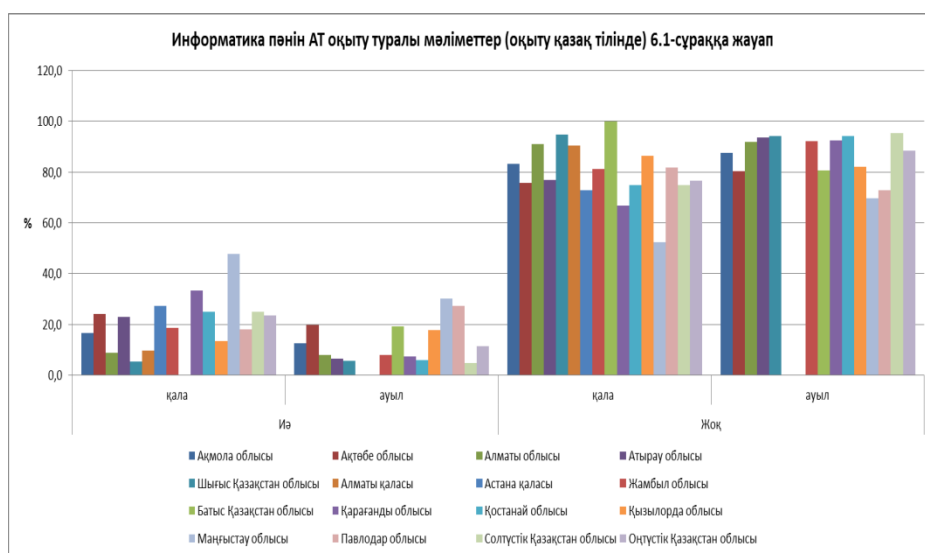
31 – сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептерде биологияны ағылшын тілінде оқыту туралы мәлімет

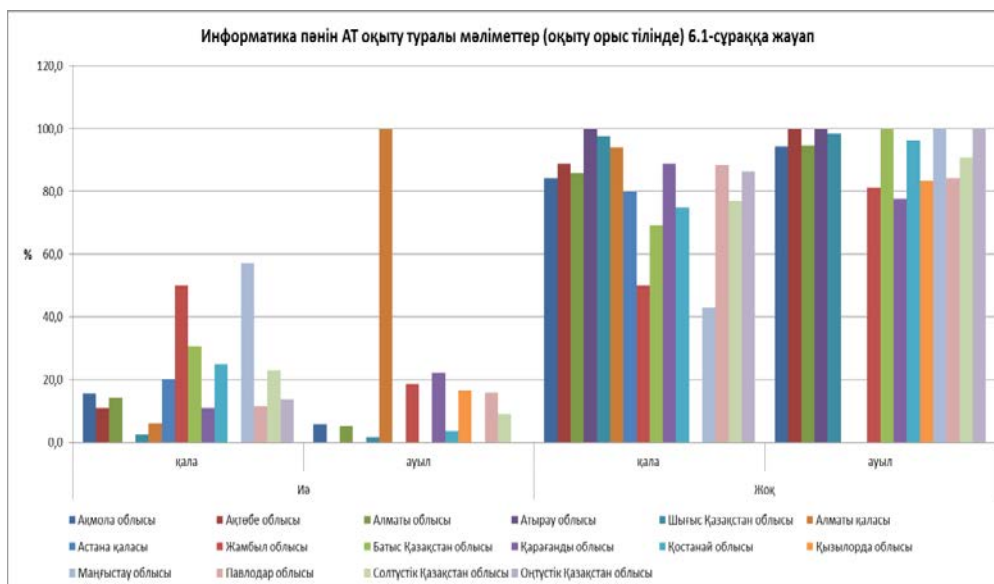
32 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептерде биологияны ағылшын тілінде оқыту туралы мәлімет

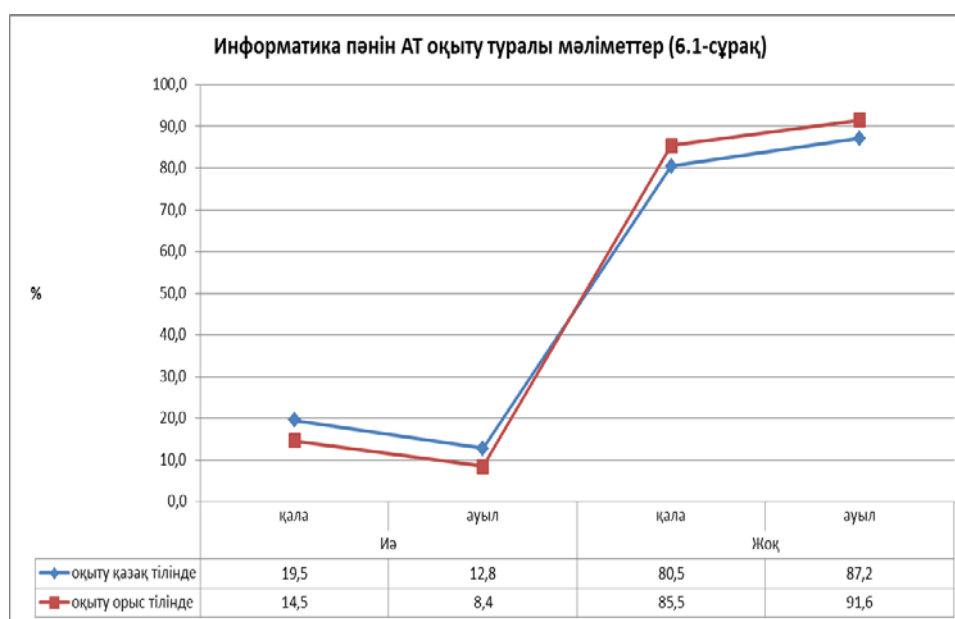
33 - сурет – Биологияны ағылшын тілінде оқыту туралы мәлімет

34 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептерде информатиканы ағылшын тілінде оқыту туралы мәлімет

35 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептерде информатиканы ағылшын тілінде оқыту туралы мәлімет

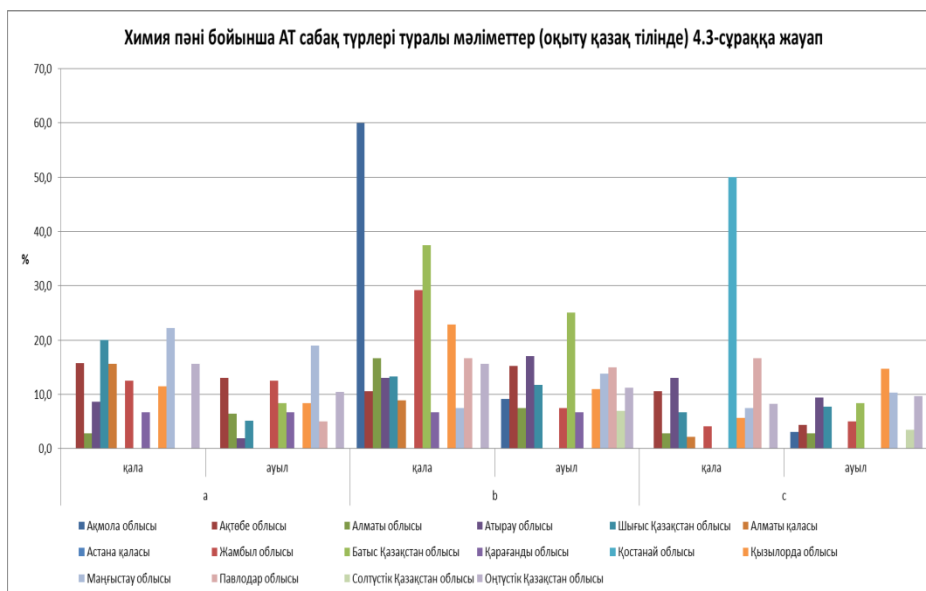

36 - сурет – Информатиканы ағылшын тілінде оқыту туралы мәлімет

3.2.1.4. ЖМЦ пәндері бойынша ағылшын тілінде жүргізілетін сабақ түрлері туралы мәлімет

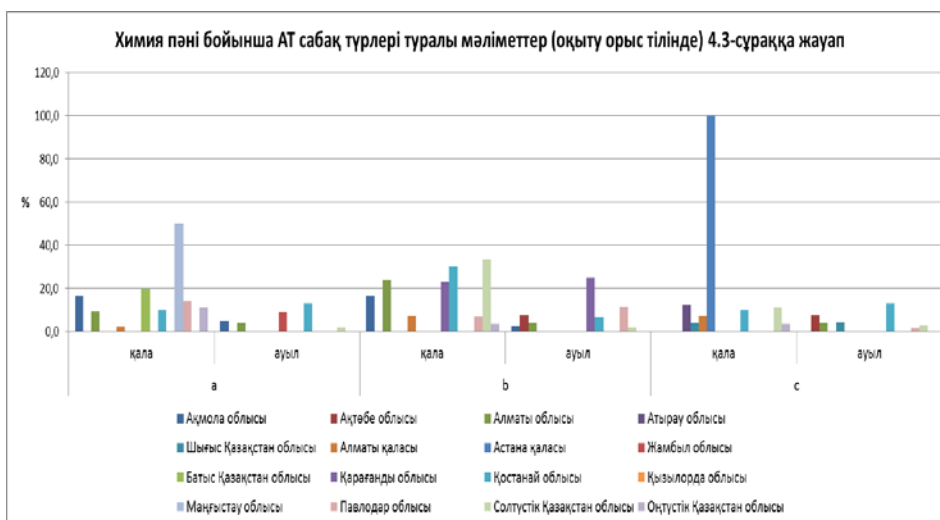
Сауалнамаға сәйкес сабақты ағылшын тілінде жүргізу оқу жоспарының міндетті немесе вариативті компонентінен сабақ жүргізу ғана емес, сонымен қатар ағылшын тілінде сабақтан тыс іс-шаралар өткізуді де білдіреді.

Келесі сұрақтарға жауап бергеннен кейін, оқыту қазақ тіліндегі мектептерде міндетті пән ретінде химияны жүргізетін мұғалімдердің үлесі 7,4% құрайды; вариативті компоненттің пәні ретінде - 12,2%; химия бойынша ағылшын тілінде жеке іс-шараларды өткізу - 6,6%.

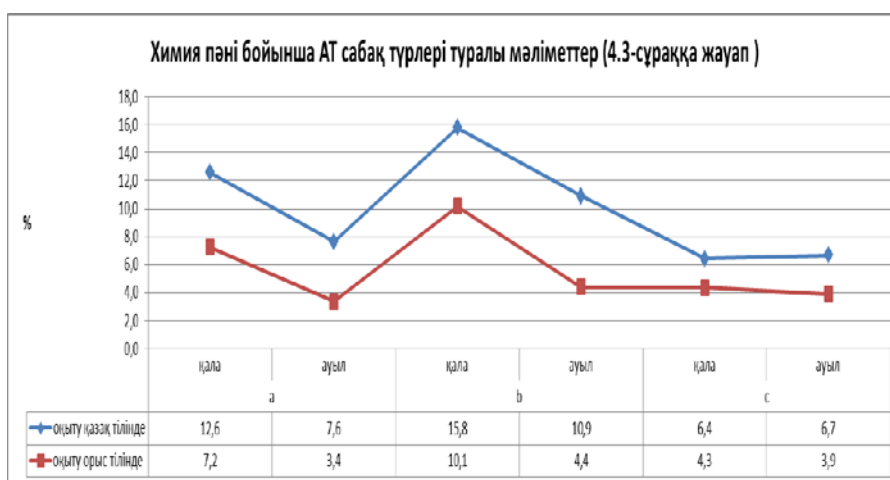

37 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің ағылшын тілінде жүргізілетін химия сабақтарының түрлері туралы мәліметтер

Оқыту орыс тіліндегі мектептердің химияны ағылшын тілінде өткізілетін сабақтардың түрлері бойынша вариативті компоненттен факультатив сабақтары басым, міндетті компонент бойынша сабақтар және сабақтан тыс іс-шаралар шамамен бірдей пропорцияда бөлінген. Оқыту орыс тіліндегі мектептерде химияны жүргізетін мұғалімдердің үлесі міндетті түрдегі пән ретінде 4,7% құрайды; вариативті компоненттің пәні ретінде - 6,4%; химия бойынша ағылшын тілінде жеке іс-шараларды жүргізу - 4,1% % (38-сурет).

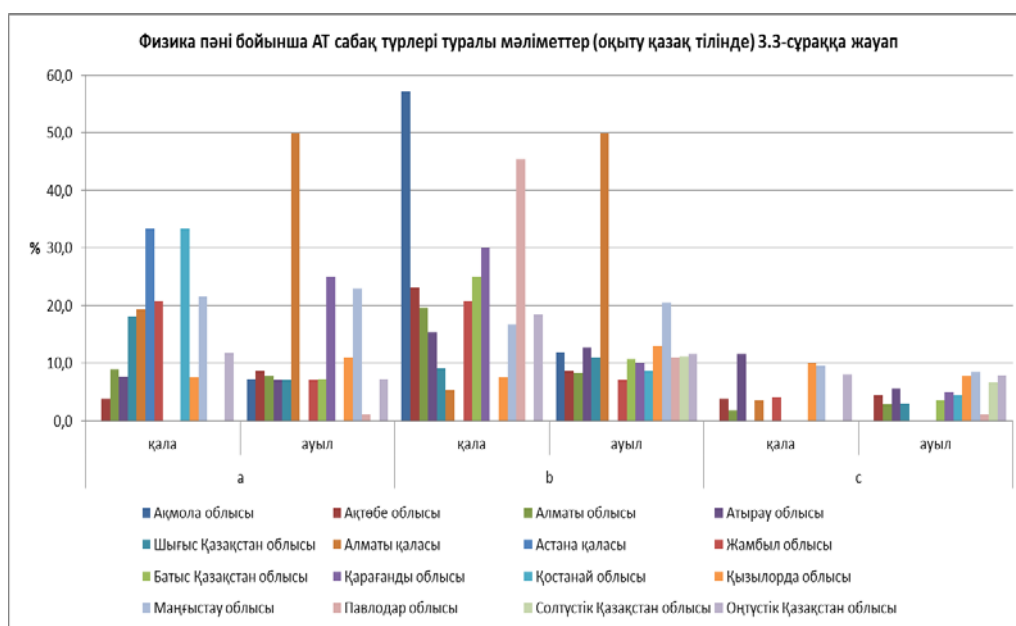

38 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептердің ағылшын тілінде өткізілетін химия сабақтарының түрлері туралы ақпарат

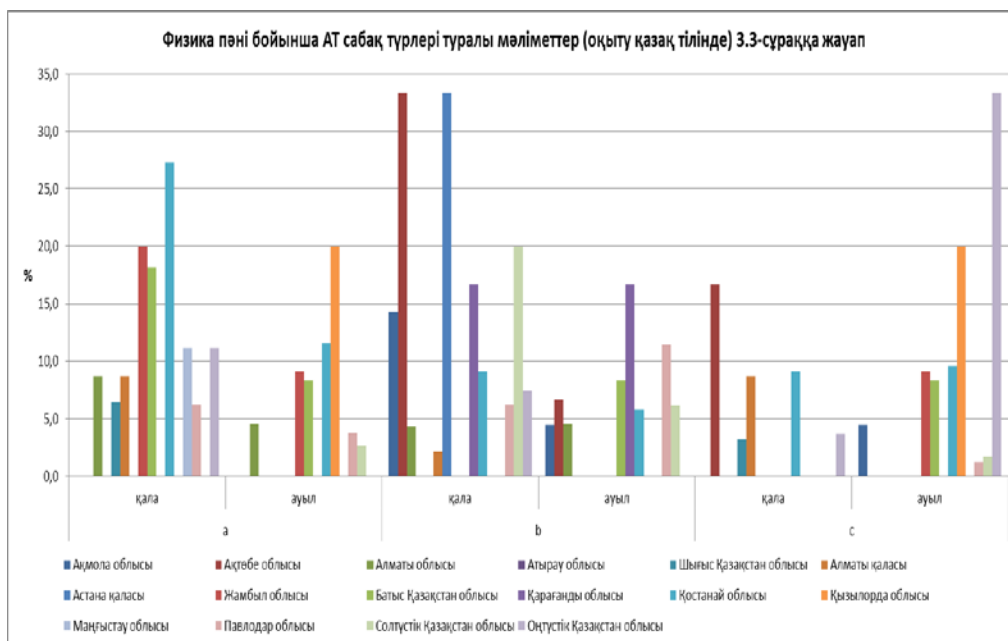
39 - сурет – Ағылшын тіліндегі химия сабақтарының түрлері туралы мәлімет

Келесі сұрақтарға жауап бергеннен кейін, оқыту қазақ тіліндегі мектептерде міндетті пән ретінде физиканы жүргізетін мұғалімдердің үлесі 9,5% құрайды; вариативті компонент - 12,82%; физика бойынша ағылшын тіліндегі жеке іс-шараларды өткізу - 4,9%.

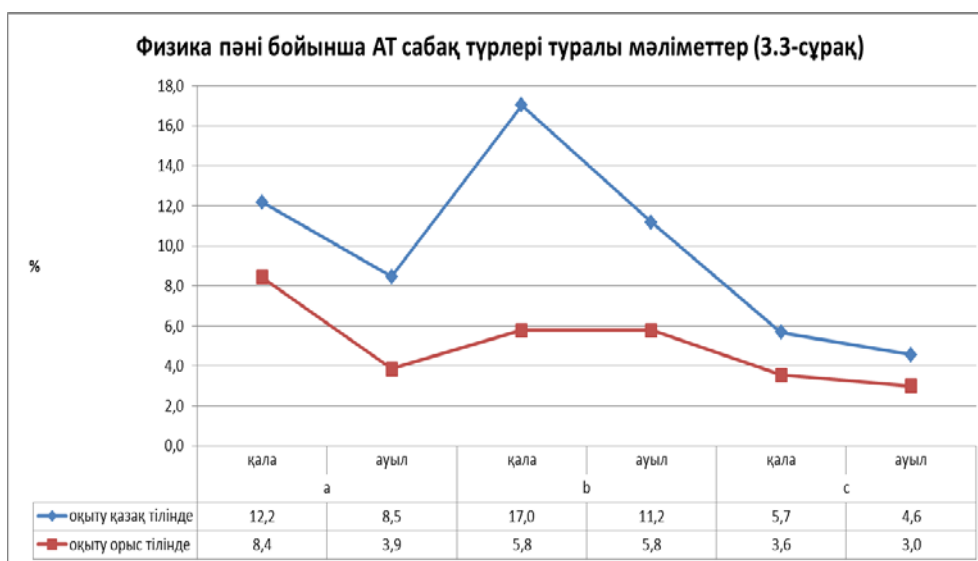

40 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептердегі ағылшын тіліндегі физика сабақтарының түрлері туралы мәлімет

Оқыту орыс тіліндегі мектептерде ағылшын тіліндегі физиканы міндетті түрдегі пән ретінде жүргізетін мұғалімдердің үлесі 5,3% құрайды; вариативтік компонент - 5,8%; ағылшын тілінде жекелеген іс-шараларды жүргізу - 3,2% (41 - сурет).

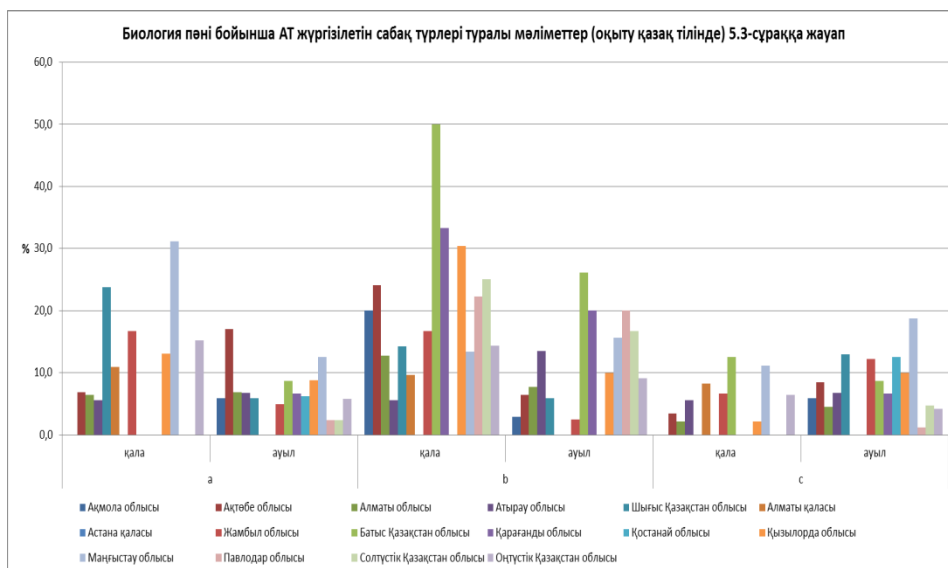

41 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептерде ағылшын тілінде жүргізілетін физика сабақтарының түрлері туралы мәлімет

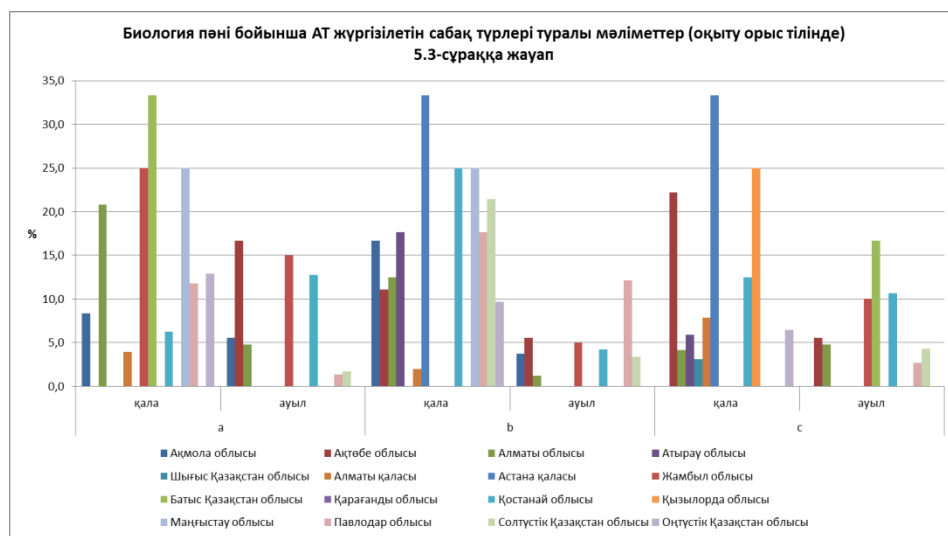
42 - сурет – Ағылшын тілінде жүргізілетін физика сабақтарының түрлері туралы мәлімет

Оқыту қазақ тіліндегі мектептерде биология пәнін міндетті пән ретінде жүргізетін мұғалімдердің үлесі 8,9%, вариативті компонент – 11,9%; биологиядан ағылшын тілінде іс-шара жүргізетіндердің үлесі – 6,7%.

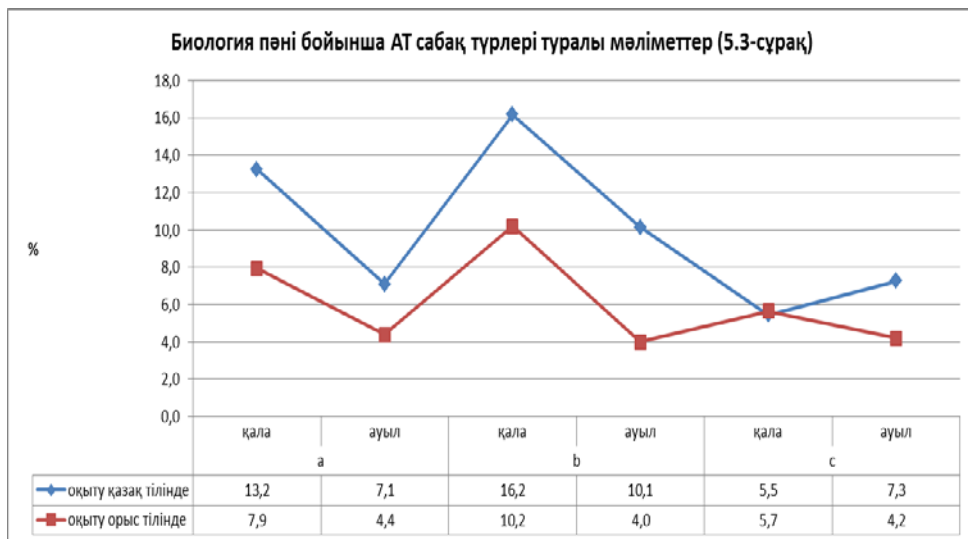

43 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептерде ағылшын тілінде өткізілетін биология сабақтарының түрлері туралы мәлімет

Оқыту орыс тіліндегі мектепте биологияны ағылшын тілінде міндетті пән ретінде жүргізетін мұғалімдердің үлесі 5,6% құрайды; вариативтік компоненттің пәні ретінде - 6,1%; биология бойынша ағылшын тілінде жекелеген іс-шараларды жүргізу - 4,7% (44-суретте).

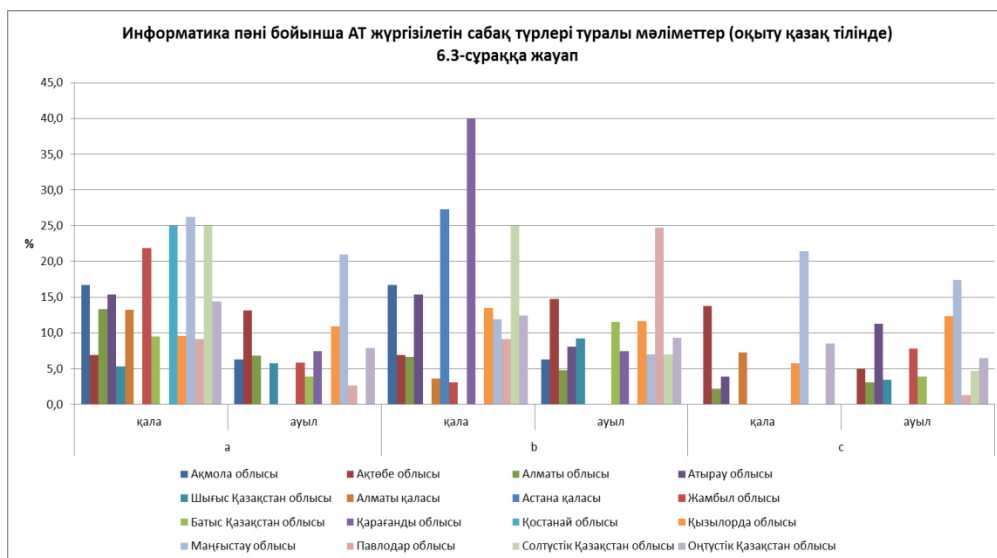

44 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептерде ағылшын тілінде жүргізілетін биология сабақтарының түрлері туралы мәлімет

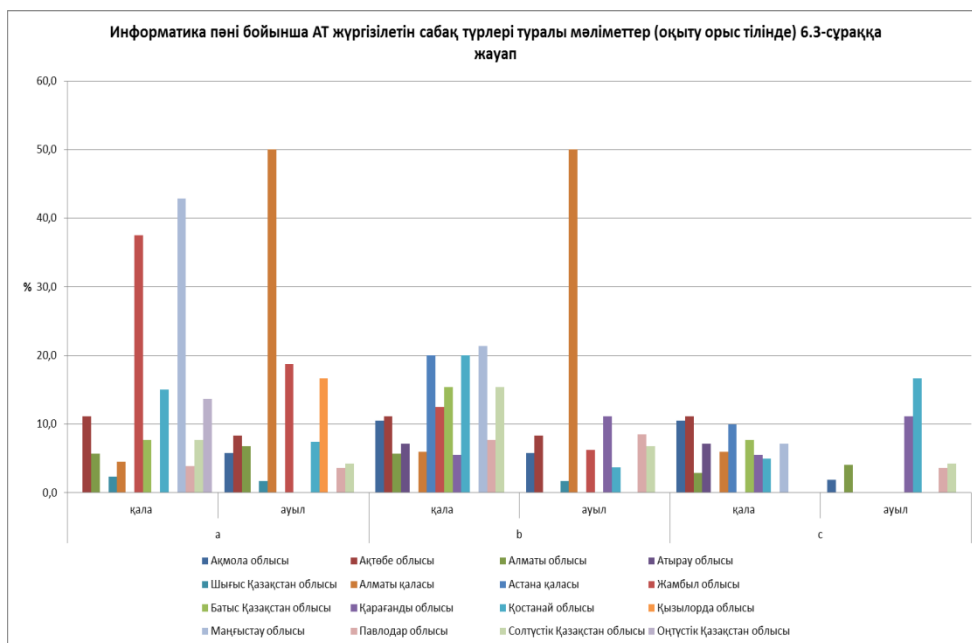
45 - сурет – Ағылшын тілінде жүргізілетін биология сабақтарының түрлері туралы ақпарат

Оқыту қазақ тіліндегі мектептерде міндетті пән ретінде информатика мұғалімдерінің үлесі 9,4% құрайды; вариативті компонент - 9%; ағылшын тілінде жекелеген іс-шараларды өткізу - 6,2% (46 - сурет).

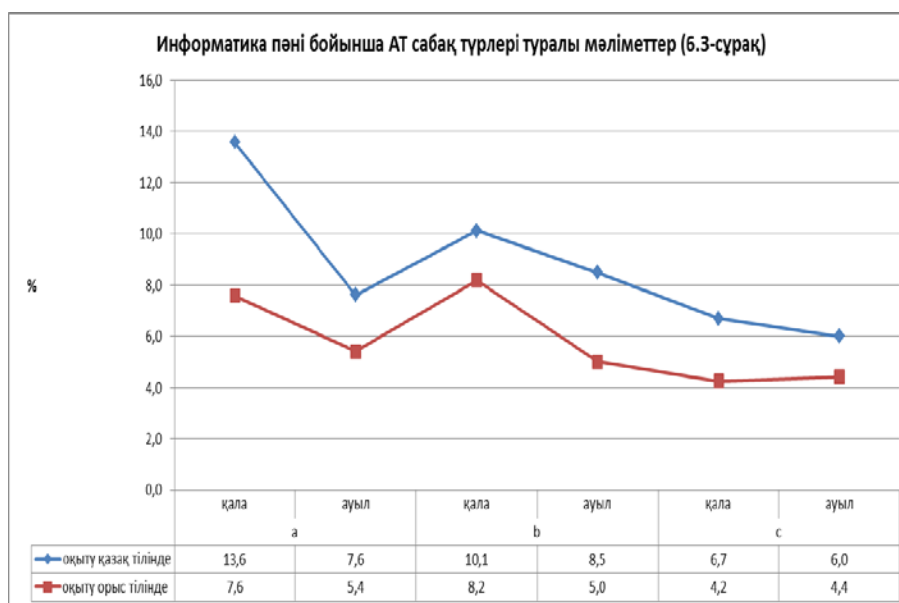

46 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептерде ағылшын тілінде жүргізілетін информатика сабақтарының түрлері туралы мәлімет

Оқыту орыс тіліндегі мектептерде міндетті пән ретінде ағылшын тілінде информатиканы жүргізетін мұғалімдердің үлесі 6,3% құрайды; вариативті компонент – 6,3 %; ағылшын тілінде жекелеген іс-шараларды өткізу - 4,3% (47 - сурет).

47 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептерде ағылшын тілінде жүргізілетін информатика сабақтарының түрлері туралы мәлімет

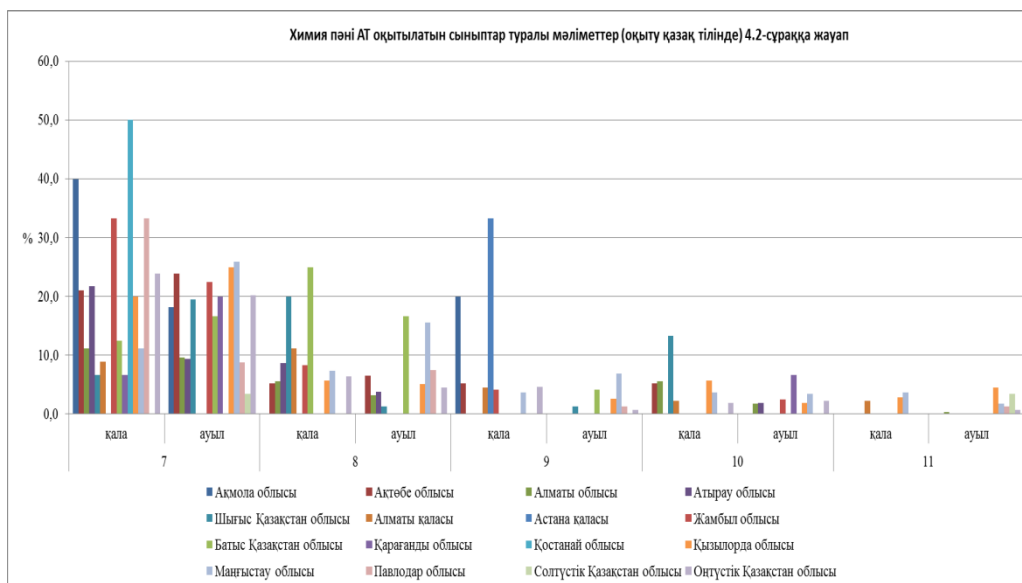
48 - сурет – Ағылшын тіліндегі информатика сабақтарының түрлері туралы мәлімет

3.2.1.5 ЖМЦ пәндері бойынша сабақтар ағылшын тілінде өткізілетін сыныптар туралы мәлімет

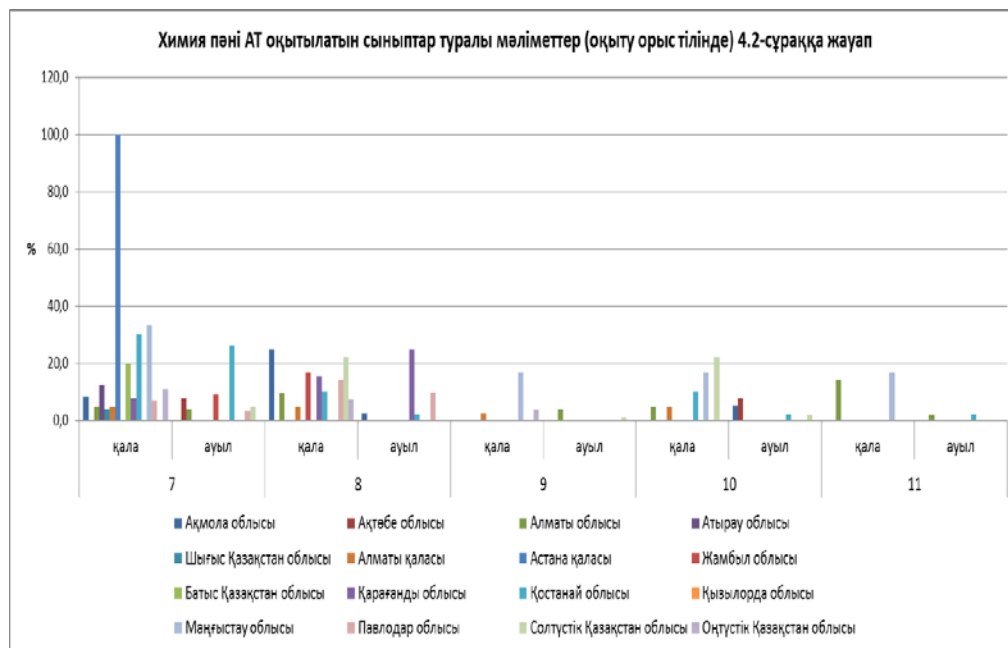
ЖМЦ пәндері бойынша сабақ немесе сабақтан тыс іс-шаралар ағылшын тілінде жүргізілетін сыныптарды таңдауға қатысты жағдай төмендегідей.

Оқыту қазақ тіліндегі мектептерде басымдық 7-сыныптарда болды, оның ішінде сабақтар 16,9% ағылшын тілінде оқытылады; 8-сыныпта - 5,4%; 9-сыныпта - 1,7%; 10-сыныпта - 1,9%; 11-сыныпта - 1,1% (49-сурет).

Оқыту орыс тіліндегі мектептерде ағылшын тілінде жүргізілетін химия сабақтары басымдылықта 7- сыныпта - 6,9% ; 8 сыныпта - 4,4%; 9 сыныпта - 1%; 10 сыныпта - 2,2%; 11-сыныпта - 1% (50-сурет).

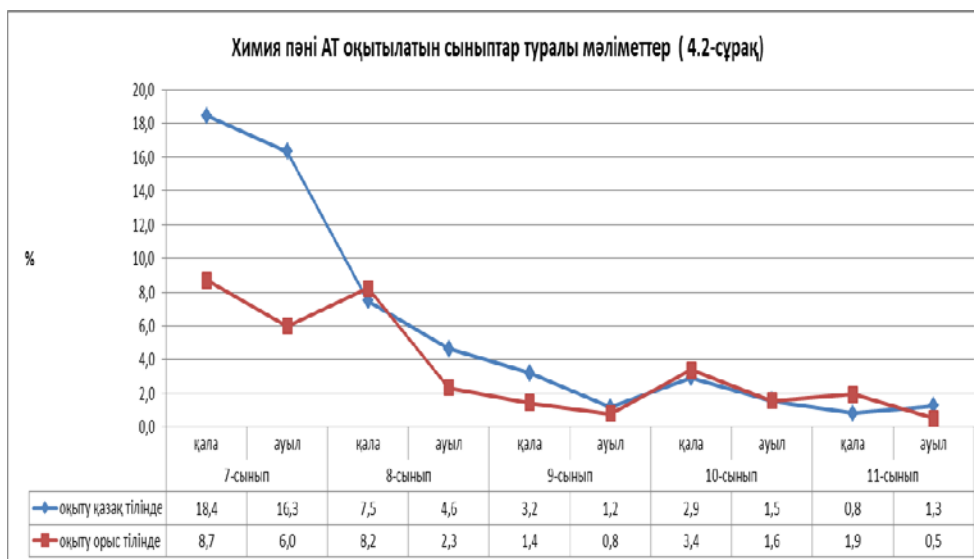

49 - сурет – Химияны ағылшын тілінде жүргізетін сыныптар (оқыту қазақ тілінде) туралы мәлімет

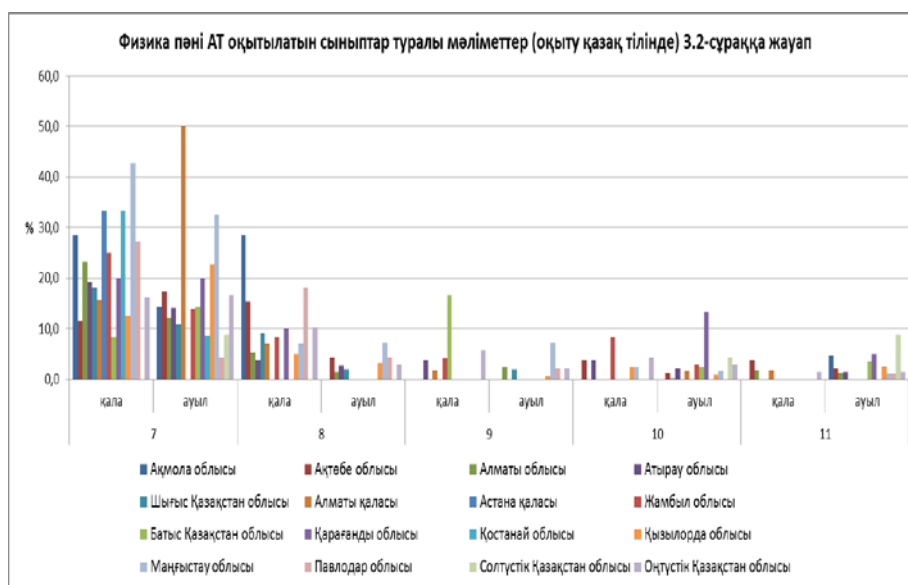
50 - сурет – Химияны ағылшын тілінде жүргізетін сыныптар туралы мәлімет (оқыту орыс тіліндегі мектептер)

Мониторинг деректері бойынша химияны ағылшын тілінде жүргізілетін басымдылық - 7-сыныптарда (51 - сурет).

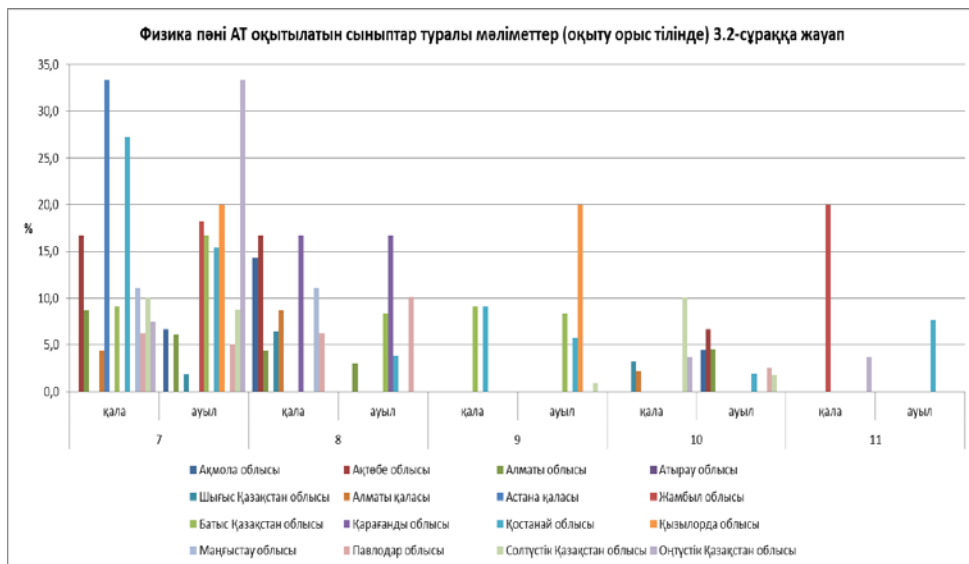
51 - сурет – Химияны ағылшын тілінде жүргізетін сыныптар туралы мәлімет

Оқыту қазақ тіліндегі мектептерде физика бойынша басымдылық 7-ші сыныптарда болды, онда сабақтар 16,6% ағылшын тілінде жүргізіледі; 8 сыныпта - 4,2%; 9 сыныпта - 2,1%; 10-сыныпта - 1,5%; 11-сыныпта - 1,6% (52 - сурет).

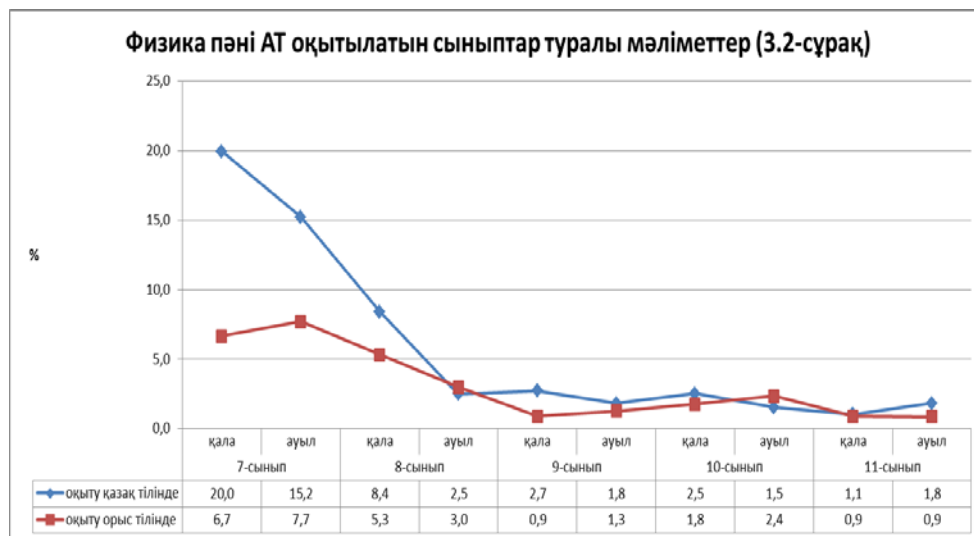
52 - сурет – Физиканы ағылшын тілінде жүргізетін сыныптар туралы мәлімет (оқыту қазақ тіліндегі мектептер)

Оқыту орыс тіліндегі мектептерде ағылшын тілінде сабақтар негізінен 7-сыныптарда жүргізіледі – 7,4%; 8-сыныптарда – 3,8%; 9-сыныптарда – 1,2%; 10-сыныптарда – 2,2%; 11-сыныптарда – 0,9% (53-сурет).

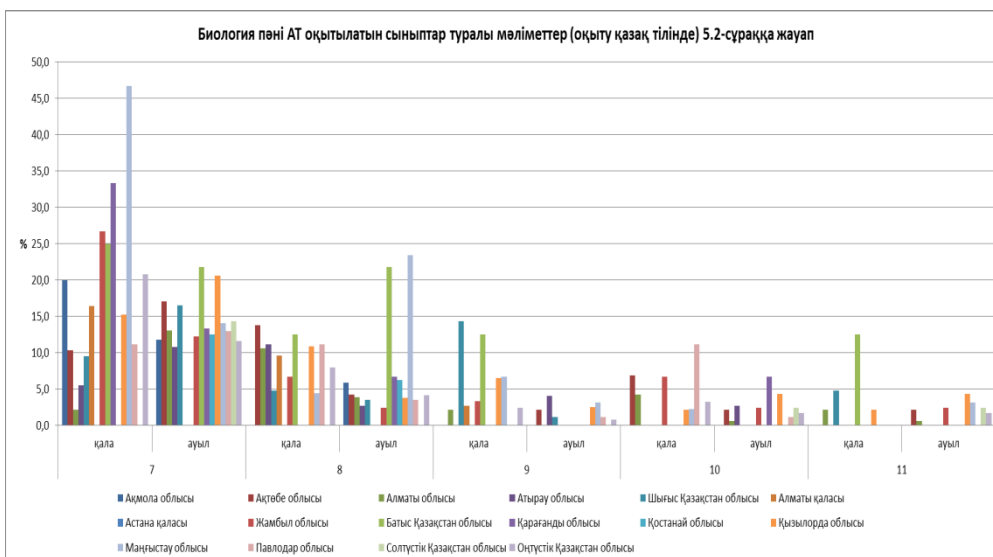
53 - сурет – Физиканы ағылшын тілінде жүргізетін сыныптар туралы мәлімет (оқыту қазақ тіліндегі мектептер)

Мониторинг деректері бойынша физиканың ағылшын тілінде оқытуы көбінесе 7-сыныптарда (54 - сурет).

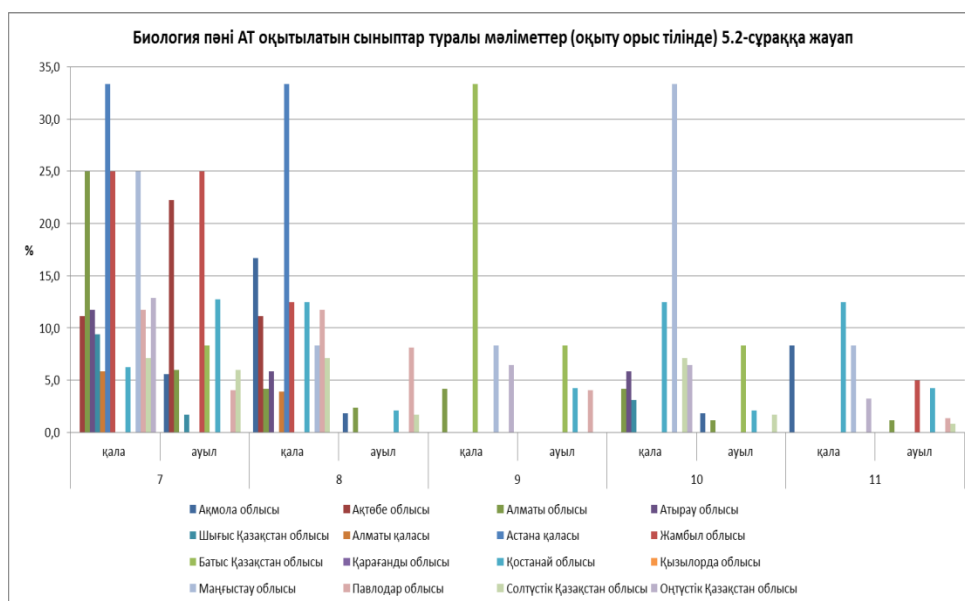
54 - сурет – Физиканы ағылшын тілінде жүргізетін сыныптар туралы мәлімет

Оқыту қазақ тіліндегі мектептерде ағылшын тілінде сабақтар негізінен 7-сыныптарда жүргізіледі – 15,6 %; 8-сыныптарда – 6,1%; 9-сыныптарда – 1,9%; 10-сыныптарда – 1,9%; 11-сыныптарда – 1,2% (55 - сурет).

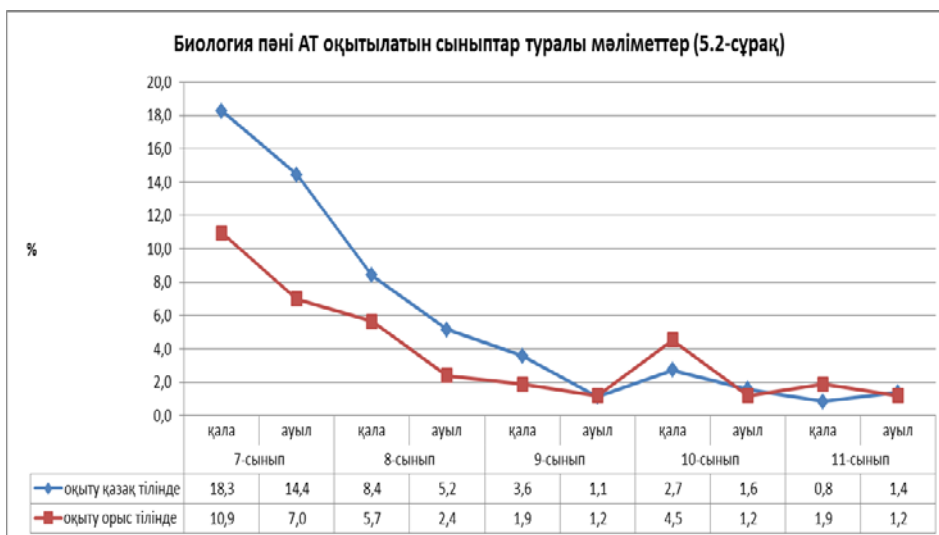
55 - сурет – Ағылшын тілінде биологияны оқытатын сыныптар туралы мәлімет (оқыту қазақ тіліндегі мектептер)

Оқыту орыс тіліндегі мектептердегі биология бойынша: 7-сыныптарда 8,4% ағылшын тілінде өткізіледі; 8-сыныптарда – 3,5%; 9 -сыныптарда – 1,4%; 10-сыныптарда – 2,3%; 11-сыныптарда – 1,4% (56 - сурет).

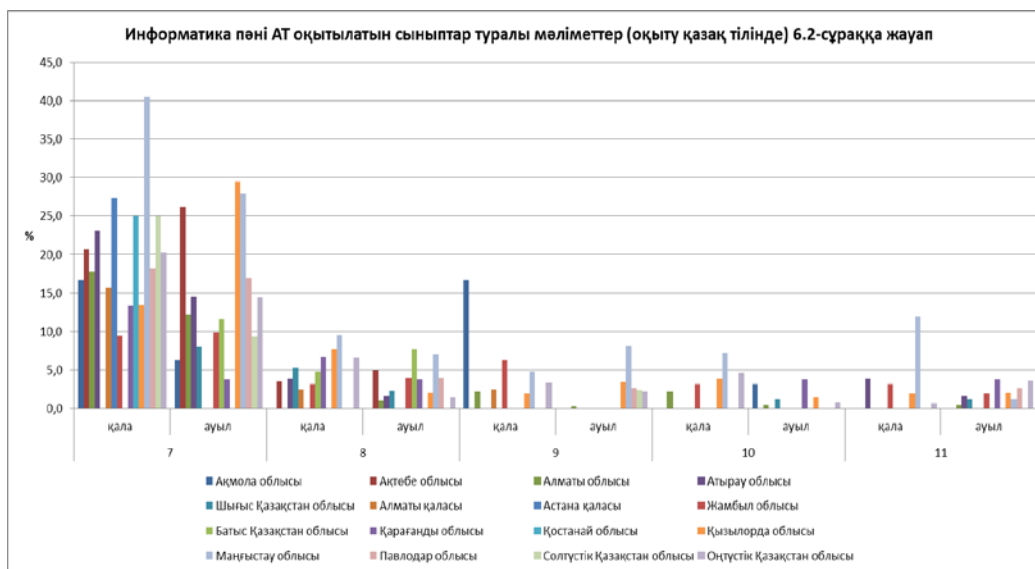
56 - сурет – Ағылшын тілінде биологияны оқытатын сыныптар туралы мәлімет (оқыту орыс тіліндегі мектептер)

Сонымен, биология ағылшын тілінде көбінесе 7-сыныптарда жүргізіледі.

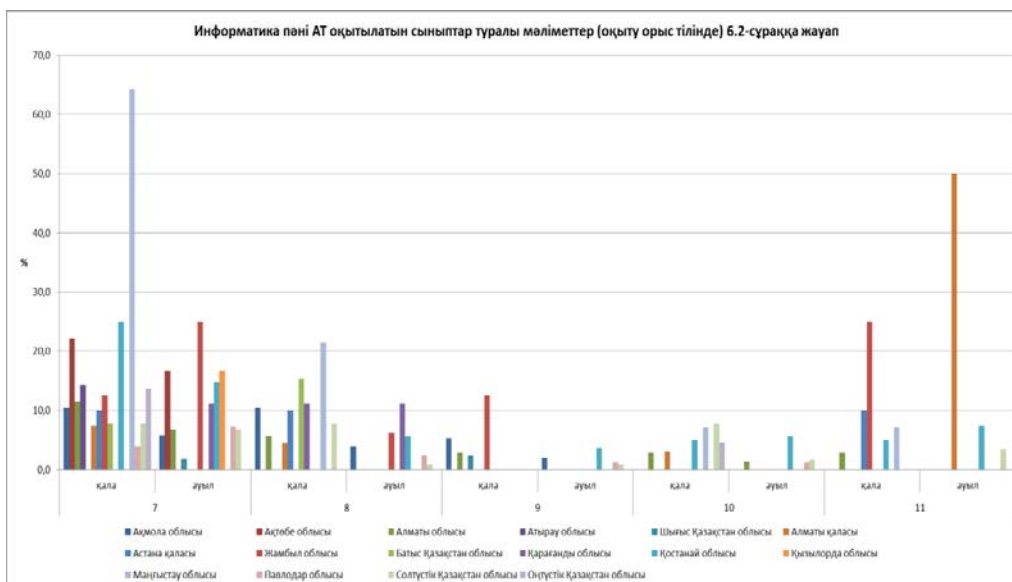
57 - сурет – Биологияны ағылшын тілінде оқытатын сыныптар туралы мәлімет

Оқыту қазақ тіліндегі мектептердегі информатика бойынша: 7-сыныптарда - 16,4%; 8-сыныптарда – 3,1%; 9-сыныптарда – 1,8%; 10-сыныптарда – 1,2%; 11-сыныптарда – 1,4% (58 - сурет).

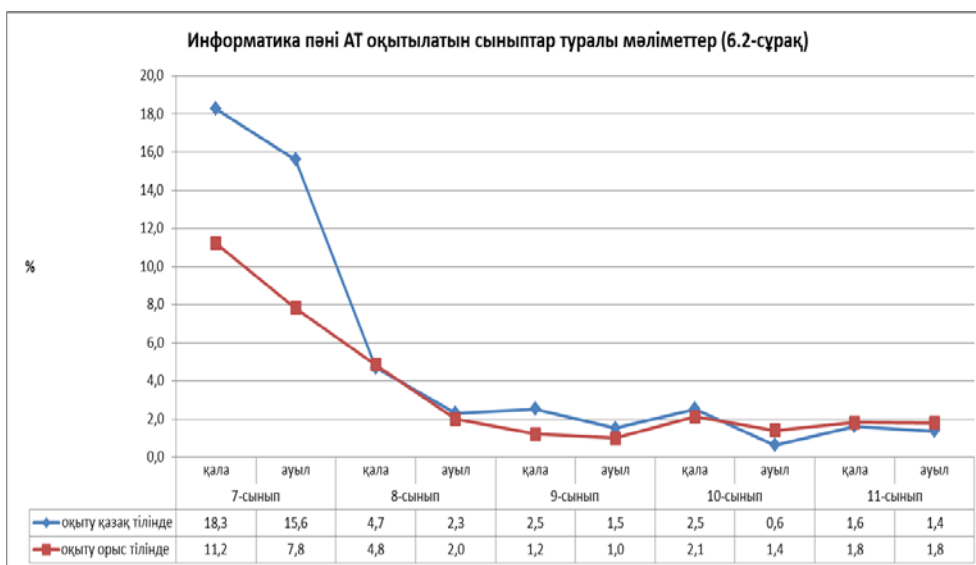
58 - сурет – Информатиканы ағылшын тілінде оқытатын сыныптар туралы мәлімет (оқыту қазақ тіліндегі мектептер)

Оқыту орыс тіліндегі мектептердегі информатика бойынша: 7-сыныптарда – 9,2%; 8-сыныптарда – 3,1%; 9-сыныптарда – 1,1%; 10-сыныптарда – 1,7%; 11-сыныптарда – 1,8% (59 - сурет).

59 - сурет – Информатиканы ағылшын тілінде оқытатын сыныптар бойынша мәлімет (оқыту орыс тіліндегі мектептер)

Ағылшын тіліндегі информатика көбінесе 7-сыныптарда жүргізіледі (60 - сурет).

60 - сурет – Информатиканы ағылшын тілінде оқытатын сыныптар туралы мәлімет

3.2.1.6 ЖМЦ пәндері мұғалімдерінің ағылшын тілін білу деңгейі туралы мәлімет

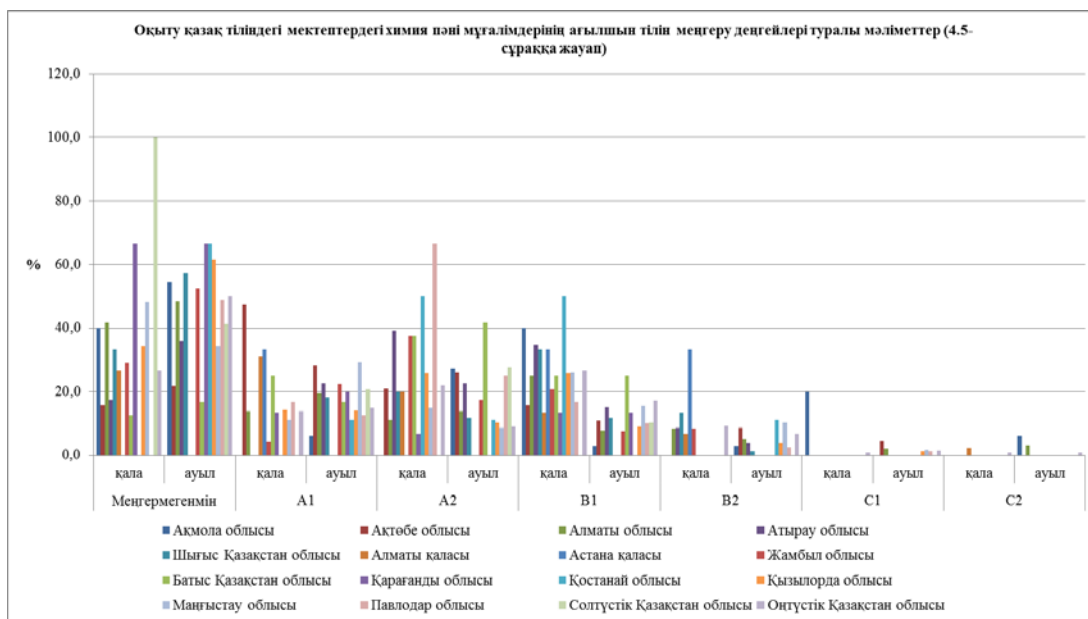
Мониторинг ЖМЦ пәндерінің мұғалімдері ағылшын тілін үйрену үшін белгілі бір күш-жігер жұмсағанын көрсетті.

Сонымен, оқыту қазақ тіліндегі мектептердің мұғалімдері 56,2% -ы белгілі бір деңгейде ағылшын тілін білетіндігін көрсетті: С2 деңгейі - 1%; С1 деңгейі -

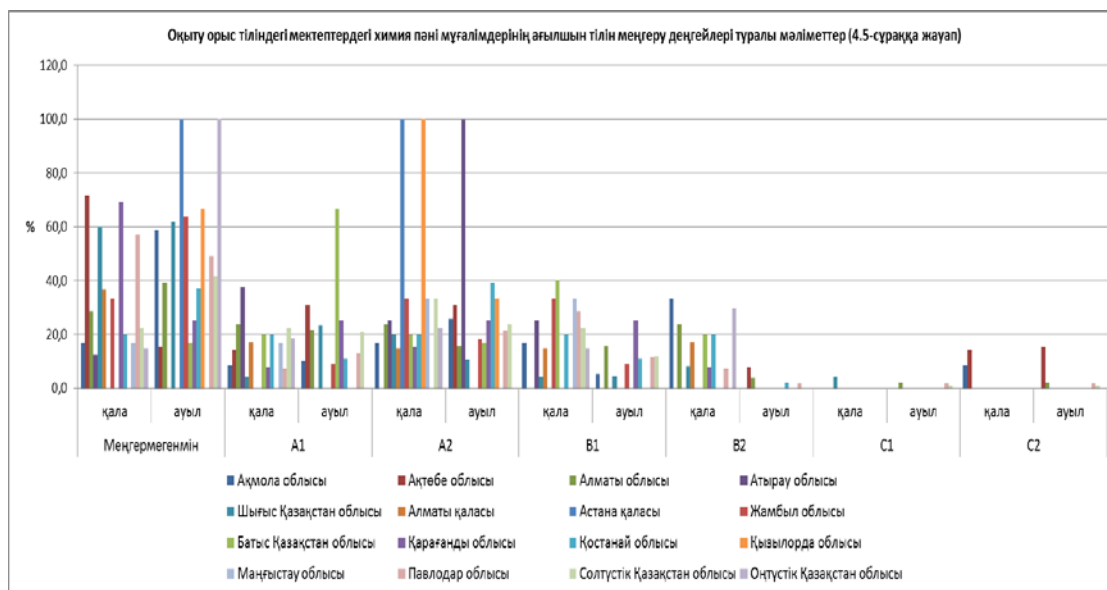
1,1%; B2 деңгейі - 4,9%; B1 деңгейі - 14,4%; A2 деңгейі - 17,3%; A1 деңгейі - 17,5%.

Мұғалімдердің 43,8% -ы ағылшын тілін білмейтіндігін атап өтті (61 - сурет).

Оқыту орыс тіліндегі мектептерде бұл көрсеткіштер біршама жоғарырақ: химия мұғалімдерінің 58,1% ағылшын тілінің белгілі деңгейіне ие, оның ішінде C2 деңгейін - 1,3%; C1 деңгейін - 0,7%; деңгей B2 - 6.1%, барлық мұғалімдердің үлесі - 41.9% -ы (62 - сурет).

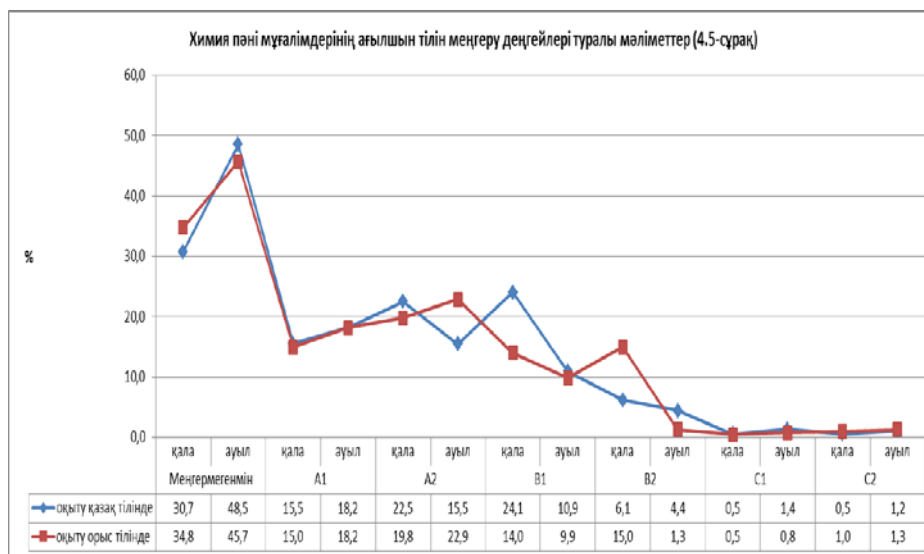

61 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің химия мұғалімдерінің ағылшын тілін білу деңгейі туралы мәлімет

62 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептердің химия мұғалімдерінің ағылшын тілін білу деңгейі туралы мәлімет

Осылайша, мониторинг көрсеткендей, белгілі бір деңгейде ағылшын тілін меңгерген химия мұғалімдерінің үлесі 56,8% құрайды, бірақ B2 деңгейінен бастап қажетті деңгейді меңгергендердің үлесі 7,5% ғана (63 - сурет).

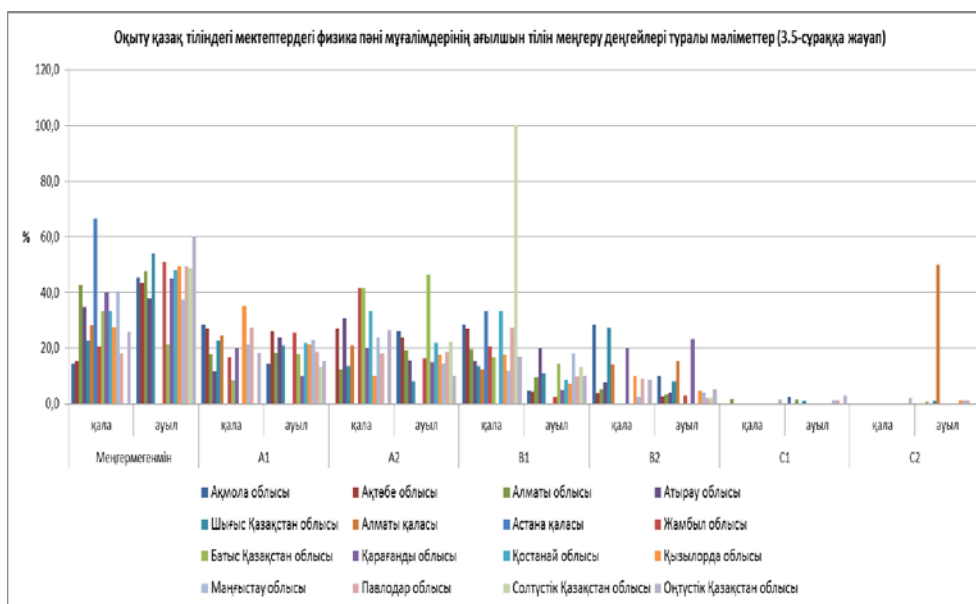

63 - сурет – Химия мұғалімдерінің ағылшын тілін білу деңгейі туралы мәлімет

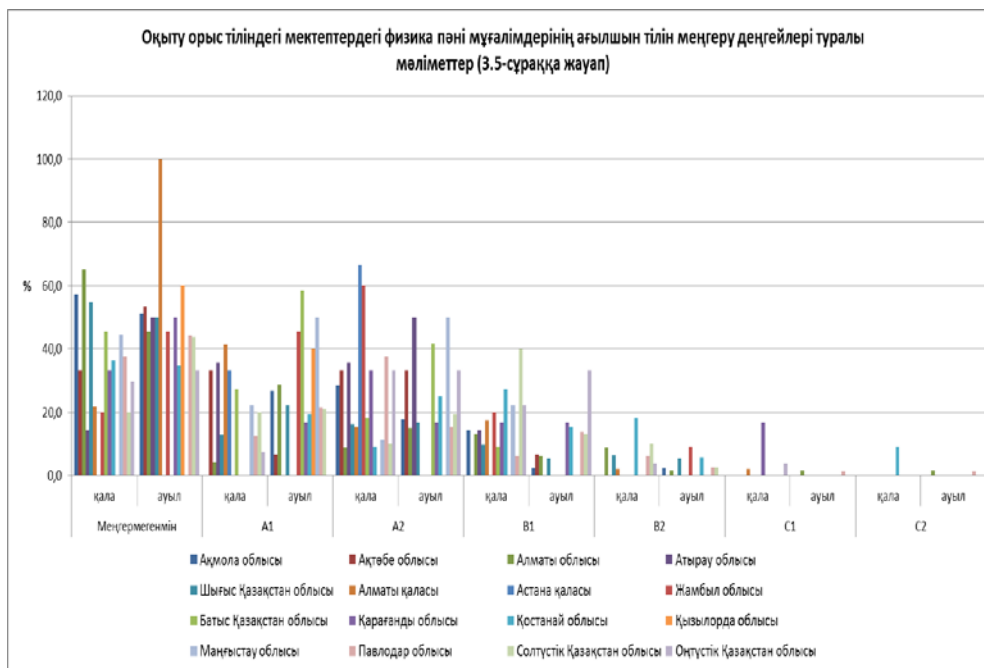
Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің физика мұғалімдері 57,3% -ы белгілі бір деңгейде ағылшын тілін білетіндігін атап өтті, оның ішінде: C2 деңгейін 0,5%; C1 деңгейін - 1,0%; B2 деңгейін - 4,9%; B1 деңгейін - 12,2%; A2 деңгейін - 18,9%; A1 деңгейін 19,8% құрады.

Мұғалімдердің 42,7% ағылшын тілін білмейтіндігін белгіледі (64 - сурет).

Оқыту орыс тіліндегі мектептерде бұл көрсеткіш шамалы жоғары: физика мұғалімдерінің 58,5% ағылшын тілін белгілі деңгейде біледі, олардың ішінде C2 деңгейін - 0,4%; C1 деңгейін - 0,7%; деңгей B2 - 3,5%; B1 - 11,7%; B2 деңгейін - 3,5%; A2 - 19,9%; A1 деңгейін - 22,3%; Мұғалімдердің 41,5% ағылшын тілін білмейді (65 - сурет).

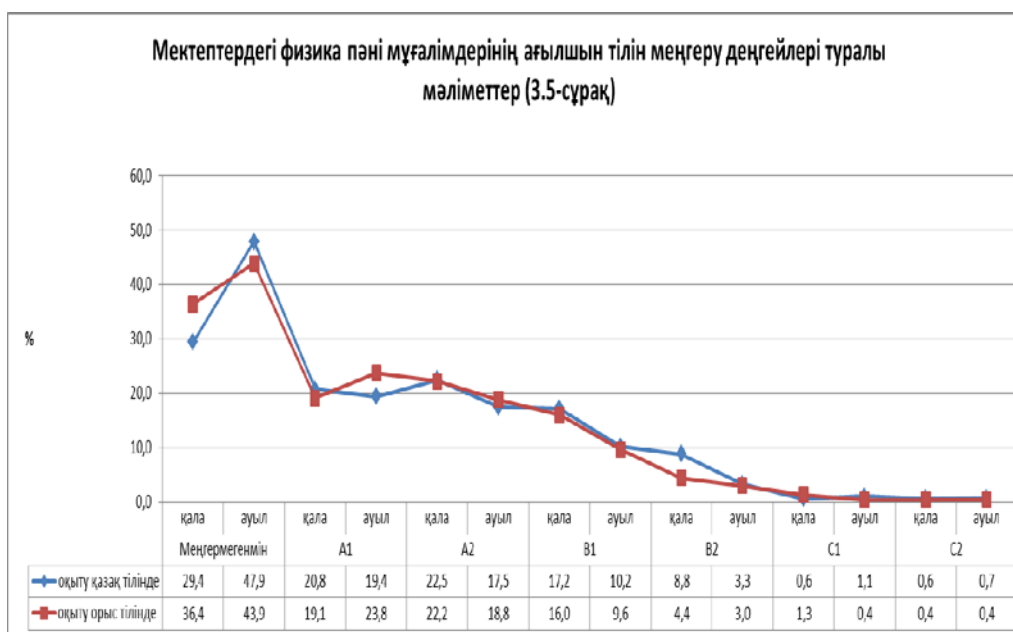

64 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің физика мұғалімдерінің ағылшын тілін білу деңгейі туралы мәлімет

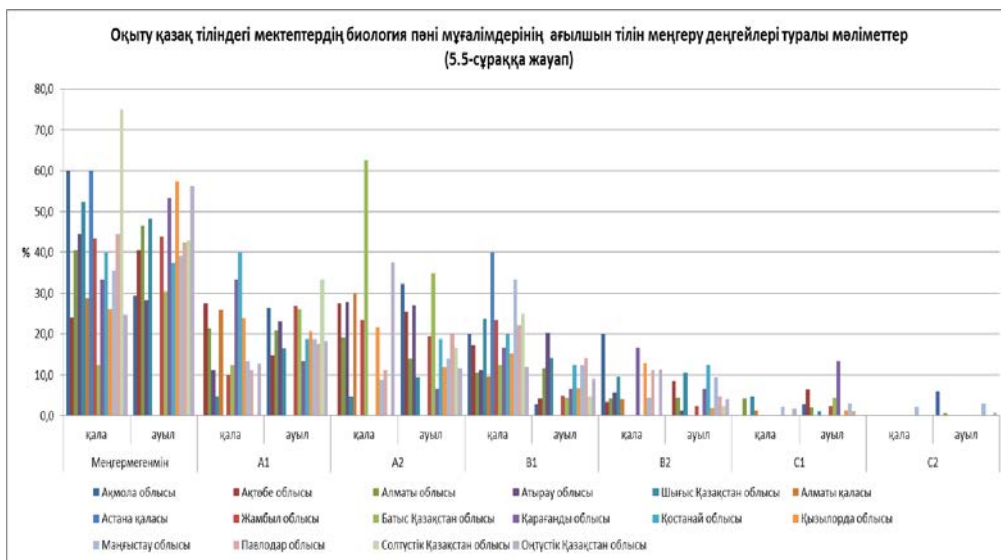
65 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептердің физика мұғалімдерінің ағылшын тілін білу деңгейі туралы мәлімет

Осылайша, мониторинг ағылшын тілін белгілі бір деңгейде меңгерген мұғалімдердің үлесі 57,7% -ды құрайтынын көрсетті, бірақ B2 деңгейінен бастап қажетті деңгей тек 5,9% -бен ғана (66 - сурет).

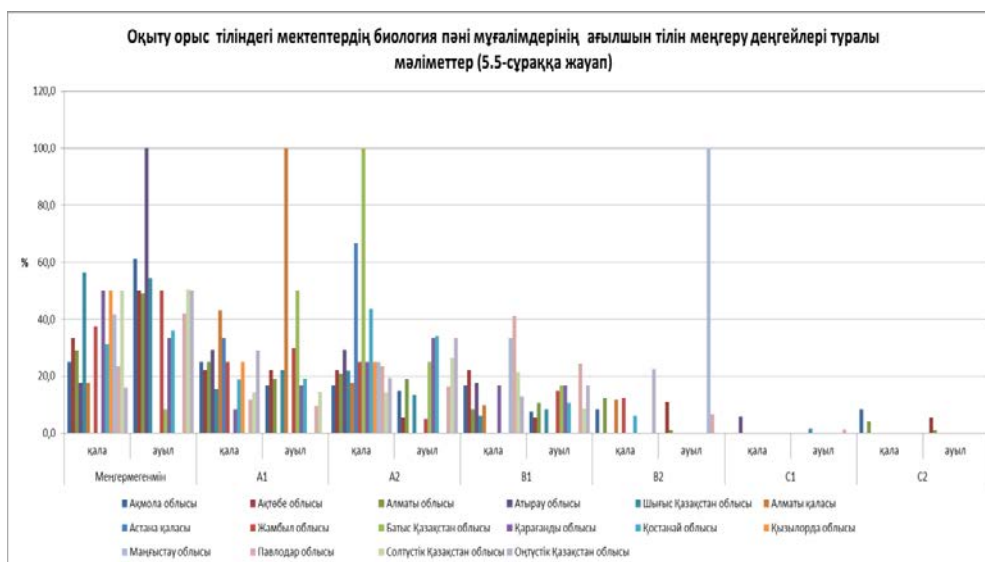
66 - сурет - Мұғалімдердің ағылшын тілін білу деңгейі туралы мәлімет

Қазақ тіліндегі мектептердің биология мұғалімдерінің 58% -ы белгілі бір деңгейде ағылшын тілін біледі, оның ішінде: C2 деңгейі - 0,2%; C1 деңгейі - 1,5%); B2 деңгейі - 5,3%; B1 деңгейі - 12,1%; A2 деңгейі 18,7%; A1 деңгейі - 19,6%. 42% ағылшын тілін білмейді (67 - сурет).

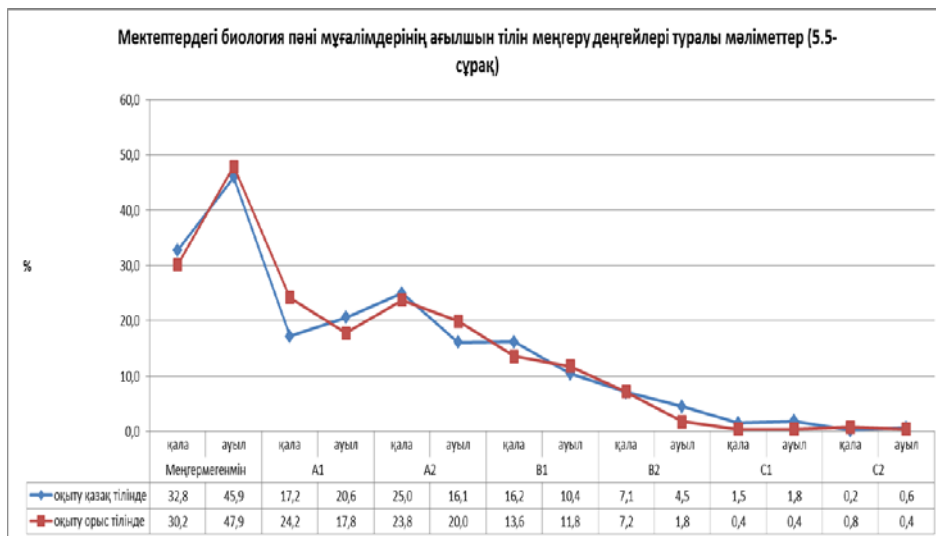
67 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің биология мұғалімдерінің ағылшын тілін білу деңгейі туралы мәлімет

Оқыту орыс тіліндегі мектептердің биология мұғалімдерінің 58,2% -ы ағылшын тілін меңгерудің белгілі бір деңгейіне ие, оның ішінде: C2 деңгейін - 0,5%; C1 деңгейін - 0,4%; B2 деңгейін - 3,7%; B1 деңгейін - 12,4%; A2 деңгейін - 21,3%; A1 деңгейін - 20%. 41,8% ағылшын тілін білмейді (68 - сурет).

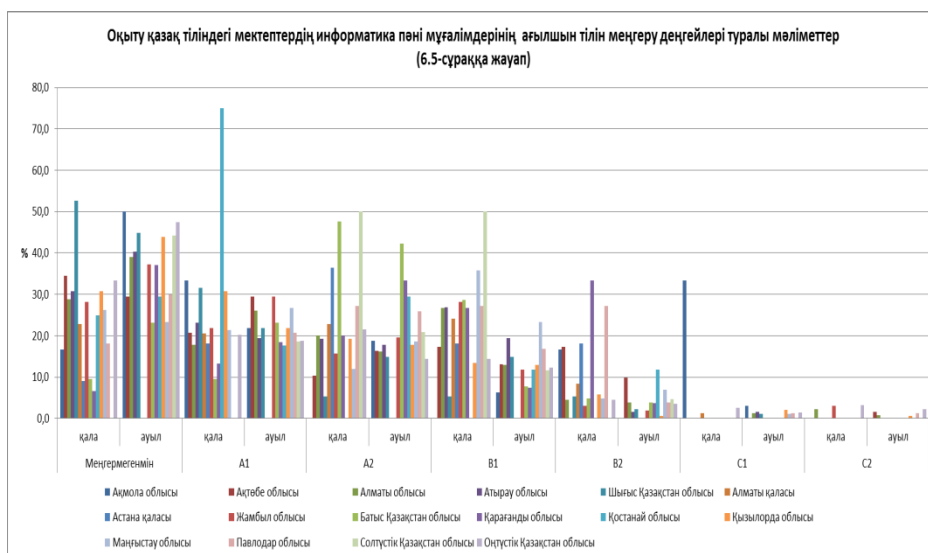
68 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептердің биология мұғалімдерінің ағылшын тілін білу деңгейі туралы мәлімет

Ағылшын тілін белгілі бір деңгейде меңгерген биология мұғалімдерінің үлесі 58% -ды құрайды, бірақ қажетті деңгей В2 деңгейінен бастап ,6,6% ғана (69 - сурет).

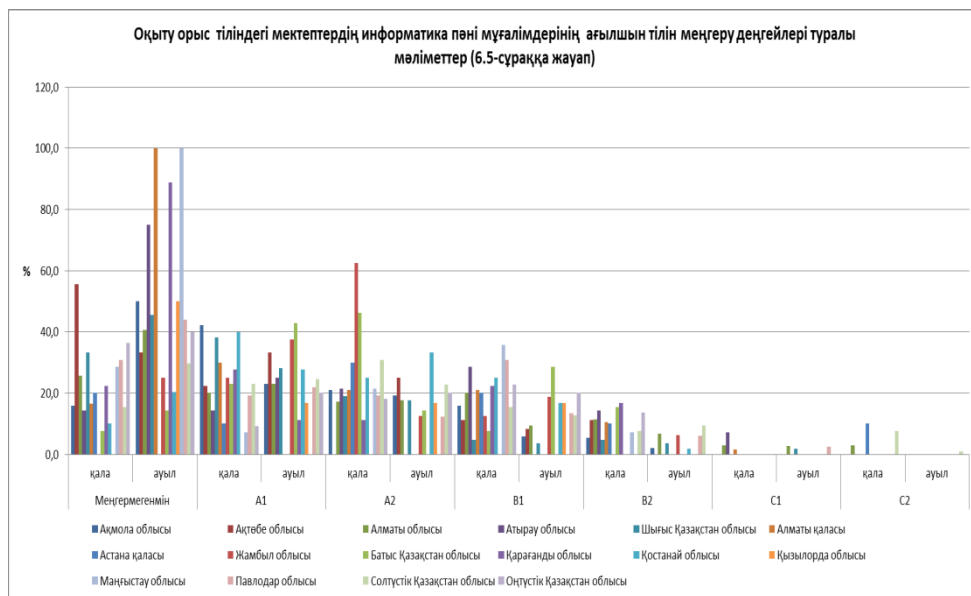
69 - сурет– Биология мұғалімдерінің ағылшын тілін білу деңгейі туралы мәлімет

Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдерінің 64,5% ағылшын тілін белгілі бір деңгейде білетінін белгіледі, оның ішінде: C2 деңгейін - 0,9%; C1 деңгейін - 1,2%; B2 деңгейін - 4,8%; B1 деңгейін - 15,9% \; A2 деңгейін - 19%; A1 деңгейін - 22,8%. Ағылшын тілін 35,5% білмейді (70 - сурет).

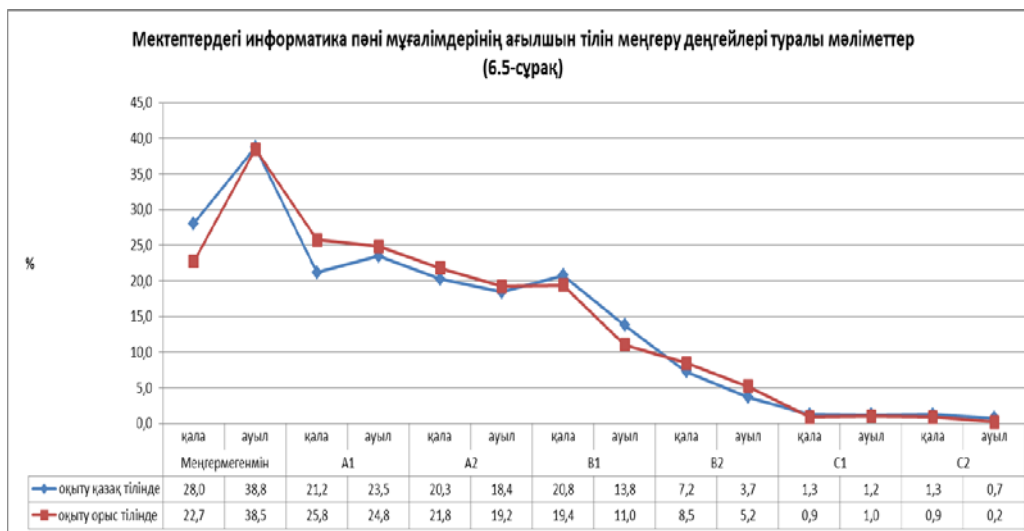
70 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі оқытылатын мектептердің информатика мұғалімдерінің ағылшын тілін білу деңгейі туралы ақпарат

Оқыту орыс тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдерінің 67,8% нақты ағылшын тілін меңгеру деңгейіне ие, оның ішінде: C2 деңгейін - 0,5%; C1 деңгейін - 1%; B2 деңгейін - 6,5%; B1 деңгейін - 14,4%; деңгей A2 -20,3%; A1 деңгейін - 25,2%. 32,2% ағылшын тілін білмейді (71 - сурет).

71 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі информатика мұғалімдерінің ағылшын тілін білу деңгейі бойынша мәлімет

Осылайша, мониторинг ағылшын тілін белгілі бір деңгейде білетін информатика мұғалімдерінің үлесі 65,6% -ды құрайтынын көрсетті, бірақ қажетті деңгей B2 деңгейінен басталады, ол 7,3% ғана белгіленген (72 - сурет).

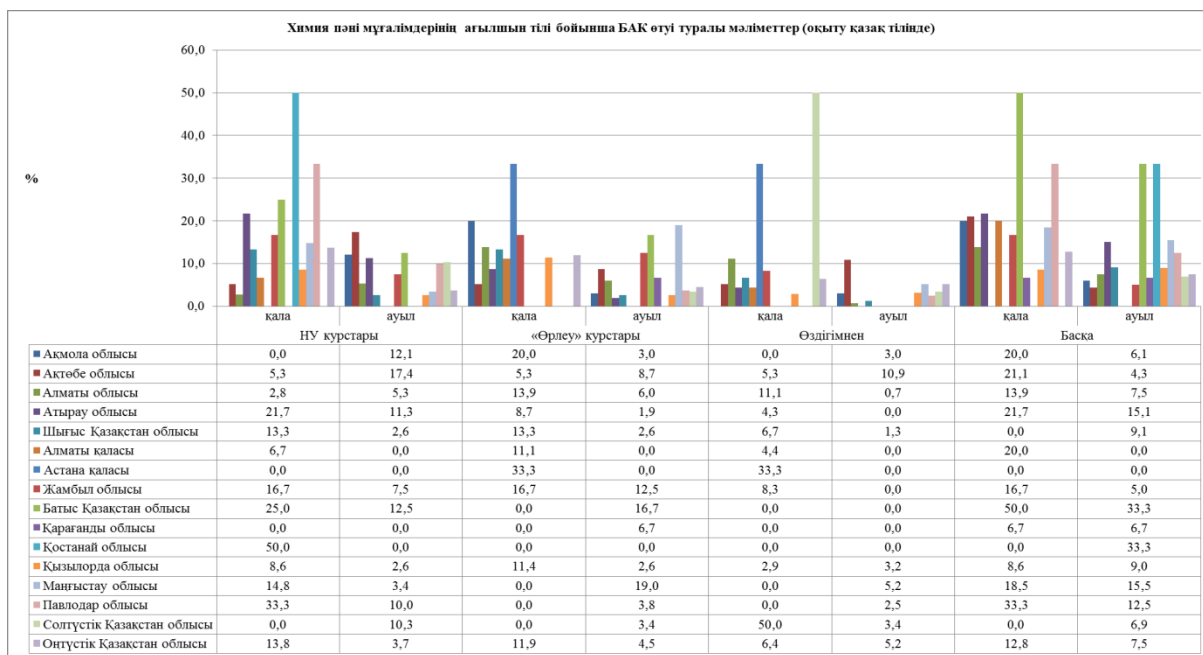

72 - сурет – Информатика мұғалімдерінің ағылшын тілін білу деңгейі туралы мәлімет

3.2.1.7 ЖМЦ мұғалімдерінің ағылшын тілінен біліктілік арттыру курстарынан өту туралы мәлімет

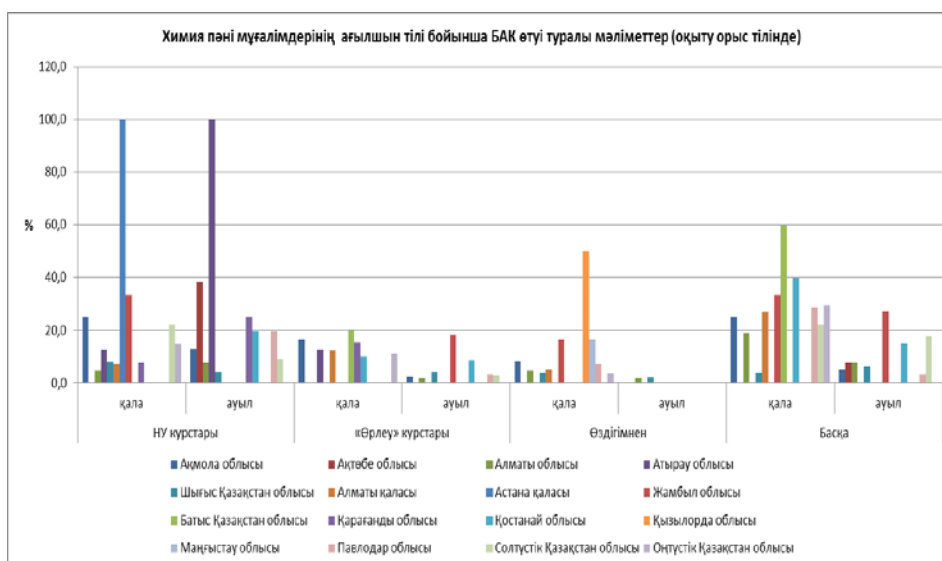
Мониторинг деректері мынаны айқындады:

1) оқыту қазақ тіліндегі мектептердің 29% химия мұғалімдері әр түрлі біліктілік арттыру курстарынан өтті, оның ішінде НУ - 7,5% және «Өрлеуден» - 7% және осындай пайыз химия мұғалімдері өздігінен оқыған - 3,4%, басқа курстардан –11,6% (73 - сурет);

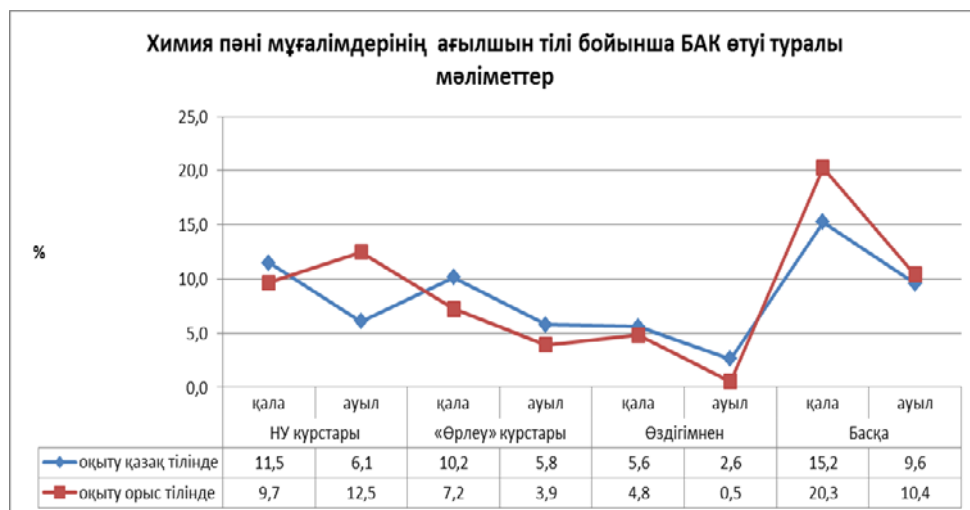
73 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің химия мұғалімдері ағылшын тілінен БАК өту жөніндегі мәліметтер

2) Сауалнамаға қатысқан оқыту орыс тіліндегі мектептердің химия мұғалімдері арасынан 32,4% ағылшын тілін оқыған, оның ішінде НУ - 11,5%, «Өрлеуден» - 5,1%, өздігінен - 2% және басқа курстардан – 13,9% (74-сурет);

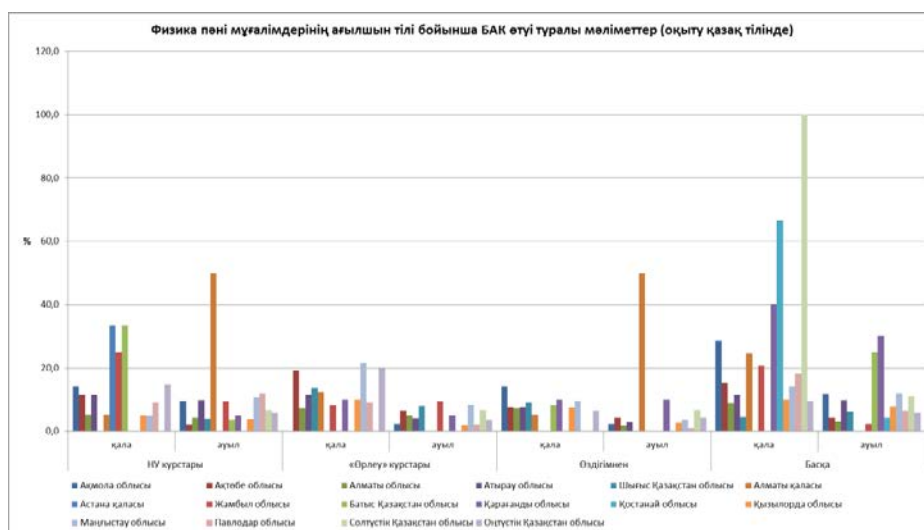
74 - сурет – оқыту орыс тіліндегі мектептердің химия мұғалімдері ағылшын тілінен БАК өту жөніндегі мәліметтер

3) жалпылама, химия мұғалімдері 30%-ы ағылшын тілінен БАК өткен (75-сурет);

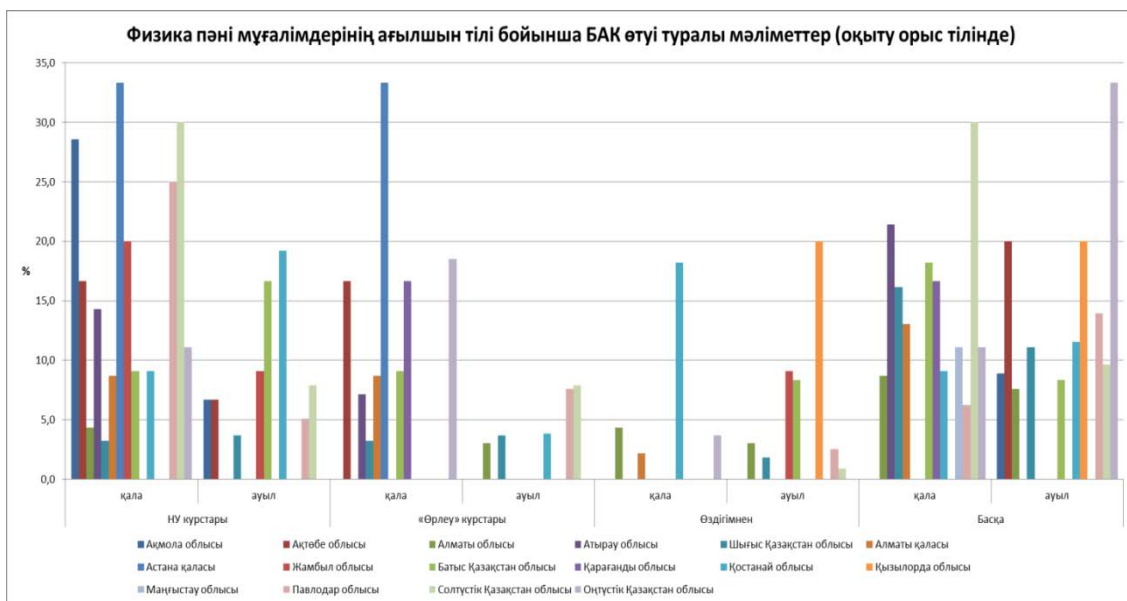
75 - сурет – Ағылшын тілінен химия мұғалімдерінің БАК өткені жөнінде мәлімет

4) Сауалнамаға қатысқан оқыту қазақ тіліндегі мектептердің физика мұғалімдері арасынан 27,3% ағылшын тілін оқыған, оның ішінде НУ - 7,3%, «Өрлеуден» - 7,2%, өздігінен – 3,7% және басқа курстардан – 9% (76 - сурет);

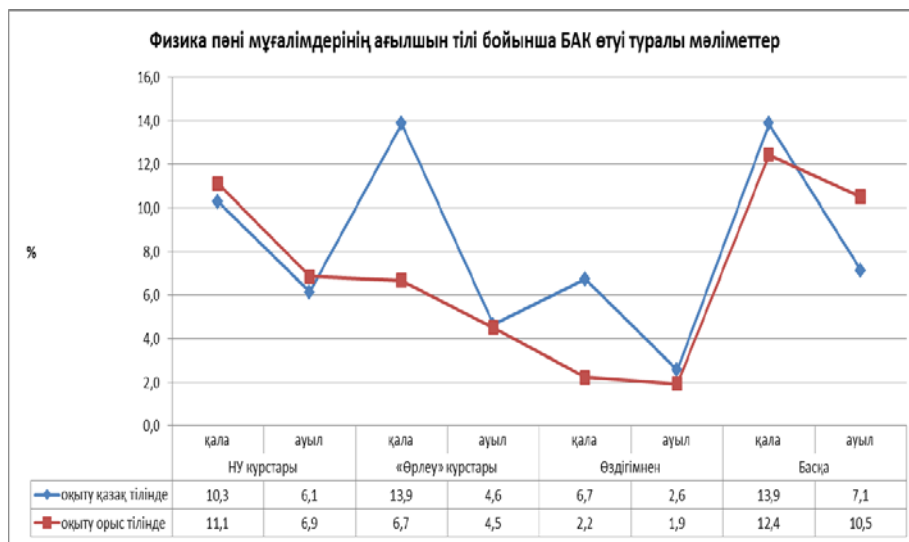
76 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің ағылшын тілінен физика мұғалімдерінің БАК өткені жөнінде мәлімет

5) Сауалнамаға қатысқан оқыту қазақ тіліндегі мектептердің физика мұғалімдері арасынан 26,5% ағылшын тілін оқыған, оның ішінде НУ – 8,2%, «Өрлеуден» - 5,2%, өздігінен – 2 % және басқа курстардан – 11,1% (77 -сурет);

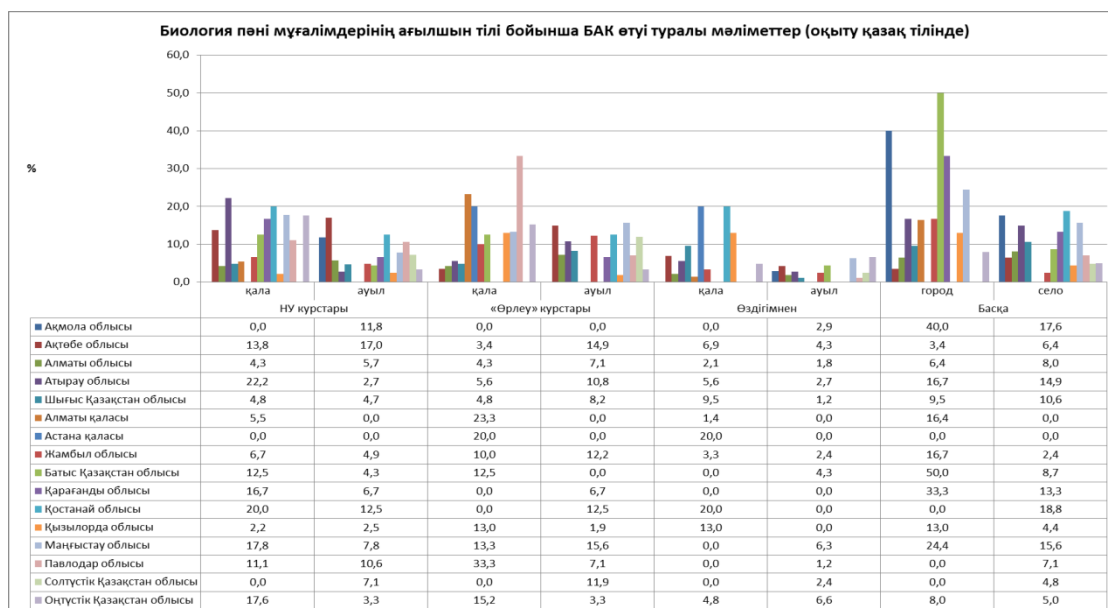
77 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептердің ағылшын тілінен физика мұғалімдерінің БАК өткені жөнінде мәлімет

6) Жалпылама, ағылшын тілінен физика мұғалімдері 27,1%-ы БАК өткен (78 - сурет);

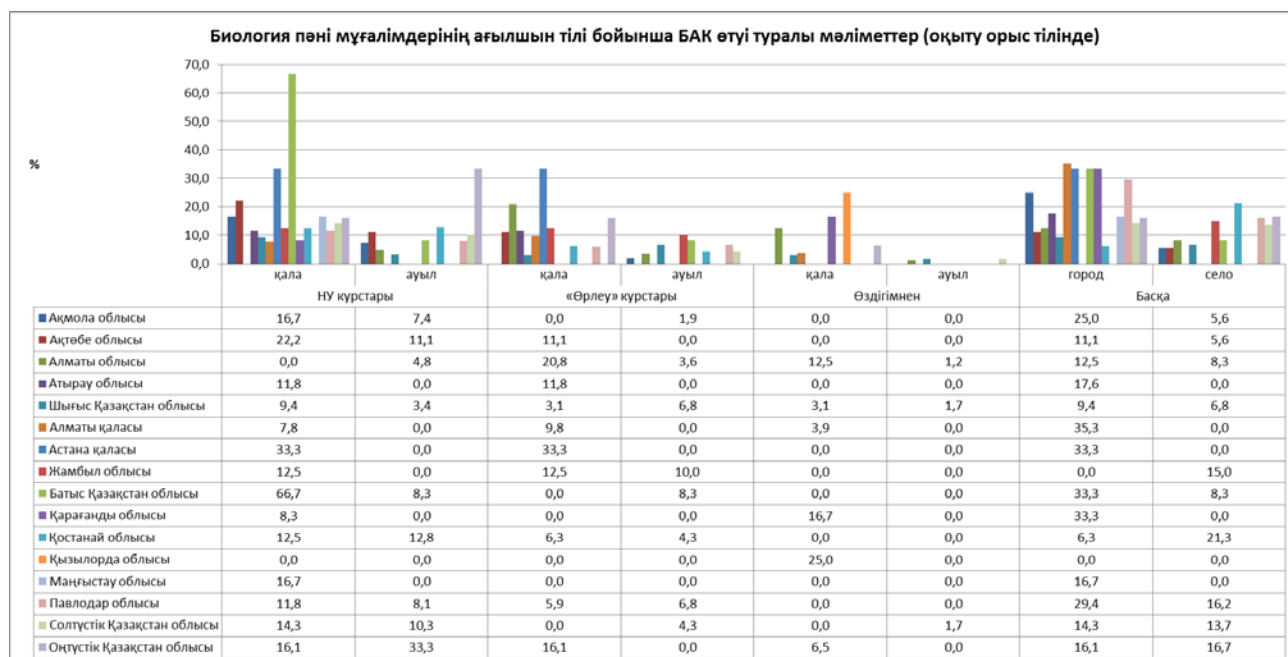
78 - сурет – Физика мұғалімдерінің ағылшын тілінен БАК өткені жайлы мәлімет

7) Сауалнамаға қатысқан оқыту қазақ тіліндегі мектептердің биология мұғалімдері арасынан 28,9% ағылшын тілін оқыған, оның ішінде НУ – 7,4%, «Өрлеуден» - 8,8%, өздігінен – 3,1 % және басқа курстардан – 9,6% (79 - сурет);

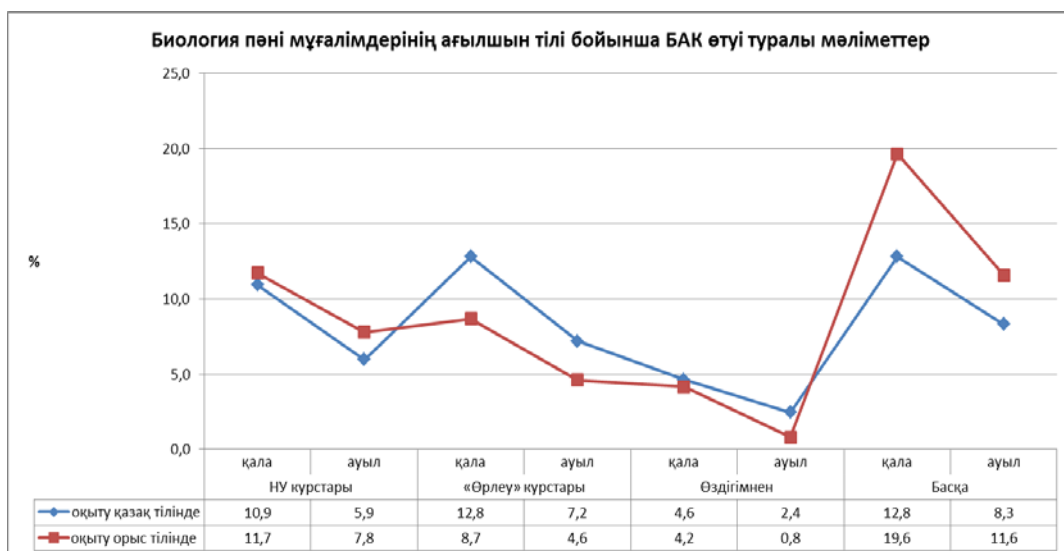
79 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектеп мұғалімдерінің ағылшын тілінен БАК өткені жайлы мәлімет

8) Сауалнамаға қатысқан оқыту орыс тіліндегі мектептердің биология мұғалімдері арасынан 31,5% ағылшын тілін оқыған, оның ішінде НУ – 9,1%, «Өрлеуден» - 6 %, өздігінен – 2 % және басқа курстардан – 14,4% (80 - сурет);

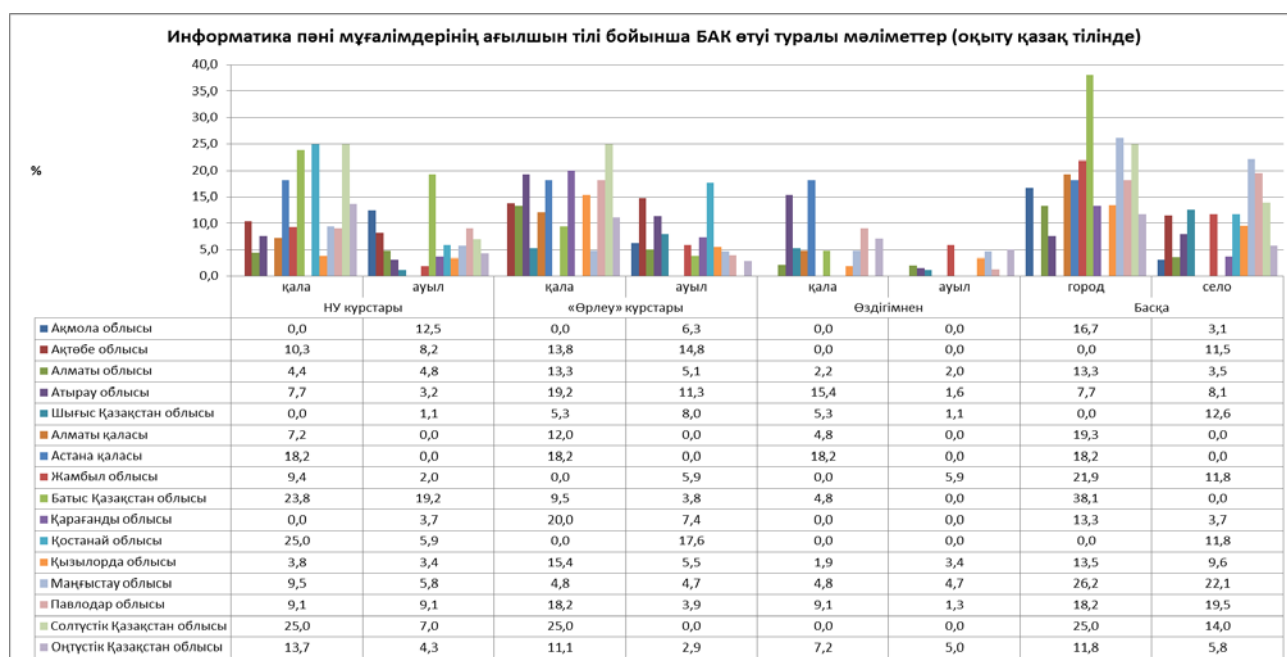
80 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептердің биология мұғалімдерінің ағылшын тілінен БАК өткені жайлы мәлімет

9) Жалпылама, биология мұғалімдері 29,8% ағылшын тілінен БАК өткен (81 - сурет);

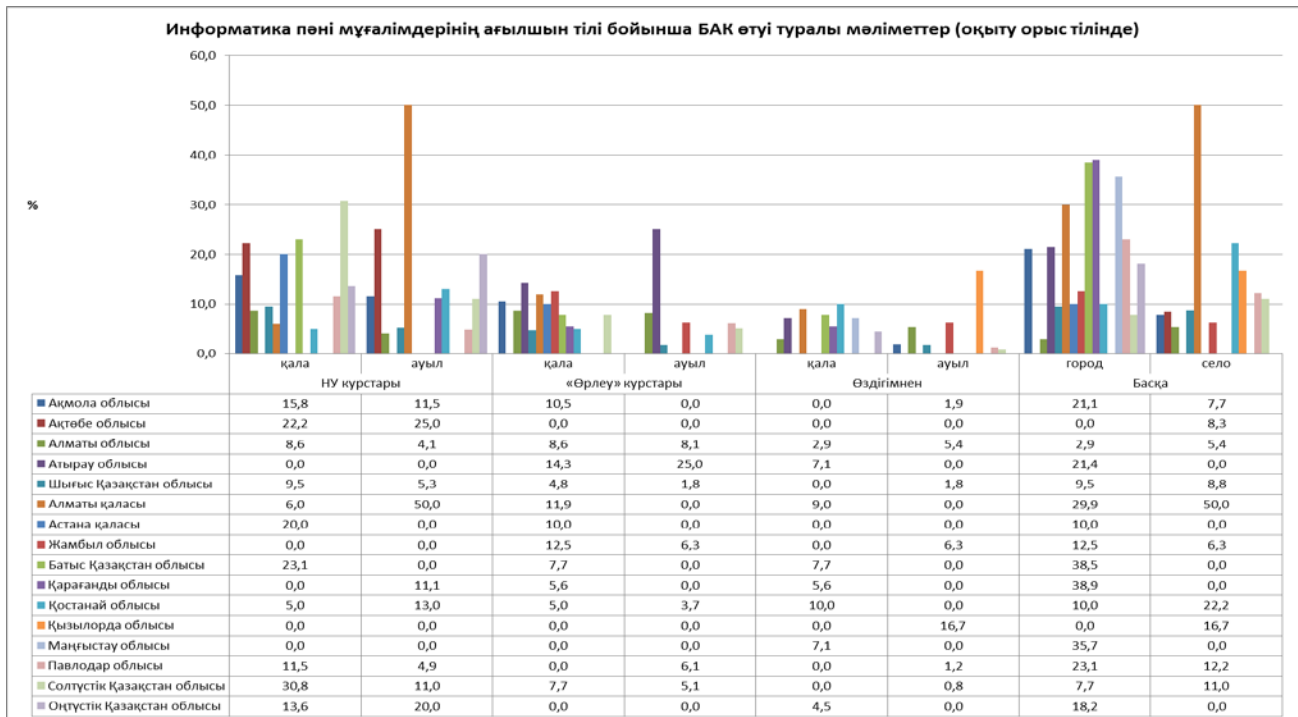
81-сурет – Биология мұғалімдерінің ағылшын тілінен БАК өткені жайлы мәлімет

10) Сауалнамаға қатысқан оқыту қазақ тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдері арасынан 28% курстан өткен, оның ішінде НУ – 6,5%, «Өрлеуден» - 7,5 %, өздігінен – 3,2 % және басқа курстардан – 10,7% (82 - сурет);

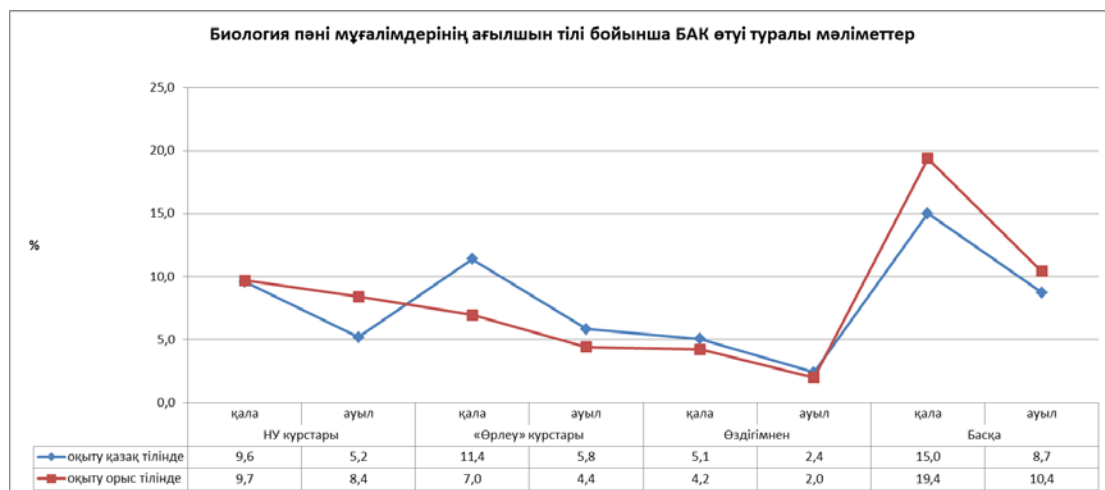
82 - сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдерінің ағылшын тіліндегі БАК өткені жайлы мәлімет

11) Сауалнамаға қатысқан оқыту орыс тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдері арасынан 31,2% курстан өткен, оның ішінде НУ – 8,9%, «Өрлеуден» - 5,4 %, өздігінен – 2,9 % және басқа курстардан – 14% (83-сурет);

83 - сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдерінің ағылшын тіліндегі БАК өткені жайлы мәлімет

12) Жалпылама, информатика мұғалімдері 29%-ы ағылшын тілінен БАК өткен (84 - сурет).

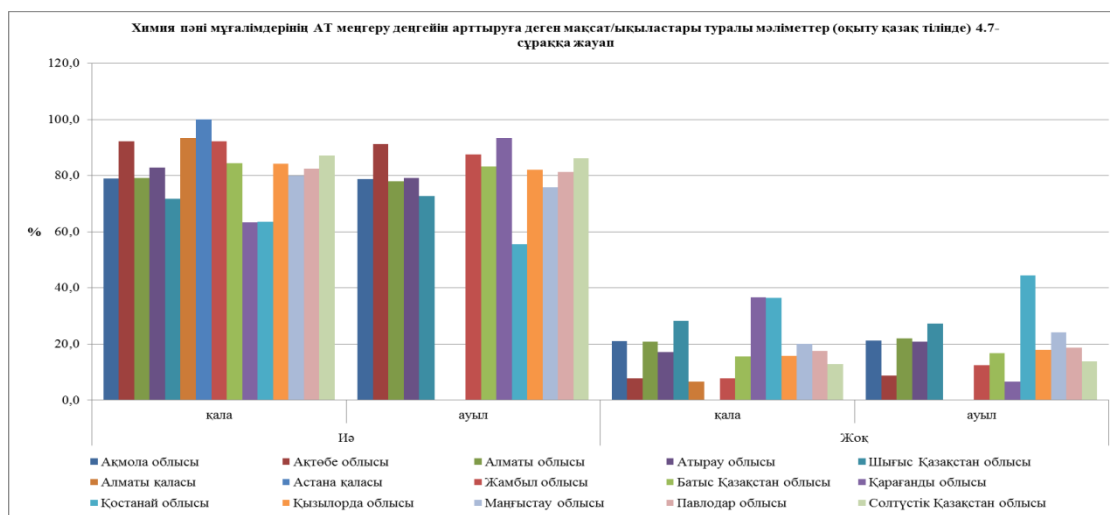

84 - сурет – Информатика мұғалімдерінің ағылшын тілінен КБК өткені жайлы мәлімет

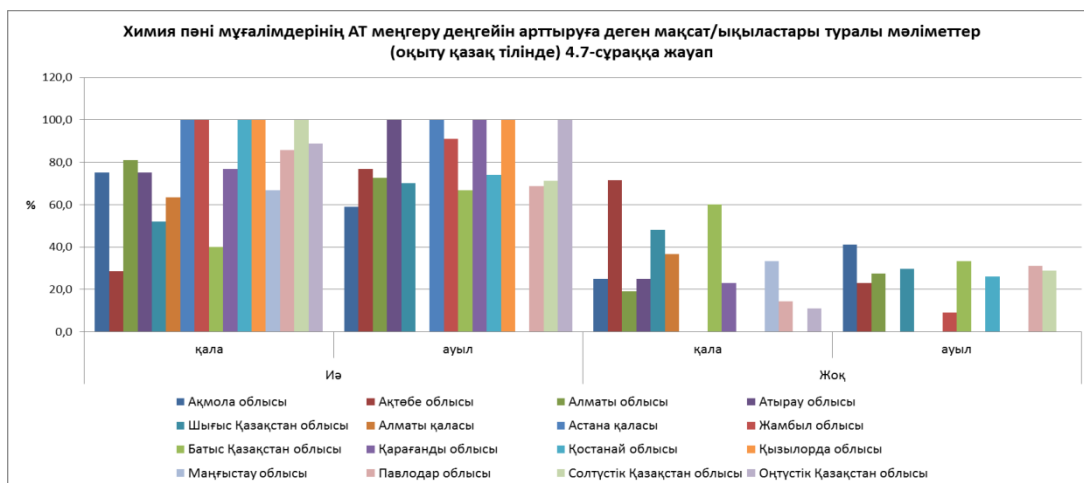
3.2.1.8 ЖМЦ пәні мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейін арттыруға деген ниеттері туралы мәлімет

Сауалнама нәтижелері бойынша мұғалімдердің ағылшын тілінің деңгейін арттыру жоспарлары туралы мәлім болды. Атап айтқанда, олар ағылшын тілінің деңгейін көтеруге бет алды:

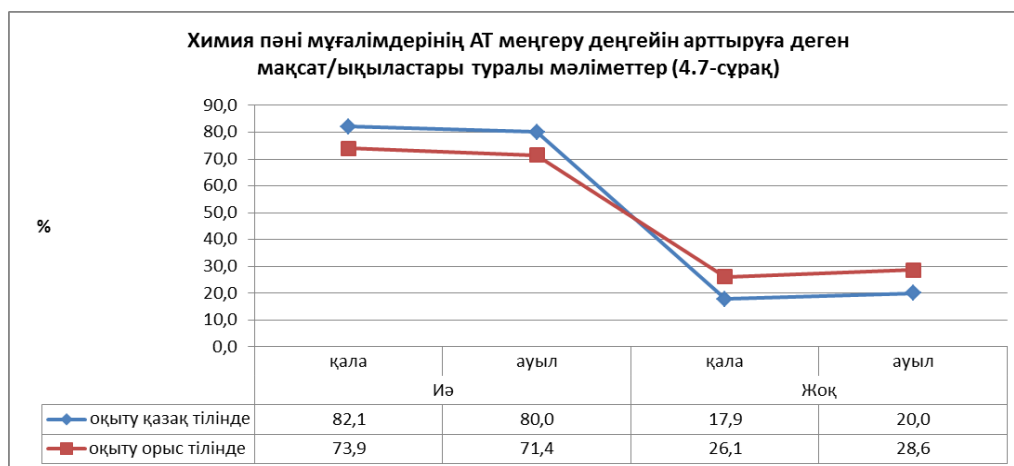
- 1) оқыту қазақ тіліндегі мектептердің химия мұғалімдерінің 82,1% -ы (85 - сурет);
- 2) оқыту орыс тіліндегі мектептердің химия мұғалімдерінің 72,3% -ы (86-сурет);
- 3) химия мұғалімдерінің тек 79,2% -ы (87-сурет);
- 4) оқыту қазақ тіліндегі мектептердің физика мұғалімдерінің 80,9% -ы (88-сурет);
- 5) оқыту орыс тіліндегі мектептердің физика мұғалімдерінің 71,2% -ы (89-сурет);
- 6) физика мұғалімдердің тек 78% -ы (90-сурет);
- 7) оқыту қазақ тіліндегі мектептердің биология мұғалімдерінің 83% (91-сурет);
- 8) оқыту орыс тіліндегі мектептердің биология мұғалімдерінің 70,9% -ы (92-сурет);
- 9) биология мұғалімдерінің тек 79% ғана (93-сурет);
- 10) оқыту қазақ тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдерінің 85,3% -ы (94-сурет);
- 11) оқыту орыс тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдерінің 80% -ы (95-сурет);
- 12) информатика мұғалімдерінің 83,6% ғана (96-сурет).

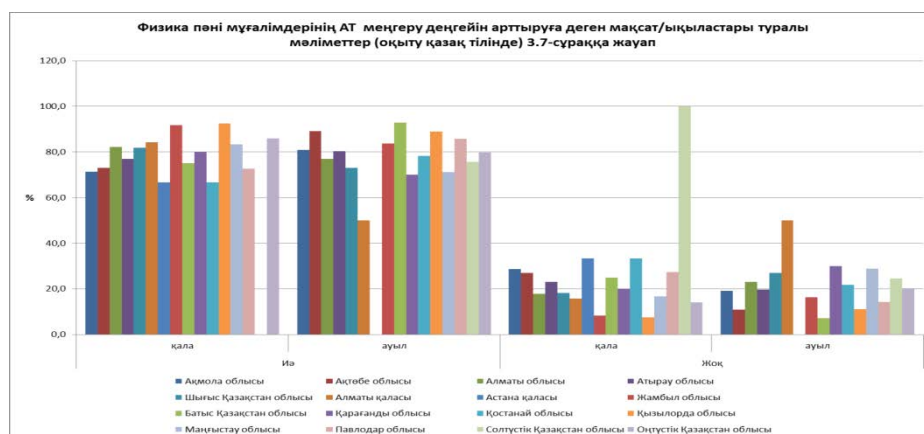
85-сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің химия мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейін жоғарылату ниеттері туралы мәлімет

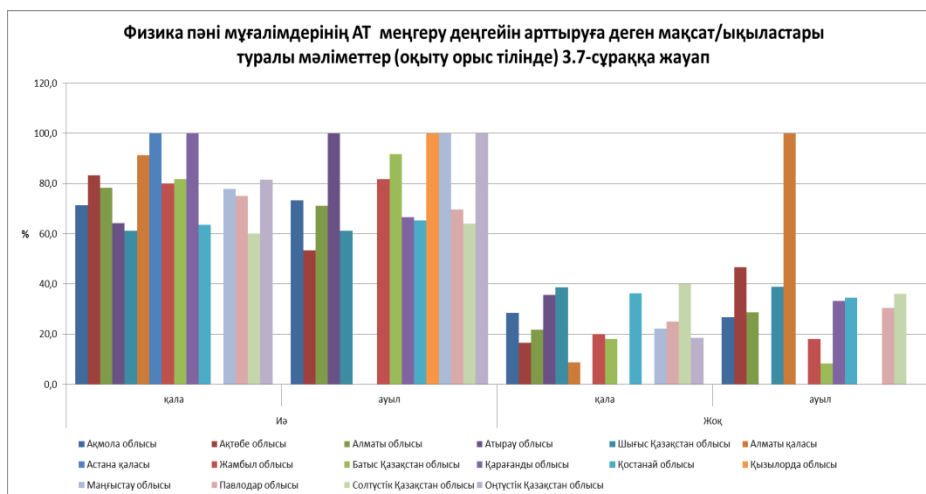
86-сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептердің химия мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсарту ниеттері туралы мәлімет

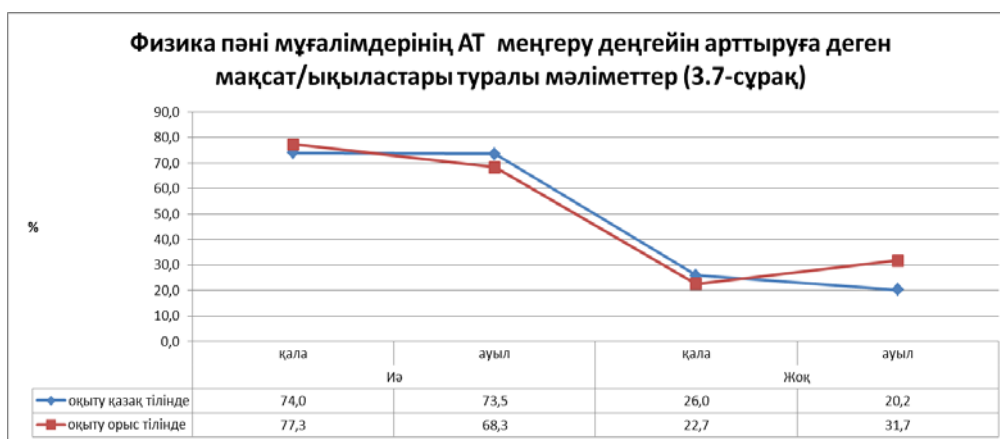
87-сурет–Химия мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсарту ниеттері туралы мәлімет

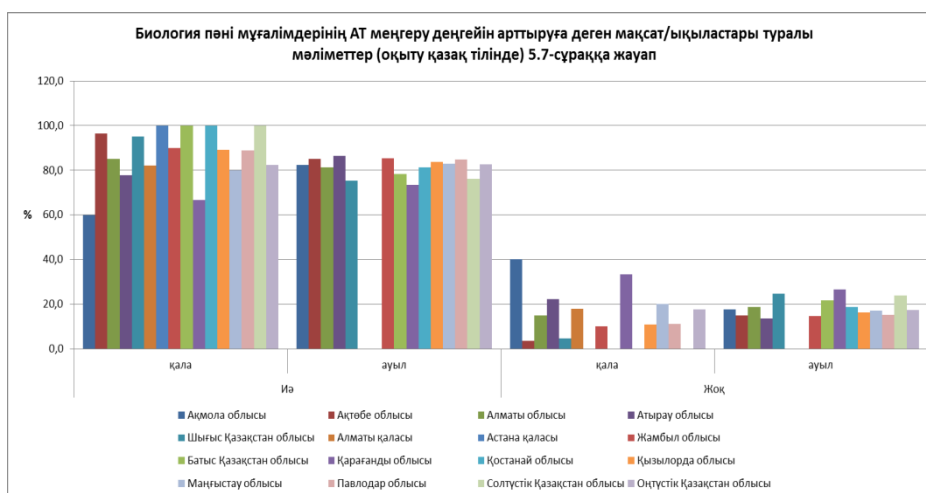
88-сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің физика мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсарту ниеттері туралы мәлімет

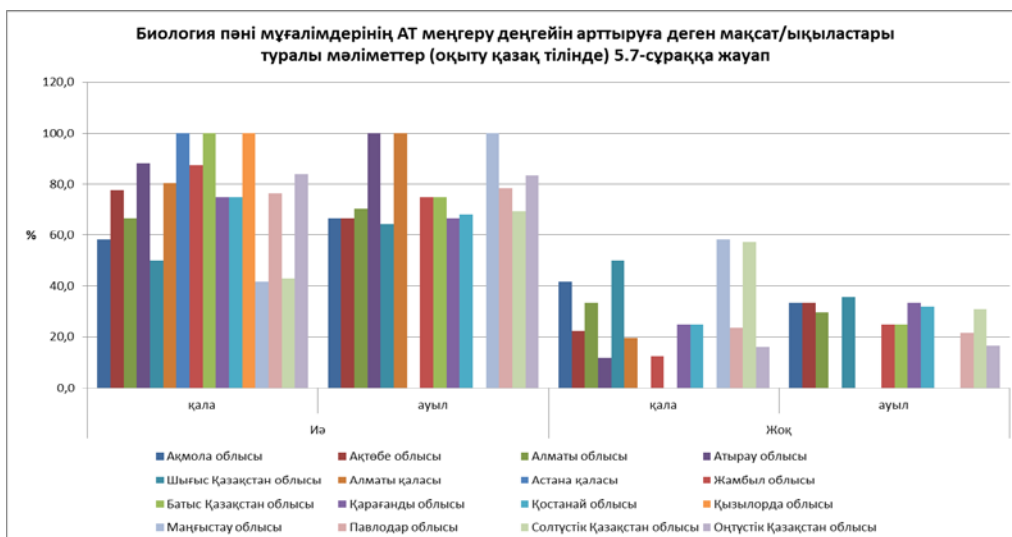
89-сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептердің физика мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсарту ниеттері туралы мәлімет

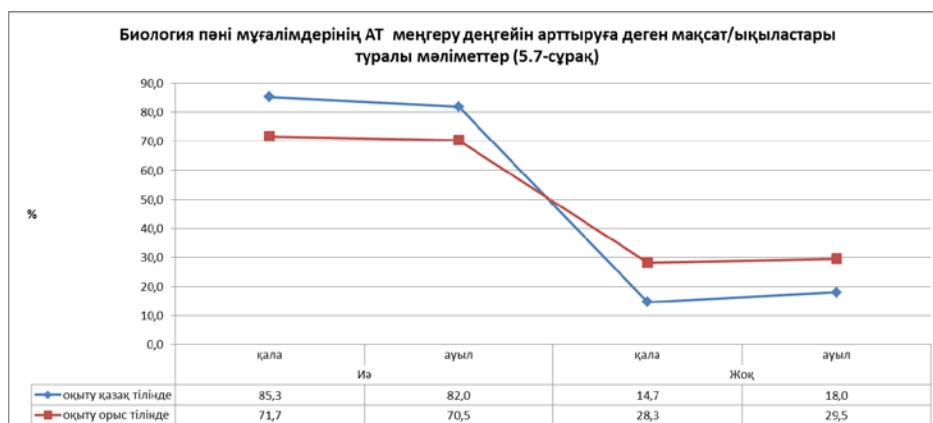
90-сурет– Физика мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсарту ниеттері туралы мәлімет

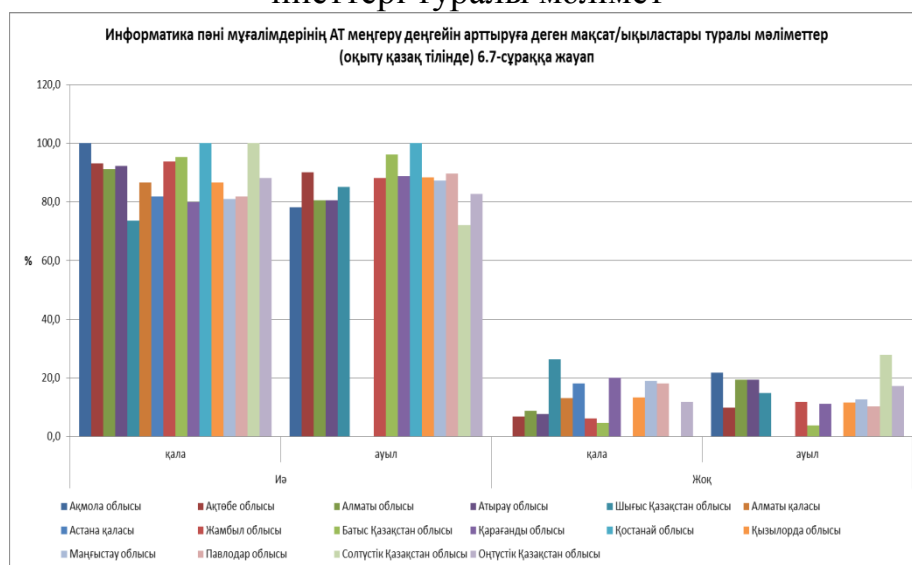
91-сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің биология мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсарту ниеттері туралы мәлімет

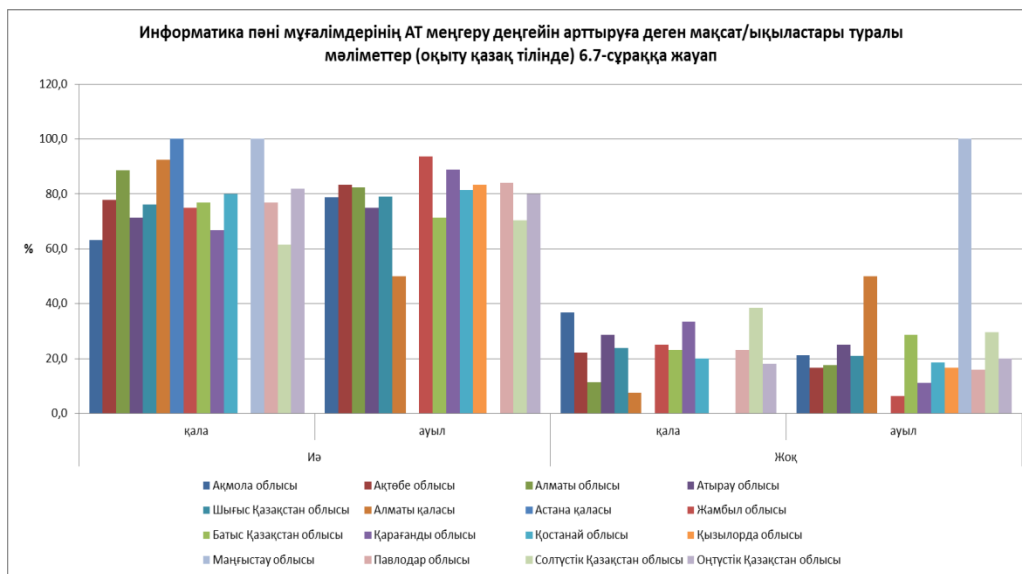
92-сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептердің биология мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсарту ниеттері туралы мәлімет

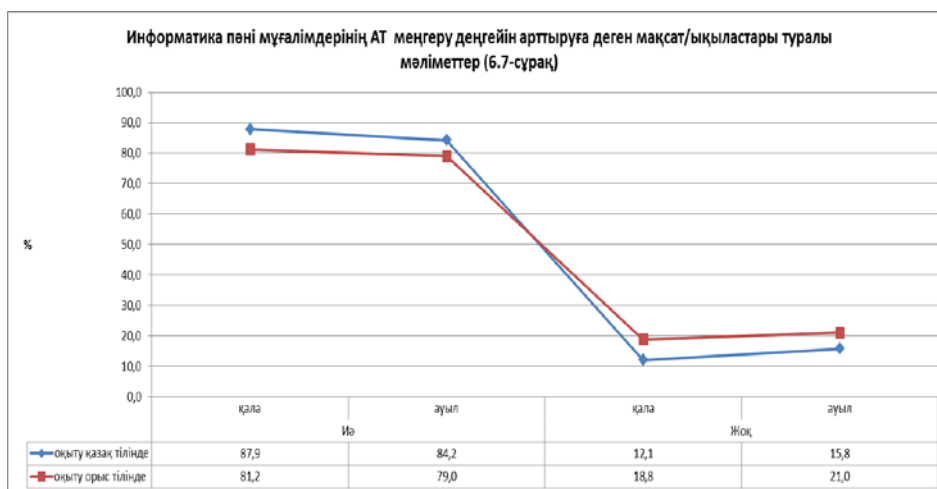
93-сурет – Биология мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсарту ниеттері туралы мәлімет

94-сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсарту ниеттері туралы мәлімет

95-сурет – Оқыту орыс тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсарту ниеттері туралы мәлімет

96-сурет– Информатика мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсарту ниеттері туралы мәлімет

3.2.1.9 Жаңартылған білім мазмұны бойынша ЖМЦ пәндерінің мұғалімдері біліктілікті арттыру курстарынан өткені туралы деректер

Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша біліктілікті арттыру курстарын өту мәселесі сауалнамаға мынау негізінде енгізілді – мұғалім ағылшын тілінде ЖМЦ пәндері бойынша күрделі деңгейдегі құзыреттілікке көшу үшін және ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде жүргізу үшін міндетті түрде жаңартылған білім беру мазмұны бойынша жұмыс істеуге қабілетті болуы тиіс.

Осылайша респонденттердің жалпы санынан өткендер:

1) оқыту қазақ тіліндегі мектептердің химия мұғалімдерінің 49%, оның ішінде БАК жаңартылған білім мазмұны бойынша жалпы мұғалімдердің үлесі НЗМ 38,8% , «Өрлеу» -61,2 %, қалалық мектептердегі мұғалімдердің үлесі ауыл мектептерінен жоғары (97-сурет);

2) оқыту орыс тіліндегі мектептердің химия мұғалімдері жаңартылған білім мазмұны БАК 48,5%, оның ішінде НЗМ - 43,9%, «Өрлеу» - 56,1%, қалалық мектептердегі мұғалімдердің үлесі ауыл мектептерінен жоғары (98-сурет);

3) жаңартылған білім мазмұны бойынша БАК химия пәнінің респонденттері 48,8% (99-сурет);

4) оқыту қазақ тіліндегі мектептердің 46,5% физика мұғалімдері , оның ішінде білім мазмұнын жаңарту бойынша БАК НЗМ - 36,9% өткен, «Өрлеу» - 63,1%, сонымен бірге қала мектептері мұғалімдерінің үлесі ауылдық мектептері мұғалімдерінің көрсеткішінен жоғары (100-сурет);

5) оқыту орыс тіліндегі мектептердің физика мұғалімдері 44,9%, оның ішінде жаңартылған білім мазмұны бойынша БАК-н НЗМ 38,9%, «Өрлеу» - 55,1%, қалалық мектептердегі мұғалімдердің үлесі ауыл мектептері көрсеткішінен асып түсті (101-сурет);

6) физикадан респондент мұғалімдердің жалпы санынан жаңартылған білім мазмұны бойынша БАК 46,1% өтті (102-сурет);

7) оқыту қазақ тіліндегі мектептердің биология мұғалімдері 46,0% БАК өтті, оның ішінде НЗМ 32,6 % жаңартылған білім мазмұны бойынша, «Өрлеу» 67,9%, қалалық мектеп мұғалімдерінің үлесі ауылдық мектеп мұғалімдер көрсеткіштерінен асты (103-сурет);

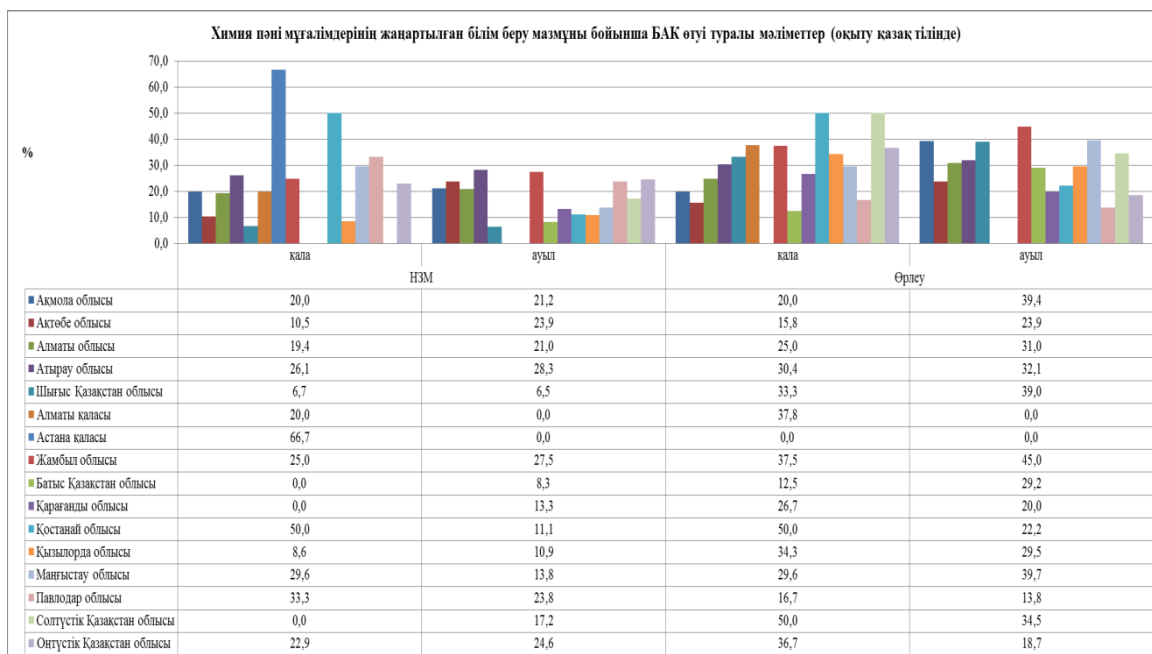
8) оқыту орыс тіліндегі мектептердің биология мұғалімдері 46,6% , жаңартылған білім мазмұны бойынша БАК НЗМ - 45,9%, «Өрлеу» 54,1%, қалалық мектеп мұғалімдерінің үлесі ауыл мектеп көрсеткішінен басым (104-сурет);

9) респондент биология мұғалімдерінің жалпы санынан жаңартылған білім мазмұны бойынша БАК өткен 46,2% (105-сурет);

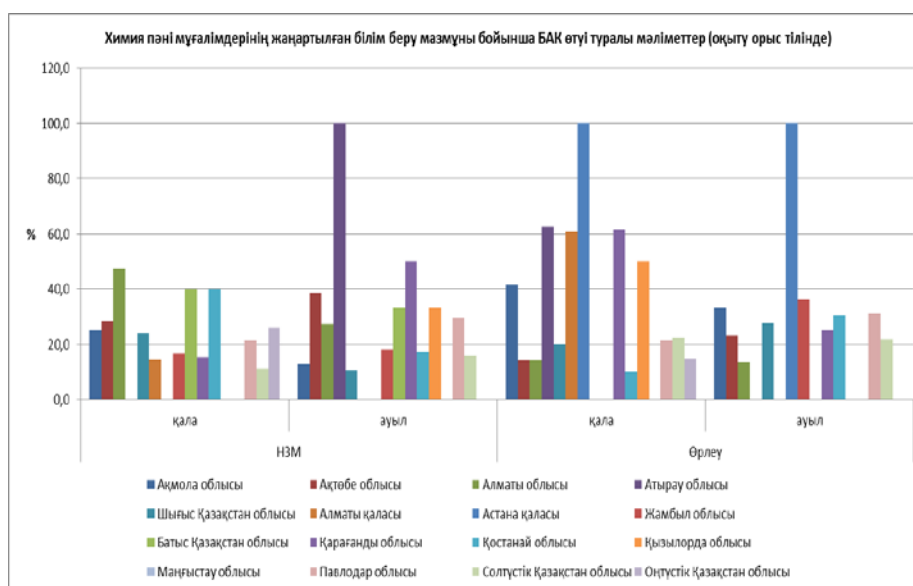
10) жаңартылған білім мазмұны бойынша БАК оқыту қазақ тіліндегі мектептердің мұғалімдері жалпы саны 44,8%, оның ішінде НЗМ - 34%, «Өрлеу» - 66%, қалалық мектеп мұғалімдерінің үлесі ауыл мектептері көрсеткішінен басым (106-сурет);

11) оқыту орыс тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдері жаңартылған білім мазмұны бойынша БАК 44,5% өткен, оның ішінде НЗМ 39,6% «Өрлеу» - 63,4%, қалалық мектеп мұғалімдерінің үлесі ауыл мектептері көрсеткішінен басым (107-сурет);

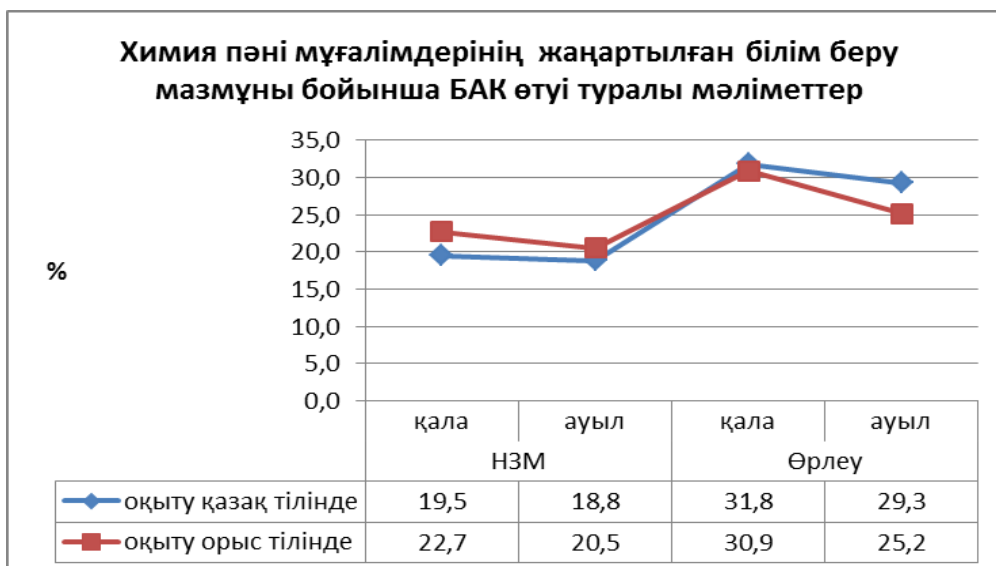
12) жаңартылған білім мазмұны бойынша БАК информатика респондент-мұғалімдердің 44,7% өткен (108-сурет);

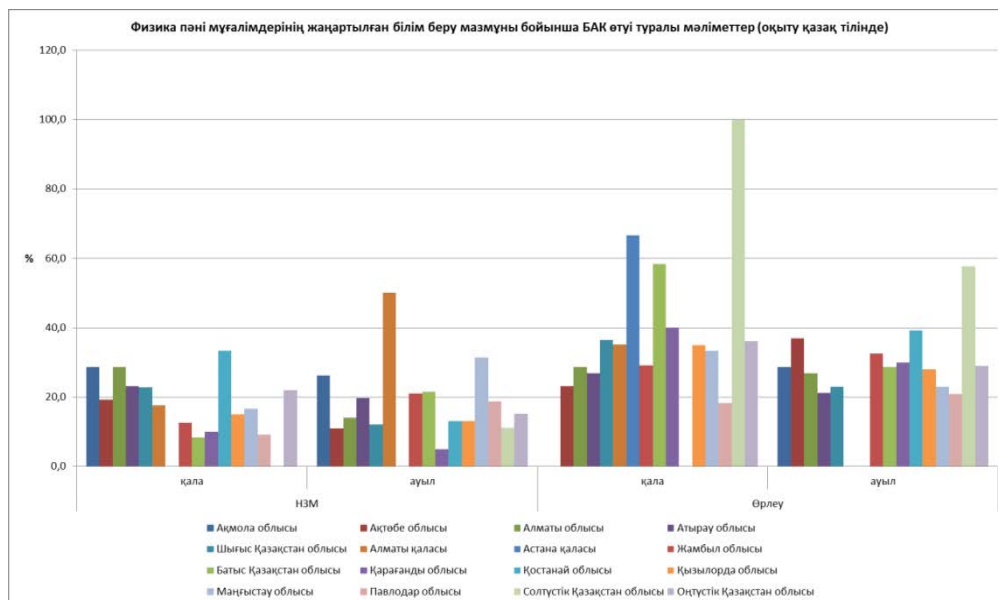
97-сурет - Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің химия мұғалімдерінің жаңартылған білім мазмұны бойынша БАК өткені туралы мәлімет

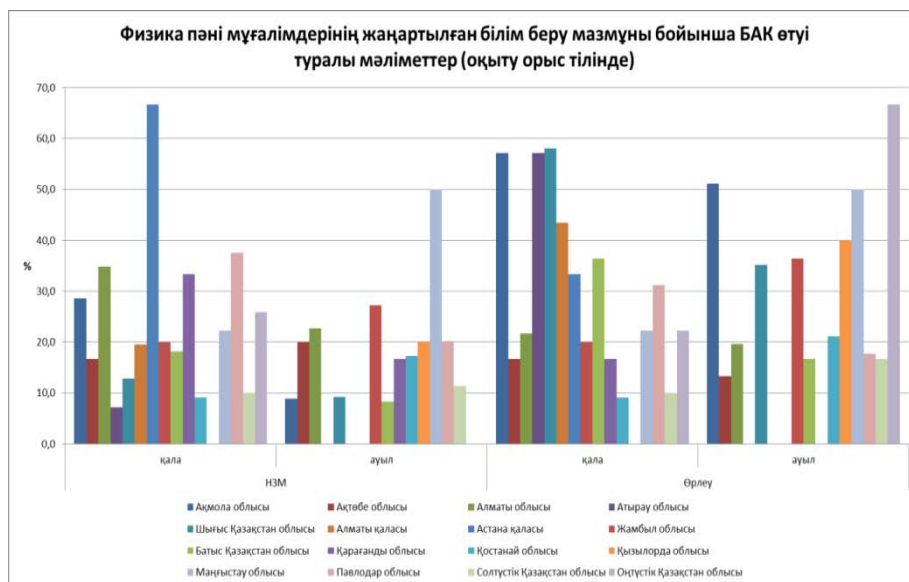
98 - сурет - Оқыту орыс тіліндегі мектептердің химия мұғалімдерінің жаңартылған білім мазмұны бойынша БАК өткені туралы мәлімет

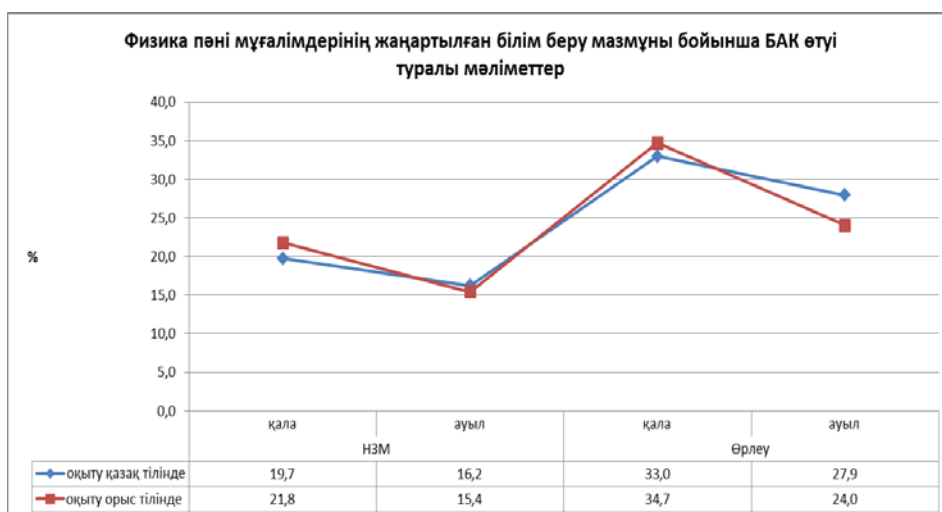
99-сурет – Жаңартылған білім мазмұны бойынша химия мұғалімдерінің БАК өткені туралы мәлімет

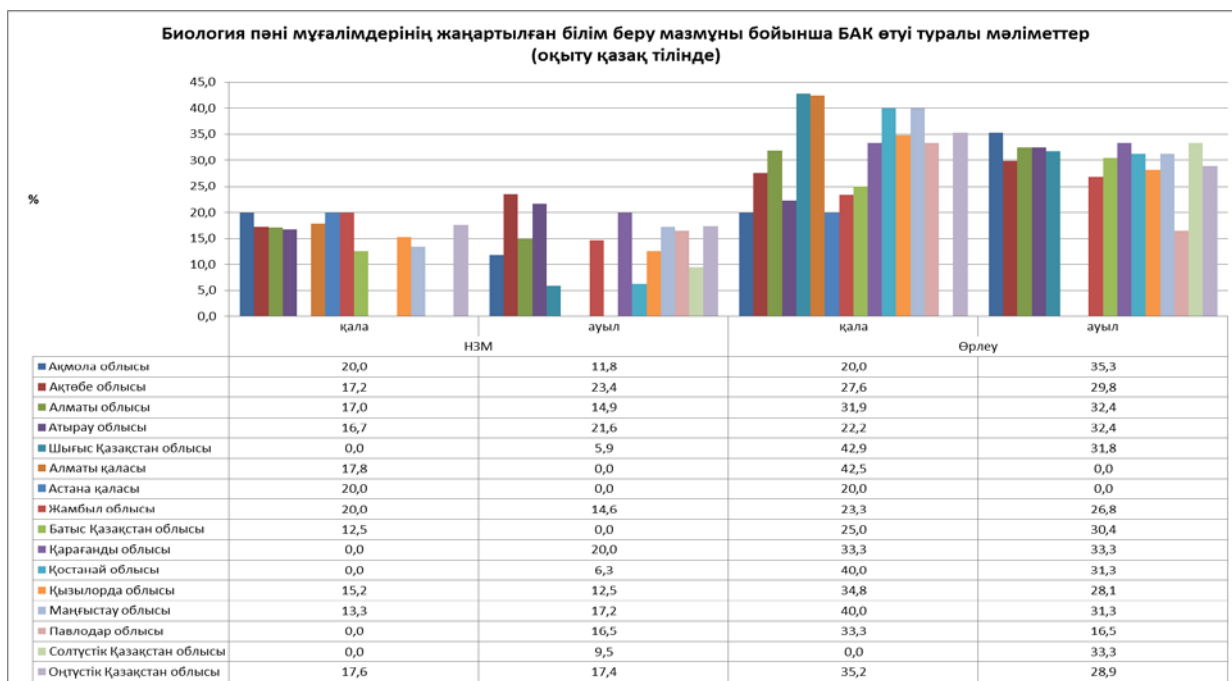
100-сурет - Жаңартылған білім мазмұны бойынша оқыту қазақ тіліндегі мектептердің физика мұғалімдерінің БАК өткені туралы мәлімет

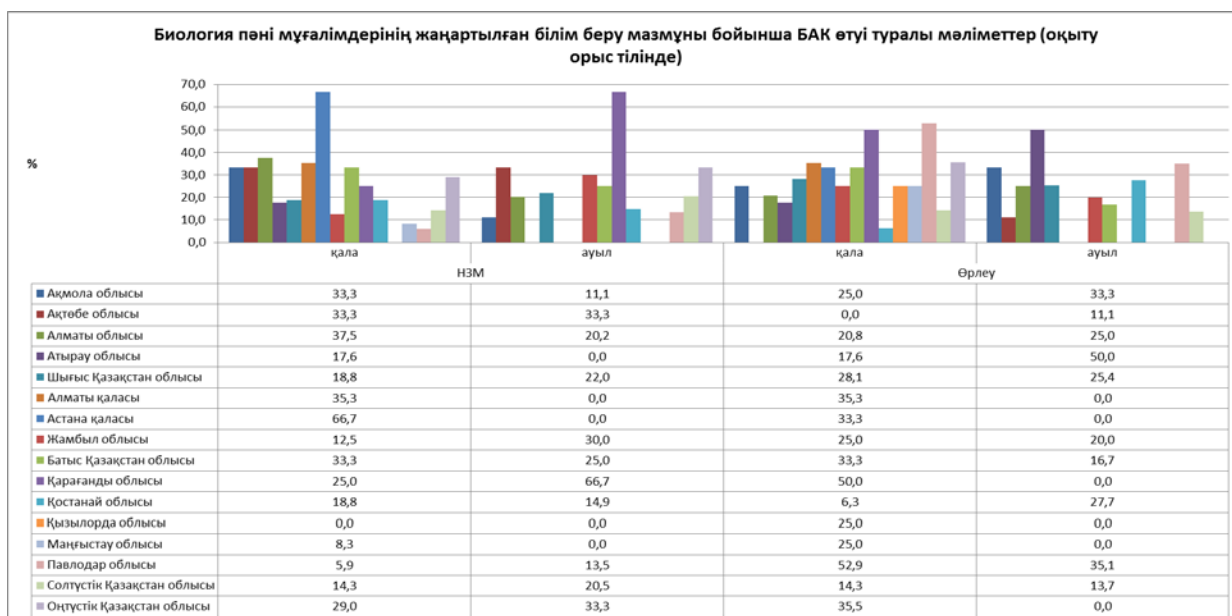
101-сурет - Жаңартылған білім мазмұны бойынша оқыту орыс тіліндегі мектептердің физика мұғалімдерінің БАК өткені туралы мәлімет

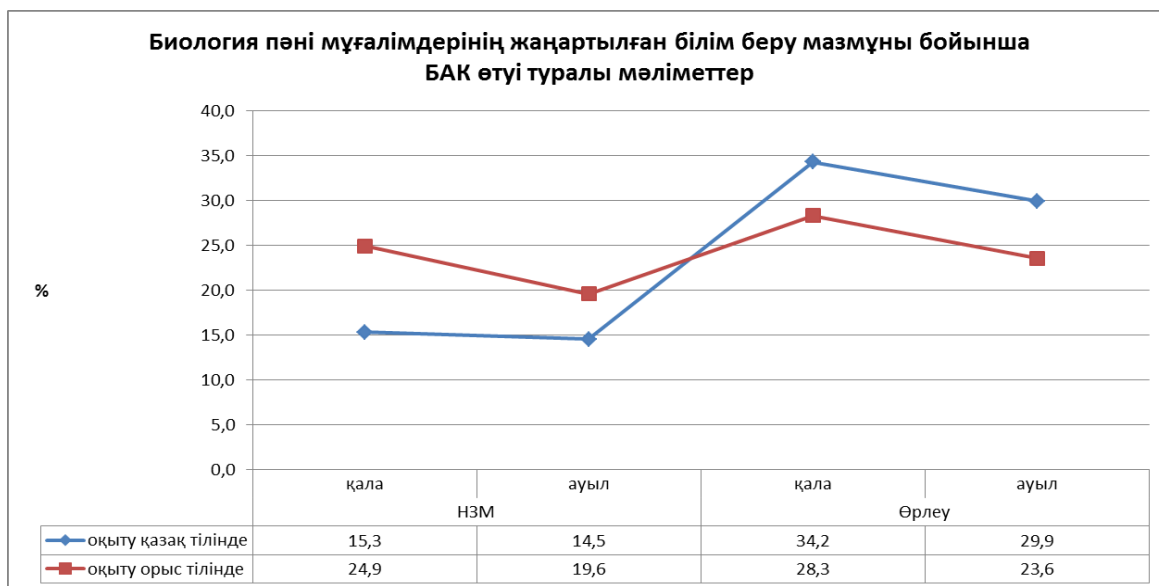
102-сурет - Жаңартылған білім мазмұны бойынша физика мұғалімдерінің БАК өткені туралы мәлімет

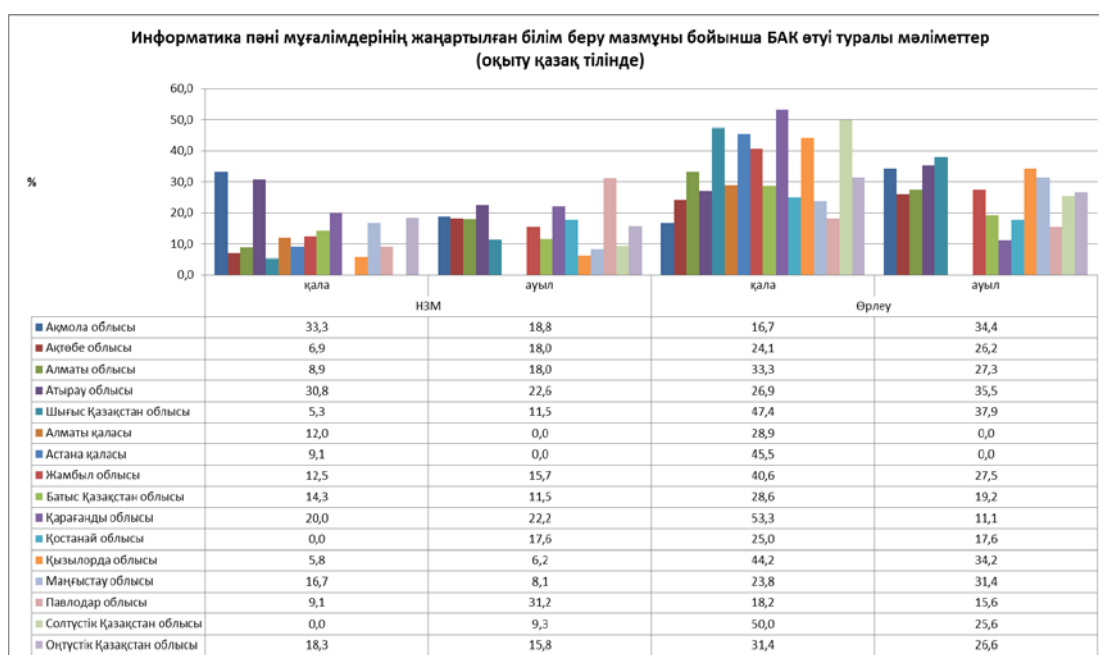
103-сурет - Жаңартылған білім мазмұны бойынша оқыту қазақ тіліндегі мектептердің биология мұғалімдерінің БАК өткені жөніндегі мәлімет

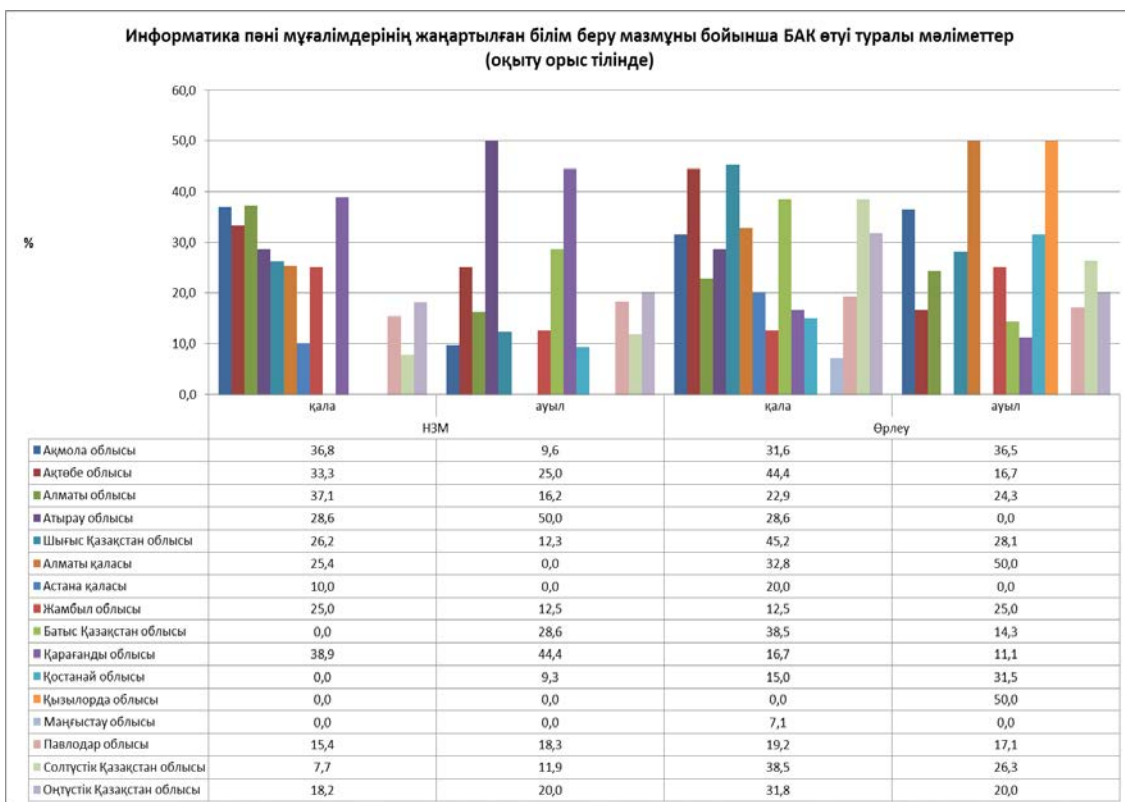
104-сурет - Жаңартылған білім мазмұны бойынша оқыту орыс тіліндегі мектептердің биология мұғалімдерінің БАК өткені жөніндегі мәлімет

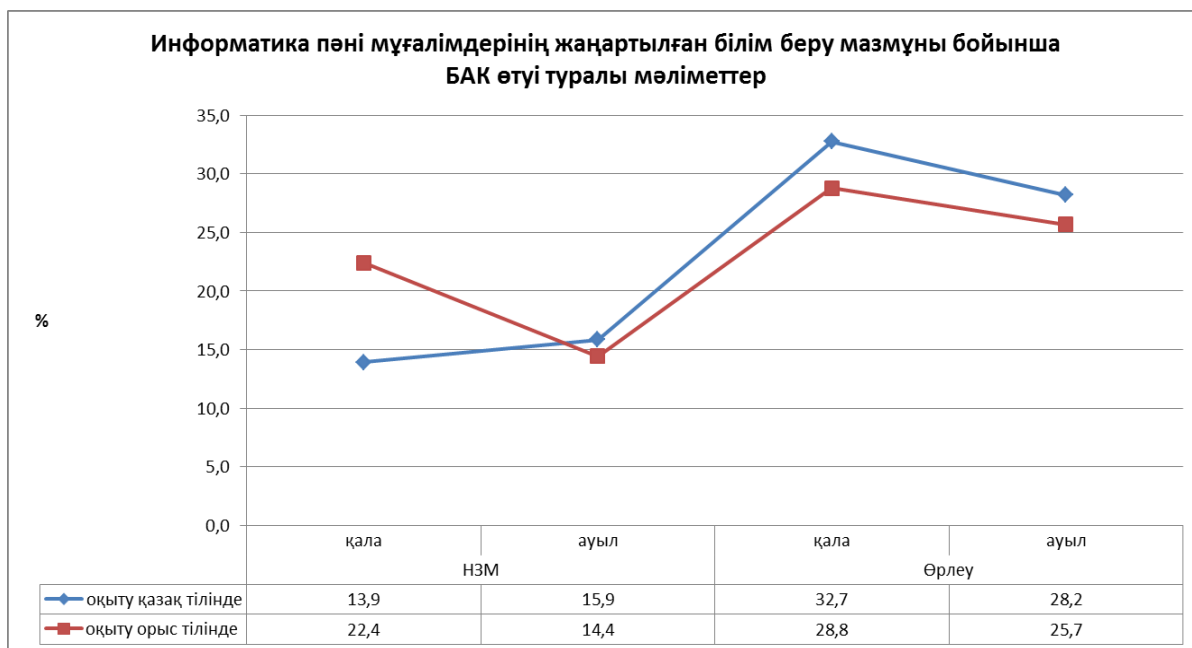
105-сурет - Жаңартылған білім мазмұны бойынша биология мұғалімдерінің БАК өткені жөніндегі мәлімет

106-сурет – Жаңартылған білім мазмұны бойынша оқыту қазақ тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдерінің БАК өткені туралы мәлімет

107-сурет - Жаңартылған білім мазмұны бойынша оқыту орыс тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдерінің БАК өткені туралы мәлімет

108-сурет - Жаңартылған білім мазмұны бойынша информатика мұғалімдерінің БАК өткені туралы мәлімет

3.2.1.10 ЖМЦ пәндері мұғалімдерінің CLIL-технологиясын меңгеру туралы деректер

ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқытуға мұғалімді дайындаудың маңызды бағыттарының бірі оның әдістемесі, соның ішінде CLIL-технологиясын меңгеру болып табылады. Сауалнама барысында осы технологияны әртүрлі курстар мен семинарларда меңгерген мұғалімдердің саны анықталды.

Мониторинг келесіні көрсетті:

1) оқыту қазақ тіліндегі мектептердің химия мұғалімдері (109-сурет) CLIL-технология бойынша БАК 19,7% өткен;

2) оқыту орыс тіліндегі мектептердің химия мұғалімдерінің CLIL-технологиясы бойынша БАК өткендер 12,3% құрайды (110-сурет);

3) тұтас алғанда, CLIL-технологиясы бойынша БАК өткен химия мұғалімдерінің үлесі 17,5%, оның ішінде 25,7% НЗМ оқытылды, 37,7% дербес немесе басқа курстардан (111-сурет);

4) Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің физика мұғалімдері (112-сурет) CLIL-технологиясы бойынша БАК 19,3% өткен;

5) оқыту орыс тіліндегі мектептердің физика мұғалімдерінің CLIL-технологиясы бойынша БАК үлесі 12,7% -ды құрайды (113-сурет);

6) тұтастай, CLIL-технологиясы бойынша БАК физика мұғалімдерінің үлесі - 17,4%., оның ішінде 22,5% НЗМ оқытылды, «Өрлеуден» - 43,4% , жеке немесе басқа курстардан - 35,1% (114-сурет);

7) оқыту қазақ тіліндегі мектептердің биология мұғалімдері (115-сурет) CLIL-технологиясы бойынша БАК 20,7% өткен;

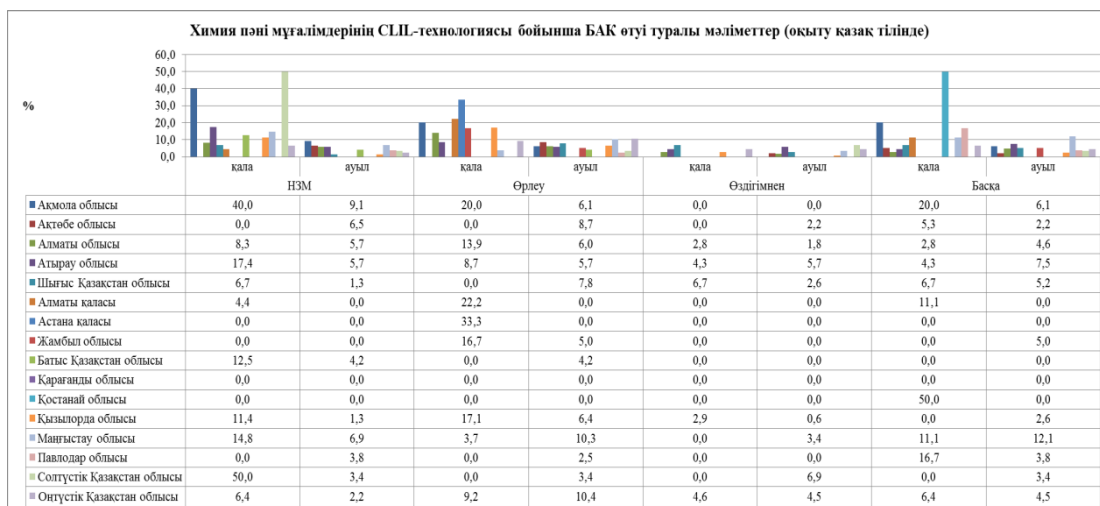
8) оқыту орыс тіліндегі мектептердің биология мұғалімдері CLIL-технологиясы бойынша БАК 12,5% құрайды (116-сурет);

9) жалпы алғанда, биология мұғалімдерінің үлесі CLIL-технологиясы бойынша БАК 18% , 22,7% НЗМ оқытылды, «Өрлеуде» 38,7%, өздігінен немесе басқа курстардан 38,5 % (117-сурет);

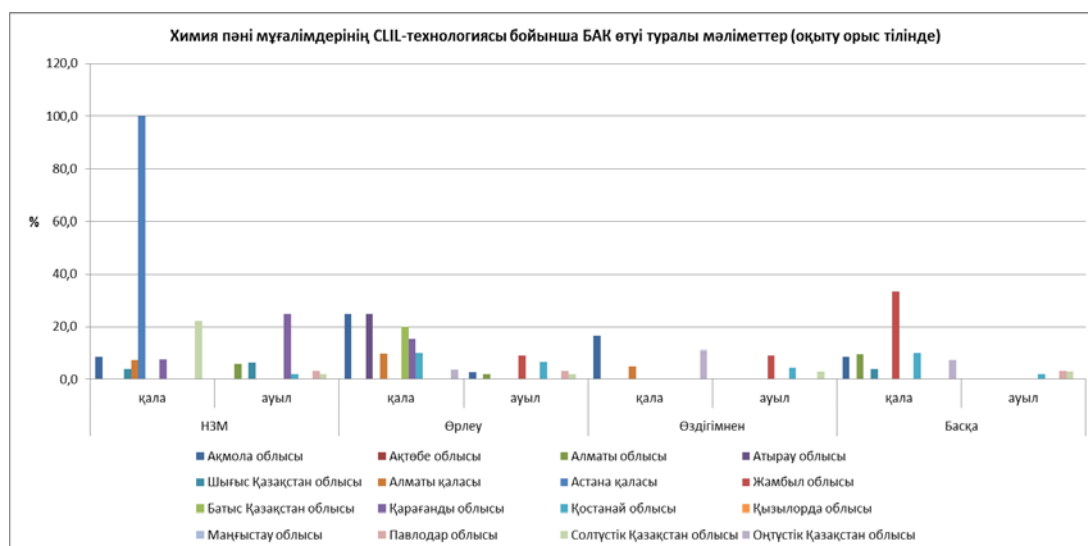
10) оқыту қазақ тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдері (118-сурет) CLIL-технологиясы бойынша БАК 17,6% өткен;

11) оқыту орыс тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдерінің үлесі CLIL-технологиясы бойынша БАК 15% құрайды (119-сурет);

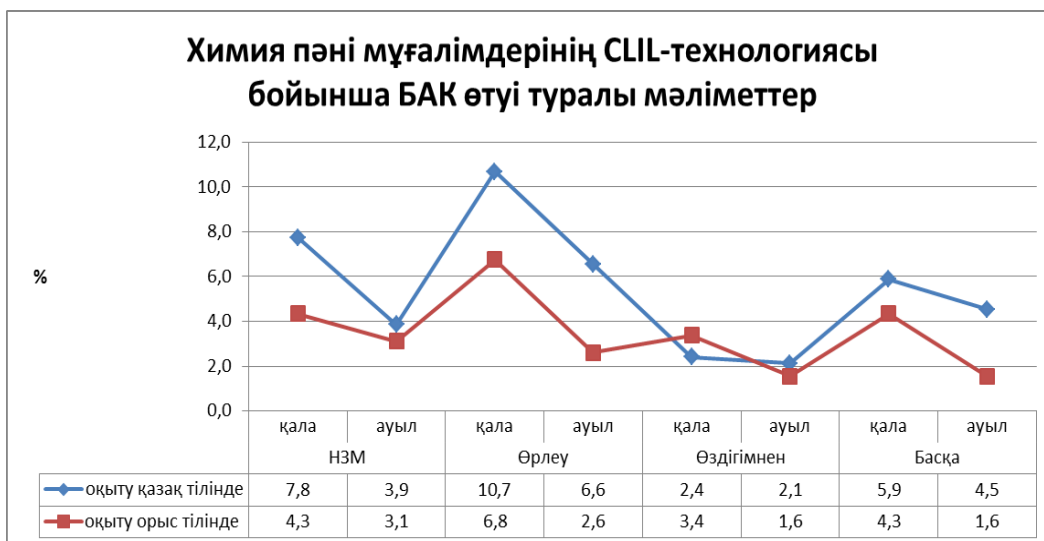
12) жалпы алғанда, информатика мұғалімдерінің үлесі CLIL-технологиясы бойынша БАК 16,8%, оның ішінде НЗМ – 20,4%, «Өрлеу» бойынша 36,2% құрайды, 43,4% - өздігінен немесе басқа курстарда (120-сурет).

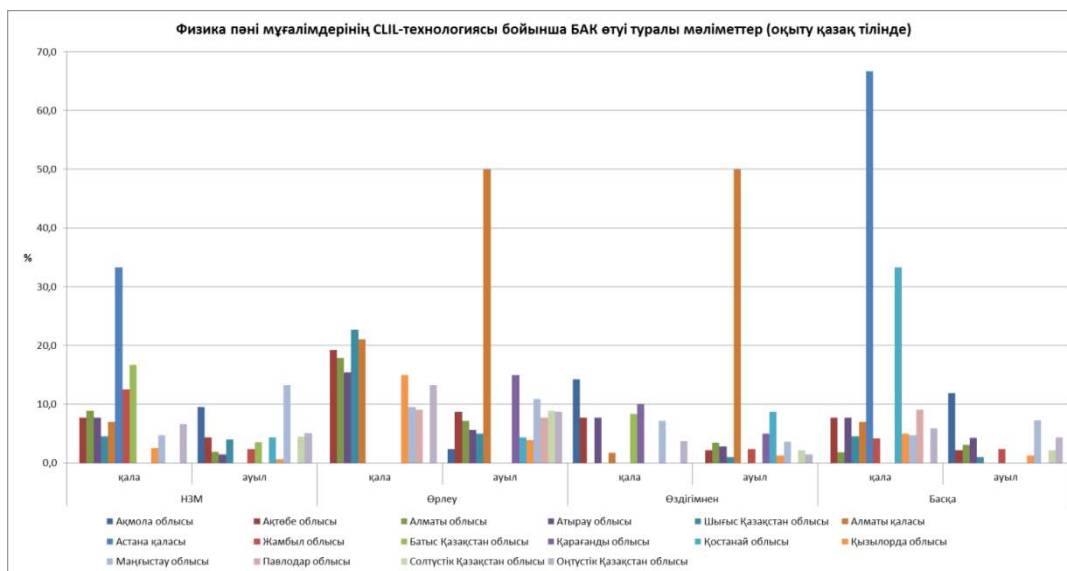
109-сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің химия мұғалімдерінің CLIL-технологиясы бойынша БАК өткені туралы мәлімет

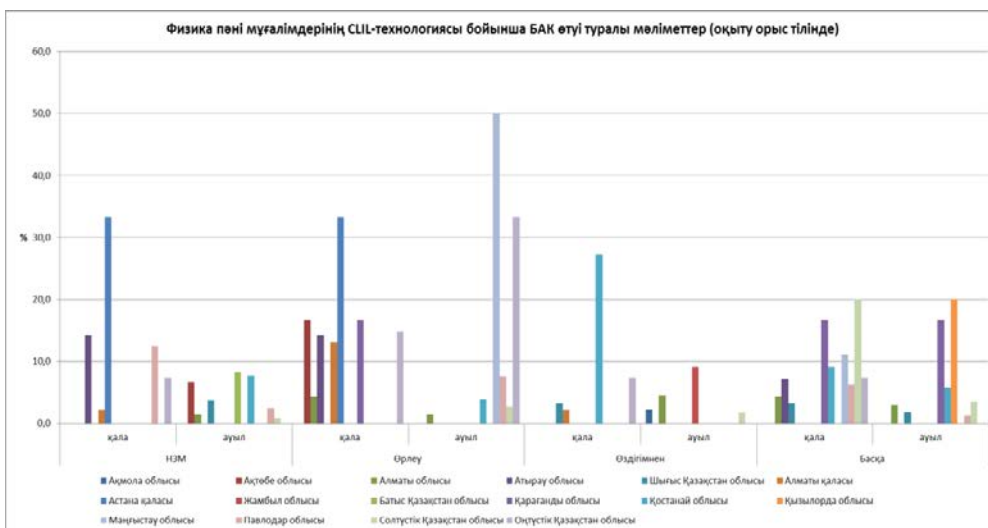
110-сурет – Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің химия мұғалімдерінің CLIL-технологиясы бойынша БАК өткені туралы мәлімет

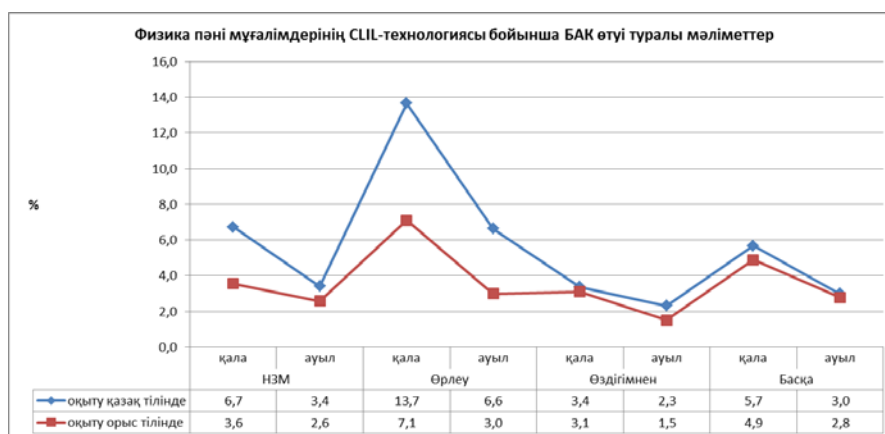
111-сурет – Химия мұғалімдерінің CLIL-технологиясы бойынша БАК өткені туралы мәлімет

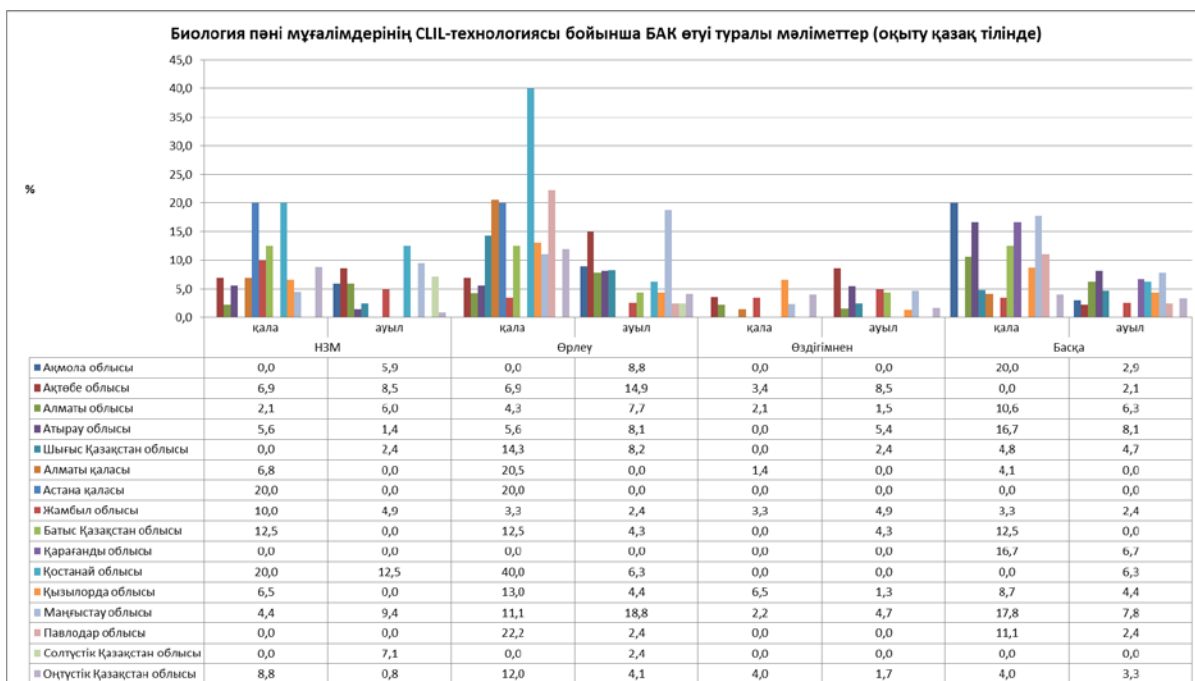
112 - сурет - Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің физика мұғалімдерінің CLIL-технологиясы бойынша БАК өткені туралы мәлімет

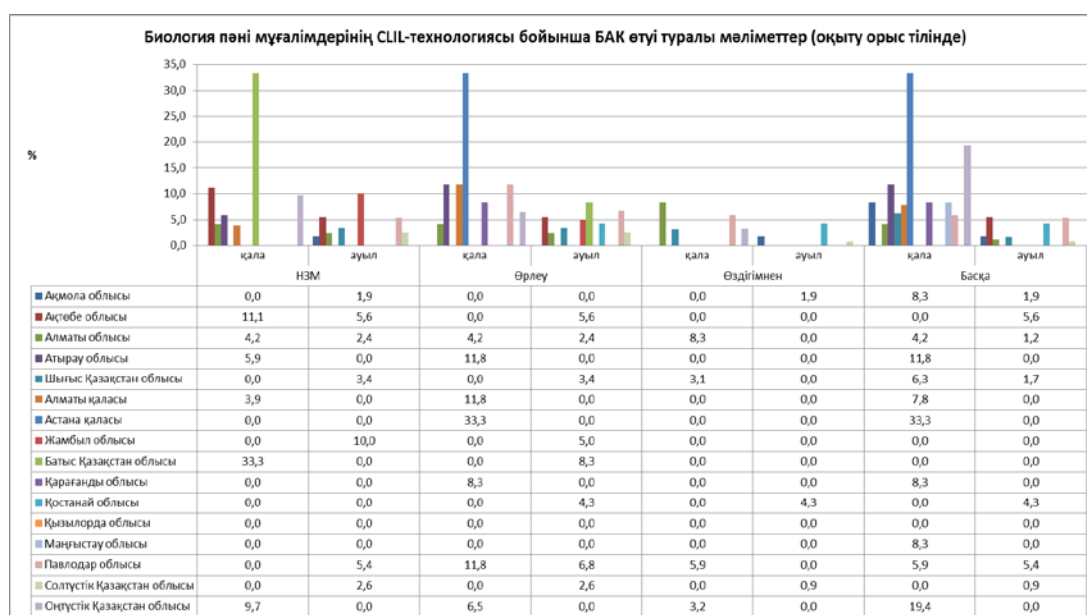
113 - сурет - Оқыту орыс тіліндегі мектептердің физика мұғалімдерінің CLIL-технологиясы бойынша БАК өткені туралы мәлімет

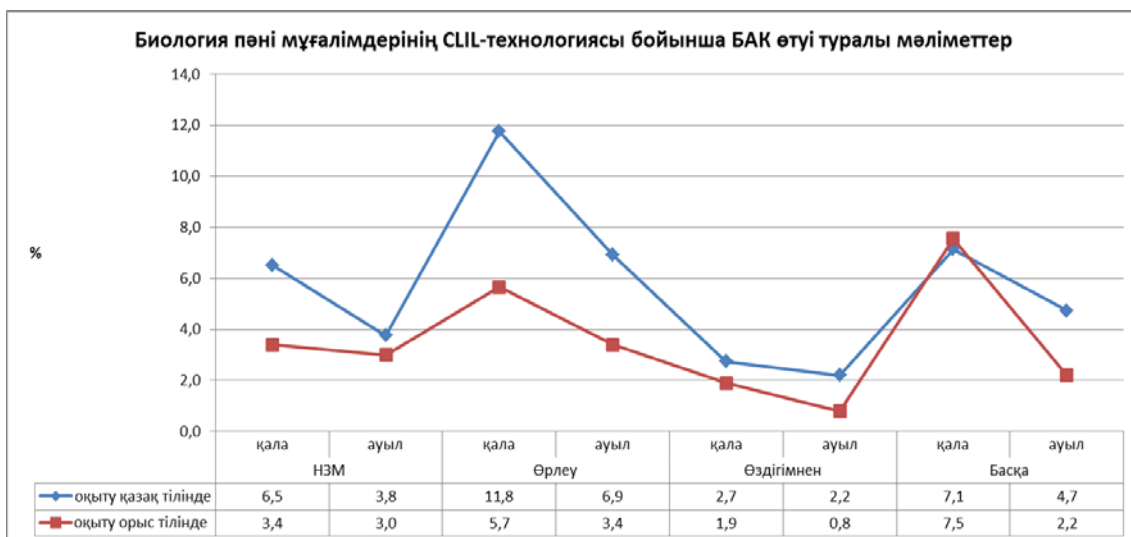
114-сурет - Физика мұғалімдерінің CLIL-технологиясы бойынша БАК өткені туралы мәлімет

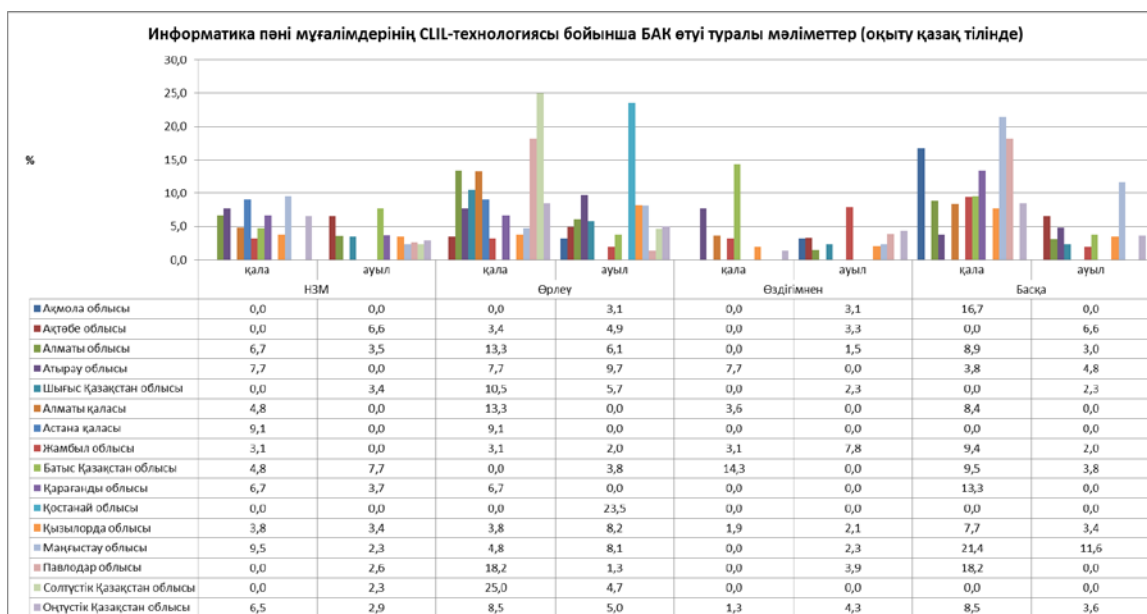
115-сурет - Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің биология мұғалімдерінің CLIL-технологиясы бойынша БАК өткені туралы мәлімет

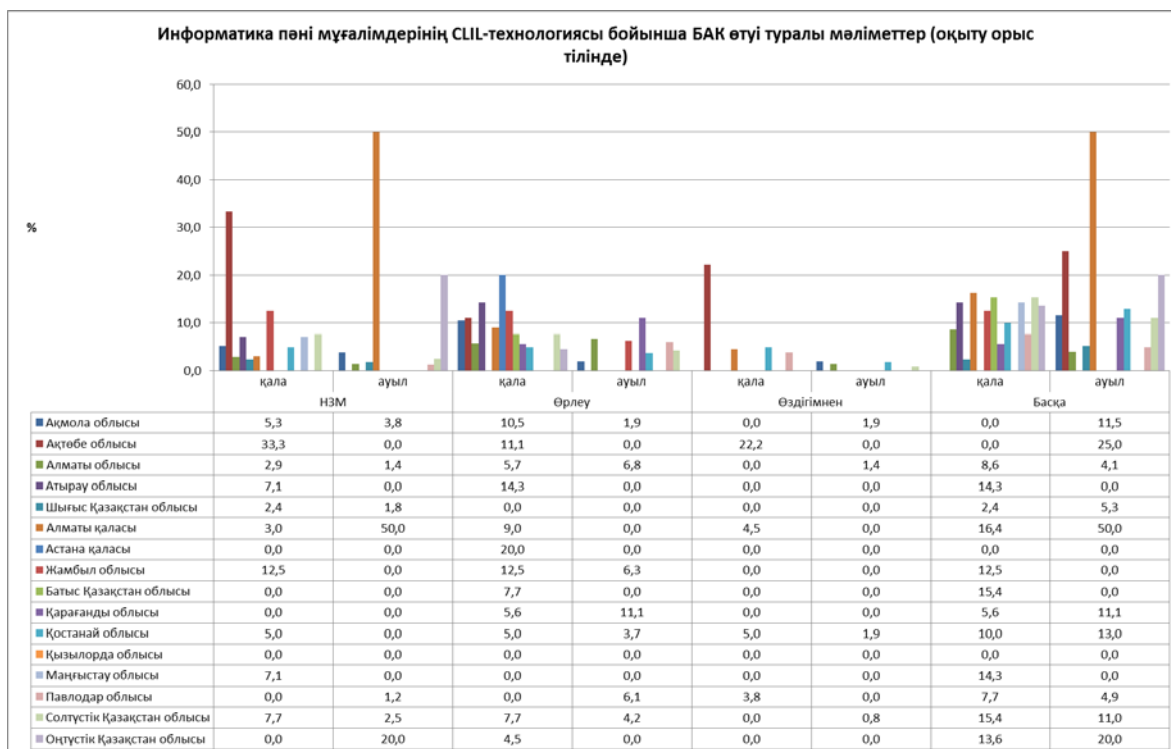
116-сурет - Оқыту орыс тіліндегі мектептердің физика мұғалімдерінің CLIL-технологиясы бойынша БАК өткені туралы мәлімет

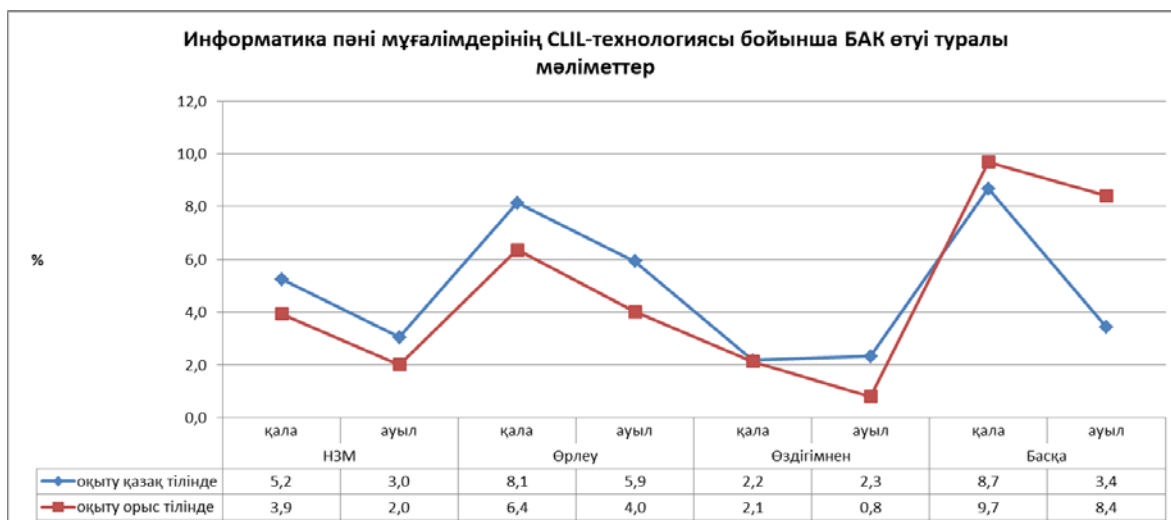
117-сурет – Биология мұғалімдерінің CLIL-технологиясы бойынша БАК өткені туралы мәлімет

118-сурет - Оқыту қазақ тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдерінің CLIL-технологиясы бойынша БАК өткені туралы мәлімет

119-сурет - Оқыту орыс тіліндегі мектептердің информатика мұғалімдерінің CLIL-технологиясы бойынша БАК өткені туралы мәлімет

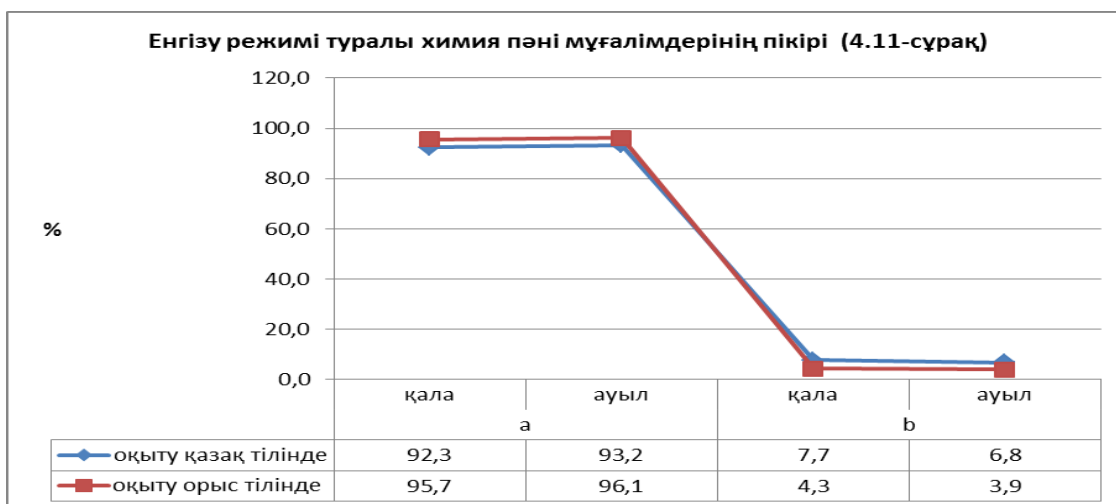
120-сурет - Информатика мұғалімдерінің CLIL-технологиясы бойынша КБК өткені туралы мәлімет

3.2.1.11 Ағылшын тілінде ЖМЦ пәндерін оқыту режимі туралы мәлімет

Сауалнамадағы бірнеше сұрақтар ағылшын тіліндегі ЖМЦ пәндерінің оқыту режимін таңдауға қатысты болды. Бұл мәселе тікелей CLIL-технологиясын меңгеру, мектептегі, сыныптағы нақты жағдайға байланысты мақсатты тілді немесе үйрену тілін дұрыс таңдау және пайдалану болуы тиіс, оның нәтижесіне байланысты.

Мұғалімдердің көпшілігі ішінара енгізуу режимін қолдады, ол - ағылшынша сабақтың жекелеген кезеңдерін жүргізуді білдіреді және мұғалімдердің, білім алушылардың және ресурстардың дайындық деңгейін, белгілі бір мектептің жағдайын ескеруді білдіреді.

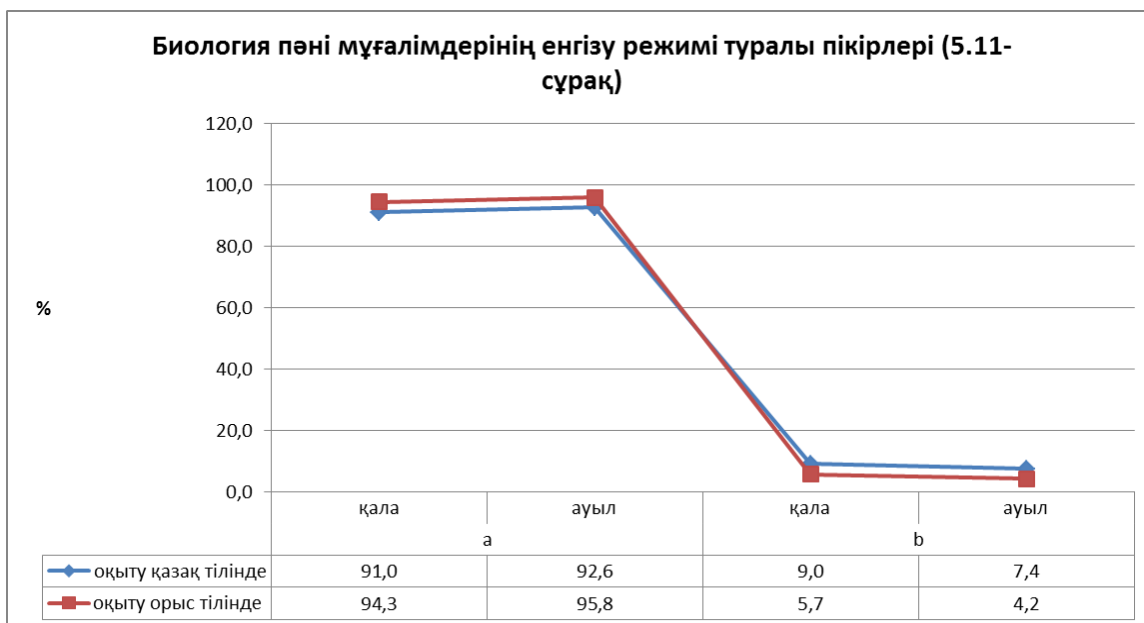
Зерттеулер көрсеткендей, мұғалімдердің абсолюттік көпшілігі ішінара енгізу ең жақсы нұсқа екенін білдірді, ол – ағылшын тіліндегі пәннің терминологиясын үйретуді, сабақтың жекелеген кезеңдерін жүргізуді, элективті курстардың жекелеген бөлімдерін өткізуді, тақырыптық үйірмелерді, секцияларды, сабақтан тыс басқа да іс-шараларды ұйымдастыруды болжайды: химия - 93,4% , физика - 93,7%, биология - 93,1%, информатика - 91,3% (121,122,123,124-суреттер).

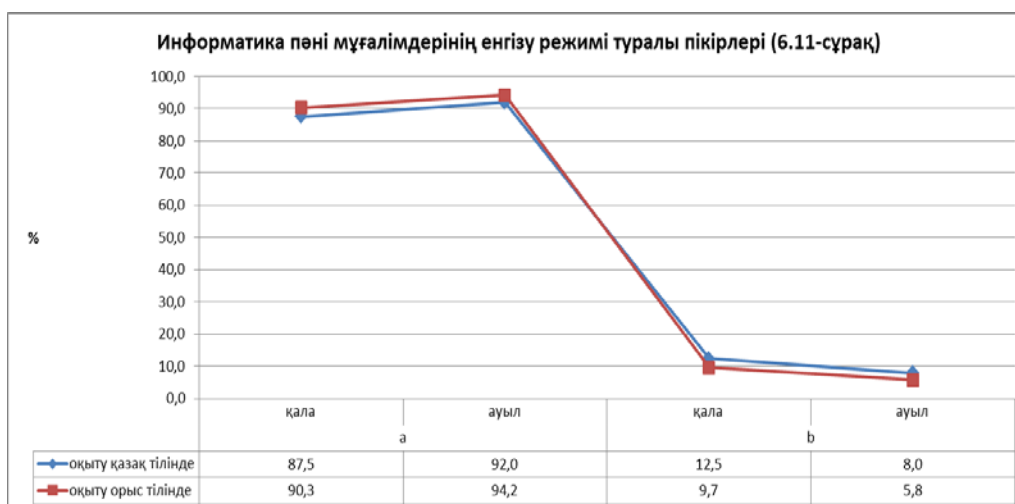
121-сурет – Ағылшын тілінде химияны оқытуда ену режимін таңдау бойынша мәлімет

122-сурет – Ағылшын тілінде физиканы оқытуда ену режимін таңдау бойынша мәлімет

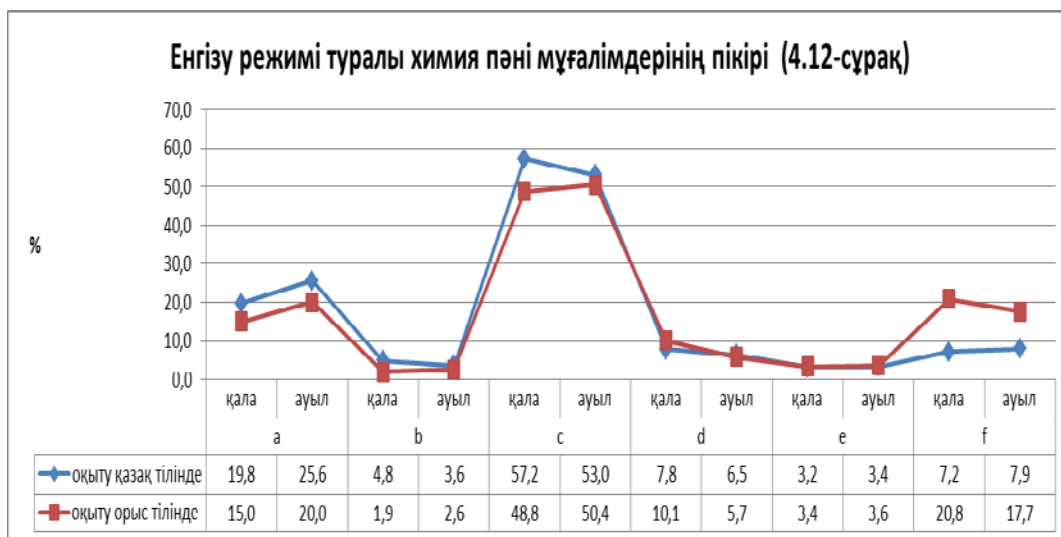
123-сурет - Ағылшын тілінде биологияны оқытуда ену режимін таңдау бойынша мәлімет

124-сурет - Ағылшын тілінде информатиканы оқытуда ену режимін таңдау бойынша мәлімет

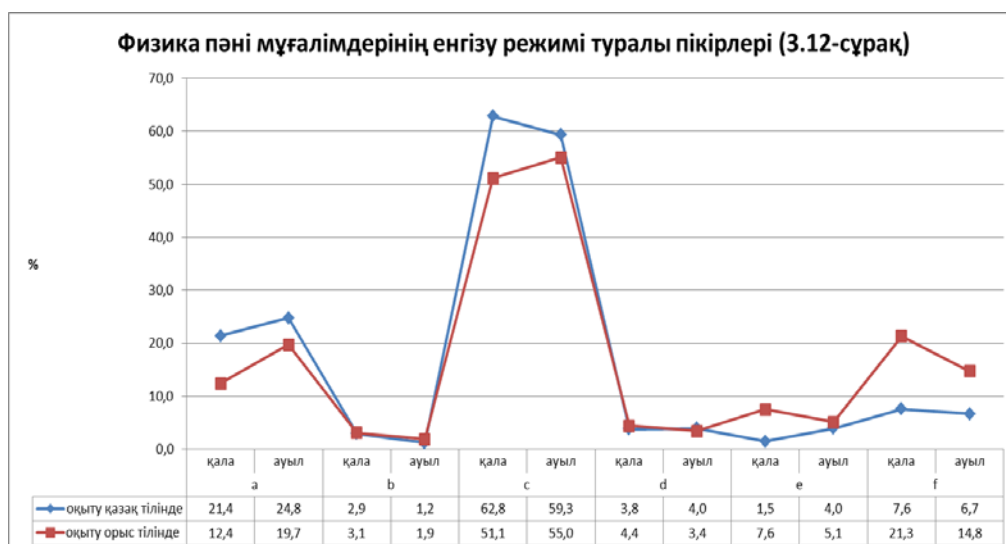
Сонымен қатар, ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқыту кезінде мұғалімдердің толық немесе ішінара тілге енгізу режимі туралы пікірлерін білу маңызды болды.

Зерттеу деректері бойынша мұғалімдердің 42,9% -ы 7-сыныптан химия пәнін ағылшын тілінде оқытуға кірісудің ең жақсы нұсқасы деп санайды және тілге ішінара енгізу әдісін пайдалануды қолдайды, бірақ респонденттердің айтарлықтай үлесі 5-сыныптан - (22,3%), графиктің тағы бір көтерілуі «9-сыныптан кейін» нұсқасына байланысты – оқыту орыс тіліндегі химия мұғалімдерінің пікірі (125-сурет).

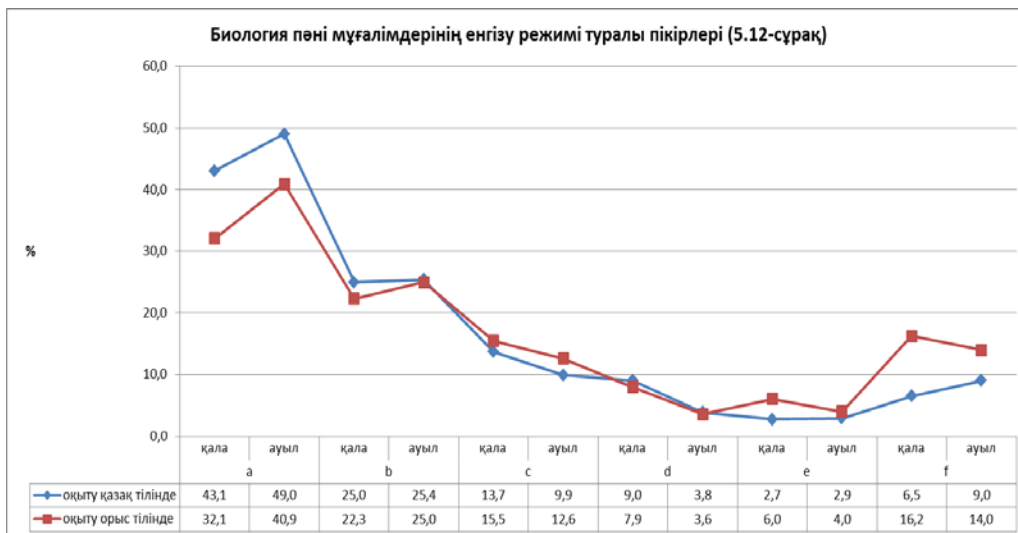
125-сурет – Ағылшын тілінде химияны оқытуда ену режимін таңдау бойынша мәлімет

Осындай көріністі физика мұғалімдерінен көруге болады (126-сурет).

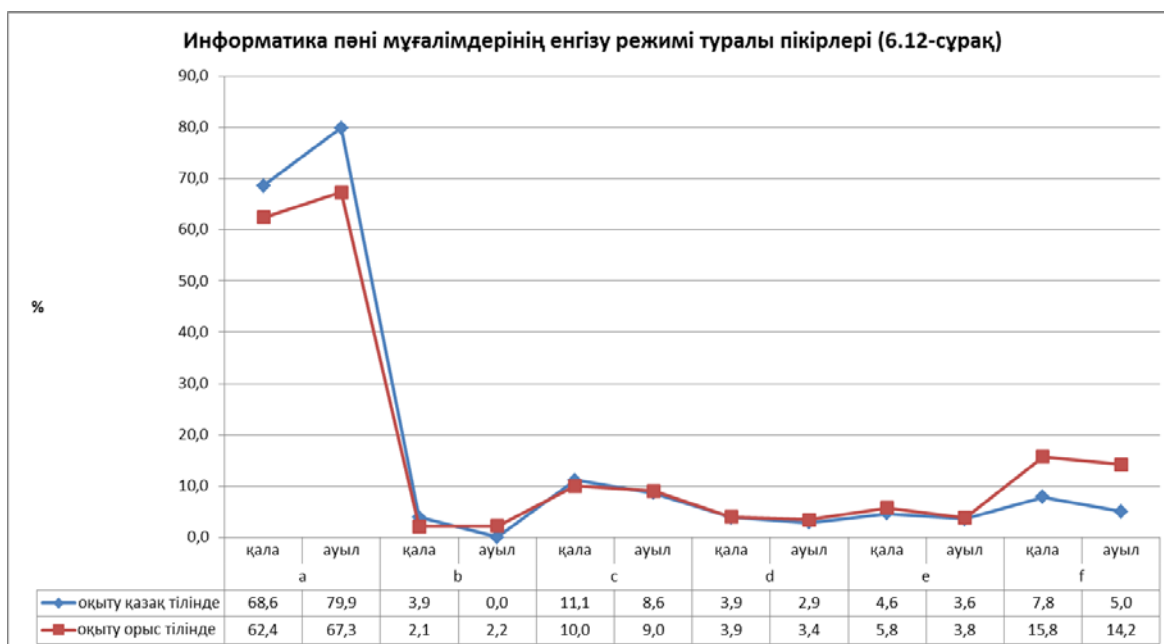
126-сурет - Ағылшын тілінде физиканы оқытуда ішінара ену режимінің басталуын таңдау бойынша мәлімет

Осындай пікірді биология мұғалімдері де білдірді, мынадай айырмашылықпен, респонденттердің көбісі (22,4%) таңдауын «б-сыныптан» деген нұсқаға тоқтатты. (127-сурет).

127-сурет Ағылшын тілінде биологияны оқытуда ішінара ену режимнің басталуын таңдау бойынша мәлімет

Информатика бойынша басқа көрініс, мұнда мұғалімдердің көбісі (72,4%) информатиканы ағылшын тілінде оқытуды 5-сыныптан бастаған дұрыс деп санайды, бұл ретте ішінара ену әдістемесін қолданады. (128-сурет).

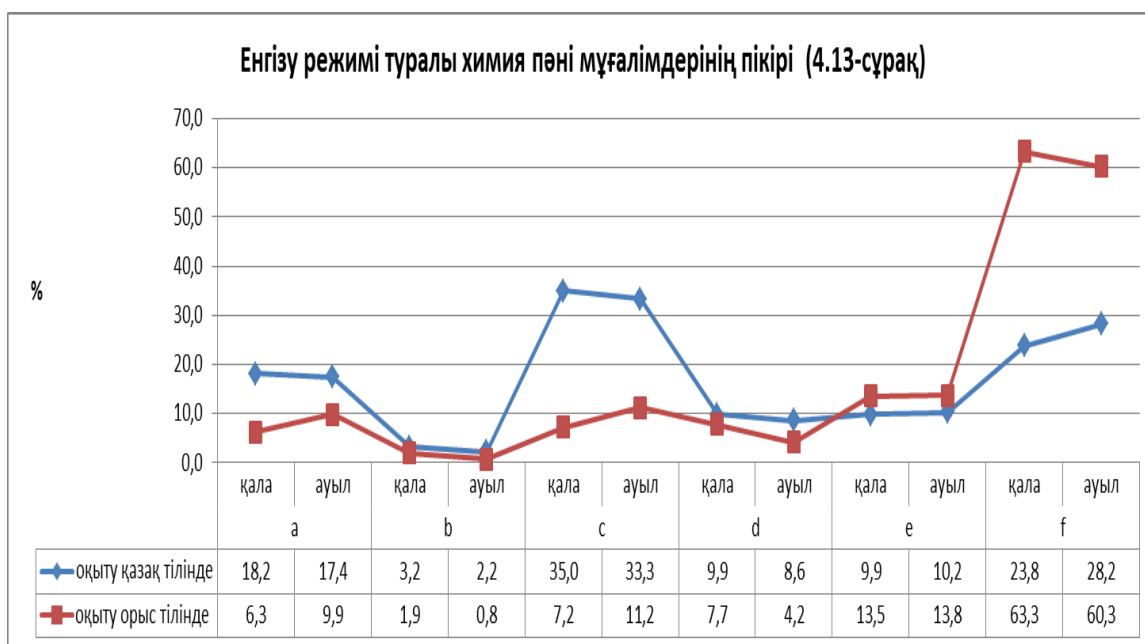

128-сурет Ағылшын тілінде информатиканы оқытуда ену режимнің басталуын таңдау бойынша мәлімет

Толық енгізу режимін бастау жайында.

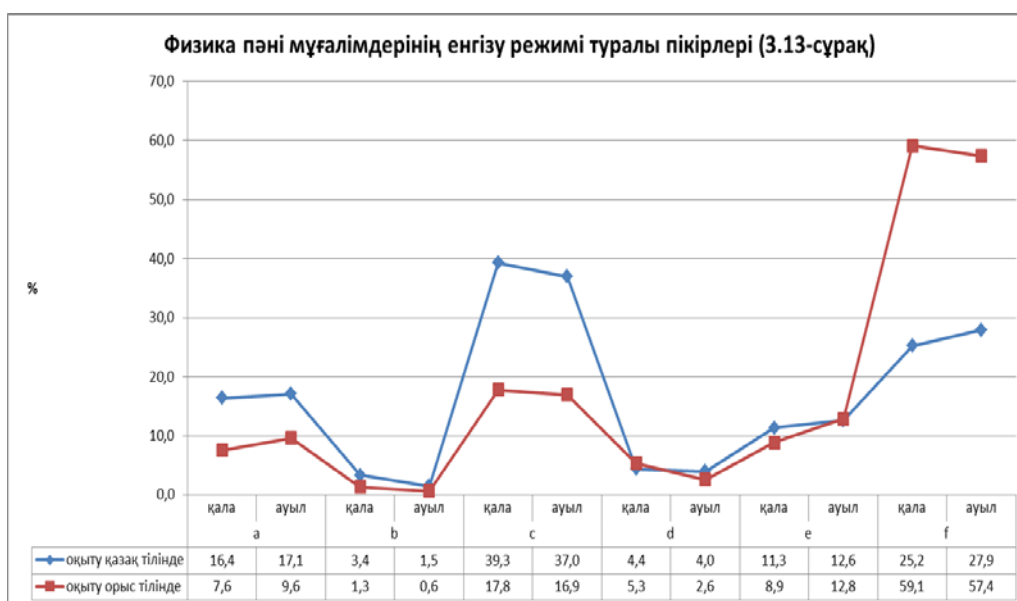
Сонымен, химия пәнінің мұғалімдерінің пікірінше, ең оңтайлы басталудың шешімі - жоғары сыныптан. Сонымен қатар, оқыту тілдерінің тұрғысында (129-сурет) басқа көрініс тапты: егерде оқыту қазақ тіліндегі мектептердің химия мұғалімдерінің үштен бірі толық меңгерудің ең жақсы бастамасы

(33,8%) 7-сыныптан деп санаса, оқыту орыс тіліндегі мектептердің көптеген мұғалімдері «9-сыныптан кейін» (61,3%).

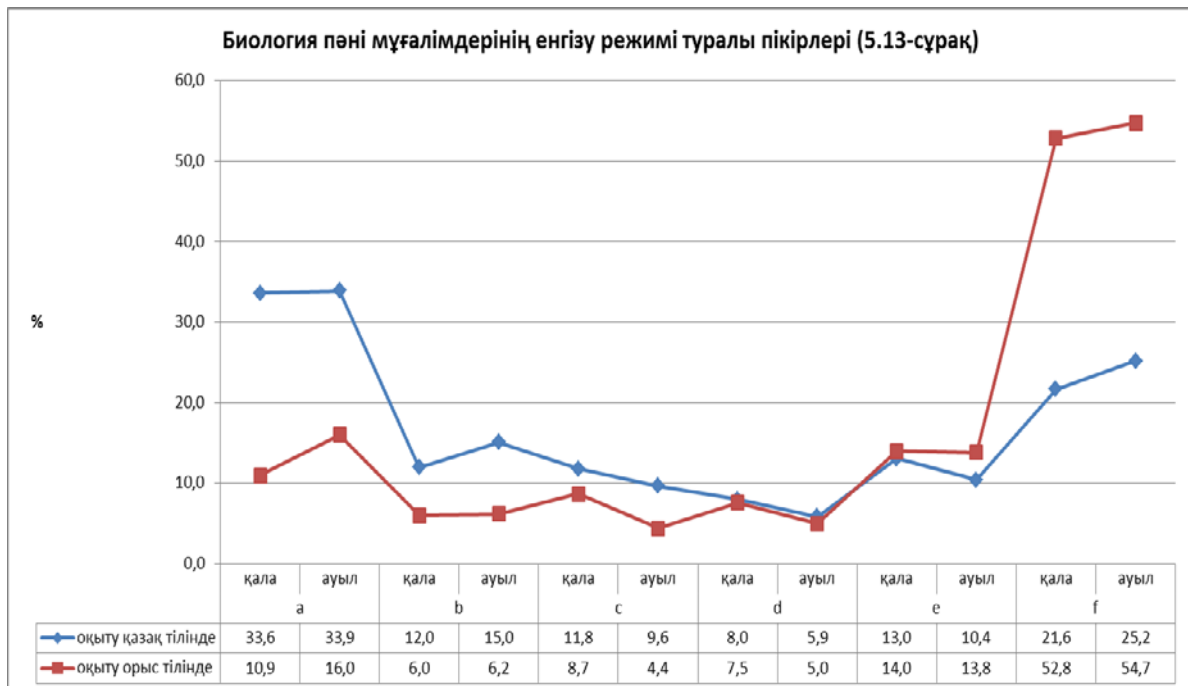
129-сурет – Ағылшын тілінде химияны оқытуда ішінара ену режимнің басталуын таңдау бойынша мәлімет

Физика мұғалімдерінің пікірінше, ең тиімді енгізу режимінің басталуы жоғары сыныптарда - «9-сыныптан кейін» (36,2%), сонымен қатар басқа да пікірлер бар, 23,8% мұғалім толық ағылшын тілінде 7-сыныптан бастау қажеттілігін қарастырады. (130-сурет).

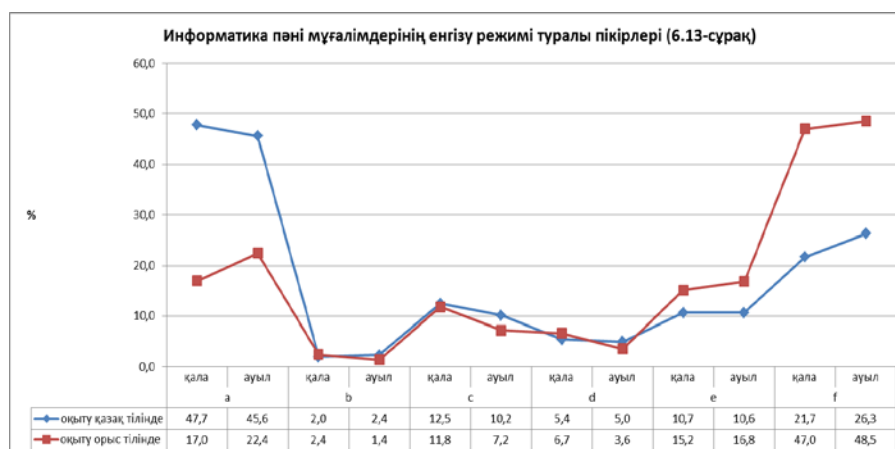
130-сурет – Ағылшын тілінде физиканы оқытуда ішінара ену режимнің басталуын таңдау бойынша мәлімет

Биология мұғалімдерінің пікірінше толық енгізудің оңтайлы басталуы жоғары сыныптарда - «9-сыныптан кейін» (33,8%), сонымен қатар басқа да пікірлер бар, 27,5 % мұғалім пәнді оқытуды толық ағылшын тілінде 5-сыныптан бастау қажеттілігін қарастырады (131-сурет).

131-сурет - Ағылшын тілінде биологияны оқытуда ішінара ену режимнің басталуын таңдау бойынша мәлімет

Информатика мұғалімдерінің пікірлері бөлінді: оқыту қазақ тіліндегі мұғалімдердің 46,2% пәнді толық енгізу режимінде 5-сыныптан бастаған дұрыс деп санайды, оқыту орыс тіліндегі мектеп мұғалімдерінің осындай бөлігі де (47,9%) пәнді оқытуды толық ағылшын тілінде «9-сыныптан кейін» бастау қажеттілігін білдірді (132-сурет).

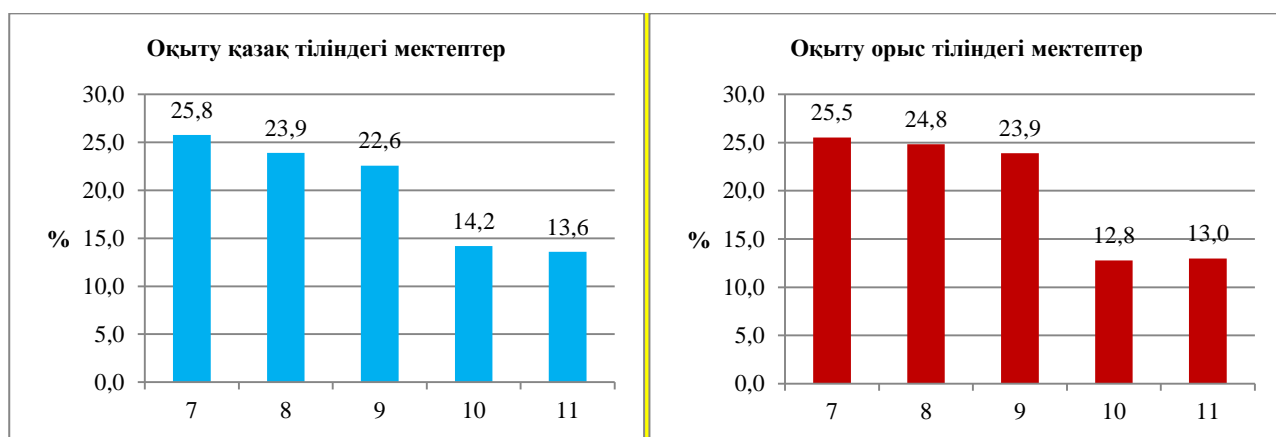
132-сурет - Ағылшын тілінде информатиканы оқытуда ішінара ену режимнің басталуын таңдау бойынша мәлімет

3.3 Онлайн сауалнаманың нәтижесі. Білім алушылар

Жоғарыда айтылғандай онлайн-сауалнамаға 128806 білім алушы қатысты. Сонымен қатар, оқыту қазақ тіліндегі мектептерде респонденттердің саны оқыту орыс тіліндегі респонденттердің санынан 2,5 есе асып түсті, ал ауыл / қала тұрғысынан ауыл мектептерінің білім алушылары әлдеқайда белсенді болды (5-кесте, 133-сурет).

5-кесте – Оқыту қазақ тіліндегі және орыс тіліндегі мектеп респонденттерінің саны

Облыс атауы	Оқыту қазақ тілінде			Оқыту орыс тілінде			Барлығы		
	барлығы	ауыл	қала	барлығы	ауыл	қала	барлығы	ауыл	қала
Ақмола	1484	1135	349	2579	1496	1083	4063	2631	1432
Ақтөбе	4564	2742	1822	1050	488	562	5614	3230	2384
Алматы	20278	16322	3956	5821	3709	2112	26099	20031	6068
Атырау	8966	5984	2982	1727	128	1599	10693	6112	4581
ШҚО	4575	3710	865	4373	2138	2235	8948	5848	3100
Алматы қ.	2695	25	2670	4099	42	4057	6794	67	6727
Астана қ.	218	0	218	197	4	193	415	4	411
Жамбыл	6585	3595	2990	2134	1420	714	8719	5015	3704
БҚО	867	705	162	569	217	352	1436	922	514
Қарағанды	1569	577	992	1112	268	844	2681	845	1836
Қостанай	1015	789	226	2594	1975	619	3609	2764	845
Қызылорда	10269	7640	2629	399	215	184	10668	7855	2813
Маңғыстау	7391	4092	3299	1180	31	1149	8571	4123	4448
Павлодар	3267	2802	465	3553	1784	1769	6820	4586	2234
СҚО	1320	1157	163	4554	4068	486	5874	5225	649
ОҚО	15253	7095	8158	2549	188	2361	17802	7283	10519
Барлығы	90316	58370	31946	38490	18171	20319	128806	76541	52265

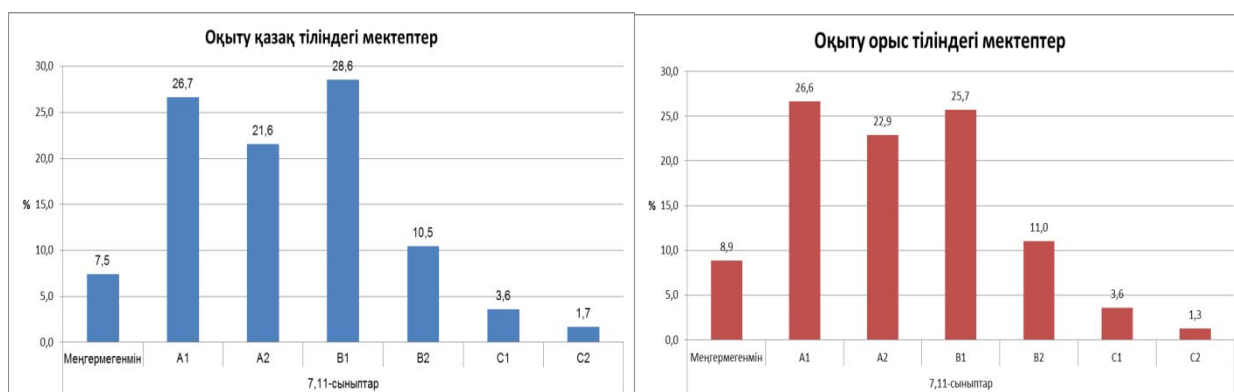
133-сурет – Білім алушылар- респонденттердің контингенті (7-11-сыныптар)

133-сурет материалынан көрініп тұрғандай білім алушылар-респондент арасынан жетінші сынып оқушылары белсенділік танытқан.

Білім алушыларға алты сураққа жауап беру ұсынылды:

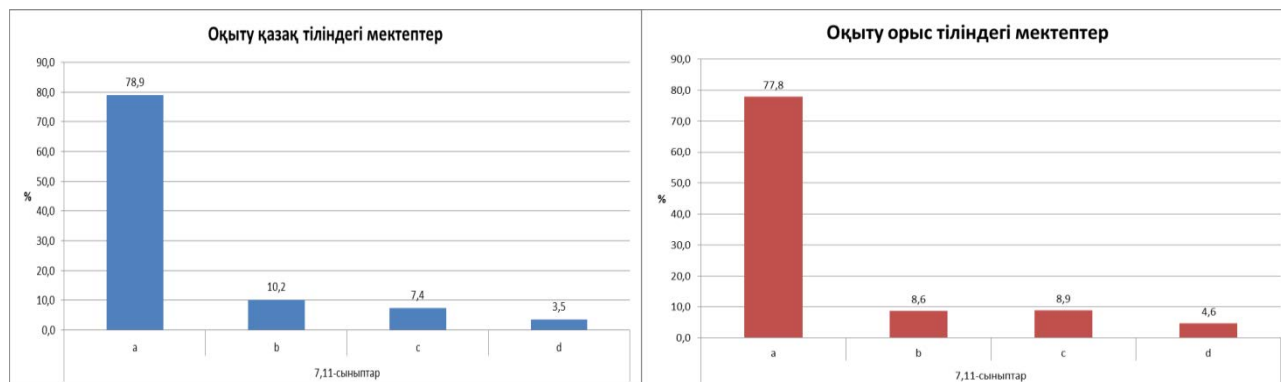
1. Ағылшын тіліңіздің деңгейін бағалаңыз.
2. Ағылшын тілін қай жерде үйрендіңіз/үйреніп жүрсіз?
3. Ағылшын тілін білу деңгейін арттырғыңыз келе ме?
4. Сіздің сыныпта қандай пән ағылшын тілінде оқытылады?
5. Ағылшын тілінде бір немесе бірнеше пәндерді оқығыңыз келе ме?
6. Ата-аналар ағылшын тілінде бір немесе бірнеше пәндерді оқыту туралы қандай пікірде?

Біріншісі ағылшын тілінің деңгейін өзіндік бағалауға бағытталған. Осы мақсатта оларға CEFR: A1, A2, B1, B2, C1 және C2 ағылшын тілін меңгерудің алты деңгейінің дескрипторлары ұсынылды. Өзін-өзі бағалау нәтижелері бойынша білім алушылардың айтарлықтай пайызы ағылшын тілін A1, A2 және B1 деңгейлерін меңгерген (134-сурет).

134-сурет - Ағылшын тілінің деңгейі бойынша респондент-білім алушылардың өзіндік бағалауы (7-11 сыныптар)

Екінші сұрақтың жауабы білім алушылардың басым көпшілігі ағылшын тілін тек мектепте сабақта меңгергенін білдірді (135-сурет).

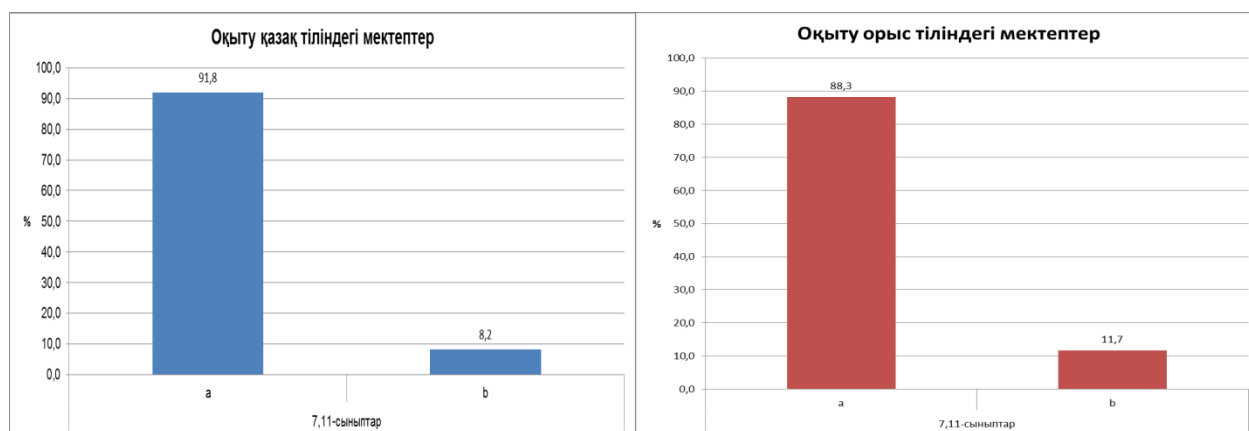

135-сурет бойынша ескертулер:

- a) тек қана мектепте сабақта
- b) тек қана мектепте қосымша сабақтарда
- c) мектептен тыс тіл орталықтарында (курстарда)
- d) өздігінен

135-сурет - Ағылшын тілін үйрену туралы ақпарат (7-11 сыныптар)

Оқыту орыс тіліндегі мектептердің білім алушылары ағылшын тілін мектептен тыс оқуда (тілдік орталықтарда, өздігінен) белсенділік танытқан. Бірақ оқыту қазақ тіліндегі мектептердің білім алушыларының ағылшын тілін үйренуге қызығушылықтары (136-сурет) жоғарырақ болды.

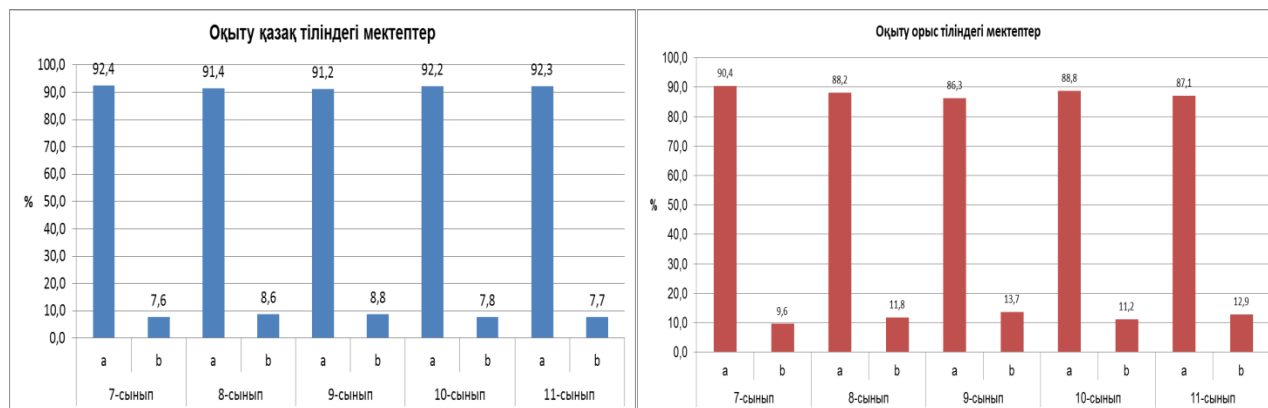

136-суретке ескертпелер:

- a) иә
- b) жоқ

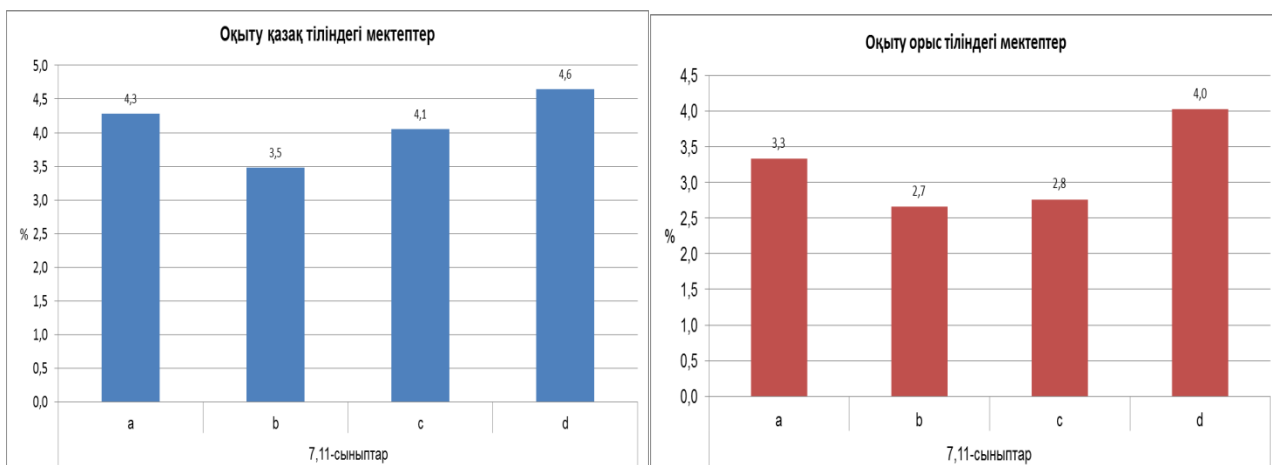
136-сурет - Білім алушылардың ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсарту ниеттері туралы мәлімет (7-11 сыныптар)

Сонымен қатар, сыныптар тұрғысынан оқушылардың ағылшын тілін жетілдіруге ұмтылысы біркелкі көрініс тапты, яғни оқу жылдарына қарамастан, білім алушылар ағылшын тілін үйренуге өте жоғары қызығушылық танытты (137-сурет).

137-сурет – Білім алушылардың ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсарту ниеттері туралы мәлімет (7,11-сыныптар бойынша)

«Сіздің сыныпта қандай пән ағылшын тілінде оқытылады?» деген сұраққа жауап бергеннен кейін, ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқитын пәндердің ішінен білім алушылар информатиканы ұнататынын білдірді, екінші орында - физика (138-сурет).

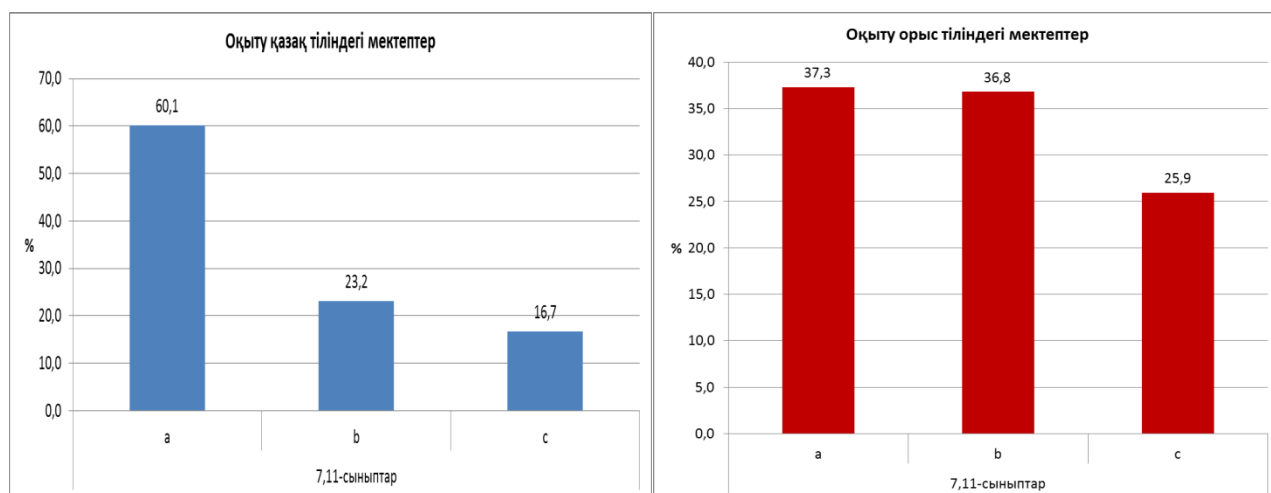
138-суретке ескертпелер:

- a) физика
- b) химия
- c) биология
- d) информатика

138-сурет – Ағылшын тілінде оқытылатын пәндер туралы мәлімет

Онлайн-сауалнаманың сұрақтары бойынша мұғалімдердің жауаптар логикасында бұл көрініс өте ұқсас. Шындығында, информатика - ағылшын тілінде құрылған пән.

Оң тенденция ретінде респонденттердің көпшілігі ағылшын тілінде бір немесе бірнеше пәндерді оқуға деген қызығушылығын атап өтуге болады. Сонымен қатар мотивацияның елеулі айырмашылығын атап өткен жөн: оқыту қазақ тіліндегі мектептердің білім алушыларында бұл ынталандыру оқыту орыс тіліндегі мектептердің білім алушыларымен салыстырғанда әлдеқайда жоғары (139-сурет).

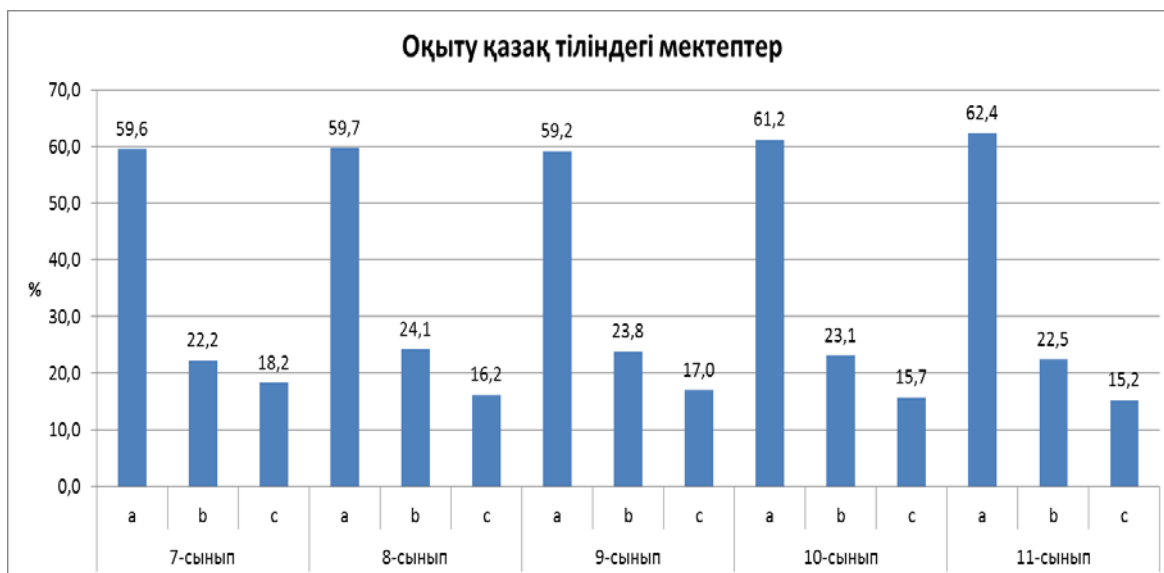

139-суреттерге ескертпелер:

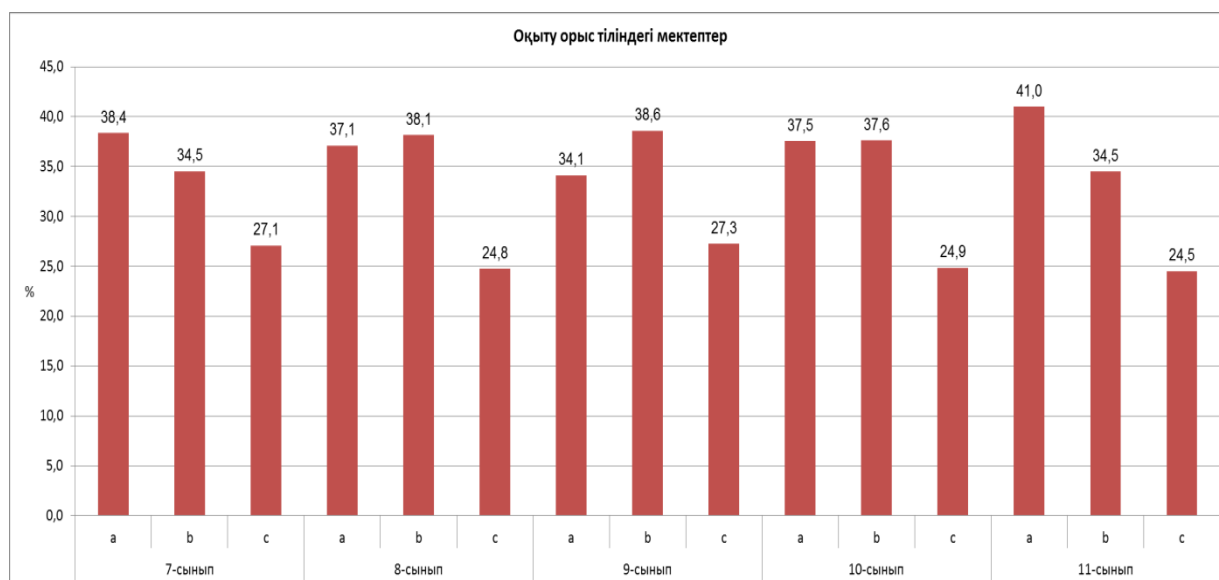
- a) иә
- b) жоқ
- c) жауап беруге киналамын

139-сурет – Ағылшын тілінде бір немесе бірнеше пәндерді оқуға деген білім алушылардың тілектері туралы мәлімет

Сонымен қатар, оқыту орыс тіліндегі мектеп оқушыларының қолайсыз жағдайдағы тиянақты ұстанымын атап өту керек: респонденттердің үштен бірінен көбісі «жоқ» деп жауап берді. Бұған қоса, әдетте университеттерде оқуын жалғастырғысы келетін оқыту орыс тіліндегі мектептердің білім алушылары арасында оқыту қазақ тіліндегі мектептерге қарағанда күмәнданушылар көп болды (140 және 141 суреттер).

140-сурет- Ағылшын тілінде бір немесе бірнеше пәндерді оқуға деген білім алушылардың тілектері туралы мәлімет (7 - 11-сыныптар бойынша)

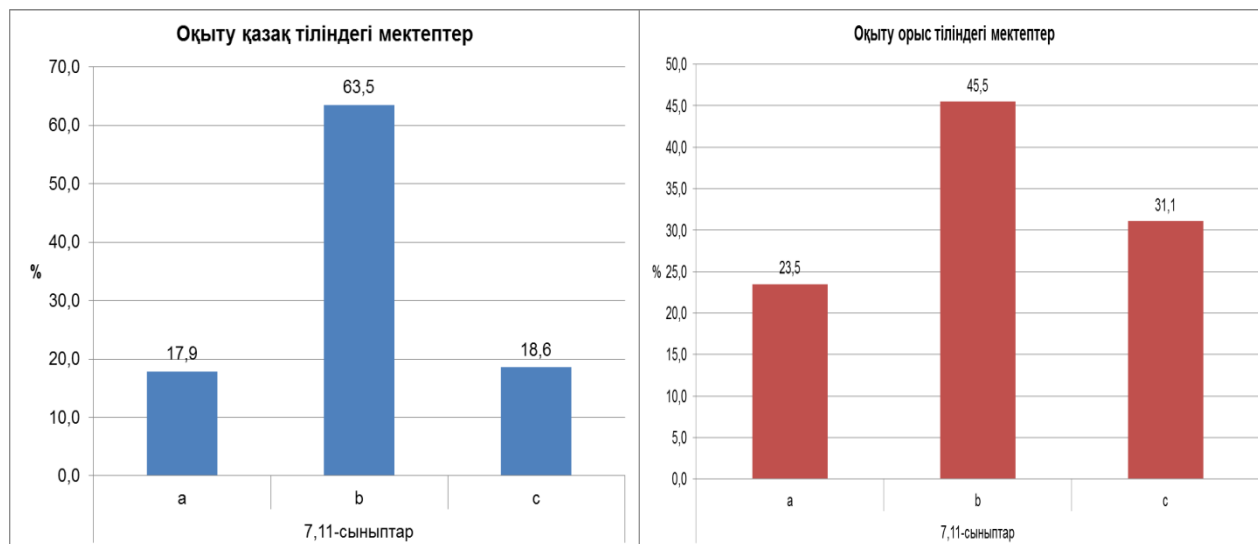

141-сурет- Ағылшын тілінде бір немесе бірнеше пәндерді оқуға деген білім алушылардың тілектері туралы мәлімет (7 -11-сыныптар бойынша)

Респонденттердің «Ағылшын тілінде бір немесе бірнеше пәндерді ағылшын тілінде оқытуға ата-аналарыңыздың көзқарасы қандай?» деген сұраққа жауаптары:

- көптеген балалардың айтуы бойынша олардың ата-аналары ағылшын тілінде бір немесе бірнеше пәндерді оқыту идеясына қарсы емес;

- оқыту қазақ тіліндегі мектеп оқушыларының жауаптары неғұрлым тиянақты, өйткені олардың арасында бұл сұраққа бір мағыналы жауап бере алмайтындардың саны көп емес (142-сурет).

142-суретке ескертпелер:

а) қарсылық білдіру

б) қарсылық білдірмейді

с) жауап беруге киналамын

142-сурет - Ағылшын тілінде бір немесе бірнеше пәндерді оқуға мектеп оқушылардың ата-аналарының пікірлері

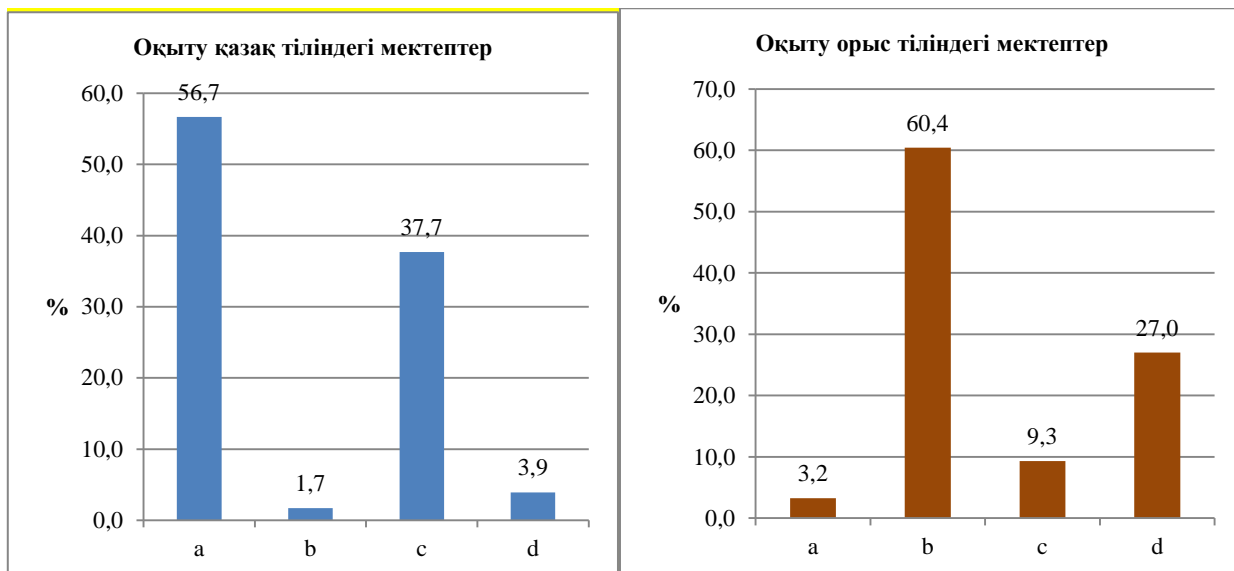
Жалпы алғанда, білім алушылар арасындағы сауалнама ағылшын тіліндегі ЖМЦ пәндерінің оқыту мақсаттарын алға жылжытуда оң үрдістерді көрсетеді.

3.4 Онлайн- сауалнаманың нәтижелері. Ата-аналар

Ата-аналардың қойылған жеті сұраққа жауаптарын талдау нәтижесінде іс жүзінде бірдей беталыс байқалады:

1. Сіздің балаңыз күнделікті өмірде қандай тілде сөйлейді?
2. Балаңыз қанша тілде және қай тілде сөйлейді?
3. Сіз бір немесе бірнеше пәндерді ағылшын тілінде оқыту идеясын қолдайсыз ба?
4. Балаңыз ағылшын тілін үйренгісі келе ме?
5. Сіздің балаңыз 10-сыныпта ағылшын тілінде бір немесе бірнеше пәндерді оқуға дайын ба?
6. Балаңызға мектептегі ағылшын тілін үйрету әдісімен қанағаттанасыз ба?
7. Сіздің балаңыз ағылшын тілін қосымша үйреніп жүр ме?

Біріншісіне жауаптар оқыту қазақ тіліндегі мектептердің және оқыту орыс тіліндегі мектептердің негізінен тек қазақ тілін және орыс тілін ғана тиісінше қолданатындығын көрсетеді (143-сурет).

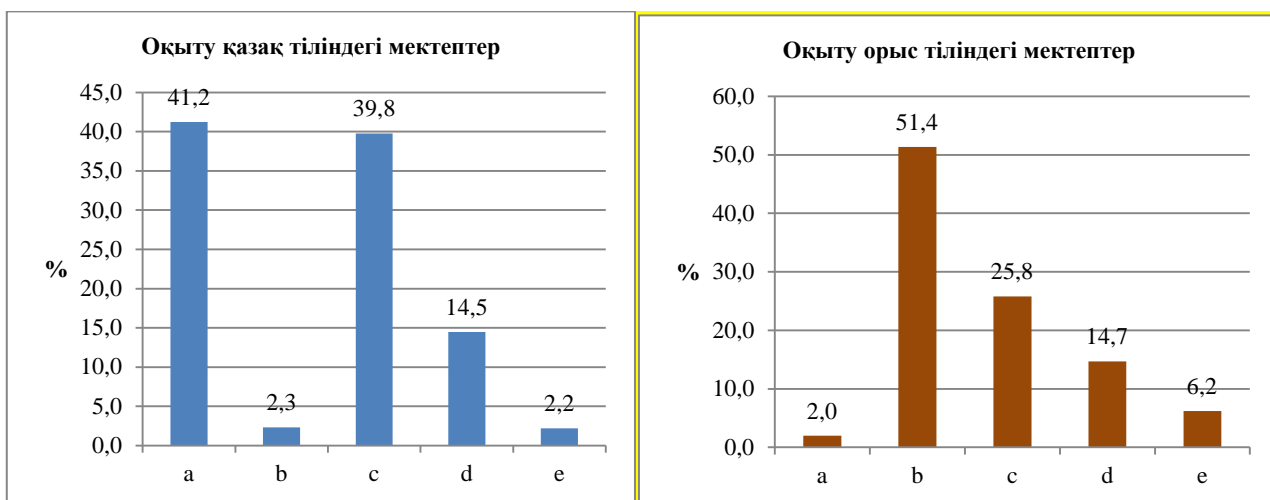

143-суретке ескертпелер:

- a) тек қана қазақ тілі
- b) тек қана орыс тілі
- c) қазақ тілін жиі, орыс тілін сирегірек
- d) орыс тілін жиі, қазақ тілін сирегірек

143-сурет - Ата-аналардың «Балаңыздың күнделікті өмірде қандай тілде қолданады?» деген сұраққа жауаптары.

Дегенмен, олардың біріншілері қостілді, яғни бір уақытта екі тілді (қазақша да, орысшада да) қолданады, оқыту орыс тіліндегі оқушылардан айырмашылығы мынада - олардың көпшілігі бір тілді ғана қолданады(144-сурет).

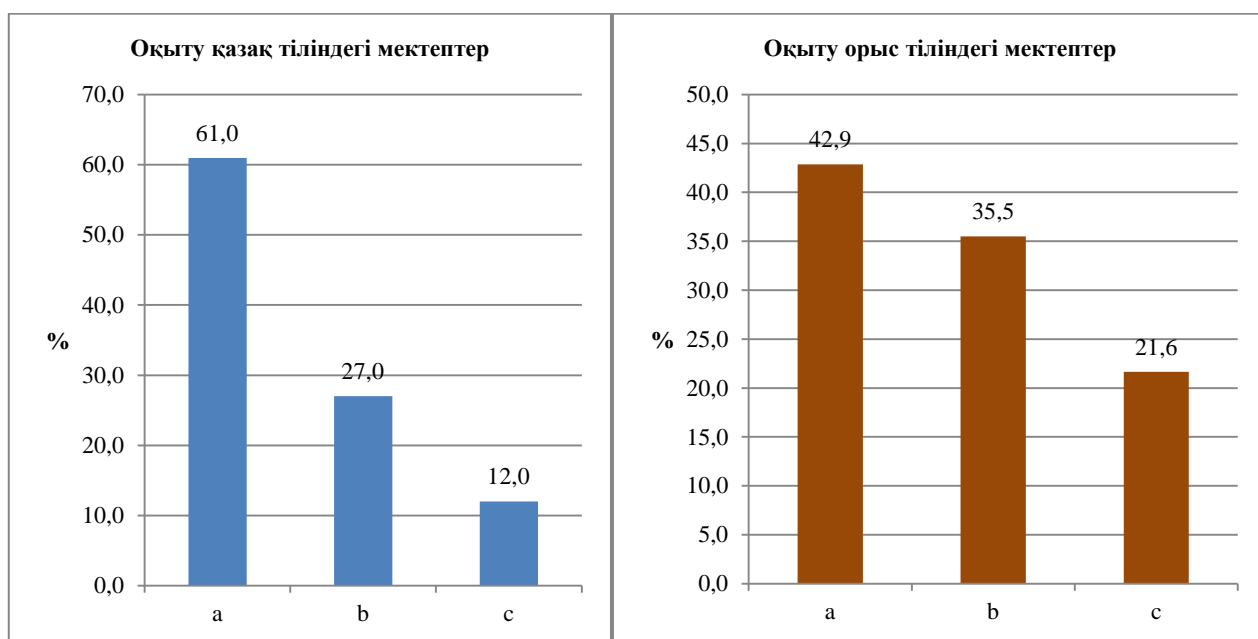

144-суретке ескертпелер:

- a) тек қана қазақ тілінде
- b) тек қана орыс тілінде
- c) қазақ және орыс тілдерінде
- d) қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде
- e) қазақ, орыс және басқа тілдерде (ағылшыннан басқа)

144-сурет - Ата-аналардың «Сіздің балаңыз қандай және қанша тілде сөйлей алады?» деген сұраққа жауаптары.

Сонымен қатар, жоғарыдағы 144-суретте көрсетілгендей, қазақ тілінде оқитын мектептердегі үш (қазақ, орыс және ағылшын) тілдерде сөйлейтіндердің саны орыс тілінде оқытатын мектептердің көрсеткіштерімен сәйкес келеді. Үшінші сұраққа жауаптар ағылшын тілінде бір немесе бірнеше пәндерді оқыту идеясын қолдайтын оқыту қазақ тіліндегі мектеп ата-аналарының үлесі (61,0%) оқыту орыс тіліндегі мектептердің көрсеткішінен әлдеқайда жоғары: мұнда үштен көп бөлігі ата-аналар ағылшын тілінде ЖМЦ пәндерін оқыту идеясына теріс баға берді, бірақ күмәнданатындар саны да көп (21,6%) оқыту қазақ тіліндегі мектеп балаларының ата-аналарымен салыстырғанда (145-сурет).

145-суретке ескертпелер:

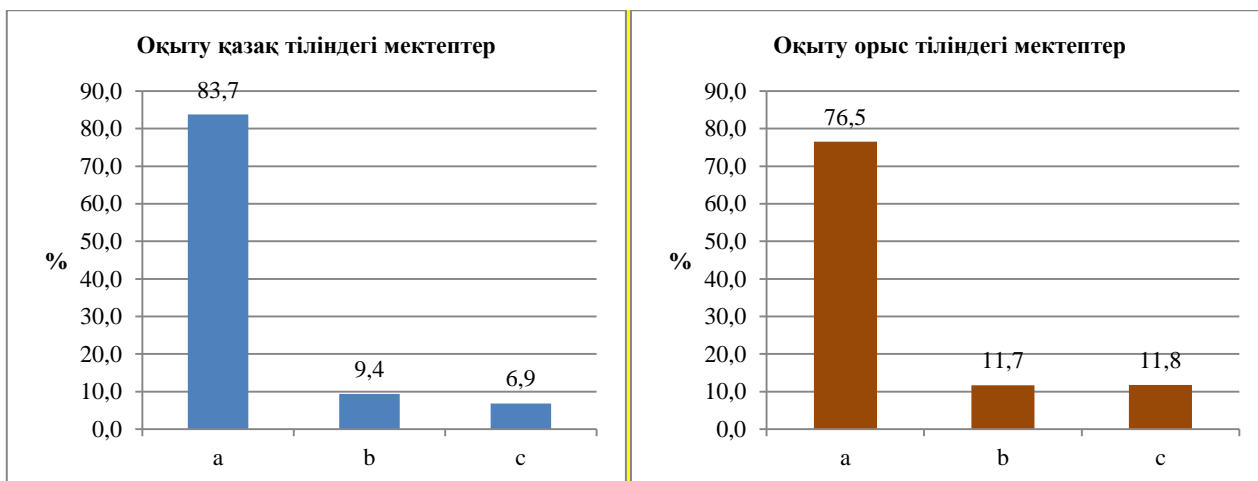
a) иә

b) жоқ

c) жауап беруге қиналамын

145-сурет – Ата-аналардың «Сіз бір немесе бірнеше пәндерді ағылшын тілінде оқыту идеясын қолдайсыз ба?» деген сұраққа жауаптары.

Үшінші сұрақтың жауабын салыстырғанда, ата-аналардың төртінші сұраққа жауап беру көлемі әлдеқайда төмен: ата-аналардың басым көпшілігі балаларының ағылшын тілін үйренгісі келетінін айтты, бұл да балалардың осындай сұраққа жауап беруімен бірдей еді (146-сурет).

146-суретке ескертпелер:

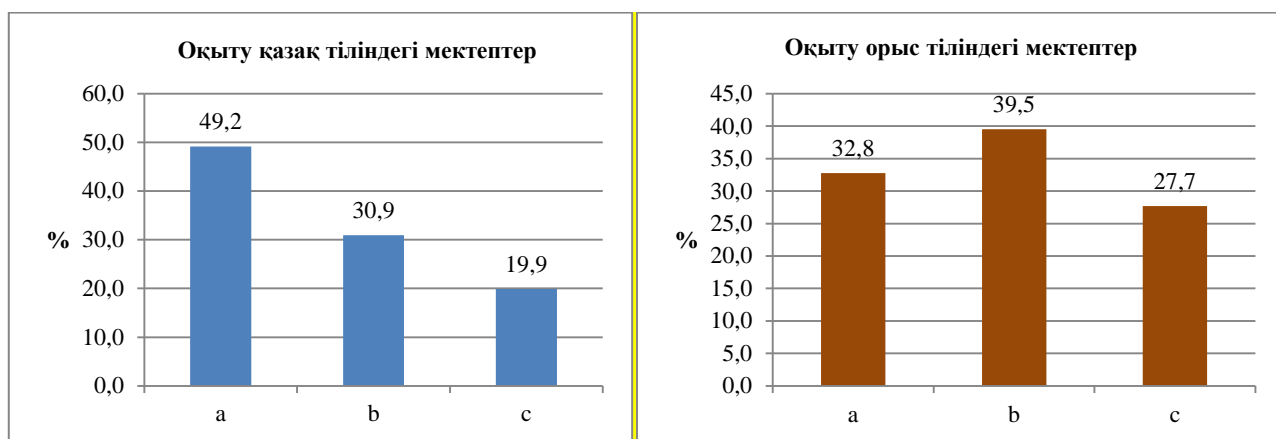
a) иә

b) жоқ

c) жауап беруге киналамын

146-сурет - Ата-аналардың «Балаңыз ағылшын тілін үйренгісі келе ме?» деген сұраққа жауаптары.

Оқыту қазақ тіліндегі мектептің 10-сынып ата-аналарының ағылшын тілінде оқитын бір немесе бірнеше пәндерді оқуға дайын екендігі туралы оң және оптимистік пікірлер берді және олардың бесінші сұраққа жауаптары неғұрлым үзілді-кесілді болды. Мұнда күмәнданатындардың саны (19,9%) орыс тіліндегі мектептердің ұқсас көрсеткішінен (27,7%) салыстырғанда әлдеқайда төмен (147-сурет).

147-суретке ескертпелер:

a) иә

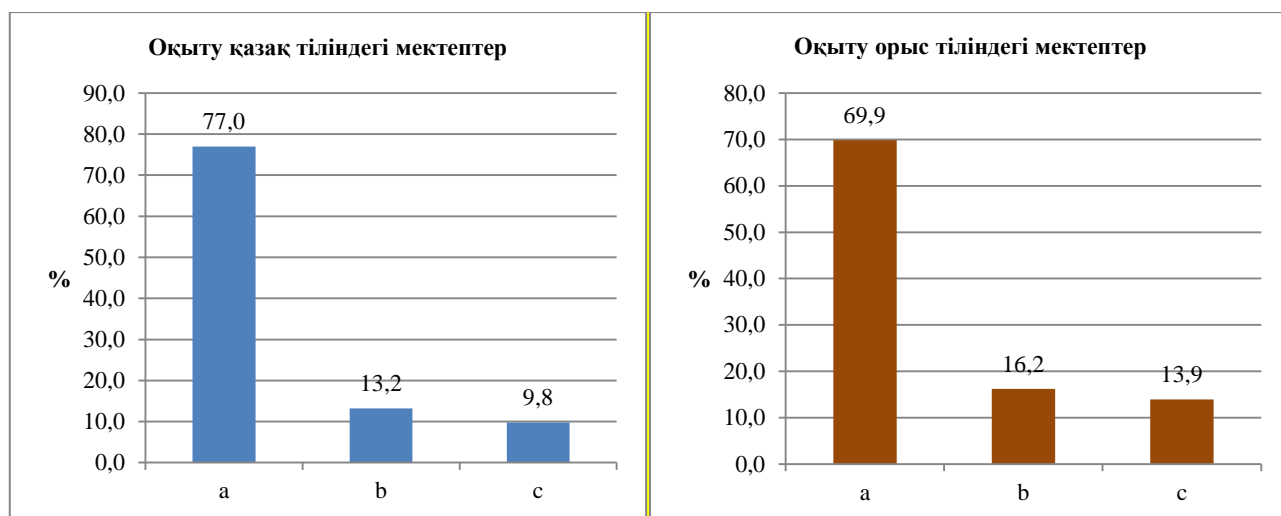
b) жоқ

c) жауап беруге киналамын

147-сурет– Ата-аналардың «Балаңыз 10-сыныпта ағылшын тілінде бір немесе бірнеше пәндерді оқуға дайын ба?» деген сұраққа жауаптары

Осындай көрініс алтыншы сұрақтың жауаптарында да: ата-аналардың басым көпшілігі өз балаларының мектепте ағылшын тілін үйренуіне

қанағаттанады. Алайда, орыс тіліндегі мектептердегі балалардың ата-аналары сыни көзқараста (148-сурет).

148-суретке ескертпелер:

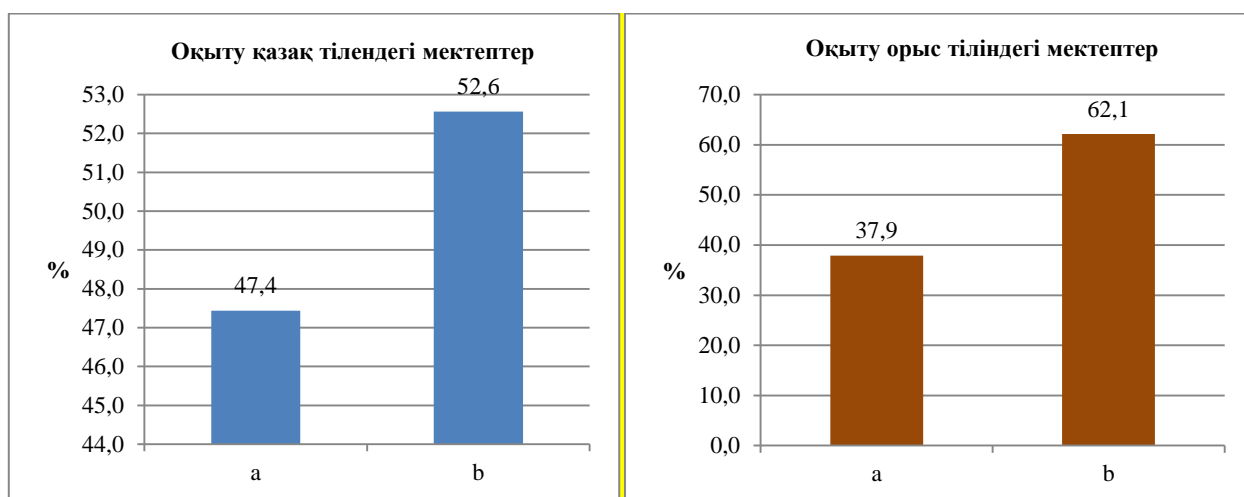
a) иә

b) жоқ

c) жауап беруге киналамын

148-сурет – Ата-ананың «Сіз балаңыздың мектепте ағылшын тілін оқытуына қанағаттанасыз ба?» деген сұраққа жауаптары

Ата-аналардың жетінші сұраққа берген жауаптары бойынша оқыту қазақ тіліндегі мектептердің балалары ағылшын тілін қосымша үйренуге белсенділік танытып отырады, бұл ағылшын тілінде ЖМЦ пәндерін оқытуда ата-аналарының оң және оптимистік көзқарасын білдіреді (149-сурет).

149-суретке ескертпелер:

a) иә

b) жоқ

149-сурет - Ата-аналардың «Сізді балаңыздың мектепте ағылшын тілін оқытқаны қанағаттандыра ма?» деген сұрақтың жауаптары

4. Ағылшын тілінде ЖМЦ пәндерін оқуға жалпы орта білім беру мектептердің дайындық мониторинг нәтижелері бойынша қорытындылар.

Мониторингке қатысушылардың арасында 10 жылдан астам тәжірибесі бар тәжірибелі мұғалімдер (биология мұғалімдері 56,6%, физика мұғалімдері 62,1%, химия мұғалімдері 63,2% және информатика мұғалімдері 45,4%) басым.

Педагогтардың сапалық құрамы туралы деректер биология, физика және химия мұғалімдерінің біліктілік деңгейі орташа екенін көрсетті. Төменгі деңгейді информатика мұғалімдері көрсетті: педагогикалық тәжірибе көрсеткіштеріне қарамастан, респонденттердің үштен бір бөлігі біліктілік санатына ие емес, бұған қоса ауылдық мектеп мұғалімдерінің үлесі басым. Осыған байланысты ЖМЦ пәндерінің мұғалімдерін аттестаттаудың жаңа жүйесі процесінде ынталандыру керек. Бұл информатика мұғалімдеріне ғана қатысты емес.

Мониторинг деректері бойынша ЖМЦ пәндерінің мұғалімдері шамамен 13% өздерінің пәндерін ағылшын тілінде оқытуды бастады. Егер қатысқан респонденттердің санына пилоттық мектеп мұғалімдері (527 мектеп) кірмесе, онда Елбасының 79-шы қадамын іске асыру үшін жақсы бастама деп айта аламыз. Сонымен қатар, ауыл мектептерінің мұғалімдері белсенді жұмыс істегенін атап өту керек.

Жалпы алғанда, төрт пән де вариативті компонент бойынша ағылшын тілінде оқытылады (факультативтер, үйірмелер, секциялар және т.б.) және сабақтан тыс іс-шаралар аясында. Бірақ ЖМЦ пәндерінің мұғалімдері өздерінің пәндерін оқу жоспарының инвариант бөлігі шеңберінде оқытатынын көрсетті. Бұл ағылшын тілінің қажетті деңгейіне (B1-C1) ие және дарынды балаларға арналған мамандандырылған мектептерде және БИЛ-да жұмыс істейтін мұғалімдер.

Бұл жағдайда ағылшын тілінде төрт пәннің оқытуы көп бөлігінде 7-сыныптан басталады және ішінара енгізу режимінде жүргізіледі, бұл табысты бастау туралы қорытындыны растайды. Бұған сенімділік ЖМЦ пәні мұғалімдерінің ағылшын тілінде біліктілік деңгейінің көрсеткіштері есебінен артуда. Мұнда келесі көрініс қалыптасқан: респонденттердің 19% -ы ағылшын тілін A1-A2 деңгейінде және B1 деңгейінде 12% ие, мұғалімдердің көбісінде (жауап берушілердің үштен бірі) тиісті сертификаттар бар, бірақ B2 деңгейінен бастап қажетті деңгей бойынша тек қана 6%. Сертификаттардың болуы туралы айтатын болсақ, онлайн сауалнама барысында көптеген мұғалімдер ағылшын тілі курсы аяқтамаған, ағылшын тілін оқып және өздігінен үйреніп жүргендері де аз емес.

Оң үрдіс ретінде химия, биология, физика және информатика мұғалімдері ағылшын тілін оқып-үйрену және жетілдіру ниеттерін сенімді бағалай аламыз. Осындай мұғалімдердің үлесі басым көпшілік болды - респонденттердің 80% -ы.

ЖМЦ пәні мұғалімдерінің біліктілігін арттыру туралы: ЖМЦ пәндік мұғалімдері тіл курстары (шамамен 30%) және жаңартылған білім мазмұны (50%) бойынша курстар CLIL-технологиясы курстарына қарағанда (15% -дан

сәл артық) жүйелілеу және жоспарлылау екенін атап өтті. Осыдан бастап ЖМЦ пәндері мұғалімдерінің арнайы технологияны - пән мен тілдің интеграциялық оқыту (CLIL) үдерісін қарқындату қажет.

ЖМЦ пәндері мұғалімдерінің осы технологияны қолдану режимі жөніндегі пікірлері: мұғалімдердің абсолюттік көпшілігі (90% -дан астам) ағылшын тілінде пәндік терминологияны оқып-үйрету, сабақтың жекелеген кезеңдерін жүргізу, элективті курстардың жекелеген бөлімдерін, тақырыптық үйірмелерді, секцияларды, сабақтан тыс басқа да іс-шараларды өткізуді қамтитын ішінара енгізу нұсқасы ең тиімді деп санайды. Сонымен қатар, химия, биология және физика мұғалімдерінің пікірінше тілге енгізуді 7-сыныптан және информатика мұғалімдері 5-ші сыныптан бастаған жөн деп санайды.

Ата-аналардың пікірлері. Олардың көбісі ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқыту идеясын қолдайды. Сонымен қатар, оқыту қазақ тіліндегі мектептердің ата-аналарының (61%) көзқарастары жағымды, азырақ - оқыту орыс тіліндегі мектептерде (42,9%). Ата-аналардың басым көпшілігі балаларының ағылшын тілін үйренгісі келетінін білдірді. Сондай-ақ, ата-аналардың көпшілігі өз балаларының мектепте ағылшын тілін үйренуі қанағаттанатындарын айтты. Ата-аналардың көпшілігі олардың балалары 10-сыныпта ағылшын тілінде ЖМЦ пәндерін оқуға дайын болатынын білдірді.

Білім алушылардың арасындағы сауалнама қорытындысы:

- ағылшын тілін үйренуде мотивацияның жоғары деңгейі қалыптасқан;
- респонденттердің көбісінің ағылшын тілінде бір немесе бірнеше пәндерді оқуға деген ұмтылысы;
- оқыту қазақ тіліндегі мектептердің балаларында бұл ынта оқыту орыс тіліндегі мектептердің құрбыларына қарағанда (37,3%) әлдеқайда жоғары (60,1%).

Қорытынды

Жалпы, мұғалімдер, білім алушылар мен ата-аналар арасындағы онлайн-сауалнама ағылшын тіліндегі ЖМЦ пәндерінің оқыту мақсаттарын алға жылжытудың оң үдерістерін көрсетеді: ата-аналардың басым бөлігі қарсылық көрсетпейді, мұғалімдер мен білім алушылардың мотивациясы өте жоғары.

Жүргізілген мониторинг деректері білім беру саласындағы жасалған іс-қимылдарды оң бағалайды, сондай-ақ күнделікті мәселелердің негізделген шешімдерін қабылдау, ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқыту саласында табысты стратегияларды әзірлеуге мүмкіндік береді.

Осы идеяны одан әрі насихаттау үшін:

- «Ағылшын тілі» пәнін оқыту сапасын арттыру;
- жоғары сапалы оқыту ресурстарымен қамтамасыз ету;
- ЖМЦ пәні мұғалімдеріне арналған пост-курстық қолдау;
- ағылшын тілі мен CLIL-құзыреттілігін білетін ЖМЦ пәндерінің болашақ мұғалімдерін мақсатты оқыту;
- бұқаралық ақпарат құралдары арқылы жұртшылық алдында насихаттау мен түсіндірудің инновациялық нысандарын қолданып жұмыс жасау.

Мазмұны

Кіріспе	3
1. Жалпы білім беретін мектептерде ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқытуға дайындық мониторингісінің құрылымы және технологиялық картасы (мұғалімдер, ата-аналар қоғамы, білім алушылар)	5
2. ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқытуға жалпы білім беретін мектептердің дайындық мониторинг деректер базасын өңдеу және ақпарат жинақтау әдістері	10
3. Ағылшын тілінде ЖМЦ пәндерін оқытуға жалпы орта білім беретін мектептердің дайындық мониторинг деректерін талдау нәтижелері	11
4. Жалпы білім беретін мектептерде ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқытуға дайындық мониторингісінің нәтижелері бойынша жиынтық қорытындылар	90
Қорытынды	92

Введение

Переход на английский язык обучения ряда предметов естественно-математического цикла предусмотрен Программой «100 шагов», названный Президентом Республики Казахстан Н.Назарбаевым «Планом нации», осуществление которого должно стать задачей «номер один» на предстоящие 10-15 лет. При этом главной целью, как указано в 79 шаге «Поэтапный переход на английский язык обучения в системе образования - в старшей школе и вузах», является повышение конкурентоспособности выпускаемых кадров и рост экспортного потенциала образовательного сектора.

Достижение данной цели отражено в Государственной программе развития образования и науки РК на 2016-2019 годы, кроме того, в 2015 году принята Дорожная карта развития трехязычного образования на 2015-2020 годы.

Тем не менее, поэтапный переход был начат еще в 2013 году, когда в программу первого класса был введен английский язык. В 2017-2018 учебном году дети, начавшие изучение английского языка с первого класса, пришли в пятый класс. В 2022 году учащиеся старших классов начнут изучать 4 предмета на английском языке.

Информатика – это предмет, азы которого сегодняшние дети познают раньше, чем обучаются письму, потому что с ранних лет овладевают компьютером. А язык компьютера – английский. Химия, физика, биология – это предметы, которые в совокупности отражают естественнонаучную картину мира, и материал этих предметов интегрируется с английским языком в большей степени по сравнению с другими неязыковыми предметами, так как в соответствии со своей спецификой они обслуживаются более ограниченным количеством грамматических конструкций, которые постоянно повторяются из урока в урок. Этим предметам в большей степени, чем другим, свойственен графический язык (схемы, диаграммы, формулы и т.д.), следовательно, определенный процент изучаемого материала воспринимается зрительно, что уменьшает нагрузку.

В 2018-2019 учебном году будет продолжен пилот по ведению предметов на английском языке. Но в 2019 году будет разрешено изучение физики, химии, биологии, информатики в старших классах школ по решению педсоветов и родительских комитетов, если они к этому готовы. Планируется, что в 2019-2020 учебном году все школы областных центров будут вести в 10-11 классах от 1 до 4 предметов (физика, химия, биология, информатика) на английском языке по специальной методике обучения языку и предмету, 1 предмет – обязательно с учетом мнений родителей, с 2020-2021 учебного года подключатся все полнокомплектные школы районных центров, моногородов и крупных сел по мере готовности педагогов, учащихся и учебных ресурсов, с согласия родителей на английском языке будет изучаться один или более из четырех указанных предметов. С 2021-2022 учебного года по мере готовности на английский язык изучения отдельных предметов будут переходить сельские и малокомплектные школы.

В связи с вышесказанным проводится мониторинг, целью которого является выявление готовности школ к изучению предметов естественно-математического цикла на английском языке.

Данный мониторинг проводился в онлайн-режиме. В мониторинге приняли участие все школы Казахстана, за исключением 153 школ, в которых реализуется Пилотный проект по обучению предметам ЕМЦ на английском языке, и 374 школ, в которых внедряются элементы обучения предметам ЕМЦ на английском языке.

Онлайн-опрос предназначен для следующих категорий респондентов:

- учитель физики;
- учитель химии;
- учитель биологии;
- учитель информатики;
- заместитель директора школы;
- родители;
- учащиеся 7-11 классов.

1. Структура и технологические карты мониторинга готовности общеобразовательных школ к изучению предметов ЕМЦ на английском языке (учителей, родительской общественности, обучающихся)

Мониторинг содержит два блока:

- 1) опросник для педагогов, обучающихся и родителей;
- 2) формы отчетов, или технологические карты обработки потока информации.

Первый блок содержит 14 вопросов для учителей физики, химии, биологии и информатики, 6 вопросов для обучающихся 7-11 классов и 7 вопросов для родителей. Они представлены ниже.

Вопросы для учителей физики, химии, биологии и информатики:

- 1 Ведете ли Вы свой предмет на английском языке?
- 2 Если да (первый вопрос), то в каком классе?
- 3 Если да (первый вопрос), то преподаете.
- 4 Если да (первый вопрос), то укажите используемые ресурсы.
- 5 Оцените свой уровень владения английским языком. Вначале внимательно прочитайте описание каждого уровня, пройдя по ссылке (описание уровней владения английским языком представлено в таблице 1).

6 Имеются ли у Вас сертификаты, подтверждающие уровень владения английским языком?

7 Проходили ли Вы курсы повышения квалификации по обновленному содержанию образования?

8 Проходили ли Вы курсы повышения квалификации по CLIL-технологии?

9 Проходили ли Вы курсы повышения квалификации по английскому языку (языковые курсы)?

10 В каком режиме следует преподавать *Ваш* предмет на английском языке? Чтобы ответить на этот вопрос, внимательно прочитайте пояснение. Частичное погружение означает: на английском языке (ЯЗ) ведутся отдельные этапы урока. Полное погружение: весь урок проводится на английском языке (ЯЗ).

11 С какого класса следует преподавать Ваш предмет на английском языке в режиме частичного погружения?

12 С какого класса следует преподавать Ваш предмет на английском языке в режиме полного погружения?

13 Укажите свою квалификационную категорию.

14 Укажите свой педагогический стаж.

Вопросы для обучающихся 7-11 классов:

1 Оцените свой уровень владения английским языком. Вначале внимательно прочитайте описание каждого уровня, пройдя по ссылке (таблица 1).

2 Где Вы изучали/изучаете английский язык?

3 Хотите ли Вы повышать уровень владения английским языком?

4 Какой предмет в Вашем классе преподается на английском языке?

5 Хотите ли Вы изучать на английском языке один или несколько предметов?

6 Как относятся Ваши родители к тому, чтобы один или несколько предметов преподавали на английском языке?

Вопросы для родителей:

1 Какой язык Ваш ребенок применяет в быту?

2 На скольких и каких языках говорит Ваш ребенок?

3 Поддерживаете ли Вы идею о преподавании одного или нескольких предметов на английском языке?

4 Желает ли Ваш ребенок изучать английский язык?

5 Готов ли Ваш ребенок изучать один или несколько предметов на английском языке в 10-м классе?

6 Удовлетворяет ли Вас то, как обучают Вашего ребенка английскому языку в школе?

7 Изучает ли Ваш ребенок английский язык дополнительно?

Таблица 1 – Общеввропейские компетенции владения иностранным языком: изучение, преподавание, оценка (Common European Framework of Reference: Learning, Teaching, Assessment)

Уровни	Дескрипторы уровней
A1	Понимаю и могу употребить в речи знакомые фразы и выражения, необходимые для выполнения конкретных задач. Могу представиться/представить других, задавать/отвечать на вопросы о месте жительства, знакомых, имуществе. Могу участвовать в несложном разговоре, если собеседник говорит медленно и отчетливо и готов оказать помощь.
A2	Понимаю отдельные предложения и часто встречающиеся выражения, связанные с основными сферами жизни (например, основные сведения о себе и членах своей семьи, покупках, устройстве на работу и т. п.). Могу выполнить задачи, связанные с простым обменом информацией на знакомые или бытовые темы. В простых выражениях могу рассказать о себе, своих родных и близких, описать основные аспекты повседневной жизни.
B1	Понимаю основные идеи четких сообщений, сделанных на литературном языке на разные темы, типично возникающие на работе, учёбе, досуге и т. д. Умею общаться в большинстве ситуаций, которые могут возникнуть во время пребывания в стране изучаемого языка. Могу составить связное сообщение на известные или особо интересующие меня темы. Могу описать впечатления, события, надежды, стремления, изложить и обосновать своё мнение и планы на будущее.
B2	Понимаю общее содержание сложных текстов на абстрактные и конкретные темы, в том числе узкоспециальные тексты. Говорю достаточно быстро и спонтанно, чтобы постоянно общаться с носителями языка без особых затруднений для любой из сторон. Я умею делать четкие, подробные сообщения на различные темы и изложить свой взгляд на основную проблему, показать преимущество и недостатки разных мнений.
C1	Понимаю объемные сложные тексты на различную тематику, распознаю скрытое значение. Говорю спонтанно в быстром темпе, не испытывая затруднений с подбором слов и выражений. Гибко и эффективно использую язык для общения в

	научной и профессиональной деятельности. Могут создать точное, детальное, хорошо выстроенное сообщение на сложные темы, демонстрируя владение моделями организации текста, средствами связи и объединением его элементов.
C2	Понимаю практически любое устное или письменное сообщение, могу составить связный текст, опираясь на несколько устных и письменных источников. Говорю спонтанно с высоким темпом и высокой степенью точности, подчеркивая оттенки значений даже в самых сложных случаях.

Во втором блоке мониторинга содержатся 34 технологические карты обработки потока информации (ОПИ) для школ с русским языком обучения, 25 из которых относятся к разделу «Педагоги», 7 – к разделу «Обучающиеся» и 2 – к разделу «Родители». Столько же технологических карт разработаны для школ с казахским языком обучения, которые абсолютно идентичны представленным ниже технологическим картам для школ с русским языком обучения.

Технологические карты ОПИ для раздела «Педагоги»:

1. ТК 3.1.1-П-Ф/р – Сведения об учителях физики в школах с русским языком обучения (ответы на вопросы 3.1;3.2;3.3).

2. ТК 4.1.1-П-Х/р – Сведения об учителях химии в школах с русским языком обучения (ответы на вопросы 4.1;4.2;4.3).

3. ТК 5.1.1-П-Б/р – Сведения об учителях биологии в школах с русским языком обучения (ответы на вопросы 5.1;5.2;5.3).

4. ТК 6.1.1-П-И/р – Сведения об учителях информатики в школах с русским языком обучения (ответы на вопросы 6.1;6.2;6.3).

5. ТК 3.1.2-П-Ф/р – Сведения об используемых ресурсах по физике на английском языке в школах с русским языком обучения (ответы на вопрос 3.4).

6. ТК 4.1.2-П-Х/р – Сведения об используемых ресурсах по химии на английском языке в школах с русским языком обучения (ответы на вопрос 4.4).

7. ТК 5.1.2-П-Б/р – Сведения об используемых ресурсах по биологии на английском языке в школах с русским языком обучения (ответы на вопрос 5.4).

8. ТК 6.1.2-П-И/р – Сведения об используемых ресурсах по информатике на английском языке в школах с русским языком обучения (ответы на вопросы 6.4).

9. ТК 3.1.3-П-Ф/р – Сведения об уровнях владения английским языком учителями физики в школах с русским языком обучения (ответы на вопросы 3.5;3.6;3.7).

10. ТК 4.1.3-П-Х/р – Сведения об уровнях владения английским языком учителями химии в школах с русским языком обучения (ответы на вопросы 4.5;4.6;4.7).

11. ТК 5.1.3-П-Б/р – Сведения об уровнях владения английским языком учителями биологии в школах с русским языком обучения (ответы на вопросы 5.5;5.6;5.7).

12. ТК 6.1.3-П-И/р – Сведения об уровнях владения английским языком учителями информатики в школах с русским языком обучения (ответы на вопросы 6.5;6.6;6.7).

13. ТК 3.1.4-П-Ф/р – Сведения о повышении квалификации учителей физики в школах *с русским языком* обучения (ответы на вопросы 3.8;3.9;3.10).

14. ТК 4.1.4-П-Х/р – Сведения о повышении квалификации учителей химии в школах *с русским языком* обучения (ответы на вопросы 4.8;4.9;4.10).

15. ТК 5.1.4-П-Б/р – Сведения о повышении квалификации учителей биологии в школах *с русским языком* обучения (ответы на вопросы 5.8;5.9;5.10).

16. ТК 6.1.4-П-И/р – Сведения о повышении квалификации учителей информатики в школах *с русским языком* обучения (ответы на вопросы 6.8;6.9;6.10).

17. ТК 3.1.5-П-Ф/р – Мнение о преподавании предмета на английском языке учителей физики в школах *с русским языком* обучения (вопросы 3.11;3.12;3.13).

18. ТК 4.1.5-П-Х/р – Мнение о преподавании предмета на английском языке учителей химии в школах *с русским языком* обучения (вопросы 4.11;4.12;4.13).

19. ТК 5.1.5-П-Б/р – Мнение о преподавании предмета на английском языке учителей биологии в школах *с русским языком* обучения (вопросы 5.11;5.12;5.13).

20. ТК 6.1.5-П-И/р – Мнение о преподавании предмета на английском языке учителей информатики в школах *с русским языком* обучения (вопросы 6.11;6.12;6.13).

21. ТК 3.1.6-П-Ф/р – Сведения о квалификационных категориях и педагогическом стаже учителей физики в школах *с русским языком* обучения (ответы на вопросы 3.14;3.15).

22. ТК 4.1.6-П-Х/р – Сведения о квалификационных категориях и педагогическом стаже учителей химии в школах *с русским языком* обучения (ответы на вопросы 4.14;4.15).

23. ТК 5.1.6-П-Б/р – Сведения о квалификационных категориях и педагогическом стаже учителей биологии в школах *с русским языком* обучения (ответы на вопросы 5.14;5.15).

24. ТК 6.1.6-П-И/р – Сведения о квалификационных категориях и педагогическом стаже учителей информатики в школах *с русским языком* обучения (ответы на вопросы 6.14;6.15).

Технологические карты ОПИ для раздела «Обучающиеся»:

1. ТК-1р/о – Общие сведения о контингенте обучающихся, принявших участие в мониторинге из школ с русским языком обучения.

2. ТК-2.2р/о – Сведения о владении английским языком обучающимися школ с русским языком обучения (ответ на вопрос 4).

3. ТК-2.3р/о – Сведения об источниках изучения казахского языка обучающимися школ с русским языком обучения (ответ на вопрос 2).

4. ТК-2.4р/о – Сведения об источниках изучения английского языка обучающимися школ с русским языком обучения (ответ на вопрос 5).

5. ТК-2.5р/о – Сведения о намерениях обучающихся школ с русским языком обучения повышать уровень владения казахским и английским языками (ответ на вопросы 3 и 6).

6. ТК-2.6р/о – Сведения о предметах, которые преподаются на английском языке в школах с русским языком обучения (ответ на вопрос 7).

7. ТК-2.7р/о – Сведения об отношении обучающихся и родителей к изучению предметов на английском языке в школах с русским языком обучения (ответ на вопросы 8 и 9).

Технологические карты ОПИ для раздела «Родители»:

1. ТК 9.1-Р/р – Сведения об используемых языках обучающимися школ с русским языком обучения (ответы на вопросы 1-3).

2. ТК 9.2-Р/р – Сведения об используемых языках обучающимися школ с русским языком обучения (ответы на вопросы 4-9).

2. Методы сбора информации и обработки базы данных мониторинга готовности общеобразовательных школ к изучению предметов ЕМЦ на английском языке

После составления опросника и технологических карт ОПИ для проведения опроса в онлайн-режиме было разработано программное обеспечение «Система оперативного управления Лидер». Данная Программа обеспечивает следующие функциональные возможности:

- контроль исполнения поручений, мониторинг занятости сотрудников организации, формирование отчетных документов;
- возможность переписки и обмена файлами между сотрудниками организации и другими пользователями системы;
- создание и заполнение электронных форм, сдача бухгалтерской отчетности установленного образца, формирование сводных отчетов;
- сбор информации в соответствии с опросниками на казахском и русском языках;
- обработка сведений и составление технологических карт мониторинга (формы отчетов на казахском и русском языках).

После размещения опросника на сайте Национальной академии образования им. И.Алтынсарина всем регионам были разосланы соответственные письма.

По завершении онлайн-опроса скачивалась информация с электронной базы, выполнялась математическая обработка статданных, высчитывались количественные показатели, проводилась аналитика на основе корреляции ответов респондентов на структурированные вопросы.

Применились методы беседы в фокус-группах во время выездов в регионы.

После результатов анализа данных, обобщались выводы.

На заключительном этапе осуществлялось редакционное оформление итогов мониторинга в формате методических рекомендаций.

3. Результаты анализа данных мониторинга готовности общеобразовательных школ к изучению предметов ЕМЦ на английском языке

3.1 Общая информация об участниках опроса

Для онлайн-опроса был составлен список общеобразовательных школ, в который не были включены начальные и основные школы, а также 637 Пилотных школ, где начато обучение одному или нескольким предметам ЕМЦ на английском языке. Для Пилотных школ будет проведен отдельный мониторинг. В результате такого отбора в список школ для онлайн-опроса были включены 4815 школ. Из этого заданного списка в мониторинге приняли участие представители 2571 школы, что составило 53,4%.

Таблица 2 – Сведения о школах, принявших участие в мониторинге

№	Наименование региона	Количество школ по заданному списку	Количество школ, принявших участие в мониторинге
1	Акмолинская	320	151
2	Актюбинская	220	120
3	Алматинская	599	434
4	Атырауская	159	106
5	ВКО	474	237
6	г.Алматы	172	130
7	г.Астана	55	32
8	Жамбылская	299	134
9	ЗКО	214	90
10	Карагандинская	327	74
11	Костанайская	295	134
12	Кызылординская	290	179
13	Мангистауская	96	89
14	Павлодарская	234	189
15	СКО	267	204
16	ЮКО	794	268
ИТОГО		4815	2571 (53,4%)

Это свидетельствует о репрезентативности выборки мониторинга (таблица 3) Не менее внушительной является число респондентов (таблица 3).

Таблица 3 – Сведения о контингенте респондентов онлайн-опроса

Обучающиеся	Педагоги	Родители	Всего
128800	23207	91091	243098

3.2 Результаты онлайн-опроса. Педагоги

В опросе на выявление готовности школ к преподаванию предметов ЕМЦ на английском языке участвовали **23207** педагогов из всех регионов Казахстана, из них **9392** учителя физики, химии, биологии, информатики (таблица 4).

Таблица 4 – Сведения об учителях предметов ЕМЦ, принявших участие в онлайн-опросе

Наименование предмета	Всего	С казахским языком обучения			С русским языком обучения		
		всего	село	город	всего	село	город
Физика	2375	1683	1207	476	2375	1683	1207
Химия	2001	1409	1035	374	2001	1409	1035
Биология	2385	1619	1143	476	2385	1619	1143
Информатика	2631	1802	1249	553	2631	1802	1249
Всего	9392	6513	4634	1879	9392	6513	4634

3.2.1 Данные о педагогическом стаже учителей-респондентов

По результатам мониторинга среди участников опроса преобладают педагоги со стажем свыше 10 лет:

- учителя химии – 63,2% (рисунки 1,2,3);
- учителя физики – 62,1% (рисунки 4,5,6);
- учителя биологии – 56,6% (рисунки 7,8,9);
- учителя информатики – 45,4% (рисунки 10,11,12).

Рисунок 1 – Сведения о педагогическом стаже учителей химии с казахским языком обучения

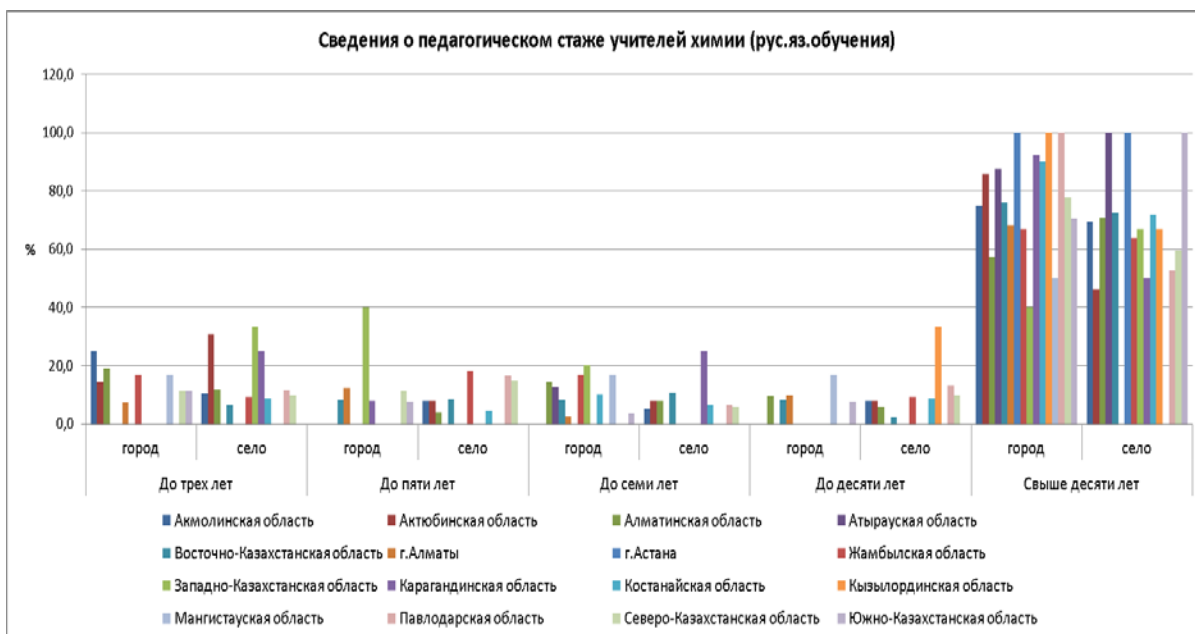

Рисунок 2 – Сведения о педагогическом стаже учителей химии с русским языком обучения

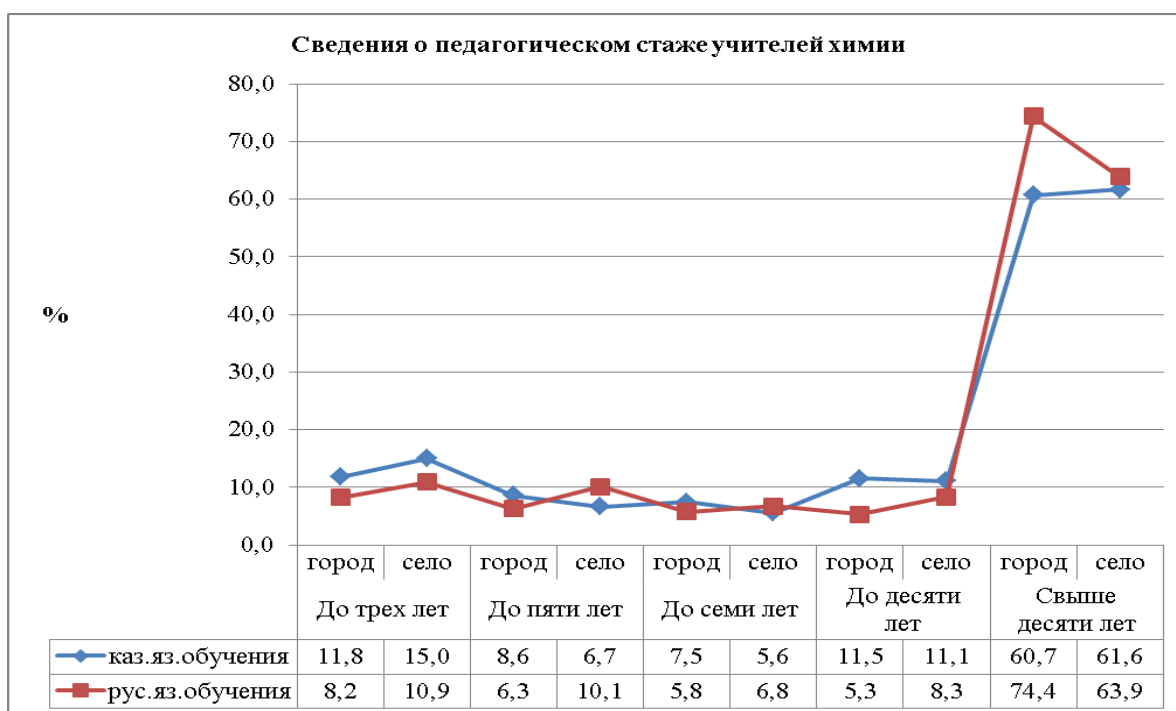

Рисунок 3– Сведения о педагогическом стаже учителей химии

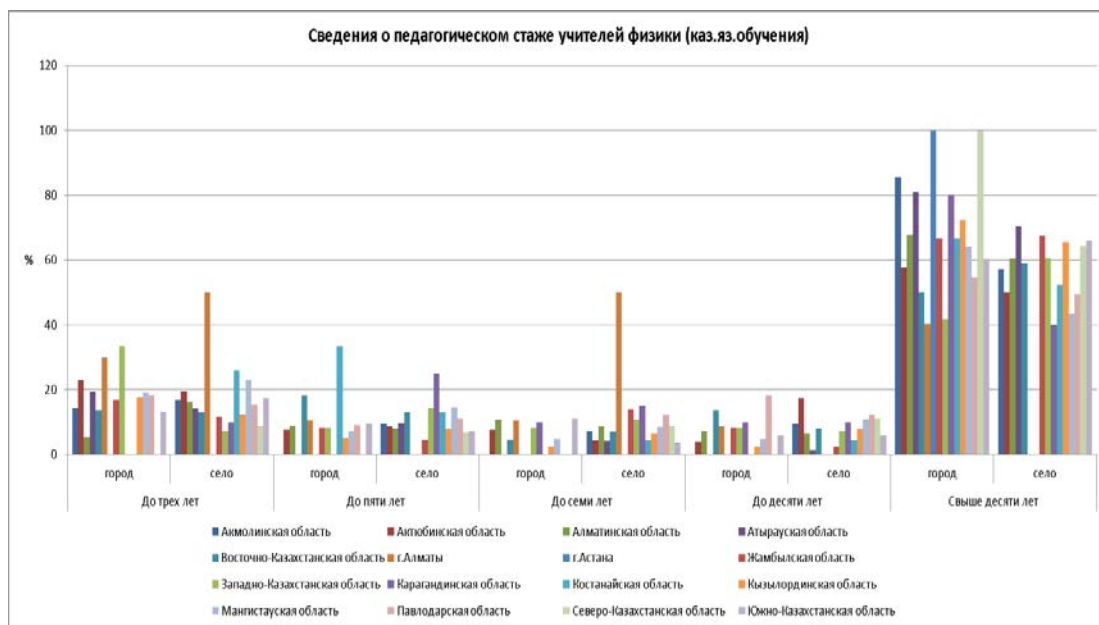

Рисунок 4 – Сведения о педагогическом стаже учителей физики с казахским языком обучения

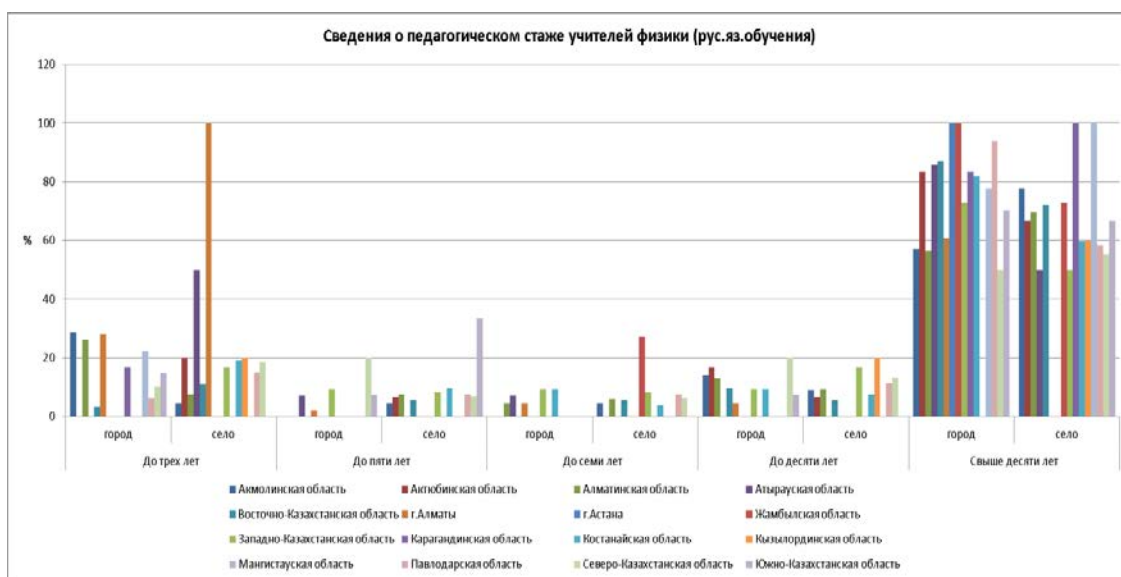

Рисунок 5 – Сведения о педагогическом стаже учителей физики с русским языком обучения

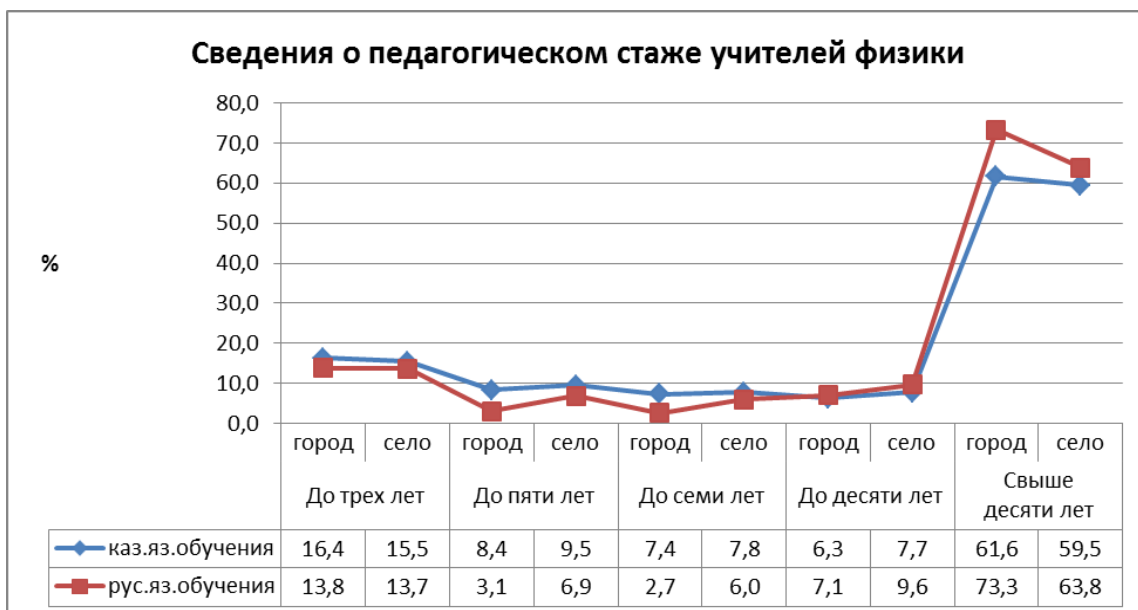

Рисунок 6 – Сведения о педагогическом стаже учителей физики

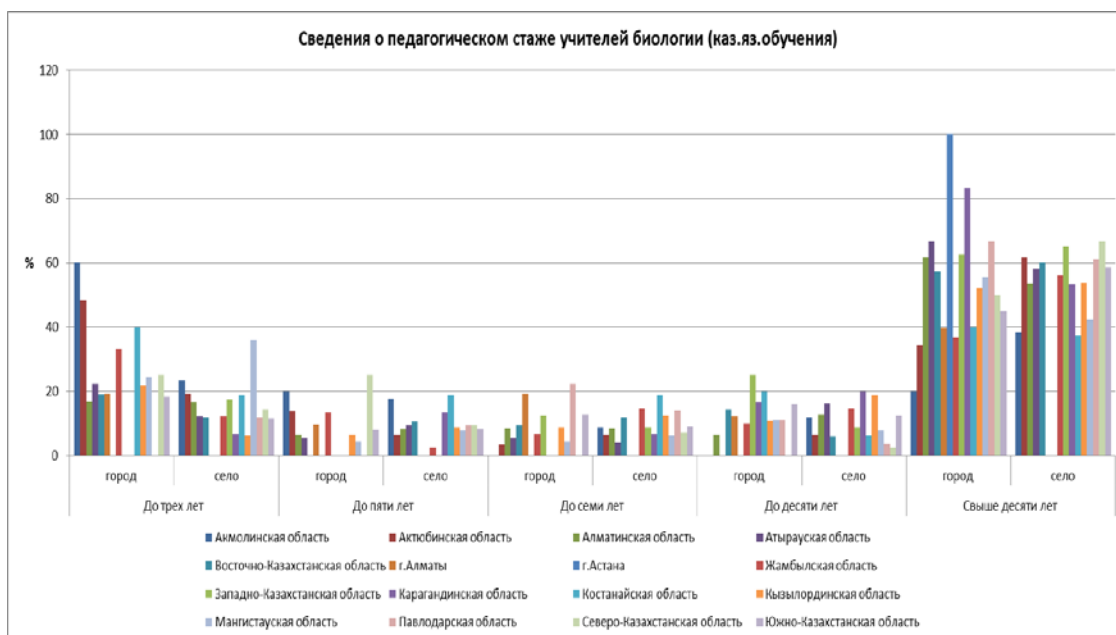

Рисунок 7 – Сведения о педагогическом стаже учителей биологии с казахским языком обучения

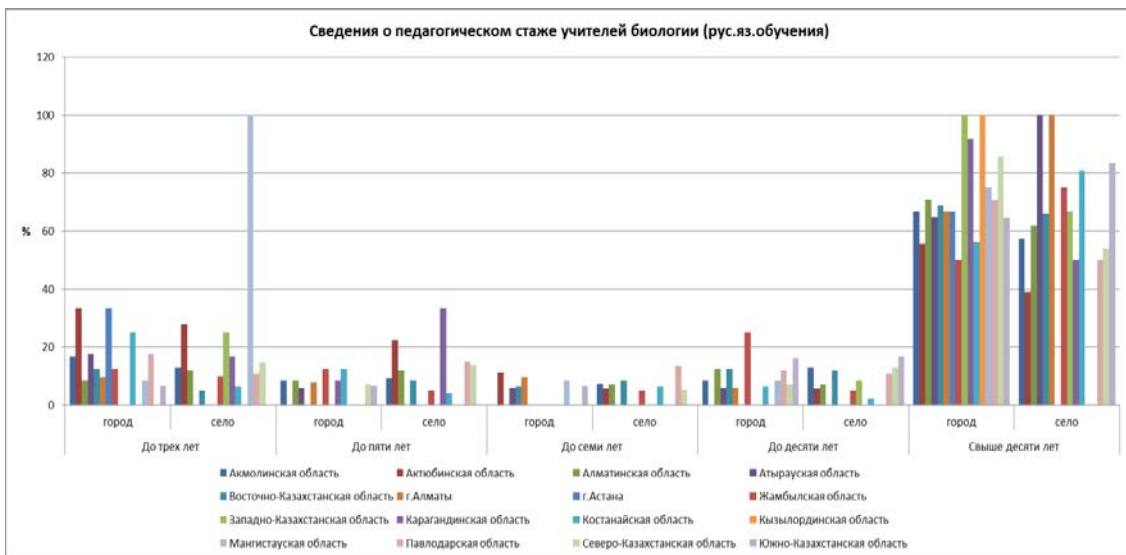

Рисунок 8 - Сведения о педагогическом стаже учителей биологии с русским языком обучения

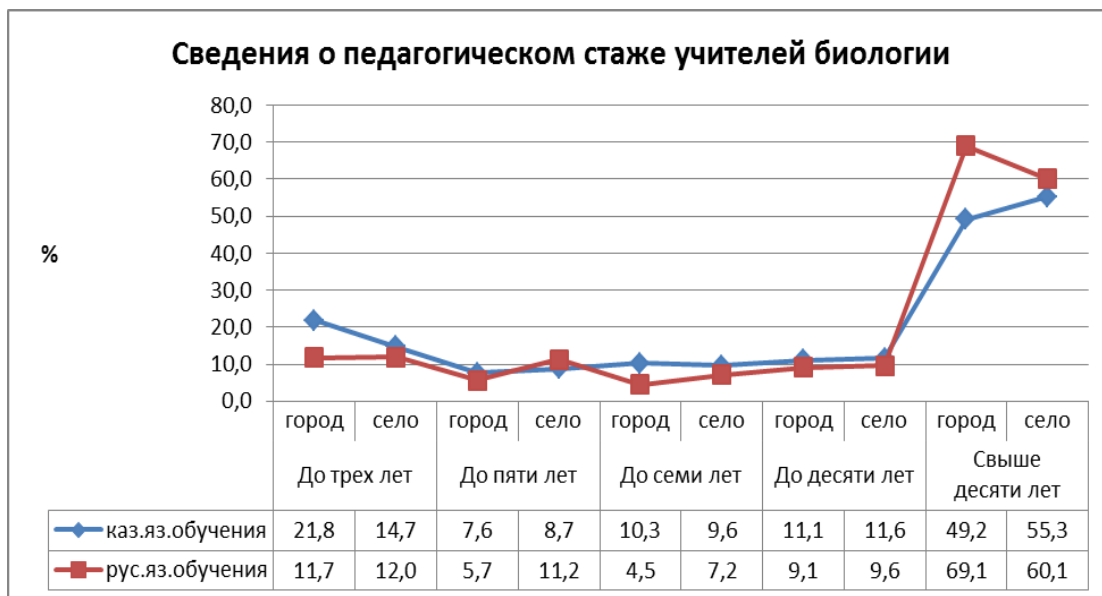

Рисунок 9 – Сведения о педагогическом стаже учителей биологии

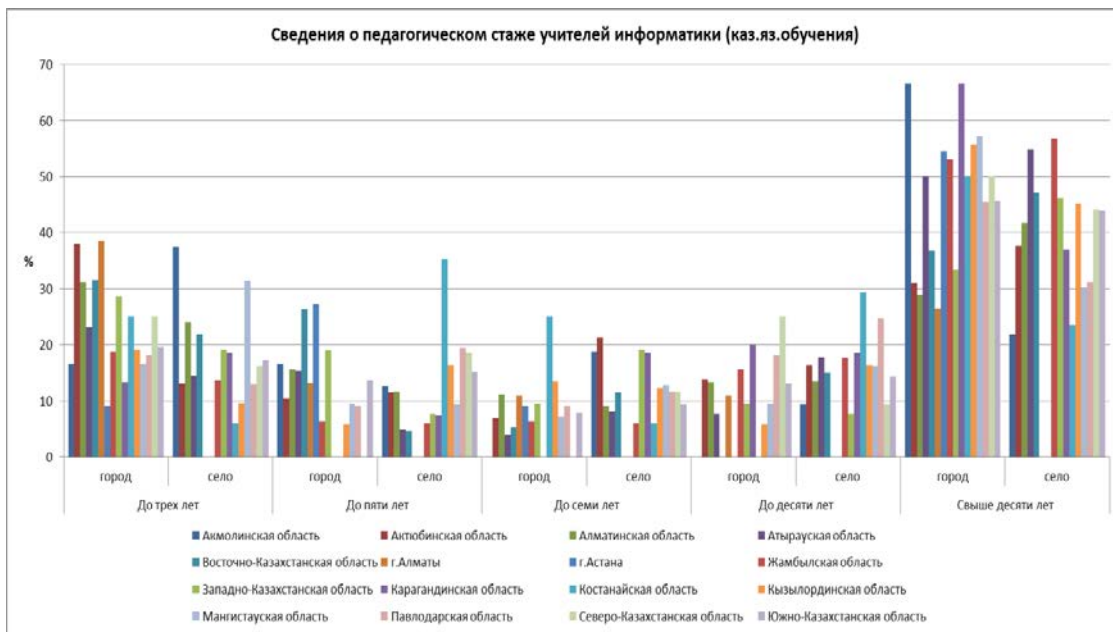

Рисунок 10 - Сведения о педагогическом стаже учителей информатики с казахским языком обучения

Рисунок 11 - Сведения о педагогическом стаже учителей информатики с русским языком обучения

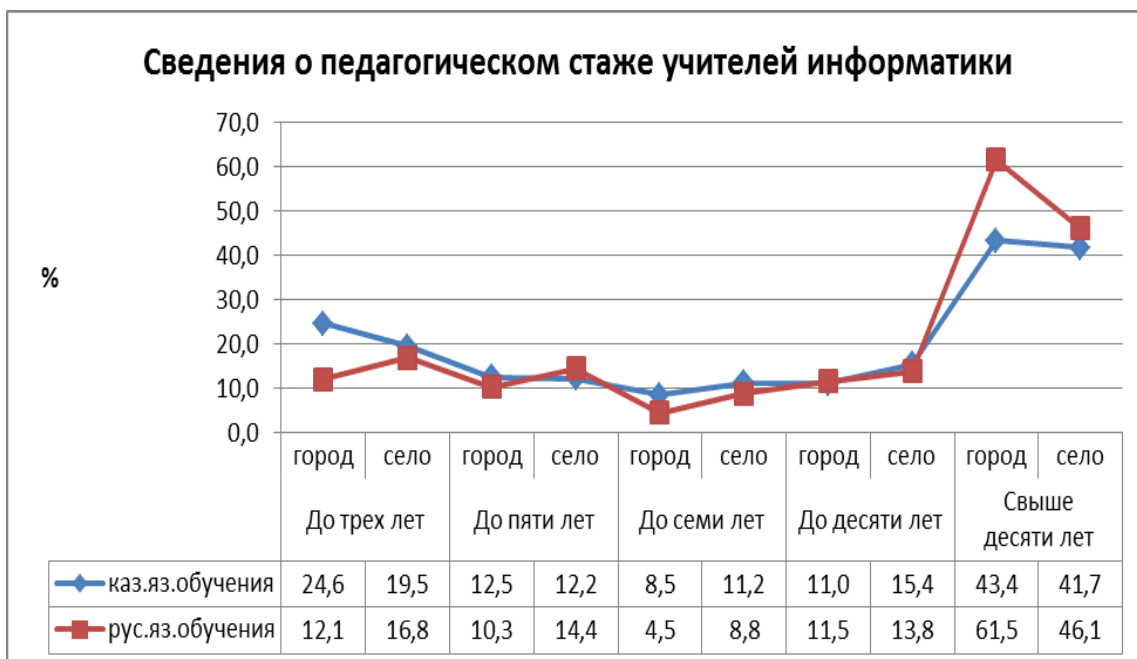

Рисунок 12 – Сведения о педагогическом стаже учителей информатики

Участие в мониторинге опытных педагогов позволяет утверждать, что ответы респондентов носят осмысленный характер.

Данное утверждение усиливается и за счет анализа качественного кадрового состава педагогов-респондентов.

3.2.1.2 Данные о квалификационных категориях учителей предметов ЕМЦ

Так, в числе респондентов солидную долю составляют педагоги с высшей и первой квалификационными категориями, в частности:

- из числа учителей химии имеют высшую и первую категории 28,2% и 26,8% соответственно (рисунки 13,14,15);

- из числа учителей физики – 24,9% и 27,5% соответственно (рисунки 16,17,18);

- из числа учителей биологии – 21,6% и 29,8% (рисунки 19,20,21);

- из числа учителей информатики – 13,7% и 28,2% соответственно, но здесь следует обратить внимание на то, что 28,4% учителей информатики не имеют квалификационной категории, среди них значительную долю (70%) составляют сельские учителя (рисунки 22,23,24).

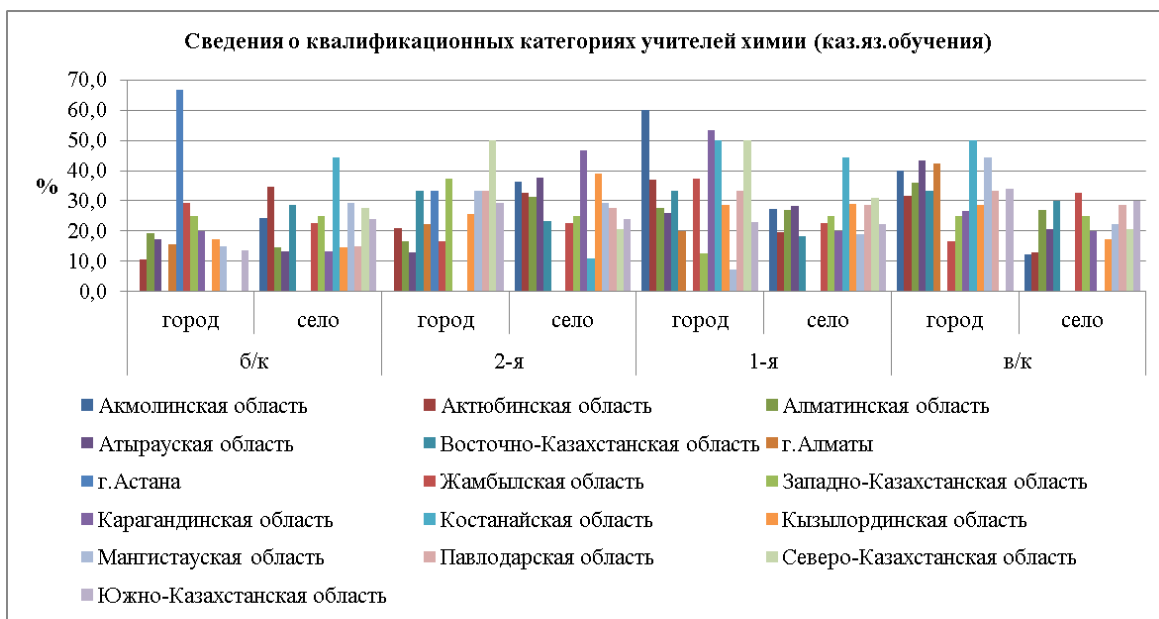

Рисунок 13 – Сведения о квалификационных категориях учителей химии с казахским языком обучения

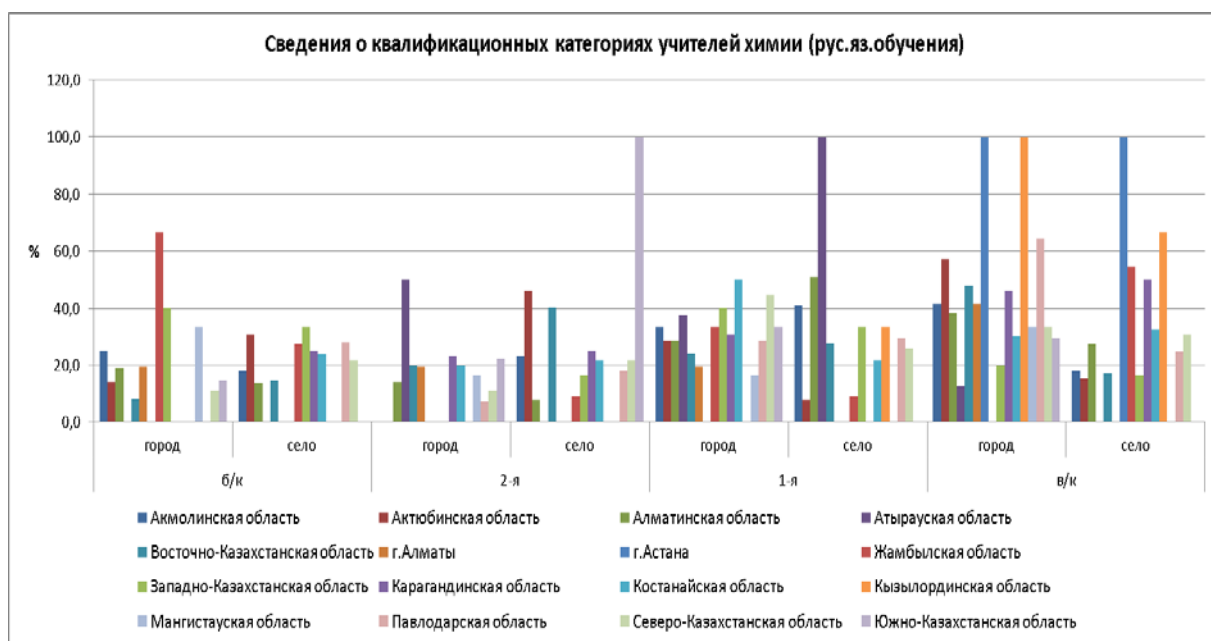

Рисунок 14 – Сведения о квалификационных категориях учителей химии с русским языком обучения

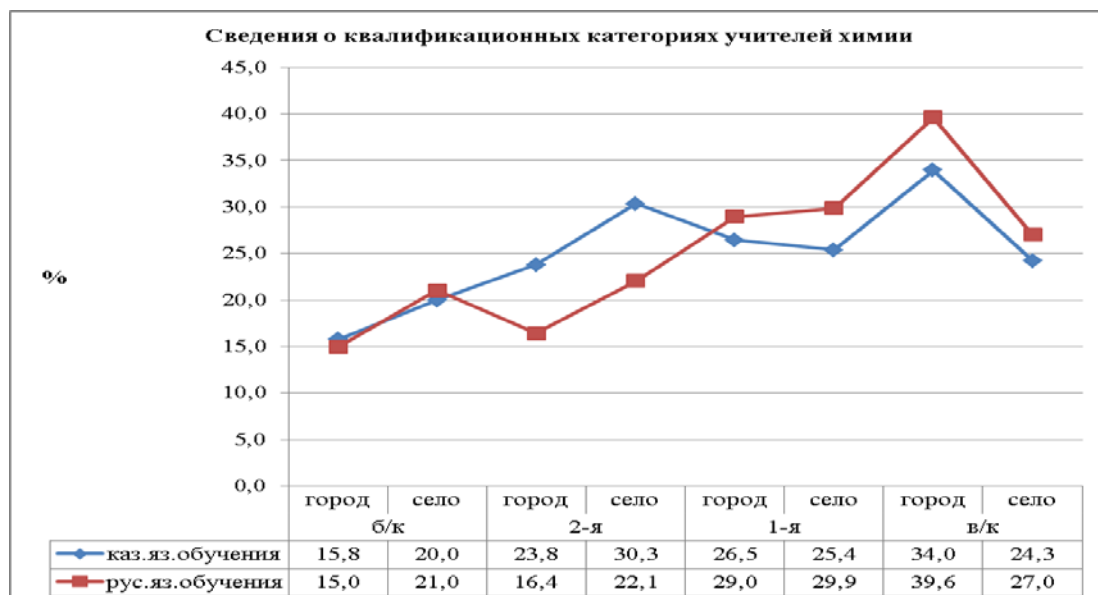

Рисунок 15 – Сведения о квалификационных категориях учителей химии

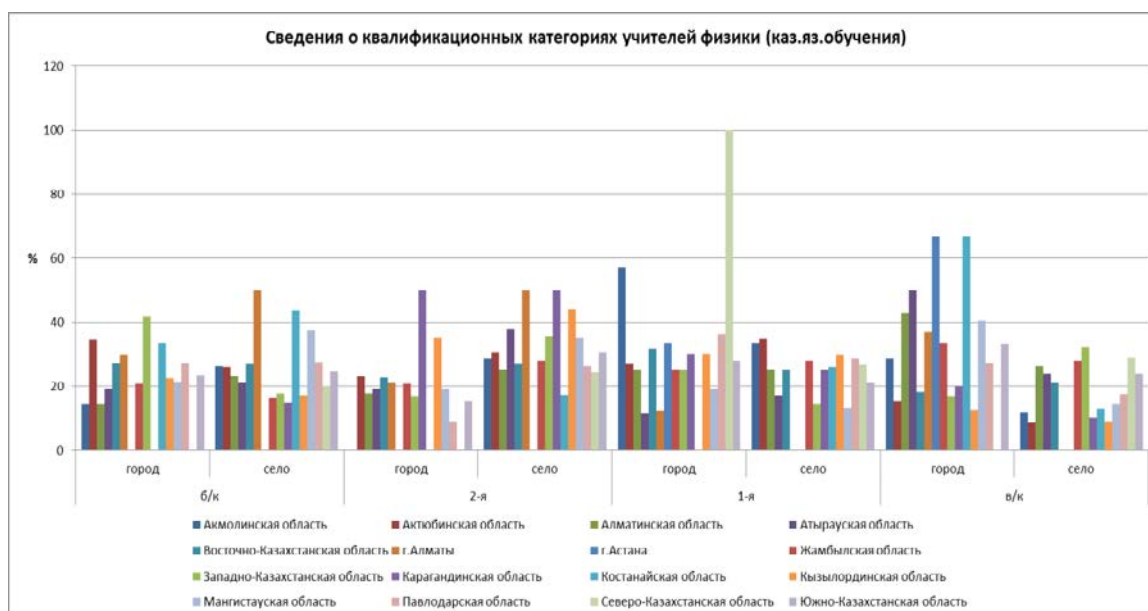

Рисунок 16 – Сведения о квалификационных категориях учителей физики с казахским языком обучения

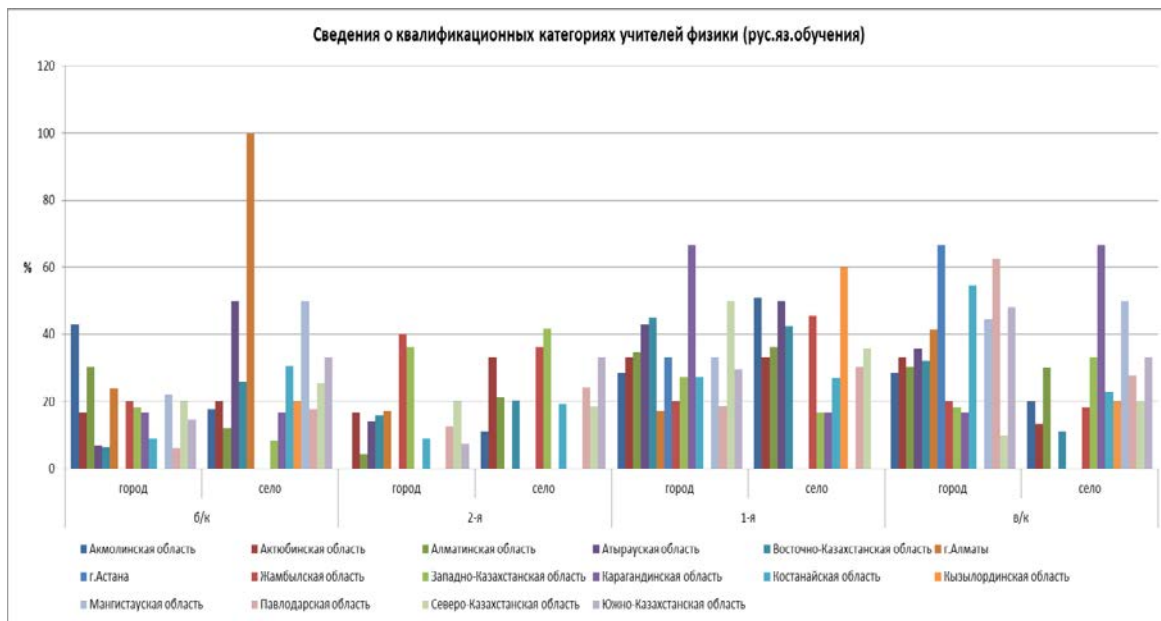

Рисунок 17 – Сведения о квалификационных категориях учителей физики с русским языком обучения

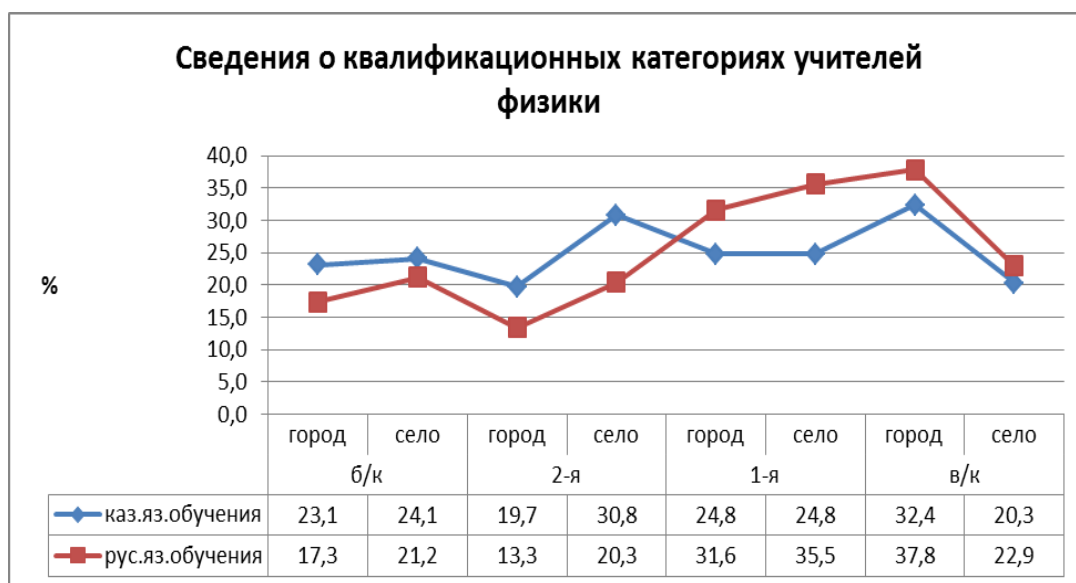

Рисунок 18 – Сведения о квалификационных категориях учителей физики

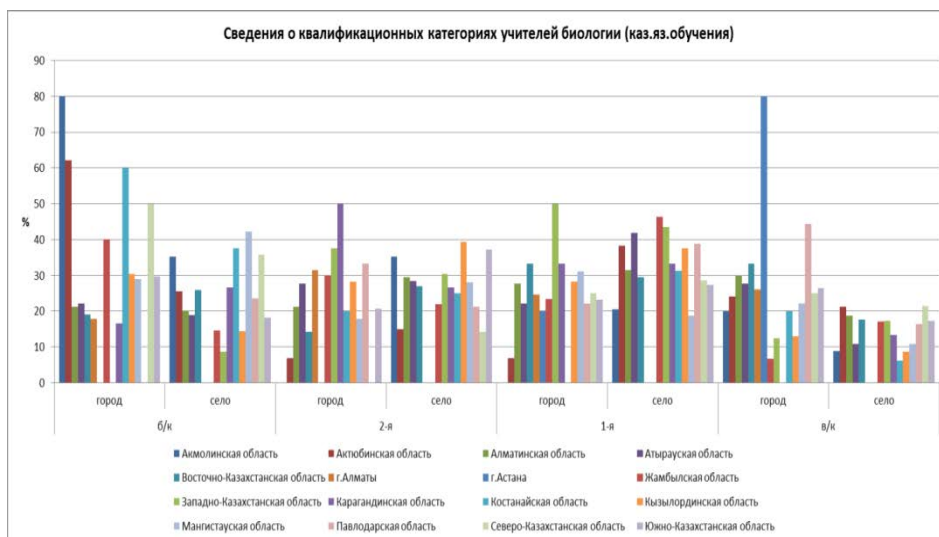

Рисунок 19 - Сведения о квалификационных категориях учителей биологии с казахским языком обучения

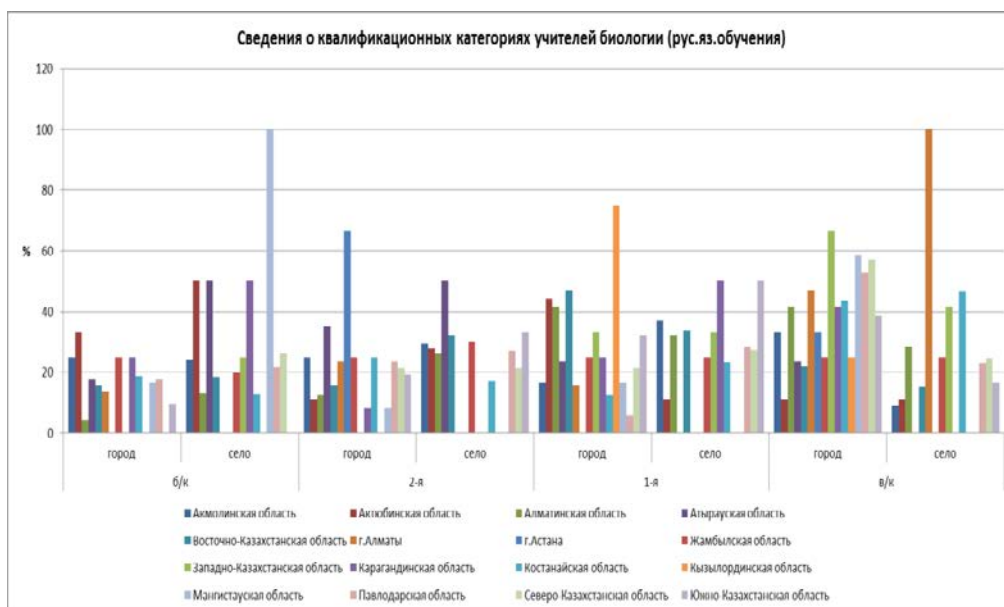

Рисунок 20 - Сведения о квалификационных категориях учителей биологии с русским языком обучения

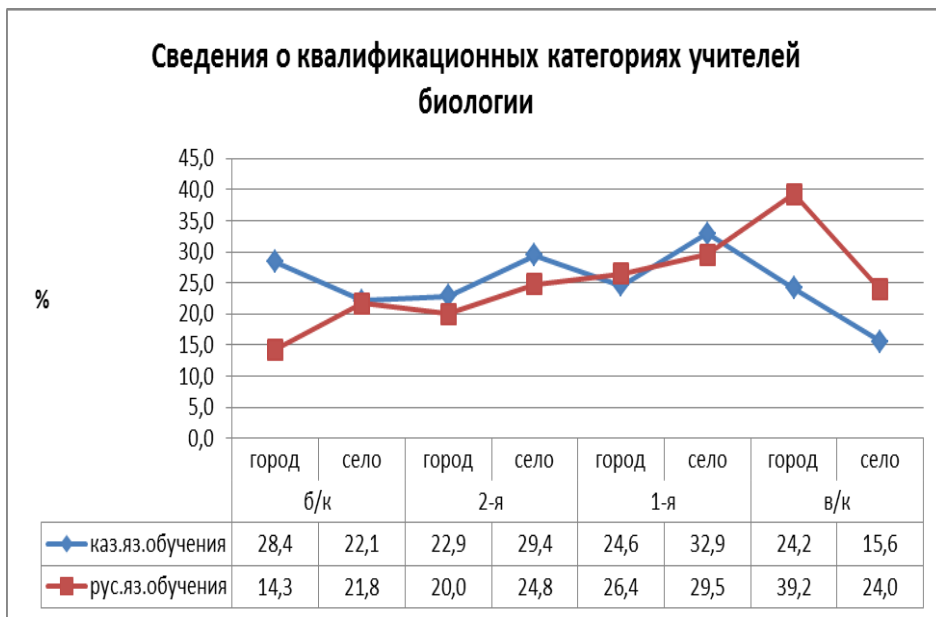

Рисунок 21 – Сведения о квалификационных категориях учителей биологии

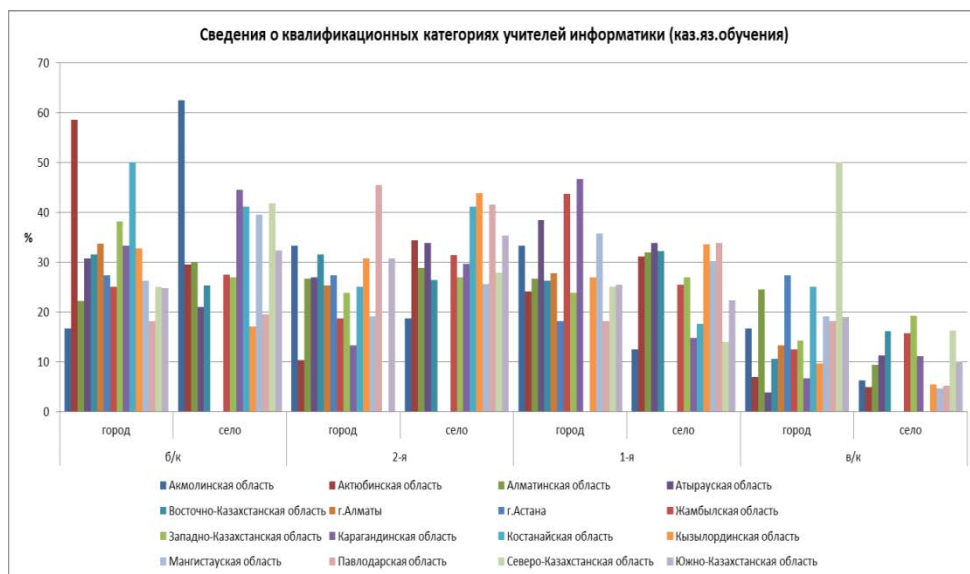

Рисунок 22 - Сведения о квалификационных категориях учителей информатики с казахским языком обучения

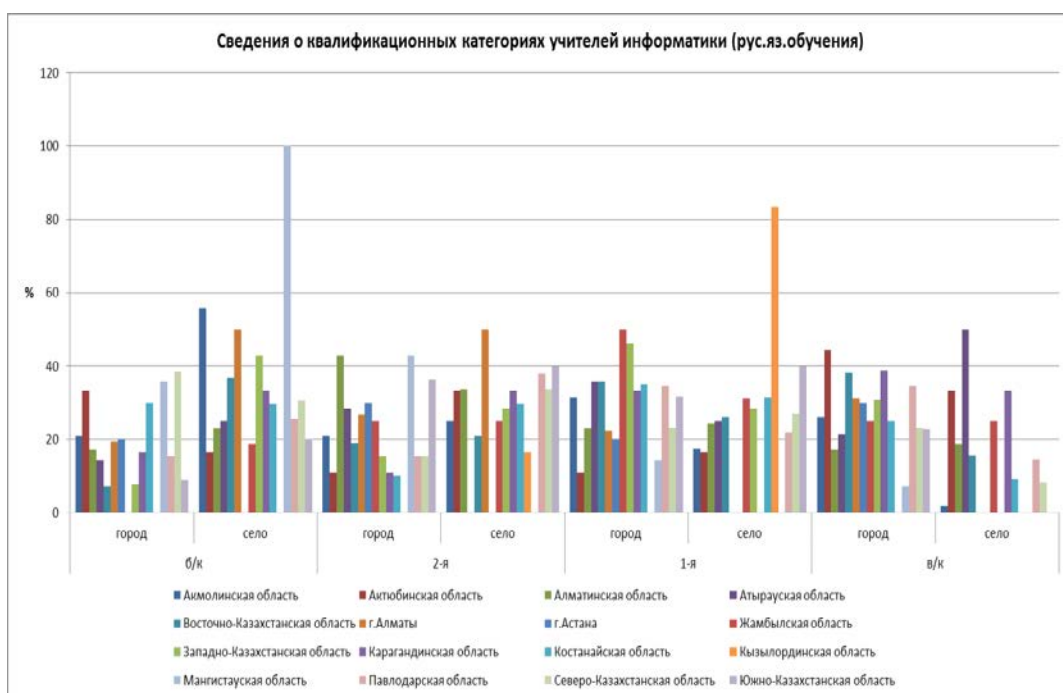

Рисунок 23 - Сведения о квалификационных категориях учителей информатики с русским языком обучения

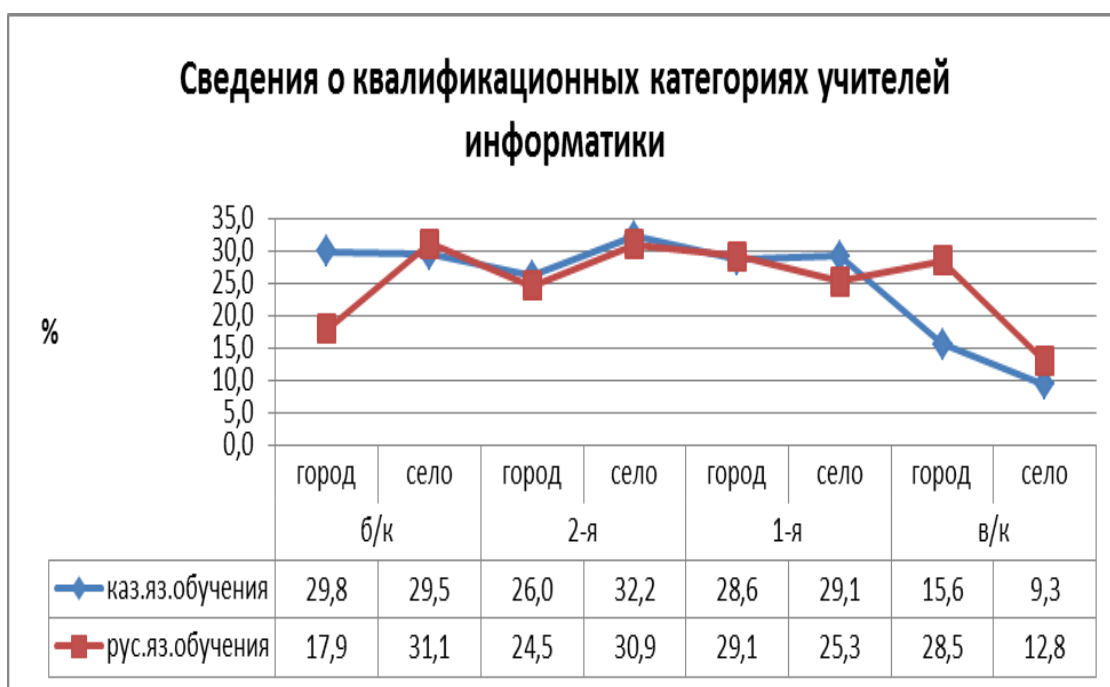

Рисунок 24 – Сведения о квалификационных категориях учителей информатики

3.2.1.3 Данные о ведении занятий по предметам ЕМЦ на английском языке

На вопрос анкеты «Ведете ли Вы свой предмет на английском языке?» положительно ответили:

13,2% учителей химии (рисунки 25,26,27);

12,9% учителей физики (рисунки 28,29,30);

14,4% учителей биологии (рисунки 31,32,33);
 13,6% учителей информатики (рисунки 34,35,36).

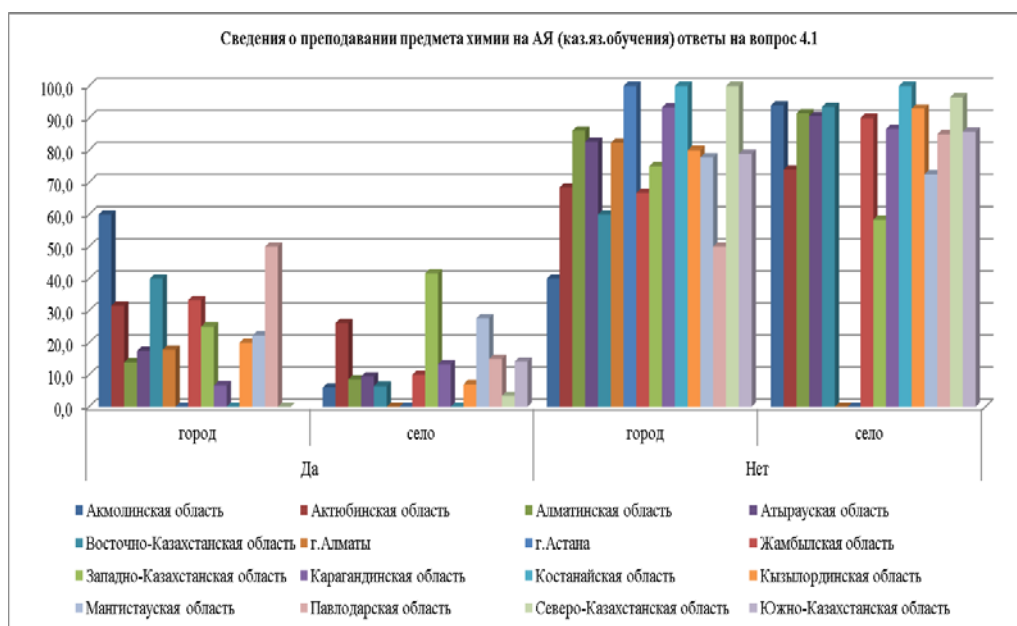

Рисунок 25 – Сведения о преподавании химии на английском языке в школах с казахским языком обучения

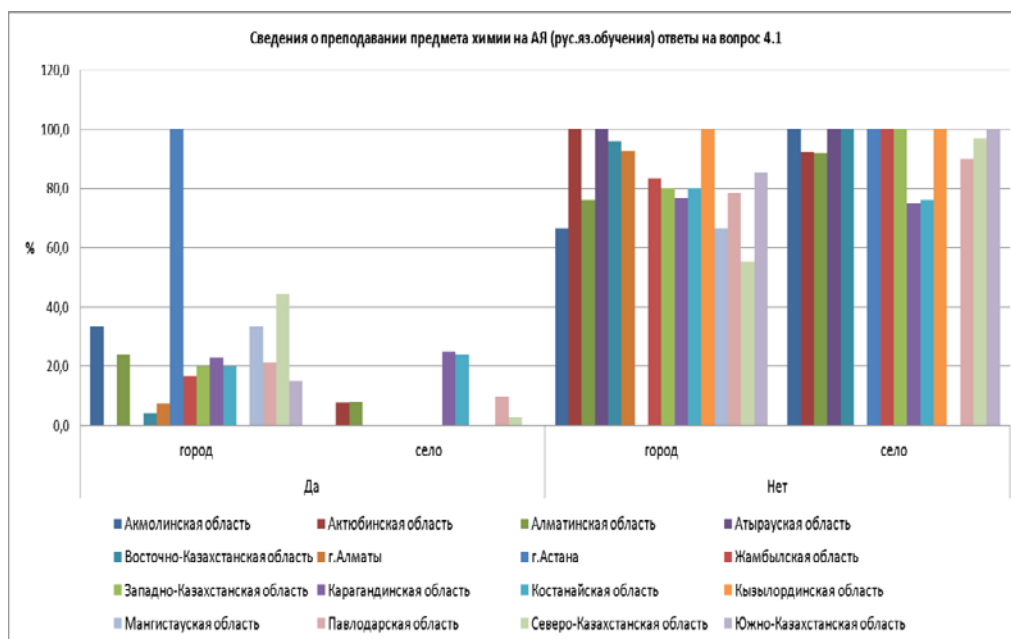

Рисунок 26 – Сведения о преподавании химии на английском языке в школах с русским языком обучения

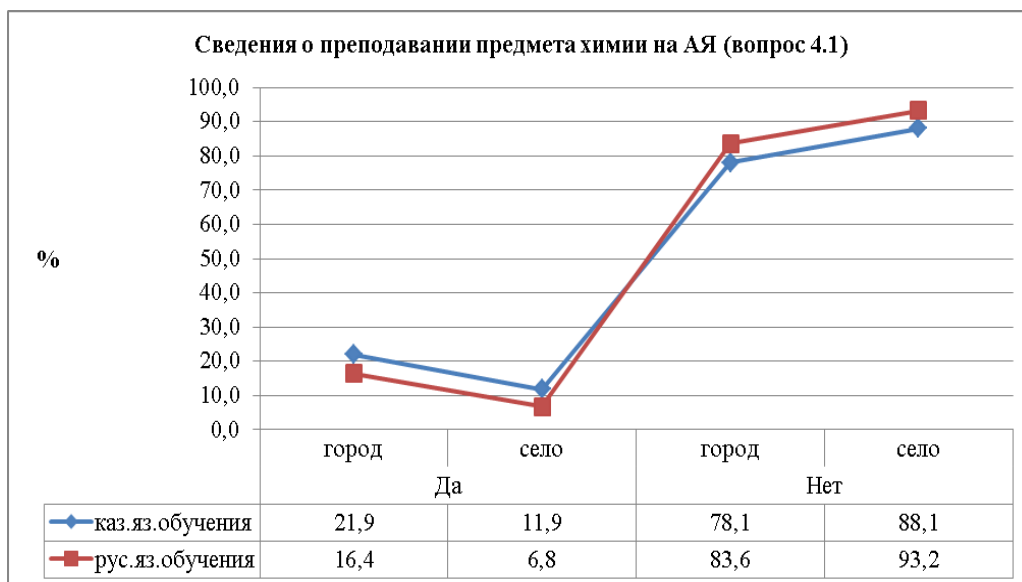

Рисунок 27 – Сведения о преподавании химии на английском языке

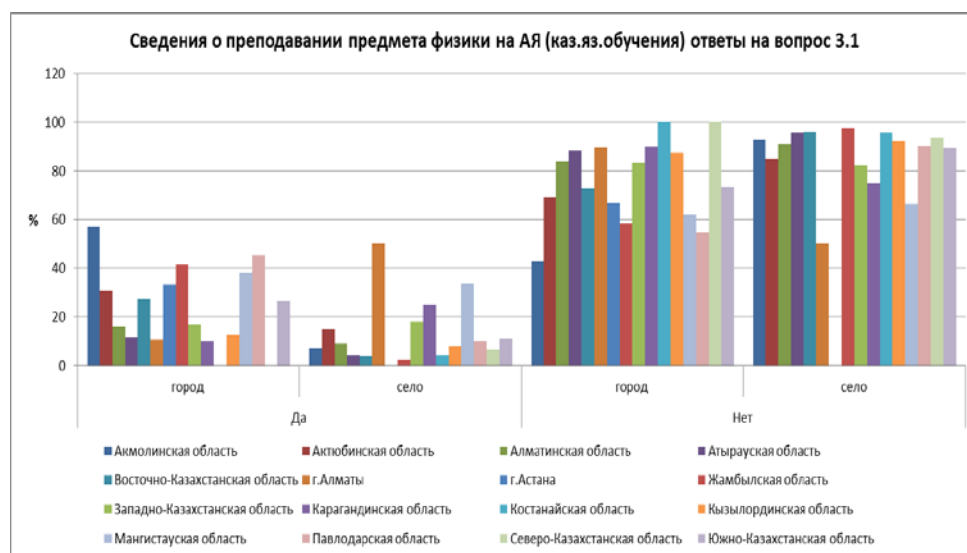

Рисунок 28 – Сведения о преподавании физики на английском языке в школах с казахским языком обучения

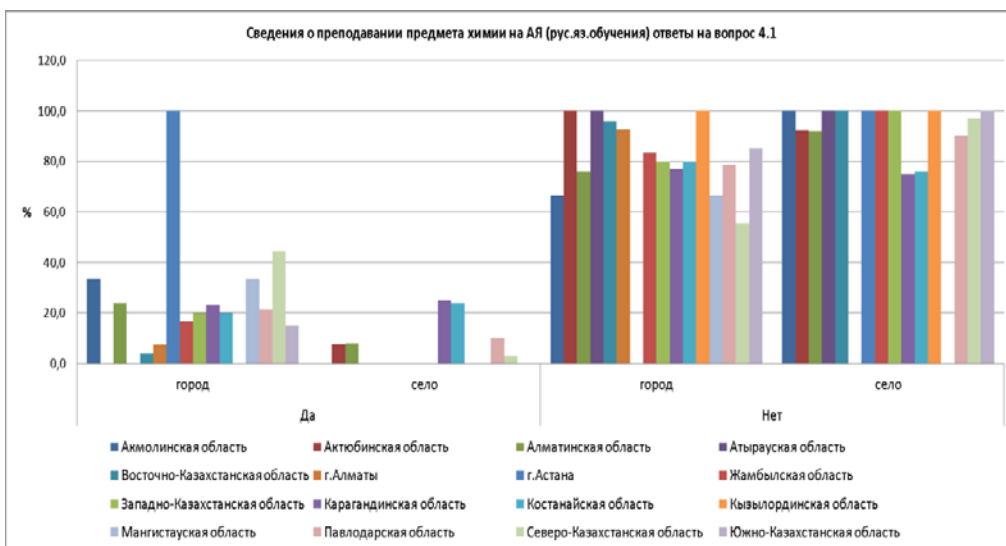

Рисунок 29 – Сведения о преподавании физики на английском языке в школах с русским языком обучения

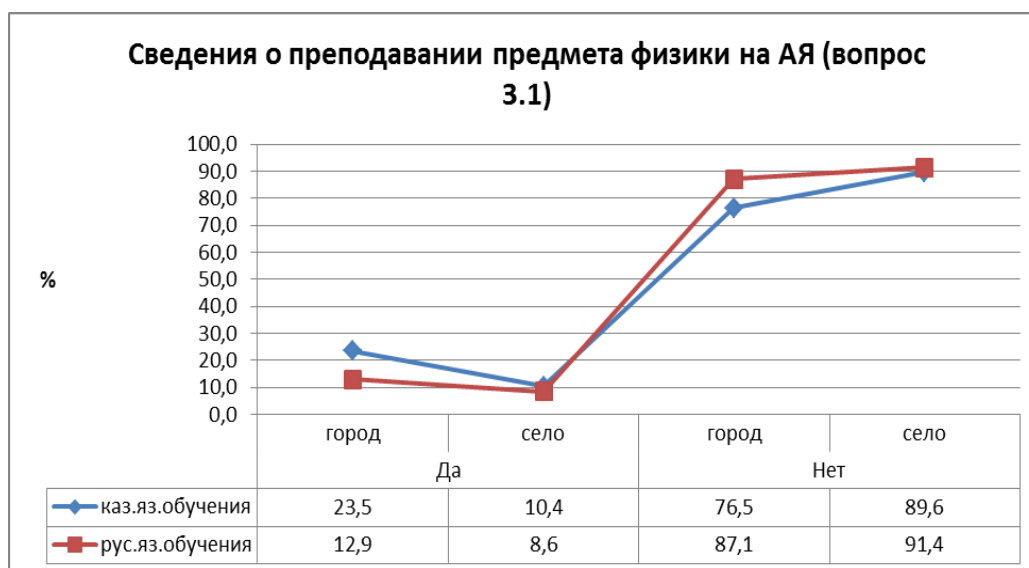

Рисунок 30 – Сведения о преподавании физики на английском языке

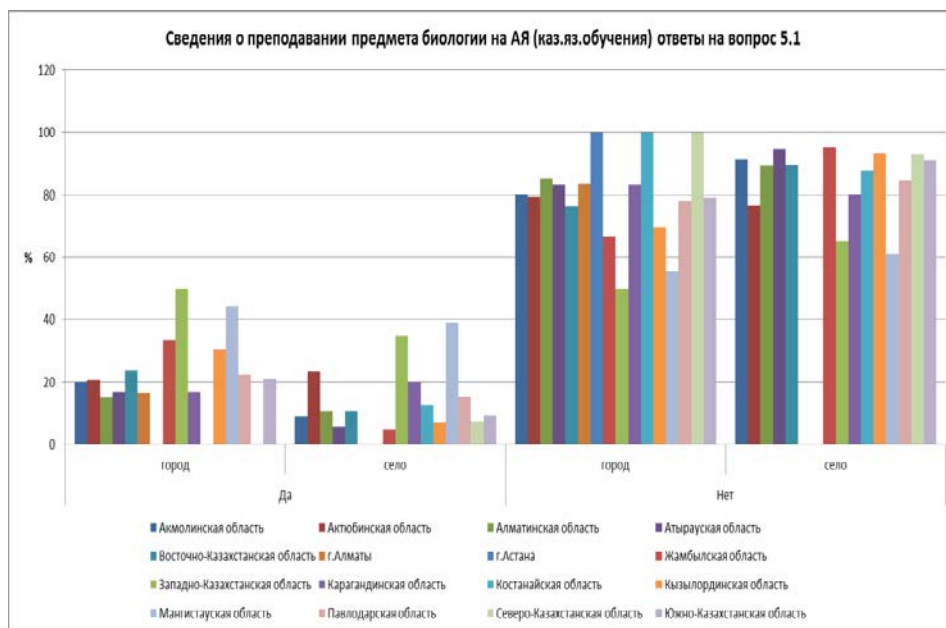

Рисунок 31 – Сведения о преподавании биологии на английском языке в школах с казахским языком обучения

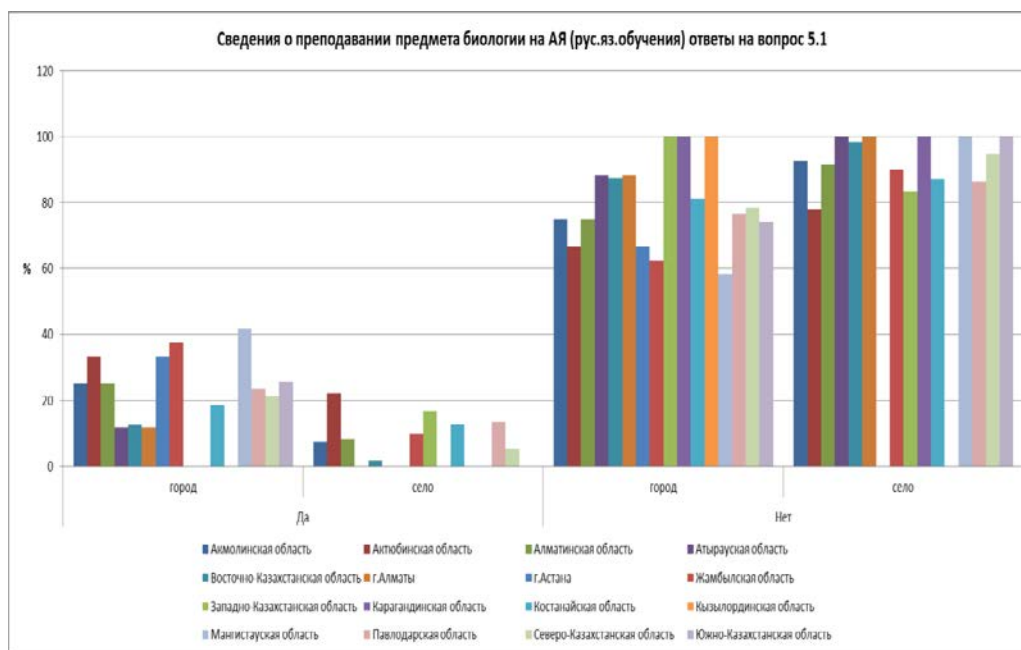

Рисунок 32 – Сведения о преподавании биологии на английском языке в школах с русским языком обучения

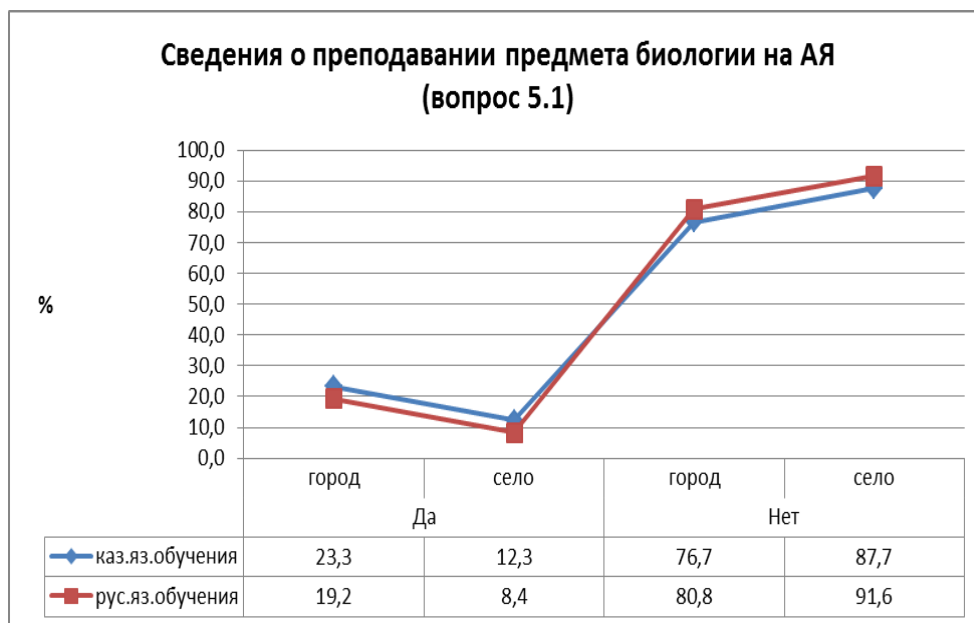

Рисунок 33 – Сведения о преподавании биологии на английском языке

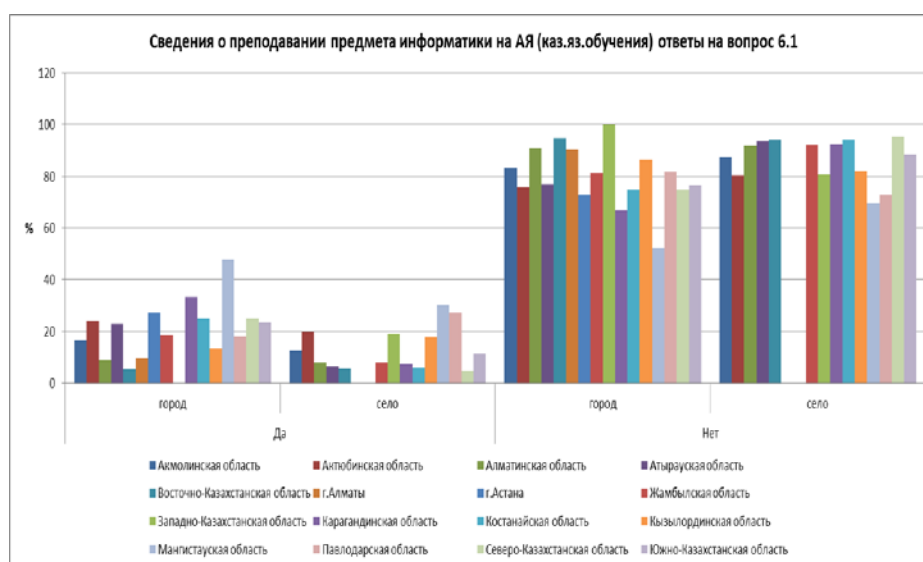

Рисунок 34 – Сведения о преподавании информатики на английском языке в школах с казахским языком обучения

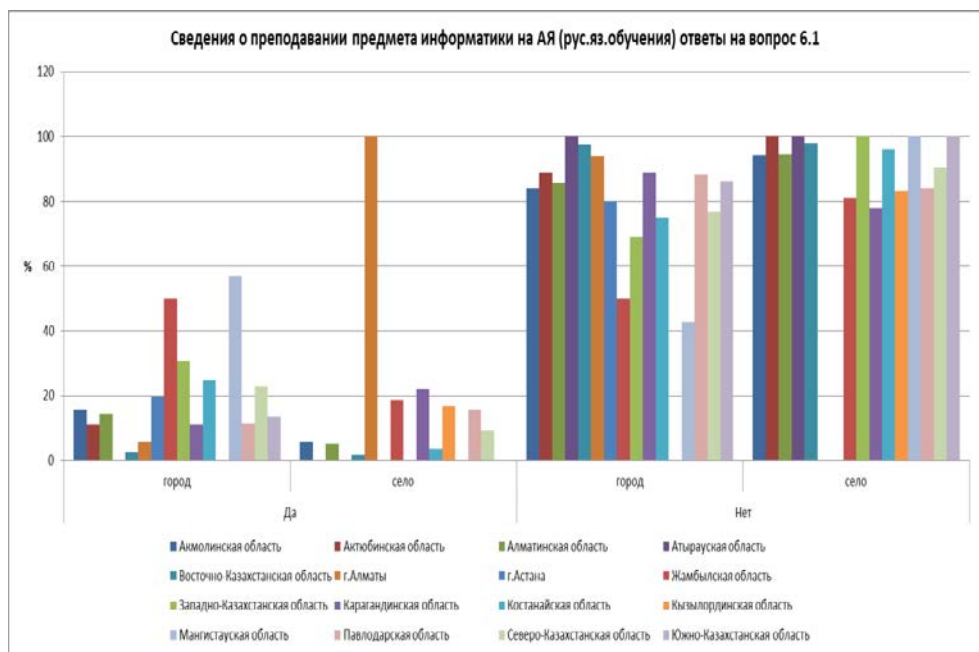

Рисунок 35 – Сведения о преподавании информатики на английском языке в школах с русским языком обучения

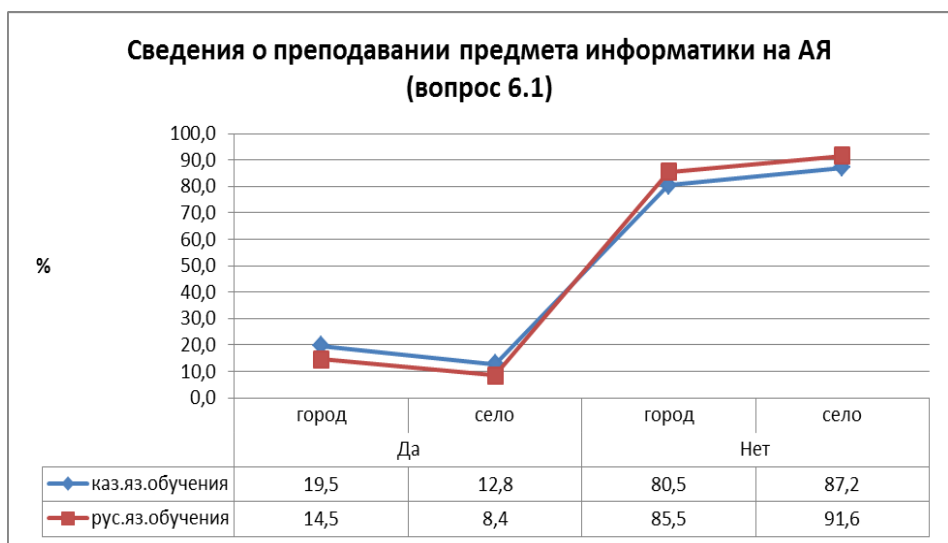

Рисунок 36 – Сведения о преподавании информатики на английском языке

3.2.1.4 Данные о видах занятий по предметам ЕМЦ, проводимых на английском языке

Ведение предмета на английском языке означало согласно анкетированию не только проведение урока из обязательного или вариативного компонента учебного плана, но и проведение внеклассных мероприятий по своему предмету на английском языке.

Из ответов на следующие вопросы был сделан вывод о том, что доля учителей, ведущих *химию* в качестве обязательного предмета *в школах с казахским языком обучения*, составляет 7,4%; в качестве предмета из

вариативного компонента – 12,2%; проводящих отдельные мероприятия на английском языке по химии – 6,6%.

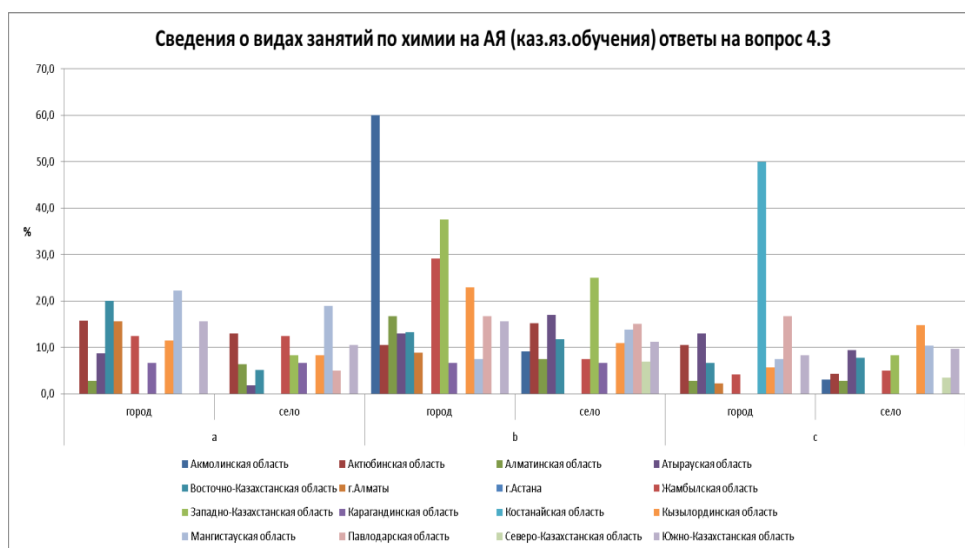

Рисунок 37 – Сведения о видах занятий по химии, проводимых на английском языке в школах с казахским языком обучения

Из видов занятий, проводимых на английском языке по *химии в школах с русским языком обучения*, преобладают факультативные занятия из вариативного компонента, примерно в одинаковой пропорции распределились занятия по предмету обязательного компонента и внеклассные мероприятия. В процентном соотношении доля учителей, ведущих **химию** на английском языке **в школах с русским языком** обучения, составляет в качестве обязательного предмета 4,7%; в качестве предмета из вариативного компонента – 6,4%; проводящих отдельные мероприятия на английском языке по химии – 4,1% (рисунок 38).

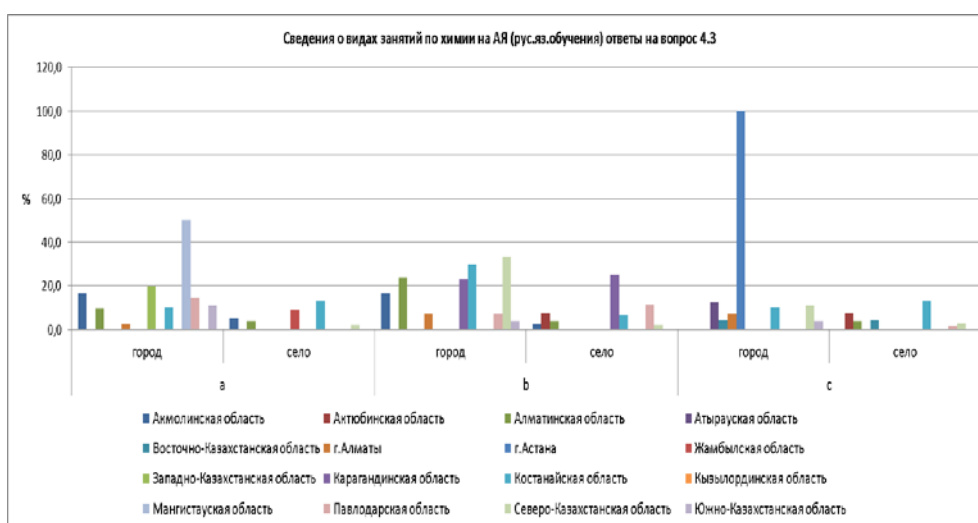

Рисунок 38 – Сведения о видах занятий по химии, проводимых на английском языке в школах с русским языком обучения

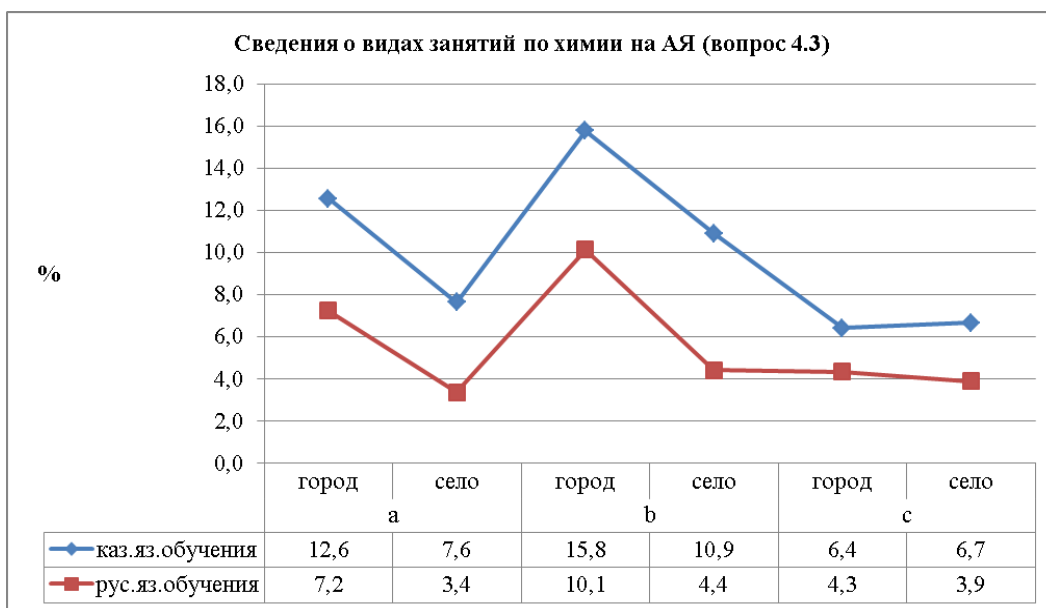

Рисунок 39 – Сведения о видах занятий по химии на английском языке

Из ответов на следующие вопросы был сделан вывод о том, что доля учителей, ведущих **физику** в качестве обязательного предмета **в школах с казахским языком обучения**, составляет 9,5%; в качестве предмета из вариативного компонента – 12,82%; проводящих отдельные мероприятия на английском языке по физики – 4,9%.

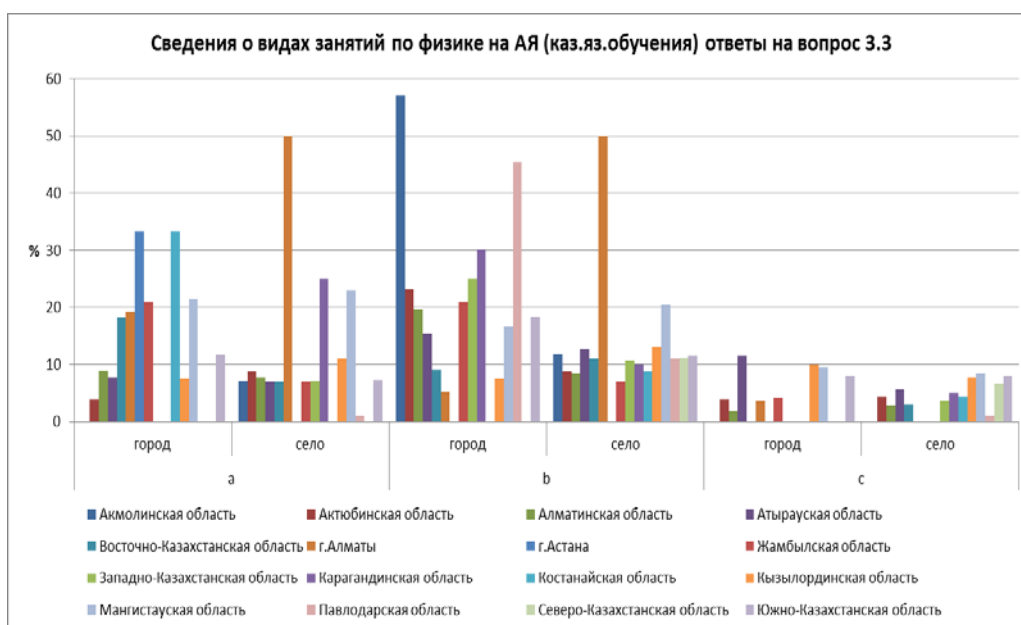

Рисунок 40 – Сведения о видах занятий по физике, проводимых на английском языке в школах с казахским языком обучения

В процентном соотношении доля учителей, ведущих **физику** на английском языке **в школах с русским языком обучения**, составляет в

качестве обязательного предмета 5,3%; в качестве предмета из вариативного компонента – 5,8%; проводящих отдельные мероприятия на английском языке – 3,2% (рисунок 41).

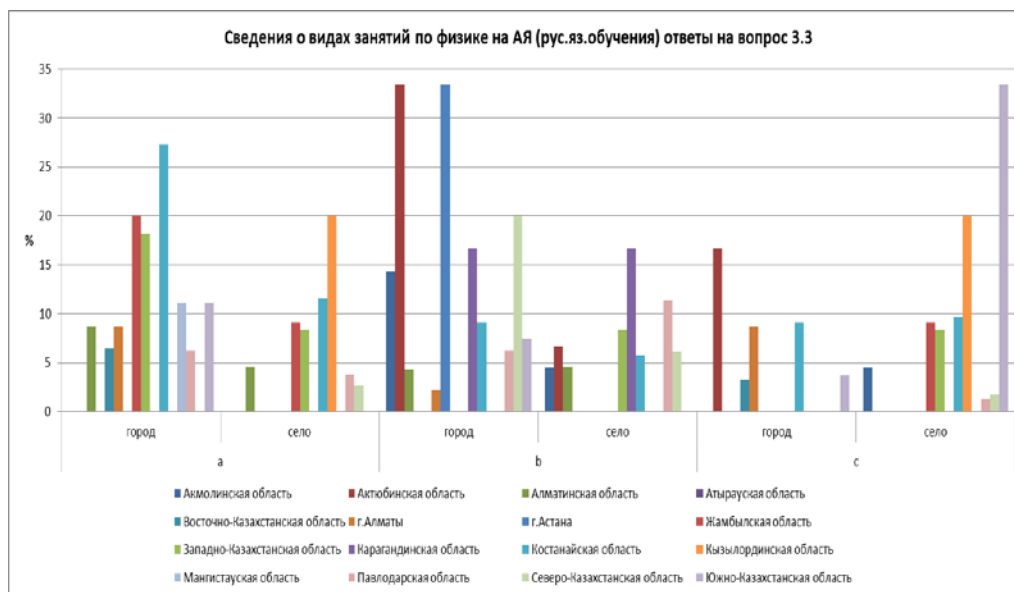

Рисунок 41 – Сведения о видах занятий по физике, проводимых на английском языке в школах с русским языком обучения

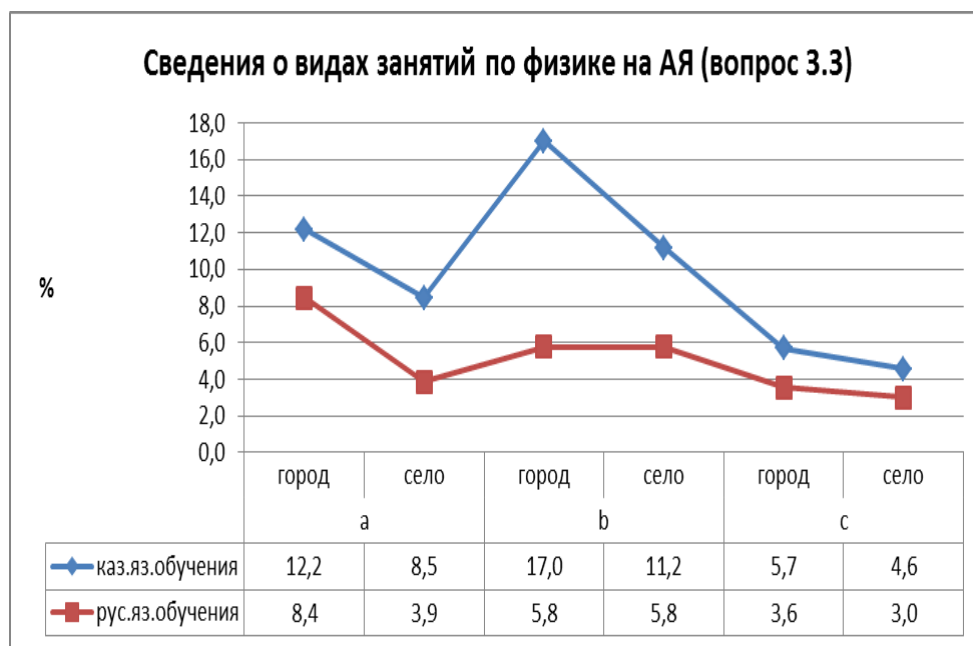

Рисунок 42 – Сведения о видах занятий по физике на английском языке

Доля учителей, ведущих *биологию* в качестве обязательного предмета в школах с казахским языком обучения, составляет 8,9%, в качестве предмета из вариативного компонента – 11,9%; проводящих отдельные мероприятия на английском языке по биологии – 6,7%.

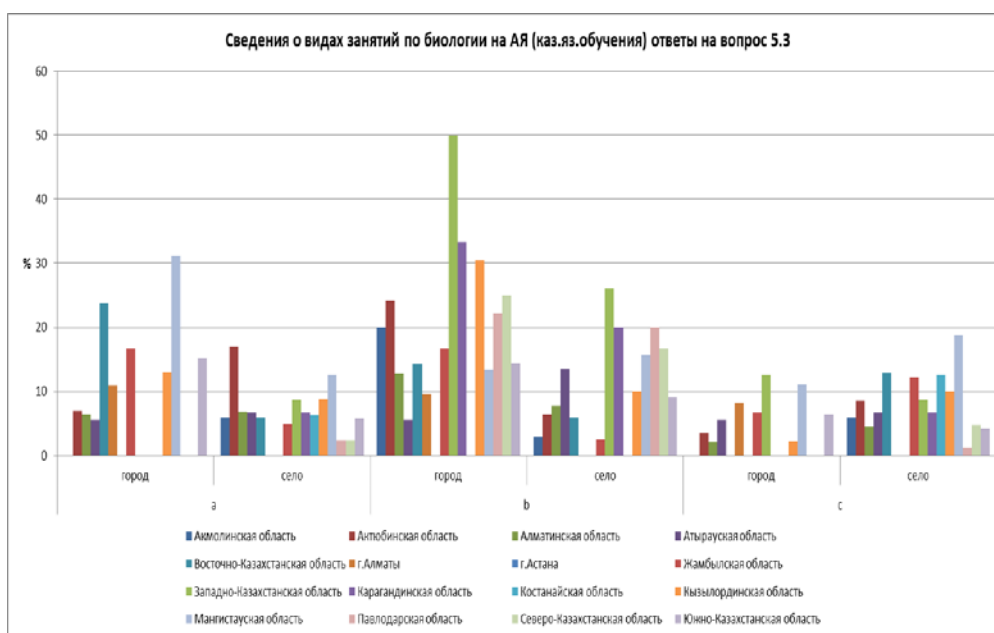

Рисунок 43 – Сведения о видах занятий по биологии, проводимых на английском языке в школах с казахским языком обучения

Доля учителей, ведущих **биологию** на английском языке в школах с **русским языком обучения**, составляет в качестве обязательного предмета 5,6%; в качестве предмета из вариативного компонента – 6,1%; проводящих отдельные мероприятия на английском языке по биологии – 4,7% (рисунок 44).

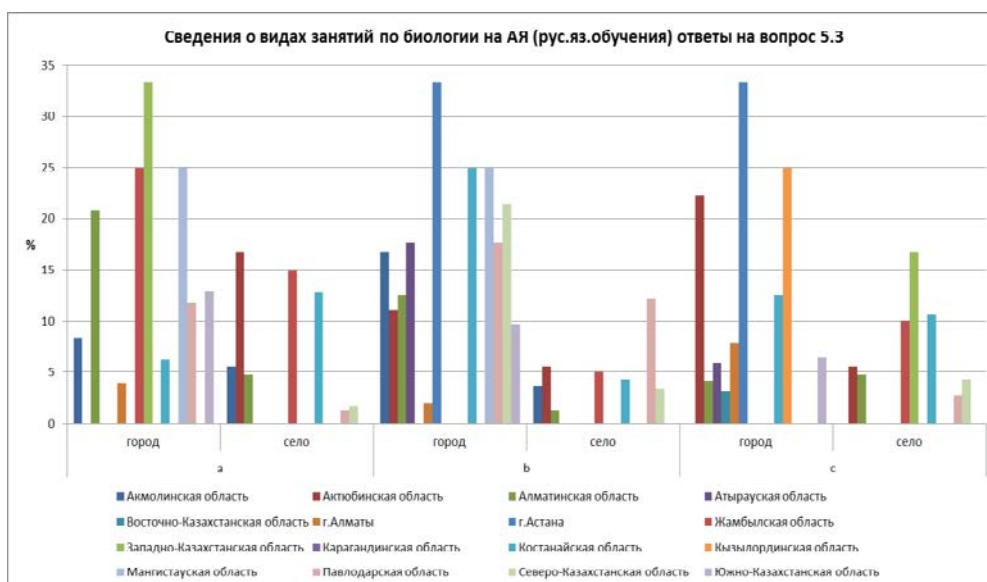

Рисунок 44 – Сведения о видах занятий по биологии, проводимых на английском языке в школах с русским языком обучения

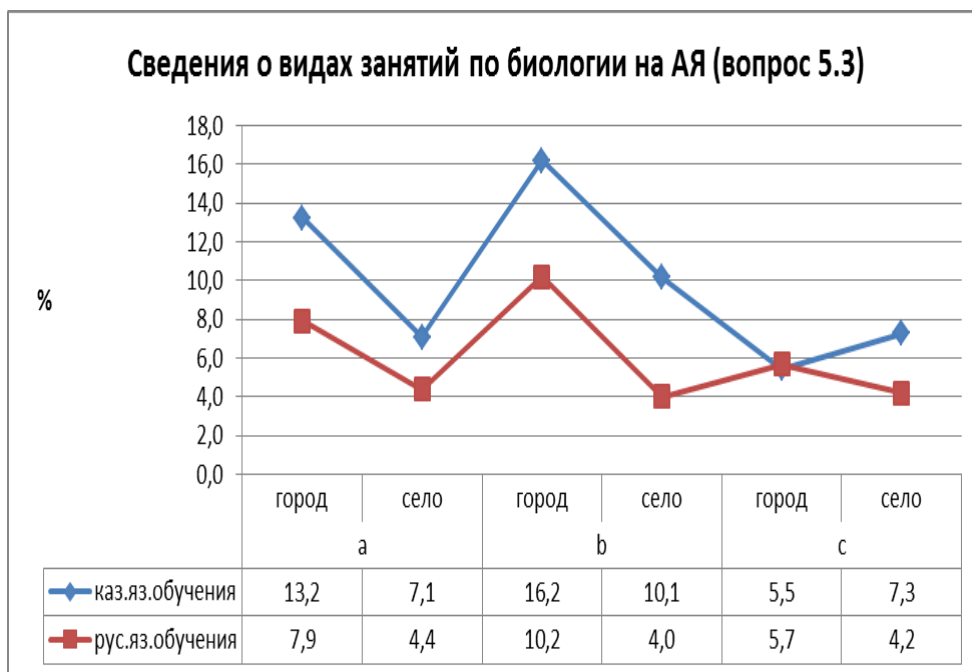

Рисунок 45 – Сведения о видах занятий по биологии на английском языке

Доля учителей, ведущих *информатику* в качестве обязательного предмета *в школах с казахским языком обучения*, составляет 9,4%; в качестве предмета из вариативного компонента – 9%; проводящих отдельные мероприятия на английском языке – 6,2% (рисунок 46).

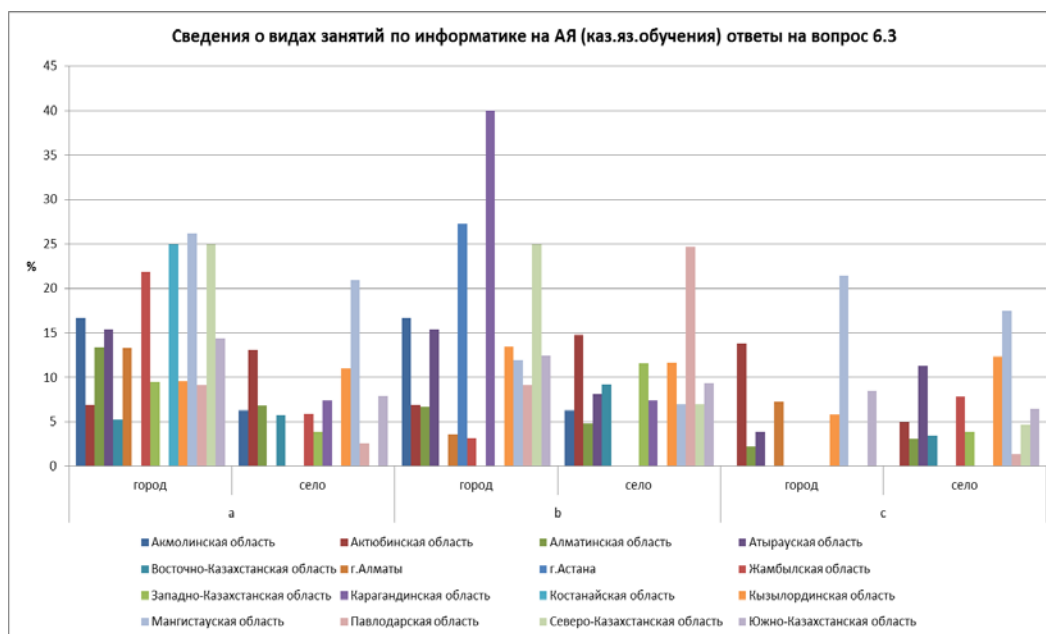

Рисунок 46 – Сведения о видах занятий по информатике, проводимых на английском языке в школах с казахским языком обучения

Доля учителей, ведущих *информатику* на английском языке *в школах с русским языком обучения*, составляет в качестве обязательного предмета 6,3%;

в качестве предмета из вариативного компонента – 6,3%; проводящих отдельные мероприятия на английском языке по информатике – 4,3% (рисунок 47).

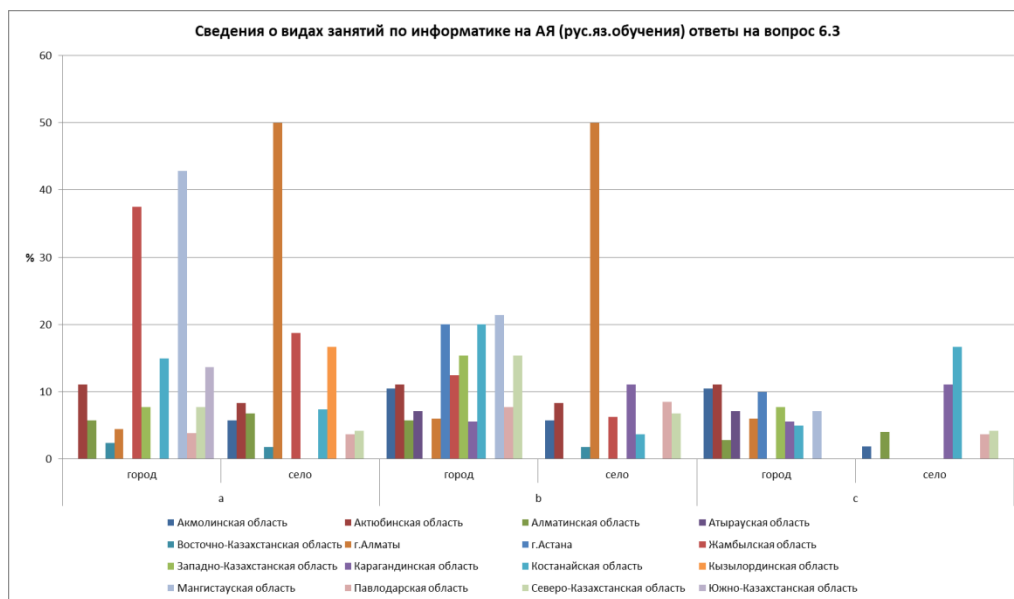

Рисунок 47 – Сведения о видах занятий по информатике, проводимых на английском языке в школах с русским языком обучения

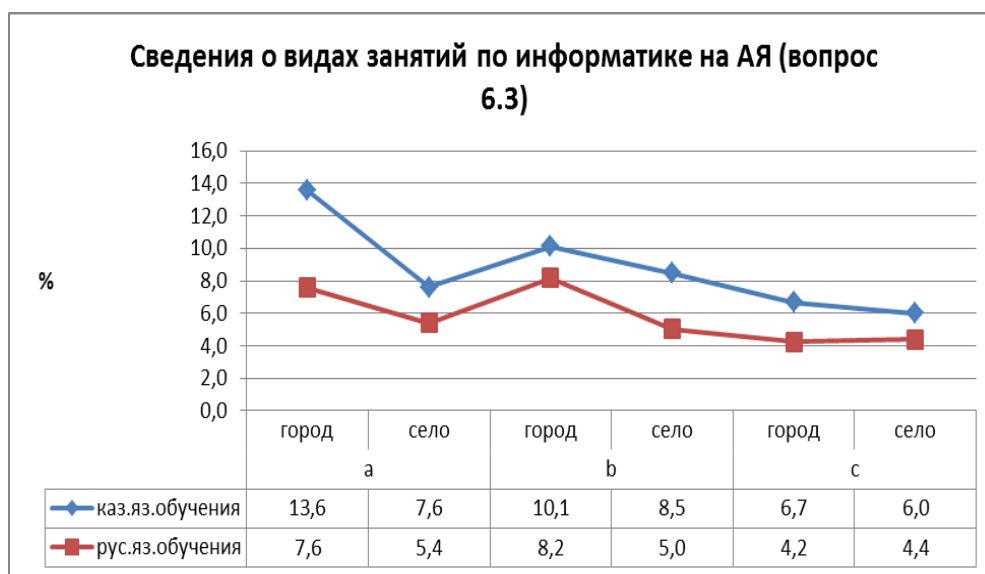

Рисунок 48 – Сведения о видах занятий по информатике на английском языке

3.2.1.5 Данные о классах, в которых занятия по предметам ЕМЦ проводятся на английском языке

Что касается выбора классов, в которых занятие или внеклассное занятие по предметам ЕМЦ проводится на английском языке, то ситуация выглядит следующим образом.

По *химии в школах с казахским языком обучения* в приоритете – 7 классы, где на английском проводят уроки и занятия 16,9%; в 8 классе – 5,4%; в 9 классе – 1,7%; в 10 классе – 1,9%; в 11 классе – 1,1% (рисунок 49).

По *химии в школах с русским языком обучения* также в приоритете – 7 классы, где на английском проводят уроки и занятия 6,9%; в 8 классе – 4,4%; в 9 классе – 1%; в 10 классе – 2,2%; в 11 классе – 1% (рисунок 50).

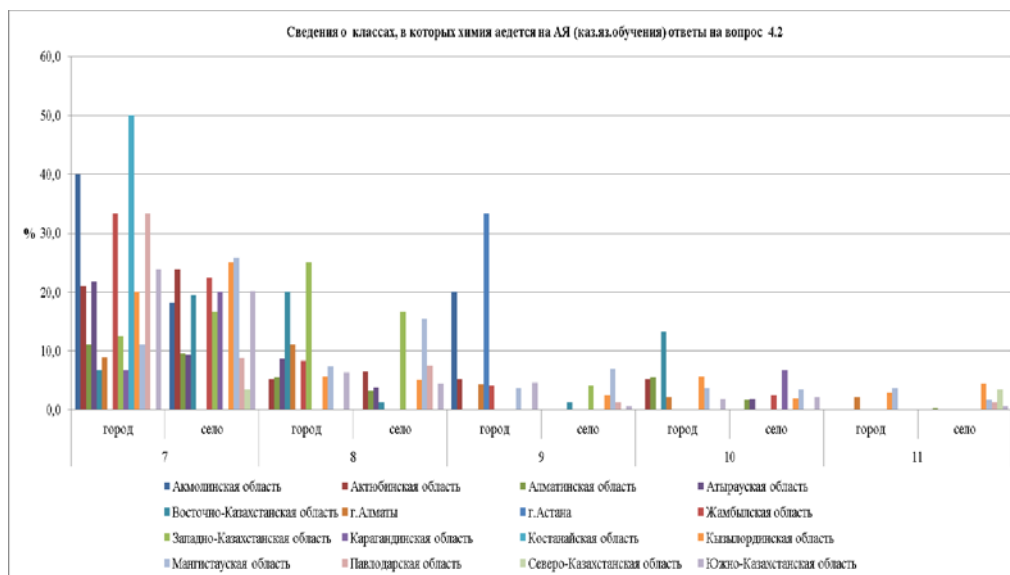

Рисунок 49 – Сведения о классах, в которых химия проводится на английском языке (школы с казахским языком обучения)

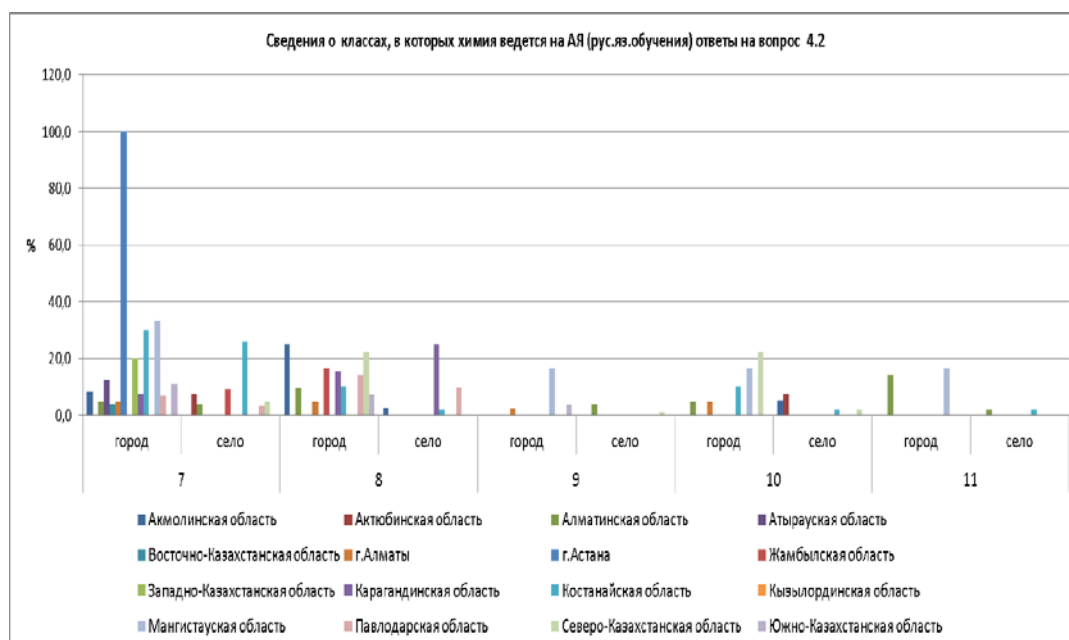

Рисунок 50 – Сведения о классах, в которых химия проводится на английском языке (школы с русским языком обучения)

Согласно данным мониторинга, изучение химии на английском языке ведется по большей части в 7 классах (рисунок 51).

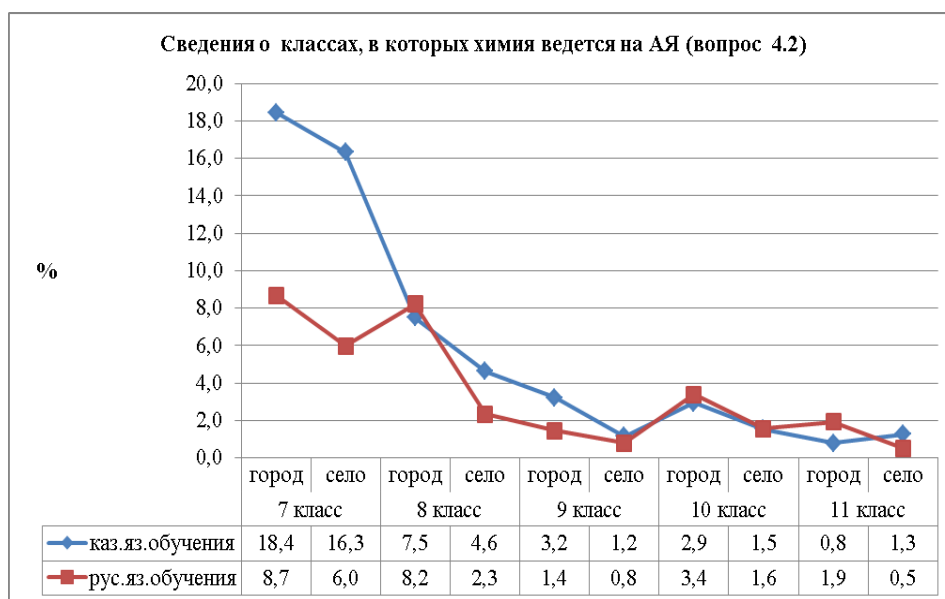

Рисунок 51 – Сведения о классах, в которых проводится химия на английском языке

По физике в школах с казахским языком обучения в приоритете также 7-е классы, где на английском проводят уроки и занятия 16,6%; в 8 классе – 4,2%; в 9 классе – 2,1%; в 10 классе – 1,5%; в 11 классе – 1,6% (рисунок 52).

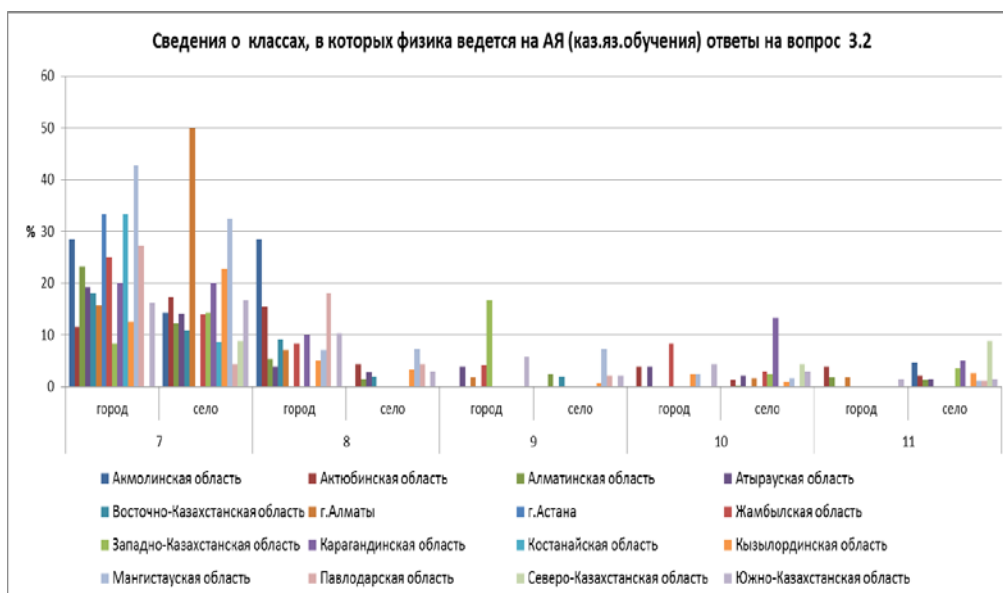

Рисунок 52 – Сведения о классах, в которых физика проводится на английском языке (школы с казахским языком обучения)

Уроки и занятия по *физике в школах с русским языком обучения* проводятся в основном в 7-х классах – 7,4%; в 8 классе – 3,8%; в 9 классе – 1,2%; в 10 классе – 2,2%; в 11 классе – 0,9% (рисунок 53).

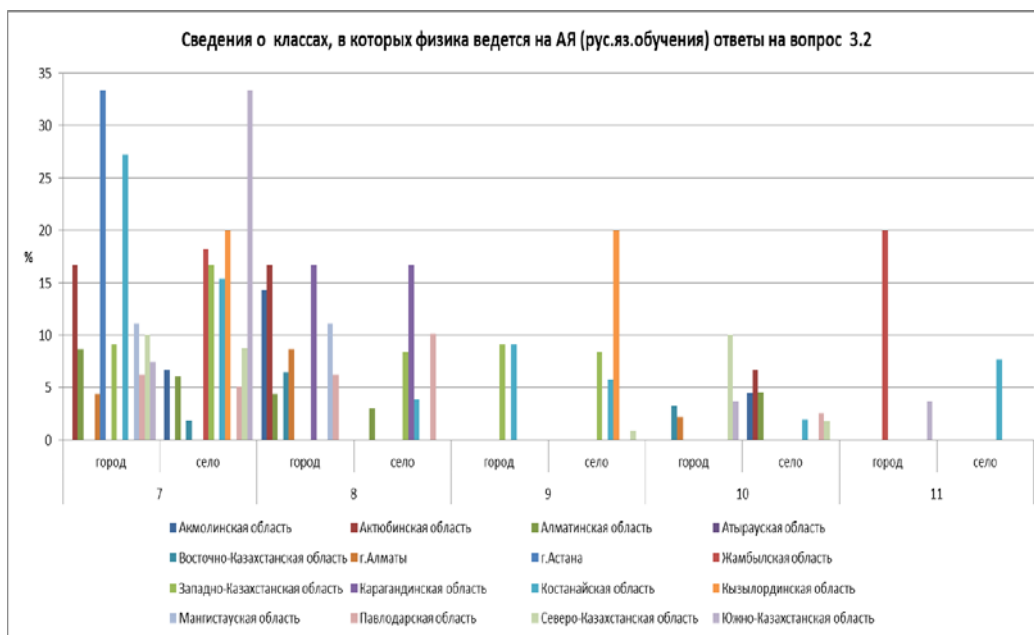

Рисунок 53 – Сведения о классах, в которых физика проводится на английском языке (школы с русским языком обучения)

Согласно данным мониторинга, изучение физики на английском языке ведется по большей части в 7 классах (рисунок 54).

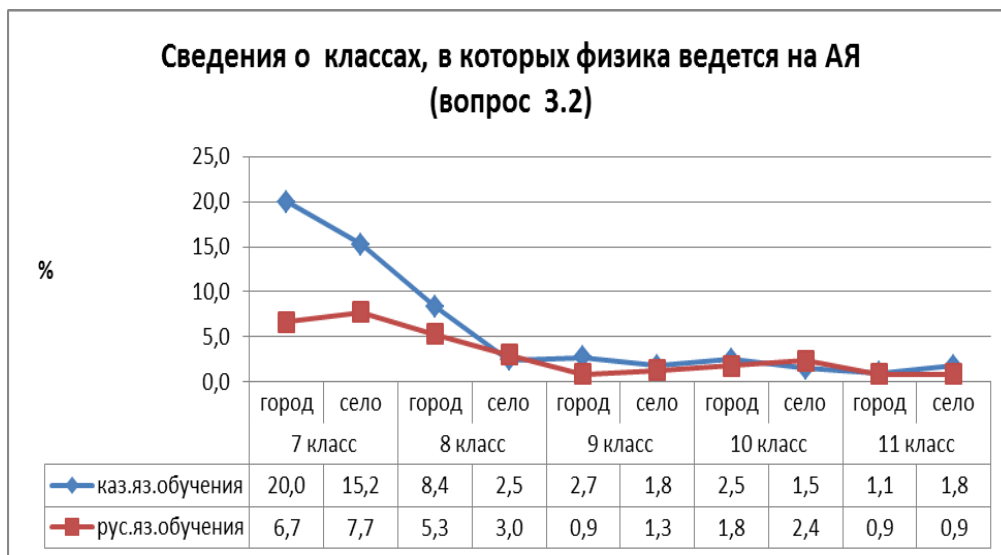

Рисунок 54 – Сведения о классах, в которых проводится физика на английском языке

По **биологии в школах с казахским языком обучения** также в приоритете – 7 классы, где на английском проводят уроки и занятия 15,6%; в 8 классе – 6,1%; в 9 классе – 1,9%; в 10 классе – 1,9%; в 11 классе – 1,2% (рисунок 55).

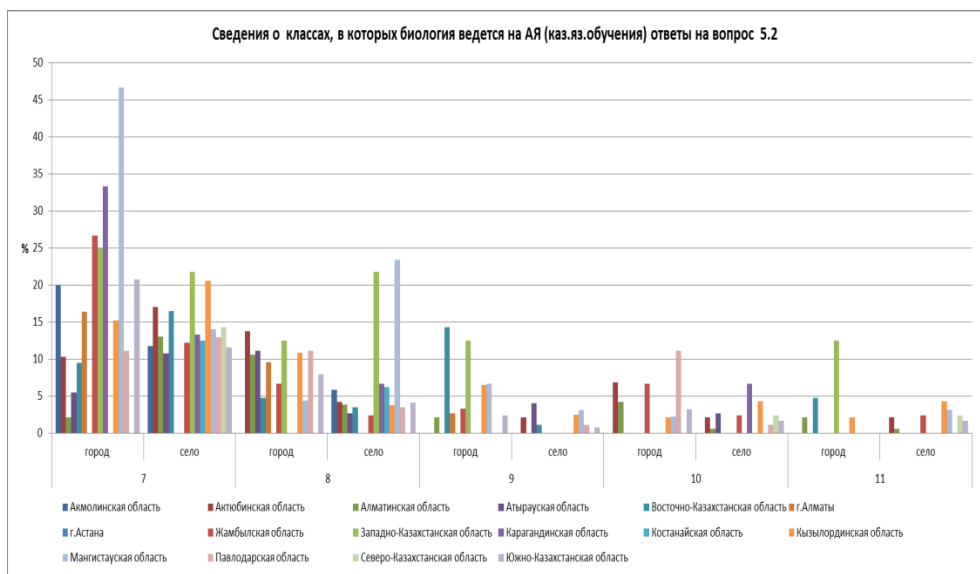

Рисунок 55 – Сведения о классах, в которых биология проводится на английском языке (школы с казахским языком обучения)

По **биологии в школах с русским языком обучения**: 7 классы, где на английском проводят уроки и занятия 8,4%; в 8 классе – 3,5%; в 9 классе – 1,4%; в 10 классе – 2,3%; в 11 классе – 1,4% (рисунок 56).

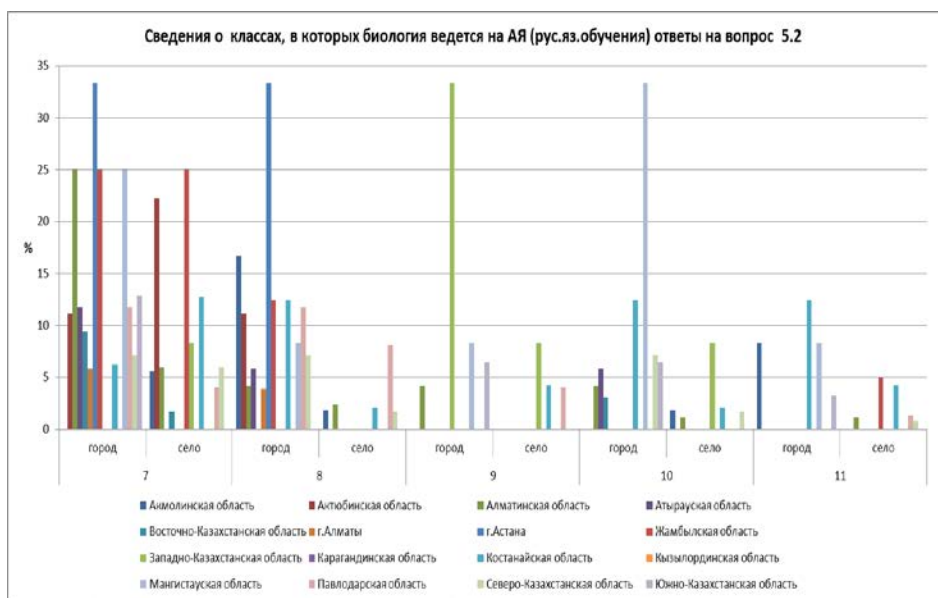

Рисунок 56 – Сведения о классах, в которых биология проводится на английском языке (школы с русским языком обучения)

Итак, изучение биологии на английском языке ведется по большей части в 7 классах.

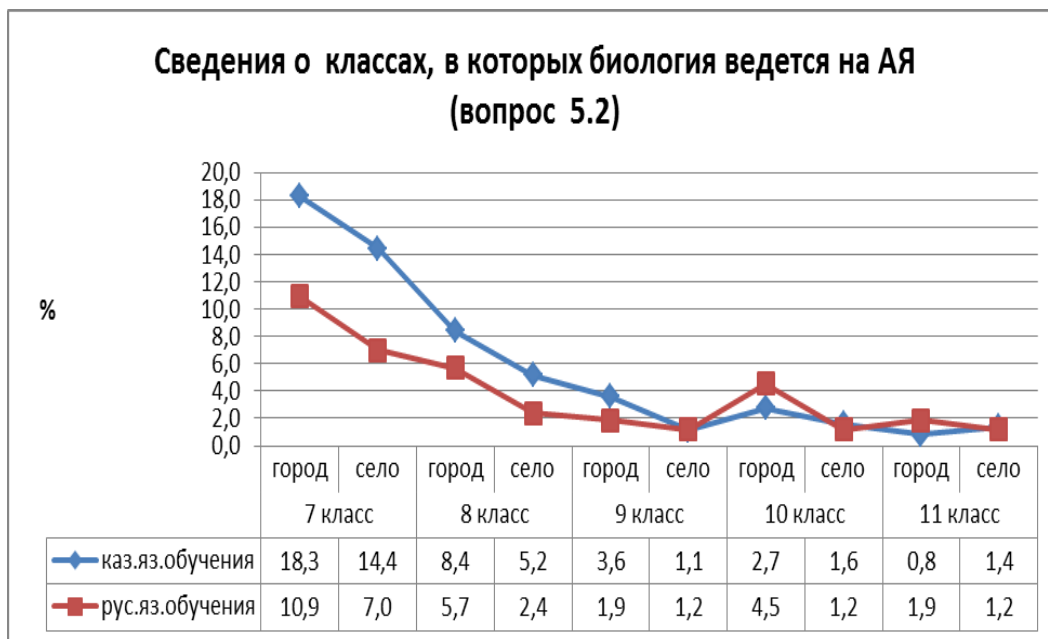

Рисунок 57 – Сведения о классах, в которых биология проводится на английском языке

По *информатике в школах с казахским языком обучения*: 7 классе – 16,4%; в 8 классе – 3,1%; в 9 классе – 1,8%; в 10 классе – 1,2%; в 11 классе – 1,4% (рисунок 58).

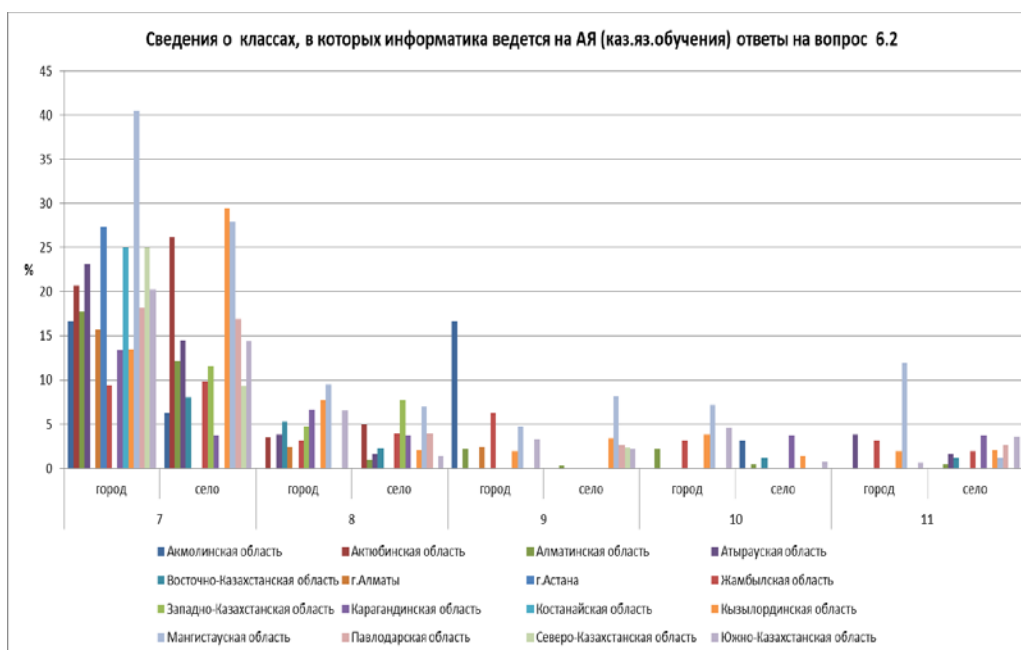

Рисунок 58 – Сведения о классах, в которых информатика проводится на английском языке (школы с казахским языком обучения)

По информатике в школах с русским языком обучения: в 7 классе – 9,2%; в 8 классе – 3,1%; в 9 классе – 1,1%; в 10 классе – 1,7%; в 11 классе – 1,8% (рисунок 59).

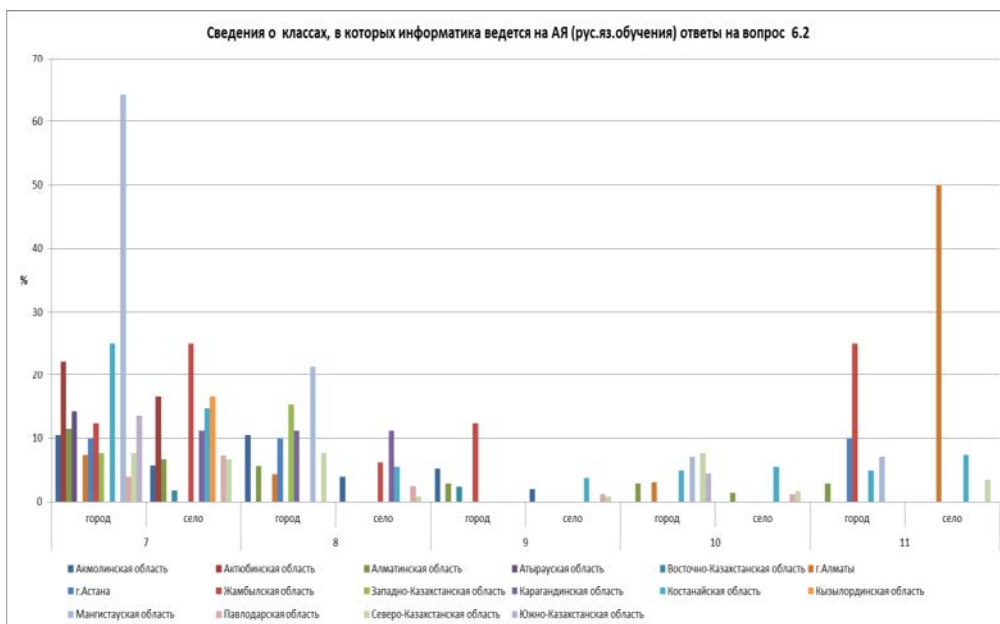

Рисунок 59 – Сведения о классах, в которых информатика проводится на английском языке (школы с русским языком обучения)

Изучение информатики на английском языке ведется по большей части также в 7 классах (рисунок 60).

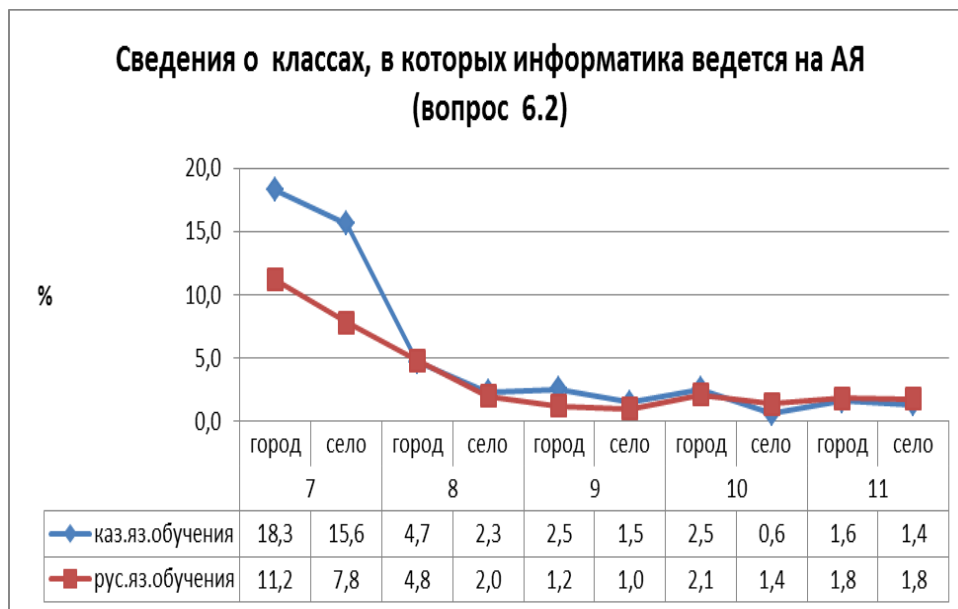

Рисунок 60 – Сведения о классах, в которых информатика проводится на английском языке

3.2.1.6 Данные об уровне владения учителями предметов ЕМЦ английским языком

Мониторинг показал, что учителя предметов ЕМЦ прилагают определенные усилия для овладения английским языком.

Так, 56,2% *учителей химии школ с казахским языком обучения* отметили, что владеют английским языком на определенном уровне, из них: уровень С2 - 1%; уровень С1 – 1,1%; уровень В2 – 4,9%; уровень В1 – 14,4%; уровень А2 – 17,3%; уровень А1 – 17,5%.

О том, что английским языком не владеют, отметили 43,8% учителей (рисунок 61).

В школах с русским языком обучения данные показатели чуть выше:, 58,1% учителей *химии* имеют определенный уровень владения английским языком, из них: уровень С2 - 1,3%; уровень С1 – 0,7%; уровень В2 – 6,1% английским языком 41,9% учителей (рисунок 62).

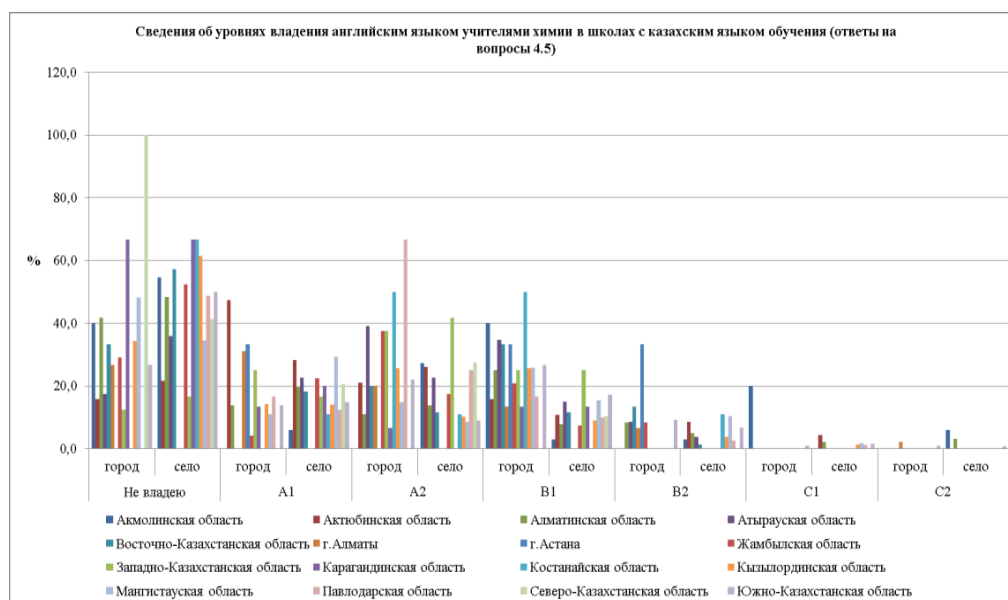

Рисунок 61– Сведения об уровне владения английским языком учителями химии школ с казахским языком обучения

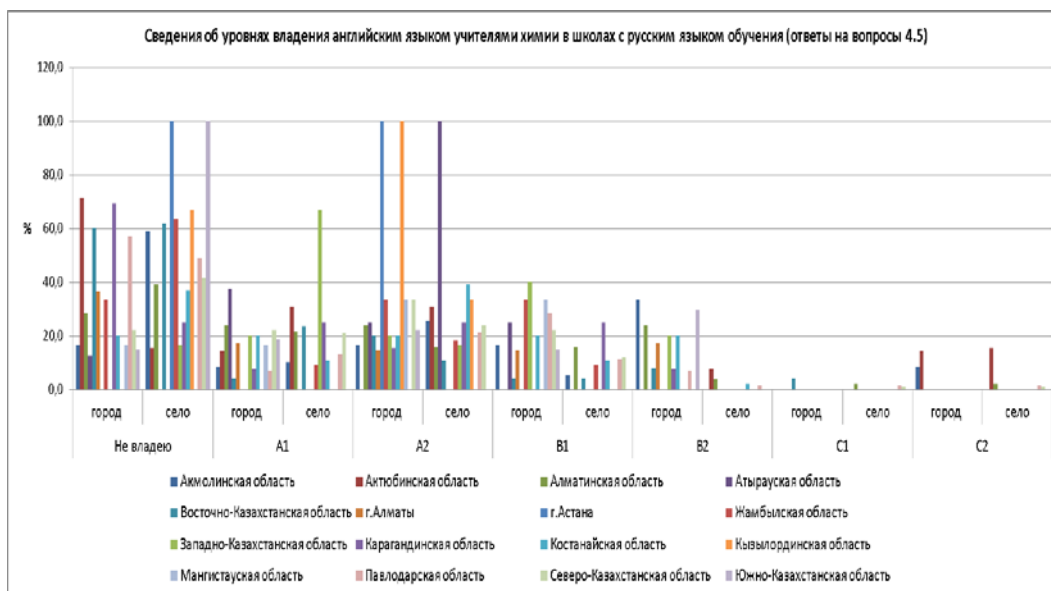

Рисунок 62 – Сведения об уровне владения английским языком учителями химии школ с русским языком обучения

Таким образом, мониторинг показал, что доля учителей химии, владеющих английским языком на определенном уровне составляет 56,8%, хотя требуемый уровень, начиная с B2, отмечен только у 7,5% (рисунок 63).

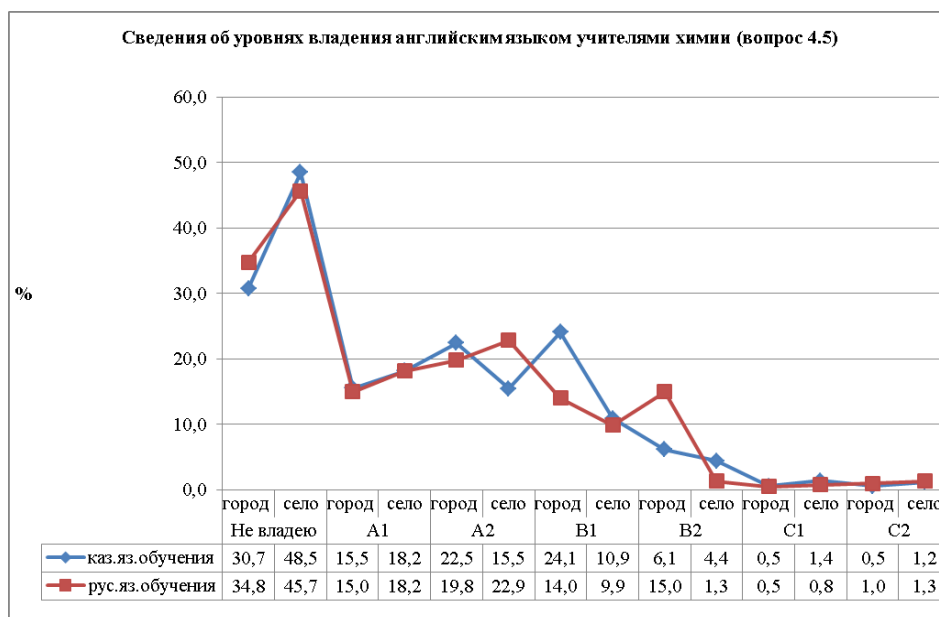

Рисунок 63 – Сведения об уровне владения учителями химии английским языком

57,3% *физики школ с казахским языком обучения* отметили, что владеют английским языком на определенном уровне, из них: уровень C2 – 0,5%; уровень C1 – 1,0%; уровень B2 – 4,9%; уровень B1 – 12,2%; уровень A2 – 18,9%; уровень A1 – 19,8%.

О том, что английским языком не владеют, отметили 42,7% учителей (рисунок 64).

В школах с русским языком обучения данные показатели чуть выше: 58,5% учителей **физики** имеют определенный уровень владения английским языком, из них: уровень C2 – 0,4%; уровень C1 – 0,7%; уровень B2 – 3,5%; B1 – 11,7%; уровень B2 – 3,5%; A2 – 19,9%; уровень A1 – 22,3%; не владеют английским языком 41,5% учителей (рисунок 65).

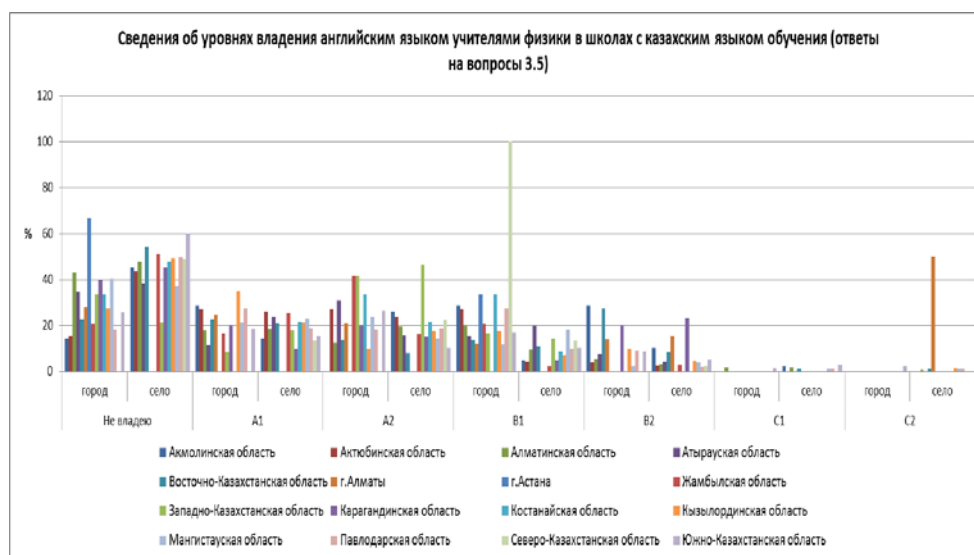

Рисунок 64 – Сведения об уровне владения английским языком учителями физики школ с казахским языком обучения

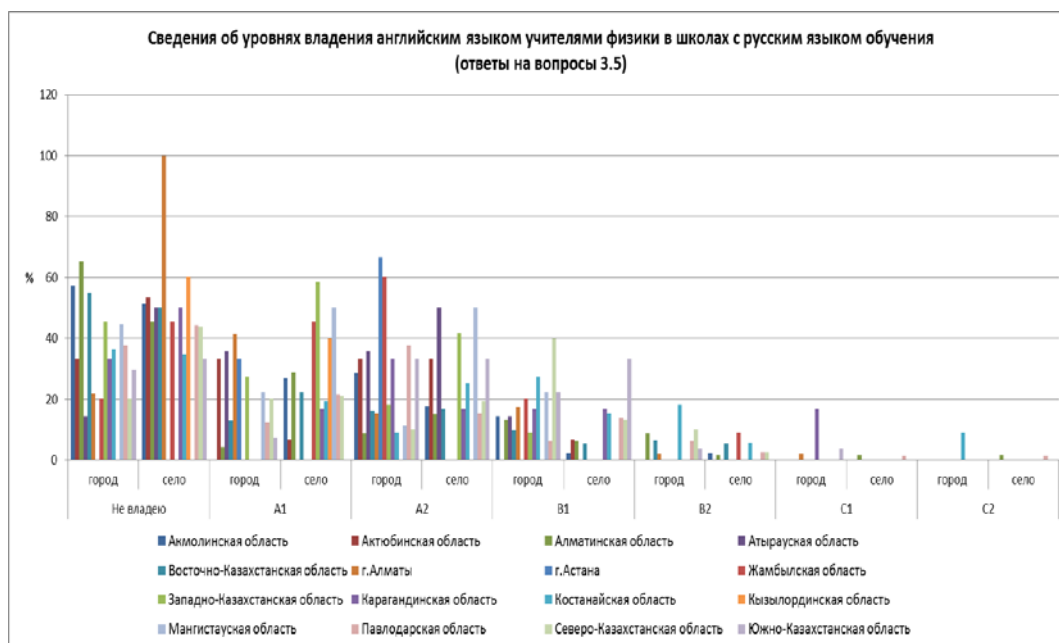

Рисунок 65 – Сведения об уровне владения английским языком учителями физики школ с русским языком обучения

Таким образом, мониторинг показал, что доля учителей физики, владеющих английским языком на определенном уровне составляет 57,7%, хотя требуемый уровень, начиная с B2, отмечен только у 5,9% (рисунок 66).

Рисунок 66 – Сведения об уровне владения учителями физики английским языком

58% учителей *биологии школ с казахским языком обучения* владение английским языком отметили следующим образом: уровень C2 - 0,2%; уровень C1 – 1,5%); уровень B2 – 5,3%; уровень B1 - 12,1%; уровень A2 18,7%; уровень A1 – 19,6%. Не владеют английским языком 42% (рисунок 67).

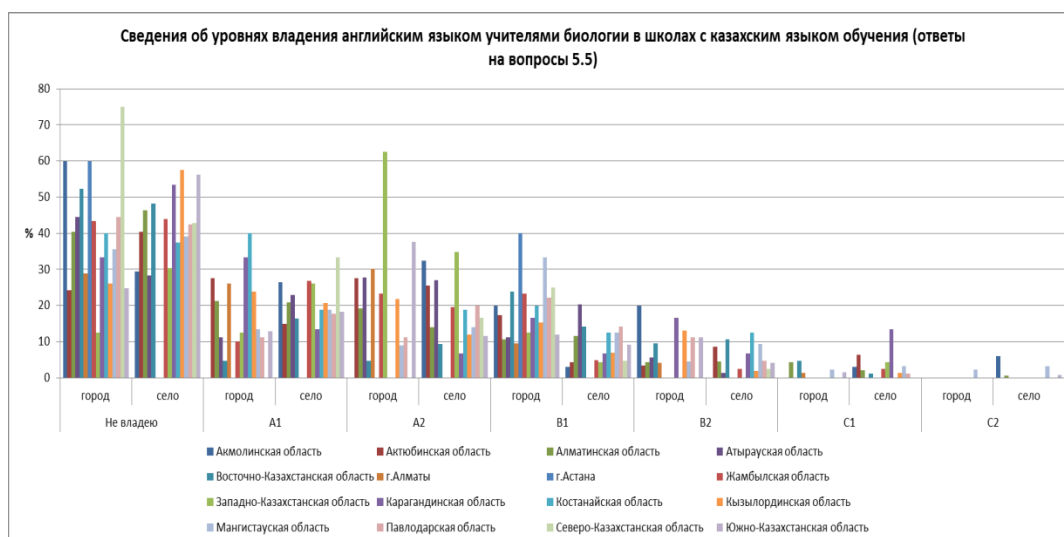

Рисунок 67 – Сведения об уровне владения английским языком учителями биологии школ с казахским языком обучения

58,2% учителей *биологии школ с русским языком обучения* имеют определенный уровень владения английским языком, из них: уровень C2 - 0,5%; уровень C1 - 0,4%; уровень B2 - 3,7%; уровень B1 - 12,4%; уровень A2 - 21,3%; уровень A1 - 20%. Не владеют английским языком 41,8% (рисунок 68).

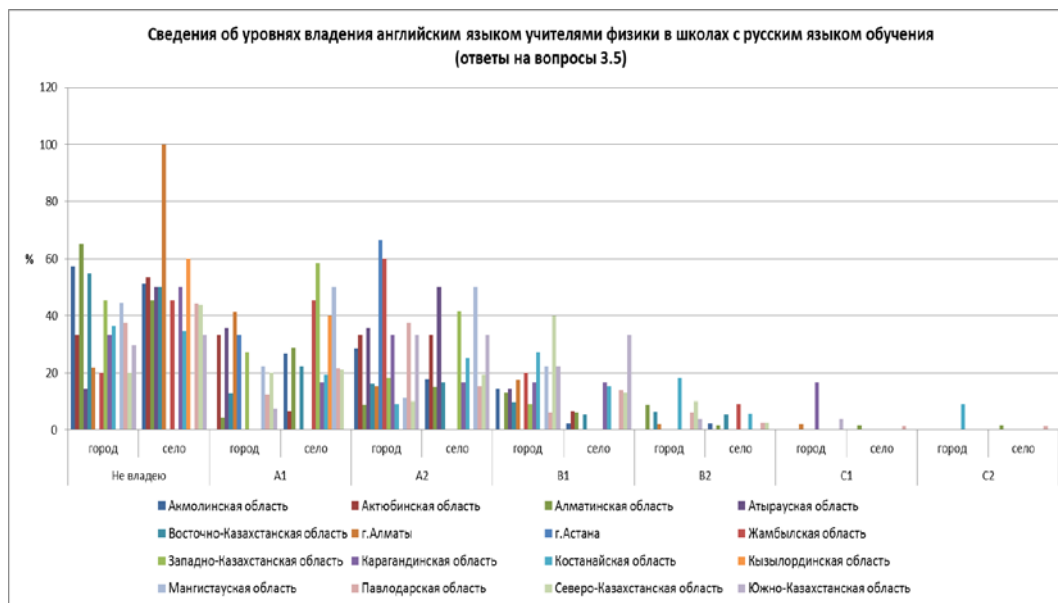

Рисунок 68 – Сведения об уровне владения английским языком учителями биологии школ с русским языком обучения

Доля учителей биологии, владеющих английским языком на определенном уровне, составляет 58%, хотя требуемый уровень, начиная с B2, отмечен только у 6,6% (рисунок 69).

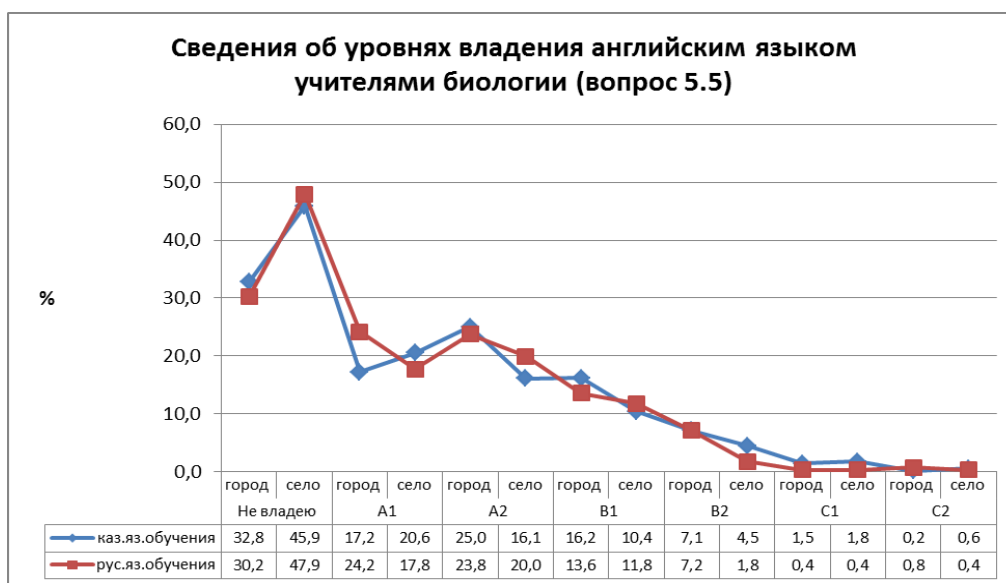

Рисунок 69 – Сведения об уровне владения учителями биологии английским языком

64,5% учителей *информатики школ с казахским языком обучения* владение английским языком на определенном уровне отметили, из них: уровень C2 - 0,9%; уровень C1 – 1,2%; уровень B2 – 4,8%; уровень B1 - 15,9%; уровень A2 – 19%; уровень A1 – 22,8%. Не владеют английским языком 35,5% (рисунок 70).

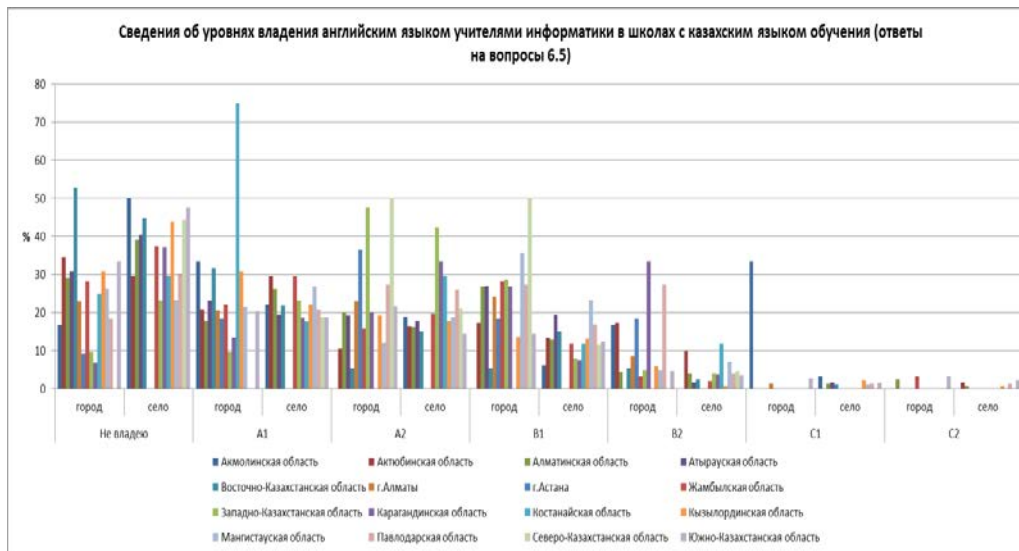

Рисунок 70 – Сведения об уровне владения английским языком учителями информатики школ с казахским языком обучения

67,8% учителей *информатики школ с русским языком обучения* имеют определенный уровень владения английским языком, из них: уровень C2 - 0,5%; уровень C1 – 1%; уровень B2 – 6,5%; уровень B1 - 14,4%; уровень A2 – 20,3%; уровень A1 – 25,2%. Не владеют английским языком 32,2% (рисунок 71).

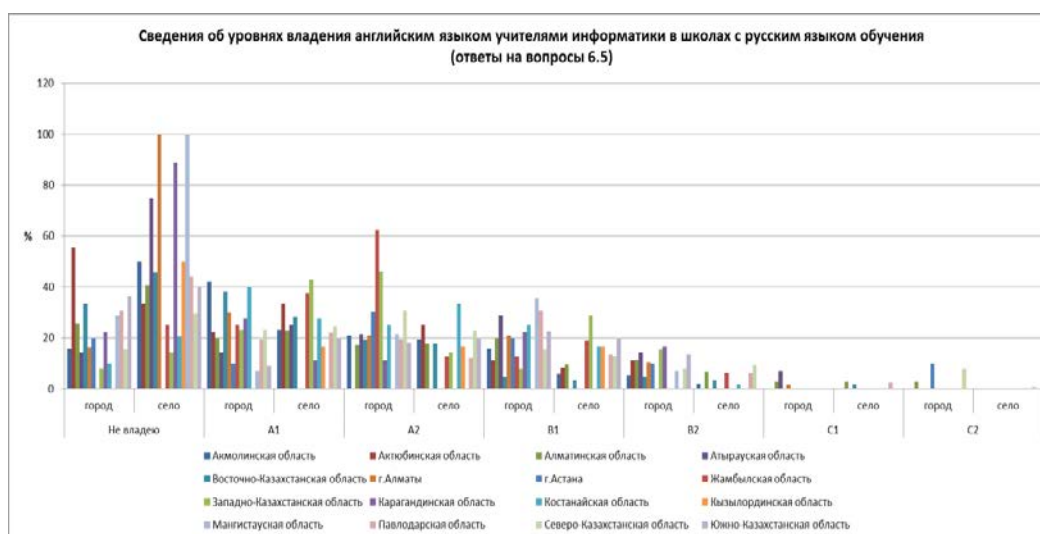

Рисунок 71 – Сведения об уровне владения английским языком учителями информатики школ с русским языком обучения

Таким образом, мониторинг показал, что доля учителей информатики, владеющих английским языком на определенном уровне составляет 65,6%, хотя требуемый уровень, начиная с B2, отмечен только у 7,3% (рисунок 72).

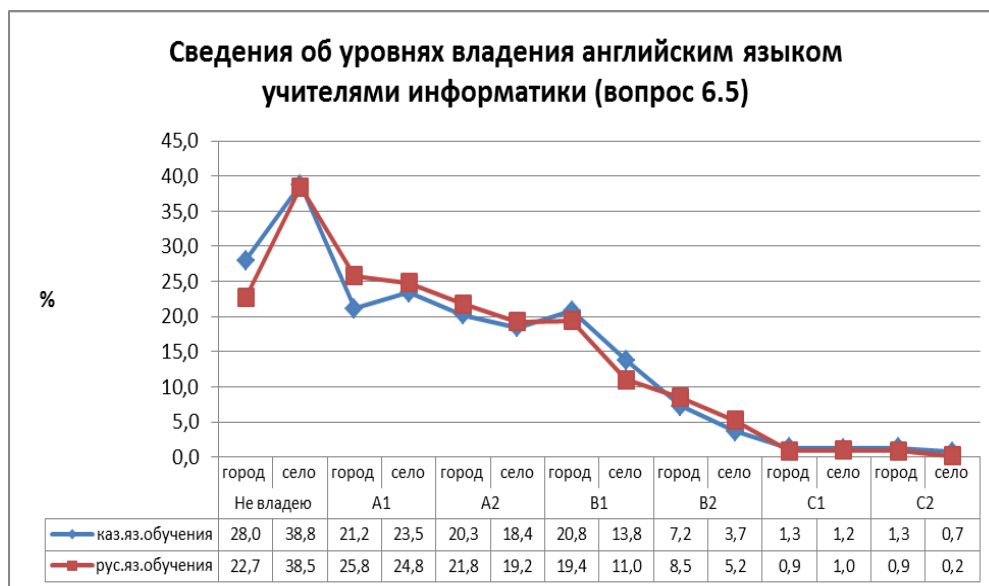

Рисунок 72 – Сведения об уровне владения учителями информатики английским языком

3.2.1.7 Данные о прохождении учителями предметов ЕМЦ курсов повышения квалификации по английскому языку

Данные мониторинга свидетельствуют о том, что:

1) среди учителей *химии школ с казахским языком обучения* 29%, участвовавших в опросе, прошли различные виды повышения квалификации, в том числе, в НУ - 7,5% и «Өрлеу» - 7%, примечательно, что почти такое же количество учителей химии изучали язык самостоятельно - 3,4% и на других курсах –11,6% (рисунок 73);

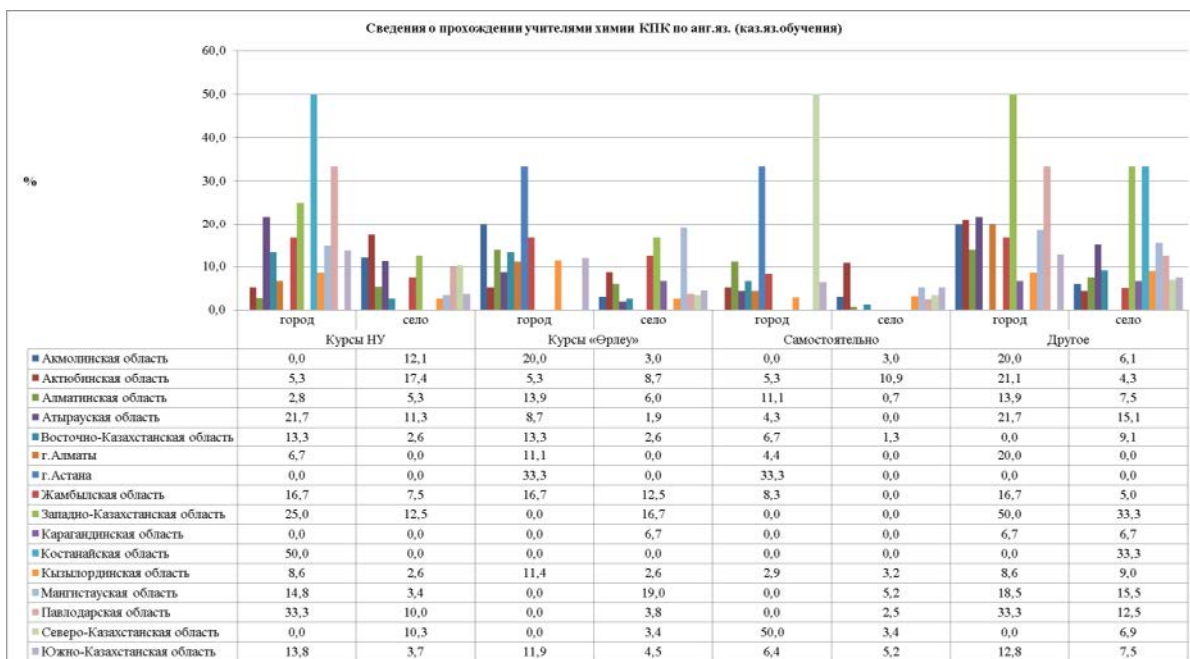

Рисунок 73 – Сведения о прохождении КПК по английскому языку учителями химии школ с казахским языком обучения

2) среди учителей *химии школ с русским языком обучения*, участвовавших в опросе, 32,4% изучали английский язык, в том числе в НУ - 11,5%, в «Өрлеу» - 5,1%, самостоятельно - 2% и на других курсах – 13,9% (рисунок 74);

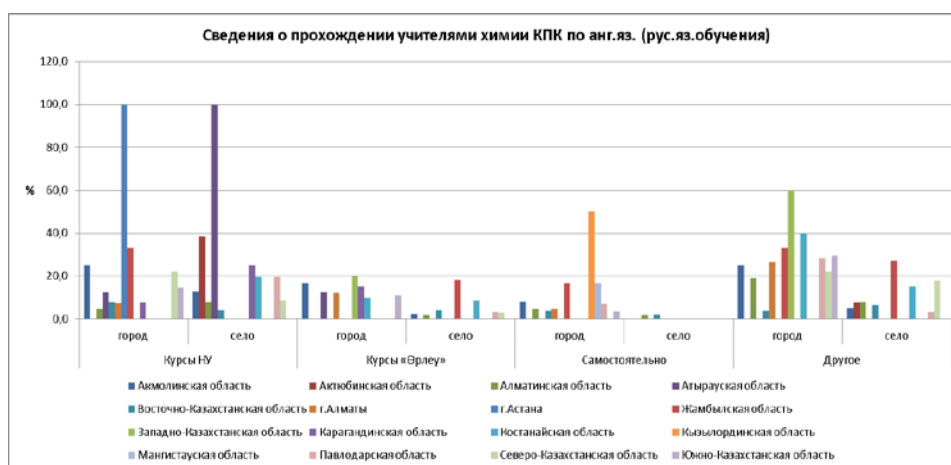

Рисунок 74 – Сведения о прохождении КПК по английскому языку учителями химии школ с русским языком обучения

3) в целом, 30% учителей химии прошли КПК по английскому языку (рисунок 75);

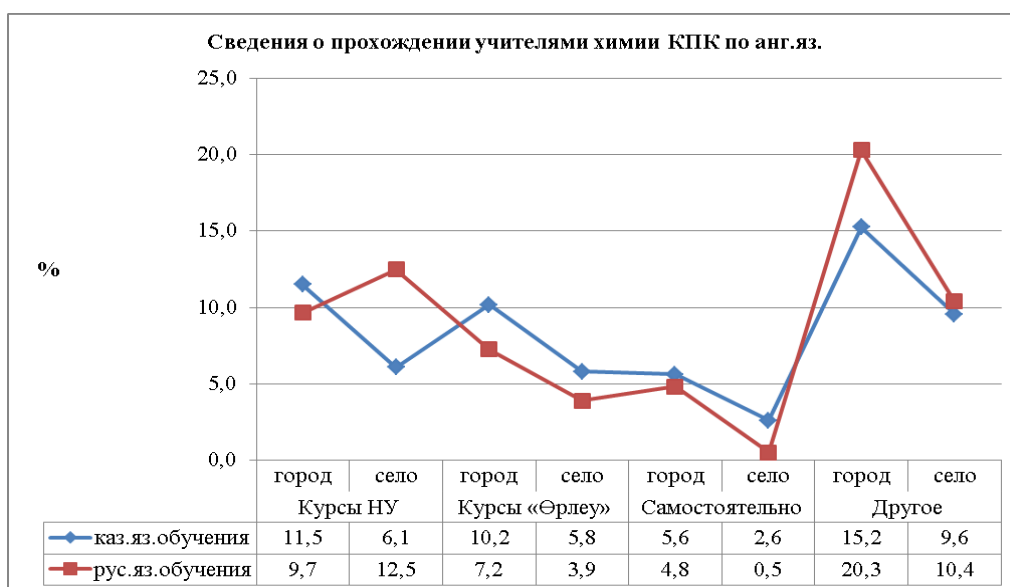

Рисунок 75 – Сведения о прохождении КПК по английскому языку учителями химии

4) среди учителей *физики школ с казахским языком обучения*, участвовавших в опросе, изучали английский язык 27,3%, в том числе в НУ - 7,3%, в «Өрлеу» - 7,2%, самостоятельно - 3,7% и на других курсах – 9% (рисунок 76);

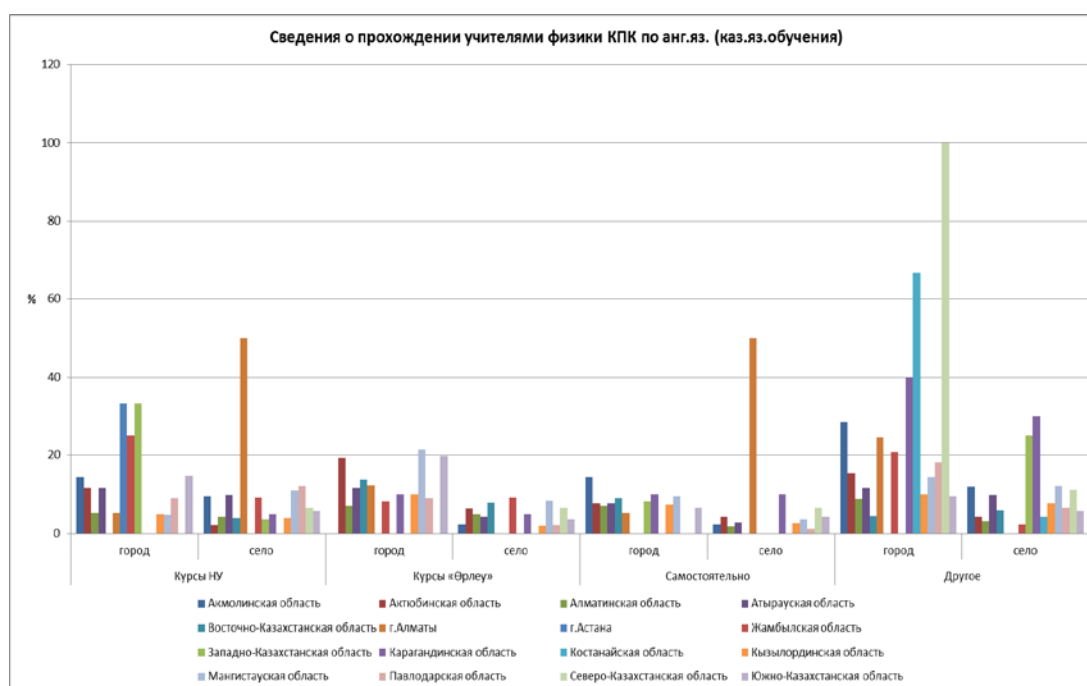

Рисунок 76 – Сведения о прохождении КПК по английскому языку учителями физики школ с казахским языком обучения

5) среди учителей *физики школ с русским языком обучения*, участвовавших в опросе, изучали английский язык 26,5%, в том числе, в НУ -

8,2%, в «Өрлеу» - 5,2%, самостоятельно - 2% и на других курсах - 11,1% (рисунок 77);

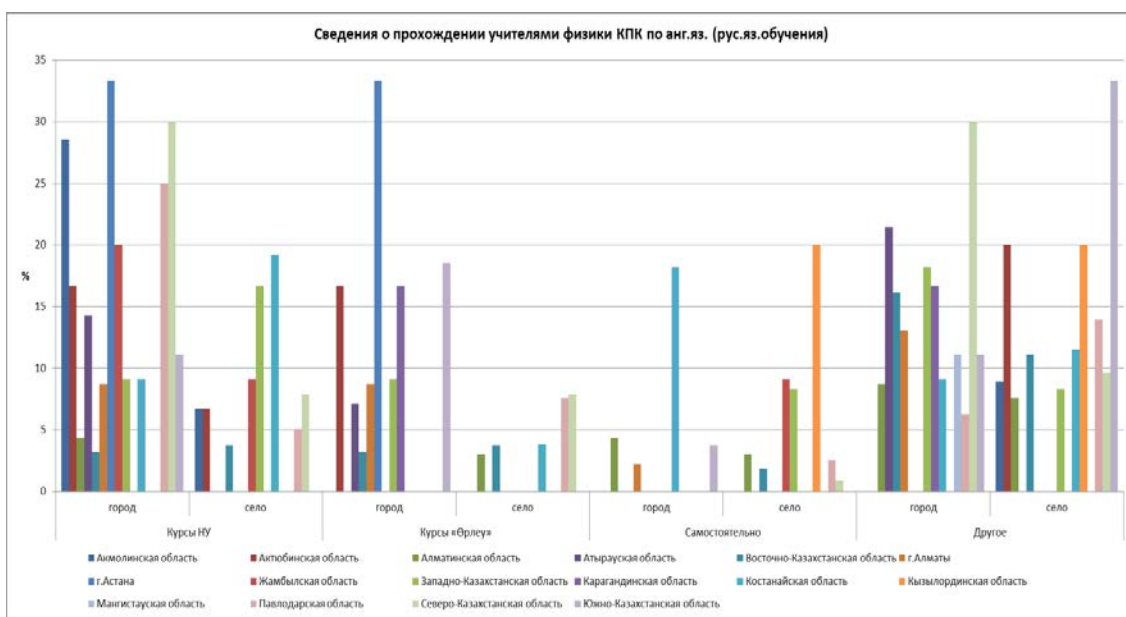

Рисунок 77 – Сведения о прохождении КПК по английскому языку учителями физики школ с русским языком обучения

б) в целом, КПК по английскому языку прошли 27,1% учителей физики (рисунок 78).

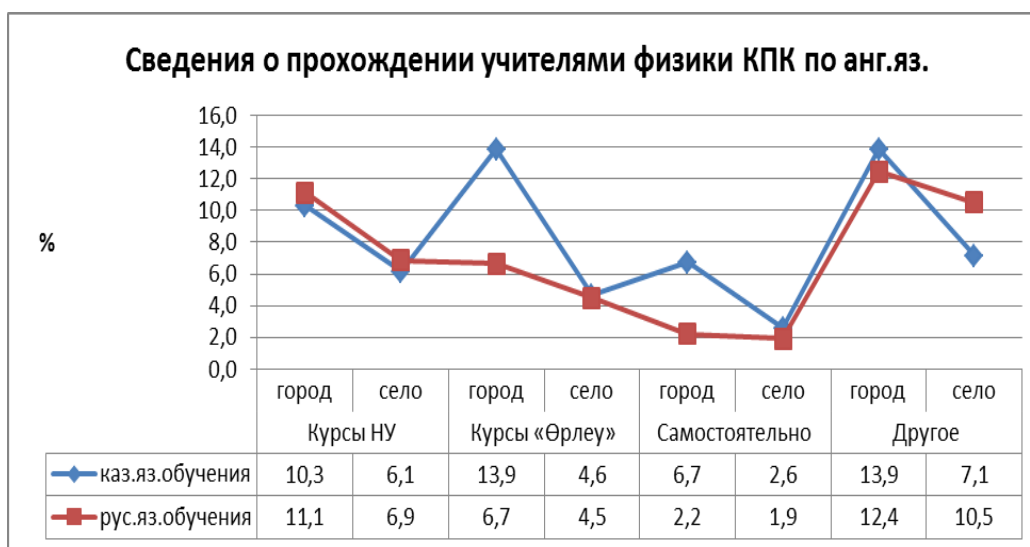

Рисунок 78 – Сведения о прохождении КПК по английскому языку учителями физики

7) среди учителей *биологии школ с казахским языком обучения*, участвовавших в опросе, английский язык изучали 28,9%, в том числе, в НУ - 7,4%, в «Өрлеу» - 8,8%, самостоятельно - 3,1% и на других курсах – 9,6% (рисунок 79);

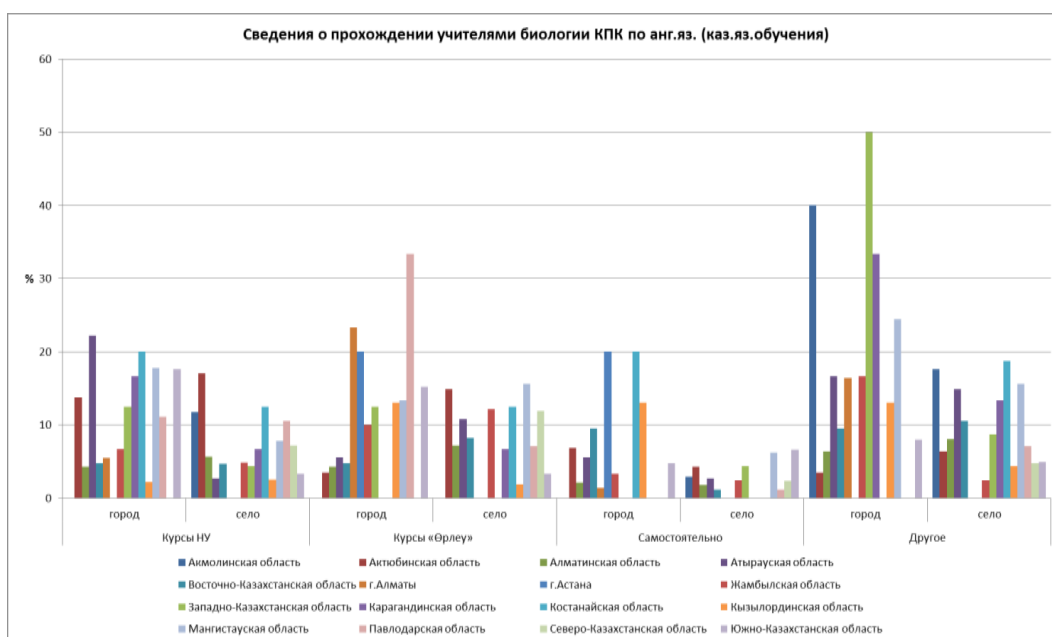

Рисунок 79 – Сведения о прохождении КПК по английскому языку учителями биологии школ с казахским языком обучения

8) среди учителей *биологии школ с русским языком обучения*, участвовавших в опросе, язык изучали 31,5%, в том числе, в НУ - 9,1%, в «Өрлеу» - 6%, самостоятельно - 2% и на других курсах –14,4% (рисунок 80);

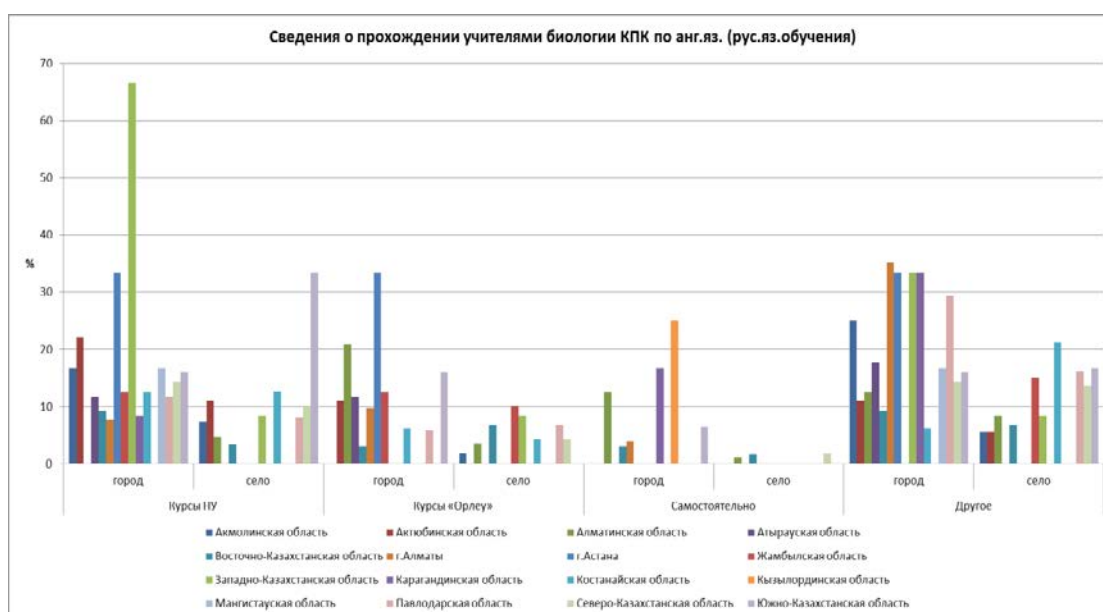

Рисунок 80 – Сведения о прохождении КПК по английскому языку учителями биологии школ с русским языком обучения

9) в целом, среди учителей *биологии КПК по английскому языку* прошли 29,8% (рисунок 81);

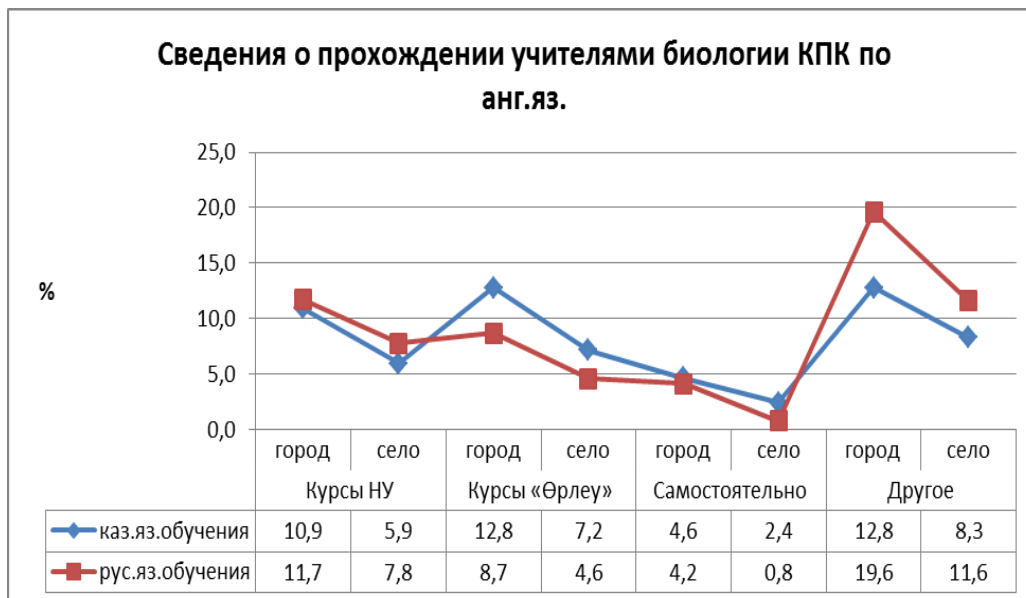

Рисунок 81 – Сведения о прохождении КПК по английскому языку учителями биологии

10) среди учителей *информатики школ с казахским языком обучения* такие курсы прошли 28%, в том числе, в НУ - 6,5%, в «Өрлеу» - 7,5%, самостоятельно - 3,2% и на других курсах –10,7% (рисунок 82);

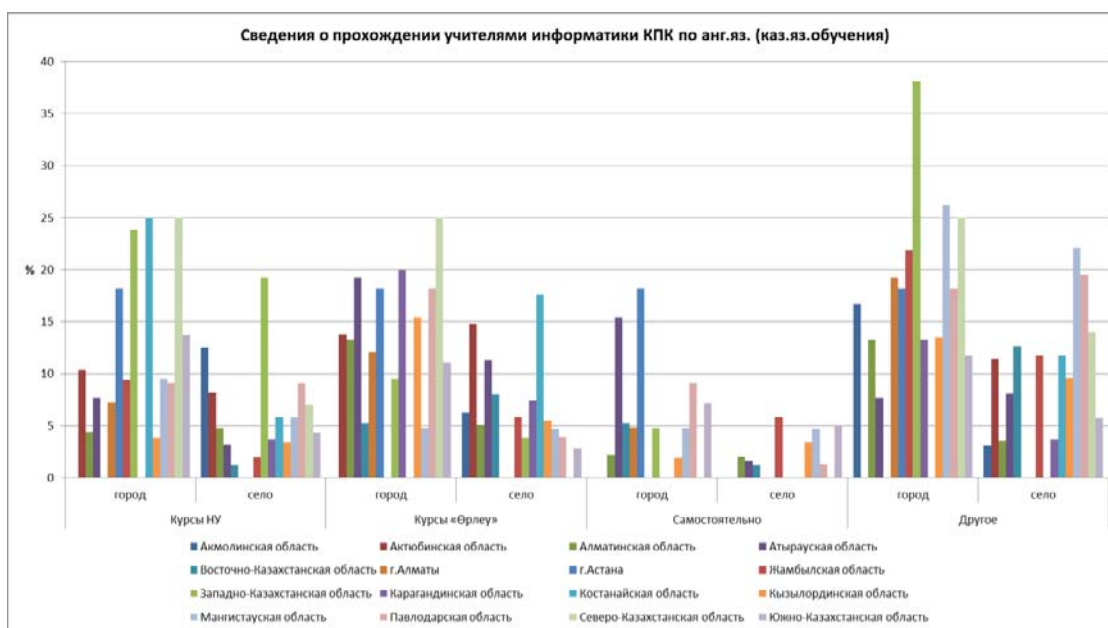

Рисунок 82 – Сведения о прохождении КПК по английскому языку учителями информатики школ с казахским языком обучения

11) среди учителей *информатики школ с русским языком обучения* доля таких учителей составила 31,2%, в том числе, в НУ - 8,9%, в «Өрлеу» - 5,4%, самостоятельно - 2,9% и на других курсах –14% (рисунок 83);

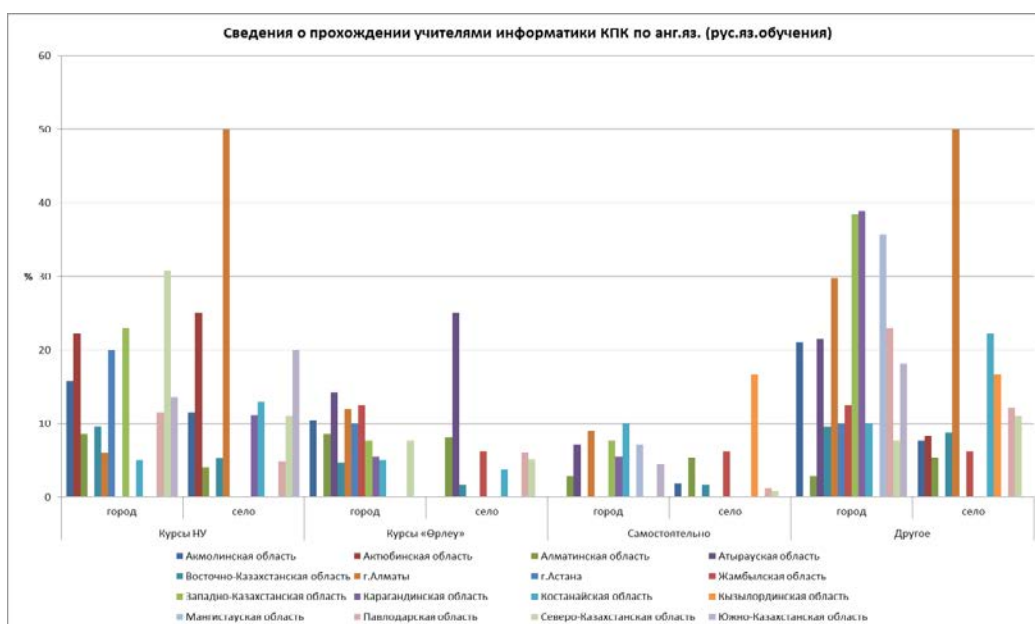

Рисунок 83 – Сведения о прохождении КПК по английскому языку учителями информатики школ с русским языком обучения

12) в целом из числа учителей информатики КПК по английскому языку прошли 29% (рисунок 84).

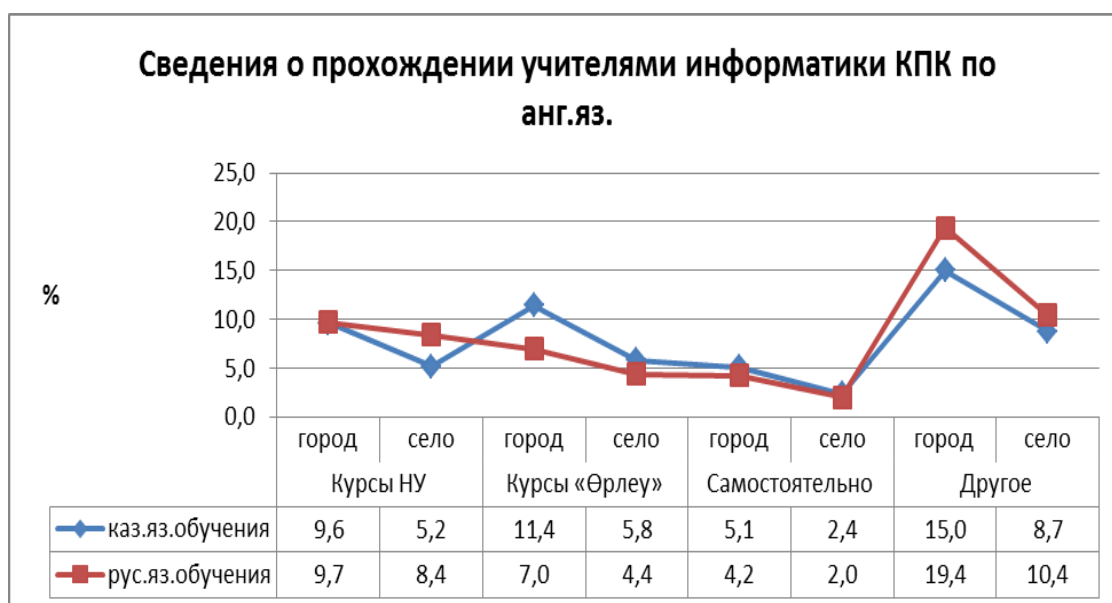

Рисунок 84 – Сведения о прохождении КПК по английскому языку учителями информатики

3.2.1.8 Данные о намерениях учителей предметов ЕМЦ по повышению уровня владения английским языком

По результатам опроса стало известно о планах учителей по повышению уровня владения английским языком. В частности, настроены повышать уровень владения английским языком:

- 1) 82,1% учителей *химии школ с казахским языком* (рисунок 85);
- 2) 72,3% учителей *химии школ с русским языком обучения* (рисунок 86);
- 3) всего 79,2% учителей химии (рисунок 87);
- 4) 80,9% учителей *физики школ с казахским языком обучения* (рисунок 88);
- 5) 71,2% учителей *физики школ с русским языком обучения* (рисунок 89);
- 6) всего 78% учителей физики (рисунок 90);
- 7) 83% учителей *биологии школ с казахским языком обучения* (рисунок 91);
- 8) 70,9% учителей *биологии школ с русским языком обучения* (рисунок 92);
- 9) всего 79% учителей биологии (рисунок 93);
- 10) 85,3% учителей *информатики школ с казахским языком обучения* (рисунок 94);
- 11) 80% учителей *информатики школ с русским языком обучения* (рисунок 95);
- 12) всего 83,6% учителей информатики (рисунок 96).

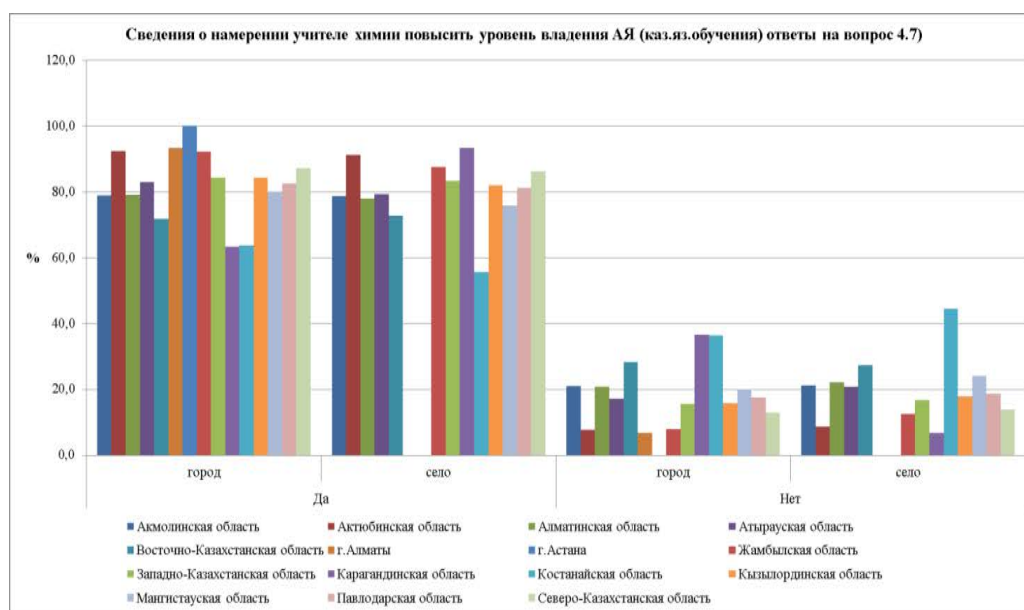

Рисунок 85 – Сведения о намерении учителей химии школ с казахским языком обучения повысить уровень владения английским языком

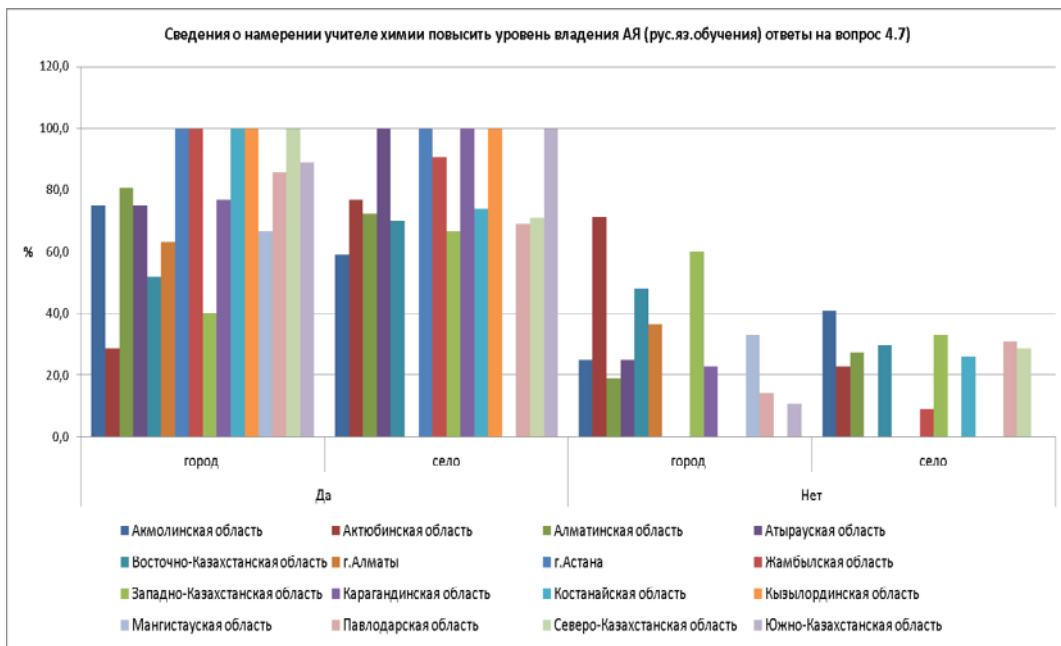

Рисунок 86 – Сведения о намерении учителей химии школ с русским языком обучения повысить уровень владения английским языком

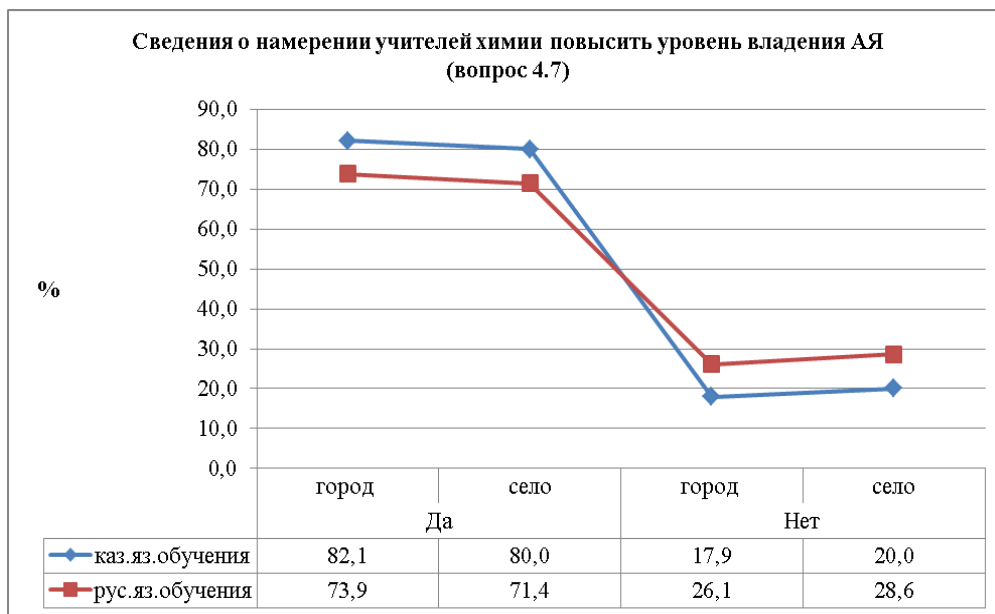

Рисунок 87 – Сведения о намерении учителей химии повысить уровень владения английским языком

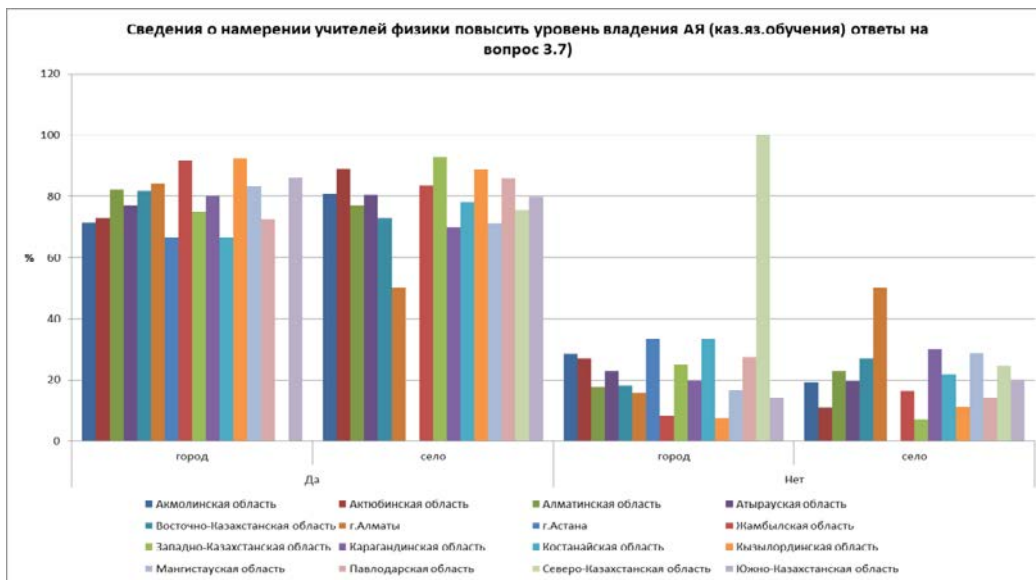

Рисунок 88 – Сведения о намерении учителей физики школ с казахским языком обучения повысить уровень владения английским языком

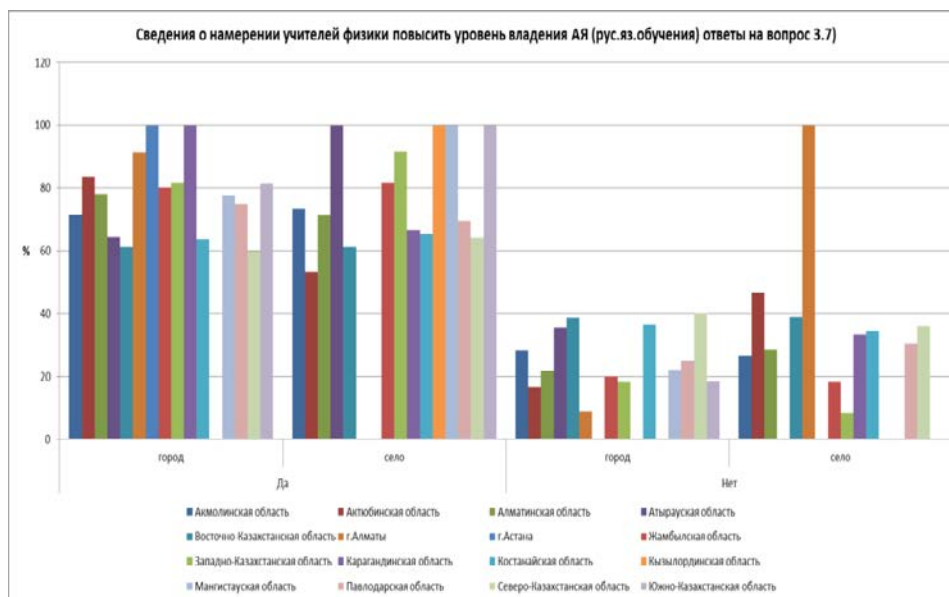

Рисунок 89 – Сведения о намерении учителей физики школ с русским языком обучения повысить уровень владения английским языком

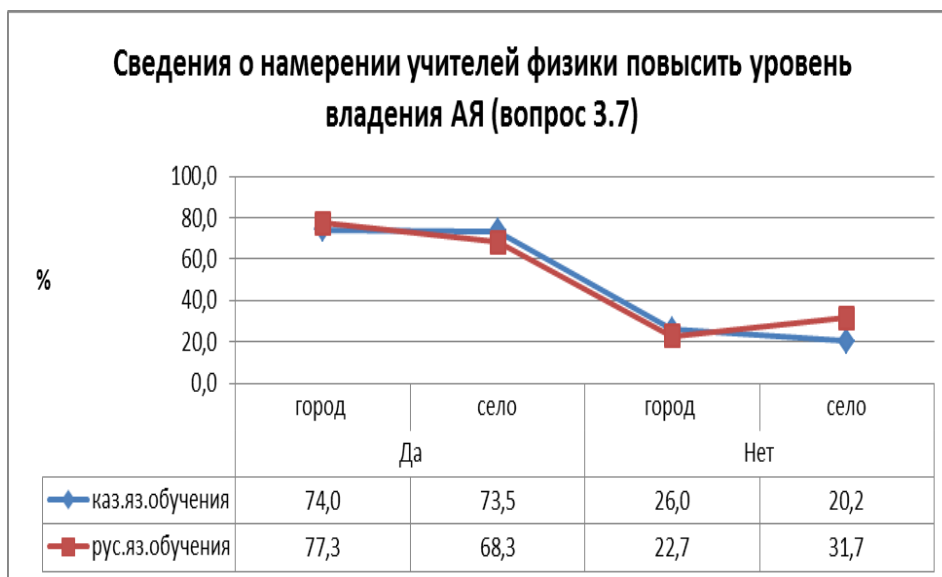

Рисунок 90– Сведения о намерении учителей физики повысить уровень владения английским языком

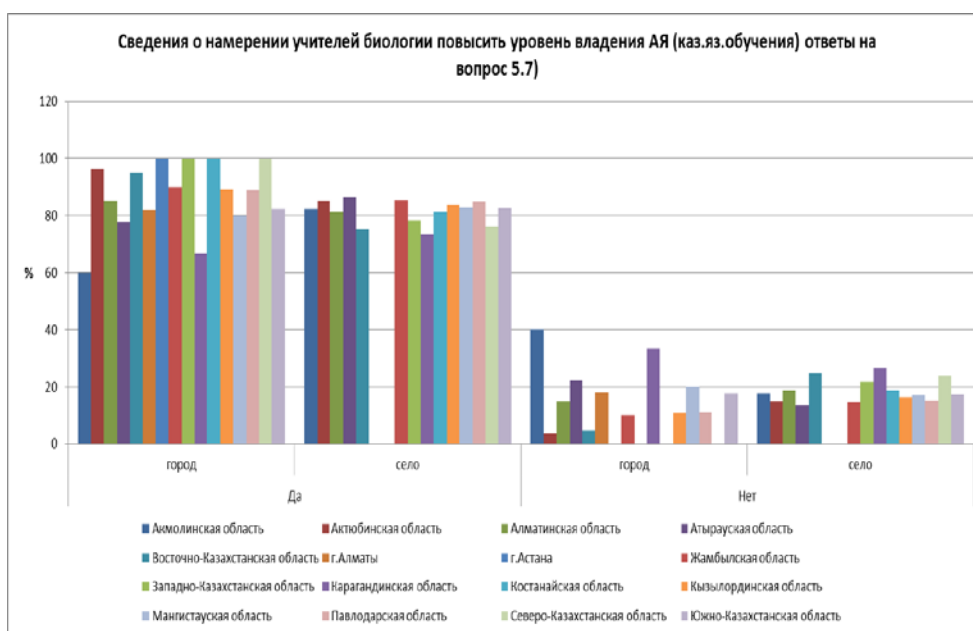

Рисунок 91 – Сведения о намерении учителей биологии школ с казахским языком обучения повысить уровень владения английским языком

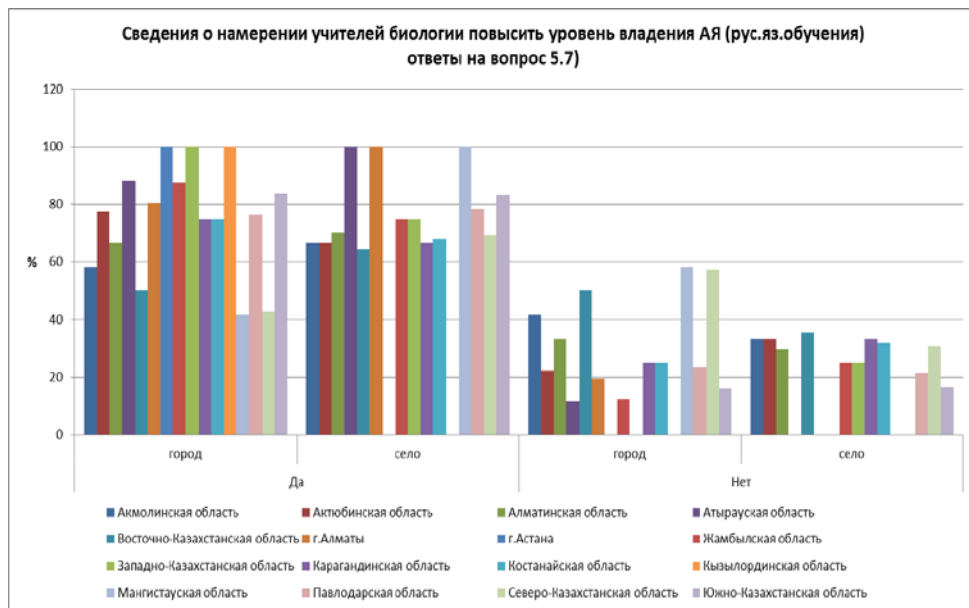

Рисунок 92 – Сведения о намерении учителей биологии школ с русским языком обучения повысить уровень владения английским языком

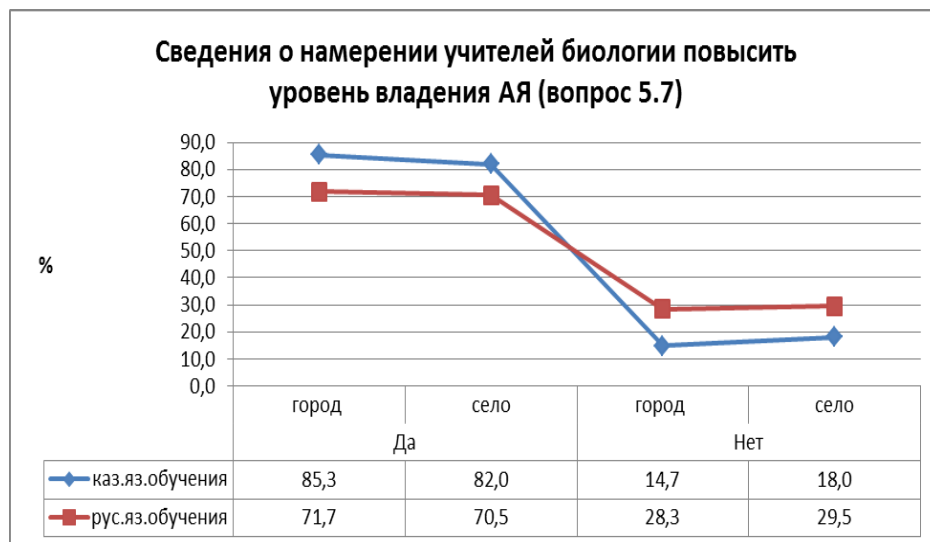

Рисунок 93 – Сведения о намерении учителей биологии повысить уровень владения английским языком

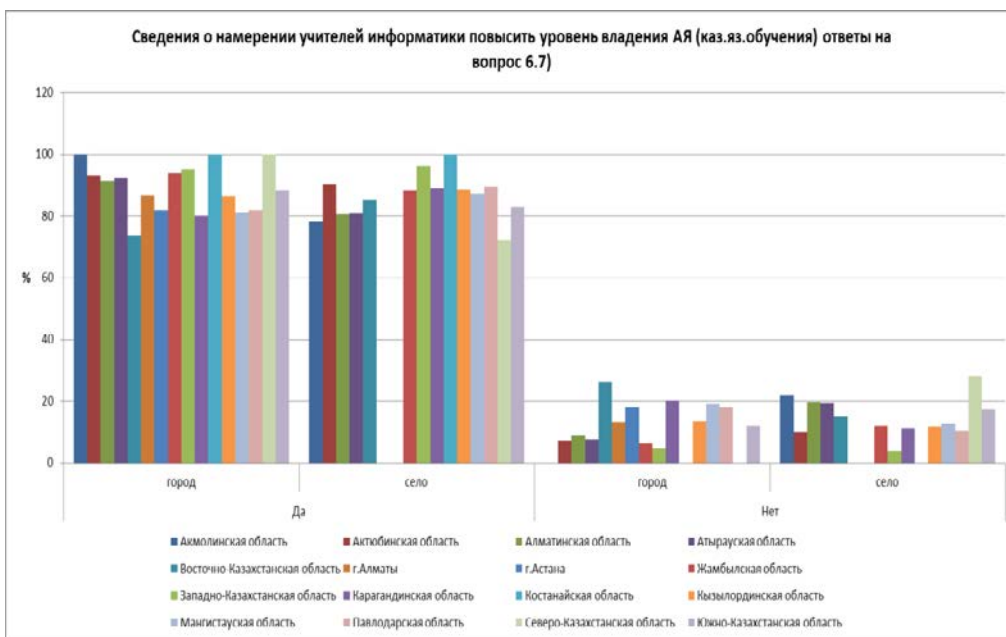

Рисунок 94 – Сведения о намерении учителей информатики школ с казахским языком обучения повысить уровень владения английским языком

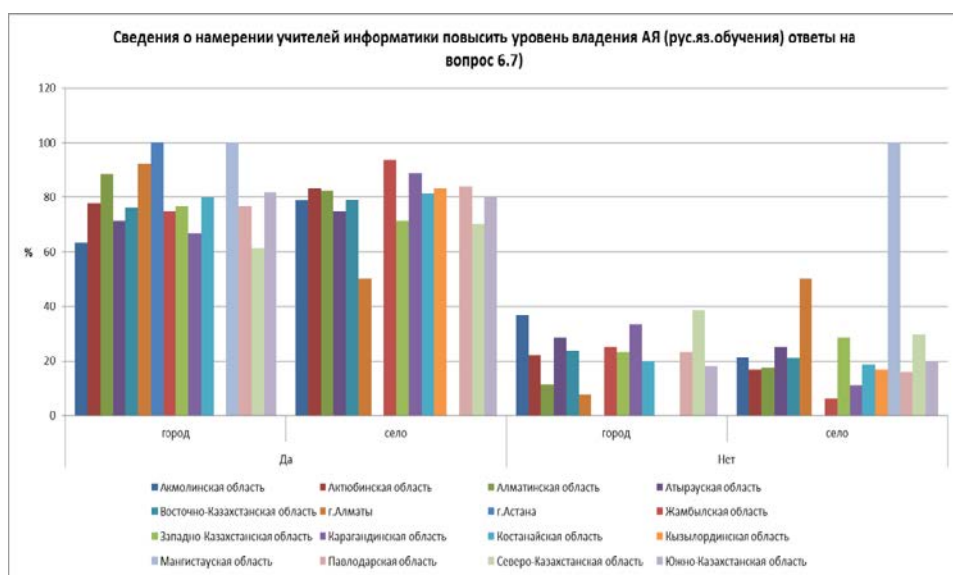

Рисунок 95 – Сведения о намерении учителей информатики школ с русским языком обучения повысить уровень владения английским языком

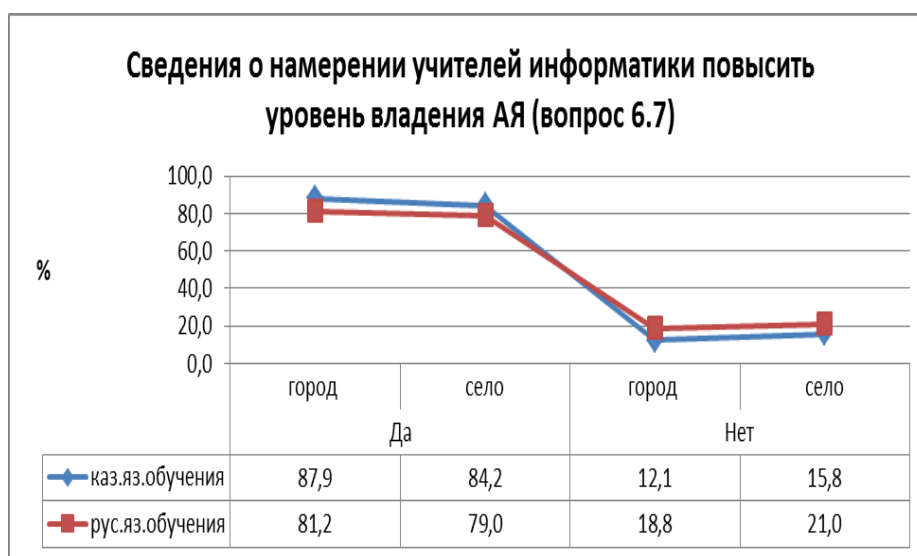

Рисунок 96 – Сведения о намерении учителей информатики повысить уровень владения английским языком

3.2.1.9 Данные о прохождении учителями предметов ЕМЦ курсов повышения квалификации по обновленному содержанию образования

Вопрос о прохождении курсов повышения квалификации по обновленному содержанию образования был включен в анкету на том основании, что учитель, чтобы перейти на более сложный уровень компетенций и проводить занятия по предмету ЕМЦ на английском языке, должен в обязательном порядке уметь работать по обновленному содержанию образования.

Так, из общего числа респондентов прошли:

1) 49% учителей *химии школ с казахским языком обучения*, из них в НИШ - 38,8% от общего числа прошедших КПК по обновленному содержанию образования, в «Өрлеу» - 61,2%, при этом доля учителей городских школ превышает показатель по сельским школам (рисунок 97);

2) 48,5% учителей *химии школ с русским языком обучения*, из них в НИШ - 43,9% от общего числа прошедших КПК по обновленному содержанию образования, в «Өрлеу» - 56,1%, при этом доля учителей городских школ, как и в предыдущем случае, превышает показатель по сельским школам (рисунок 98);

3) всего из числа респондентов-учителей химии КПК по обновленному содержанию образования прошли 48,8% (рисунок 99);

4) 46,5% учителей *физики школ с казахским языком обучения*, из них в НИШ - 36,9% от общего числа прошедших КПК по обновленному содержанию образования, в «Өрлеу» - 63,1%, при этом доля учителей городских школ превышает показатель по сельским школам (рисунок 100);

5) 44,9% учителей *физики школ с русским языком обучения*, из них в НИШ - 38,9% от общего числа прошедших КПК по обновленному содержанию образования, в «Өрлеу» - 55,1%, при этом доля учителей городских школ, как и в предыдущем случае, превышает показатель по сельским школам (рисунок 101);

6) всего из числа респондентов-учителей физики КПК по обновленному содержанию образования прошли 46,1% (рисунок 102);

7) 46,0% учителей *биологии школ с казахским языком обучения*, из них в НИШ - 32,1% от общего числа прошедших КПК по обновленному содержанию образования, в «Өрлеу» - 67,9%, при этом доля учителей городских школ превышает показатель по сельским школам (рисунок 103);

8) 46,6% учителей *биологии школ с русским языком обучения*, из них в НИШ - 45,9% от общего числа прошедших КПК по обновленному содержанию образования, в «Өрлеу» - 54,1%, при этом доля учителей городских школ, как и в предыдущем случае, превышает показатель по сельским школам (рисунок 104);

9) всего из числа респондентов-учителей биологии КПК по обновленному содержанию образования прошли 46,2% (рисунок 105);

10) 44,8% учителей *информатики школ с казахским языком обучения*, из них в НИШ - 34% от общего числа прошедших КПК по обновленному содержанию образования, в «Өрлеу» - 66%, при этом доля учителей городских школ превышает показатель по сельским школам (рисунок 106);

11) 44,5% учителей *информатики школ с русским языком обучения*, из них в НИШ - 39,6% от общего числа прошедших КПК по обновленному содержанию образования, в «Өрлеу» - 63,4%, при этом доля учителей городских школ, как и в предыдущем случае, превышает показатель по сельским школам (рисунок 107);

12) всего из числа респондентов-учителей информатики КПК по обновленному содержанию образования прошли 44,7% (рисунок 108);

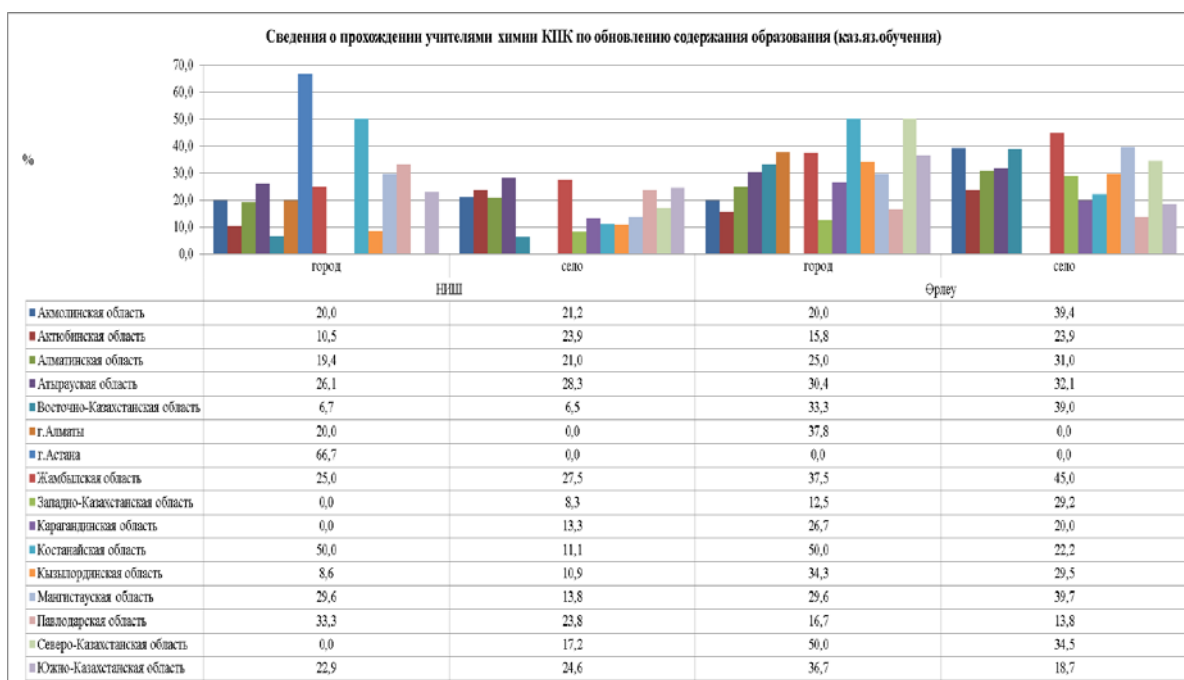

Рисунок 97 - Сведения о прохождении учителями химии школ с казахским языком обучения КПК по обновленному содержанию образования

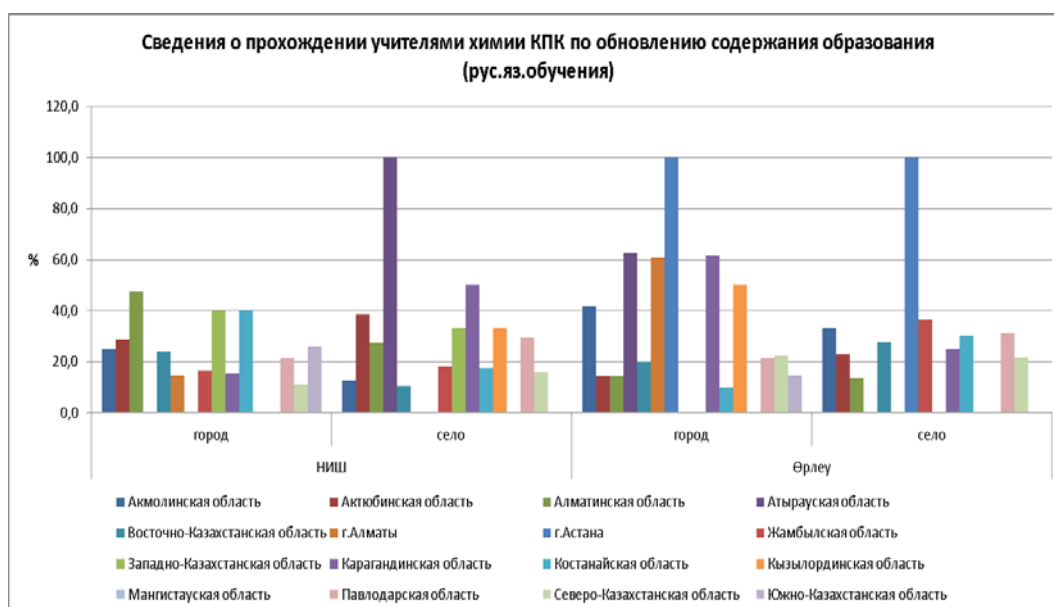

Рисунок 98 – Сведения о прохождении учителями химии школ с русским языком обучения КПК по обновленному содержанию образования

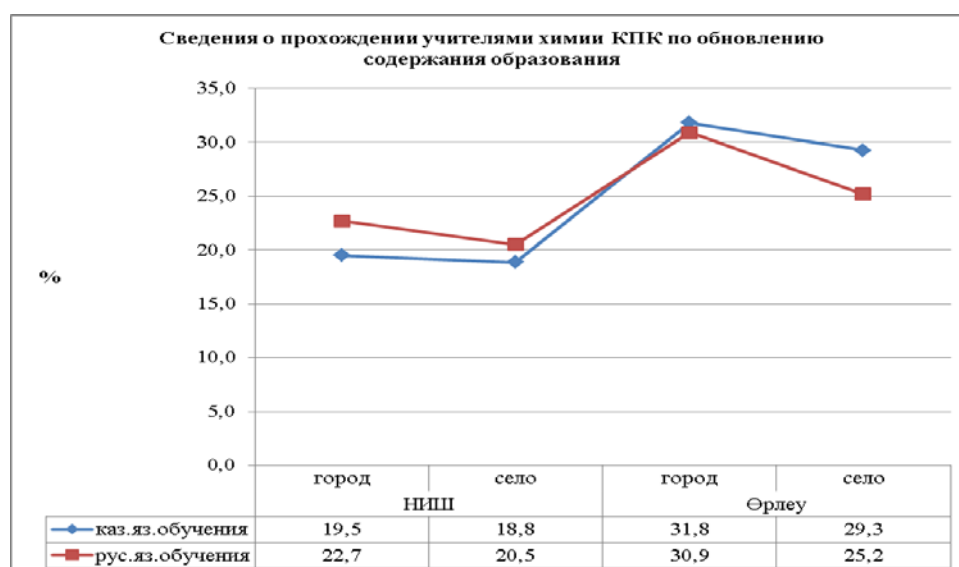

Рисунок 99 – Сведения о прохождении учителями химии КПК по обновленному содержанию образования

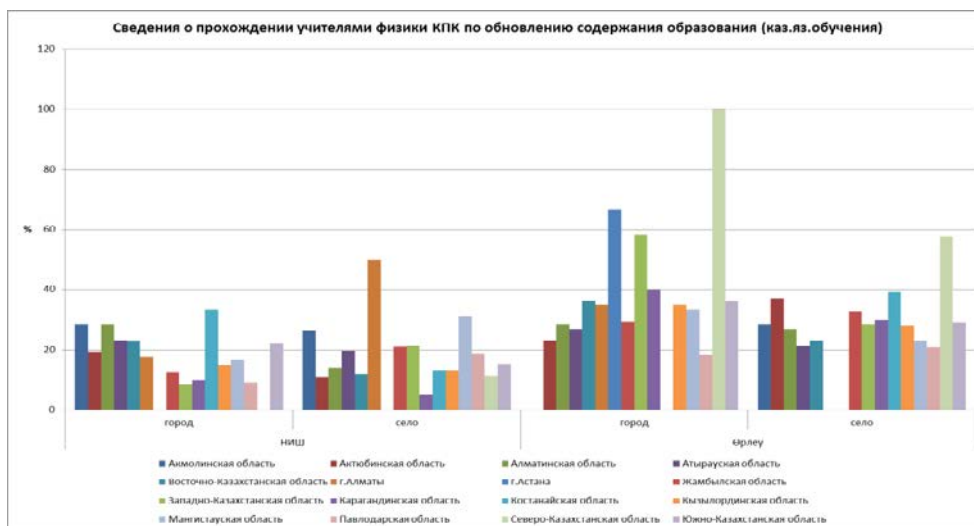

Рисунок 100 - Сведения о прохождении учителями физики школ с казахским языком обучения КПК по обновленному содержанию образования

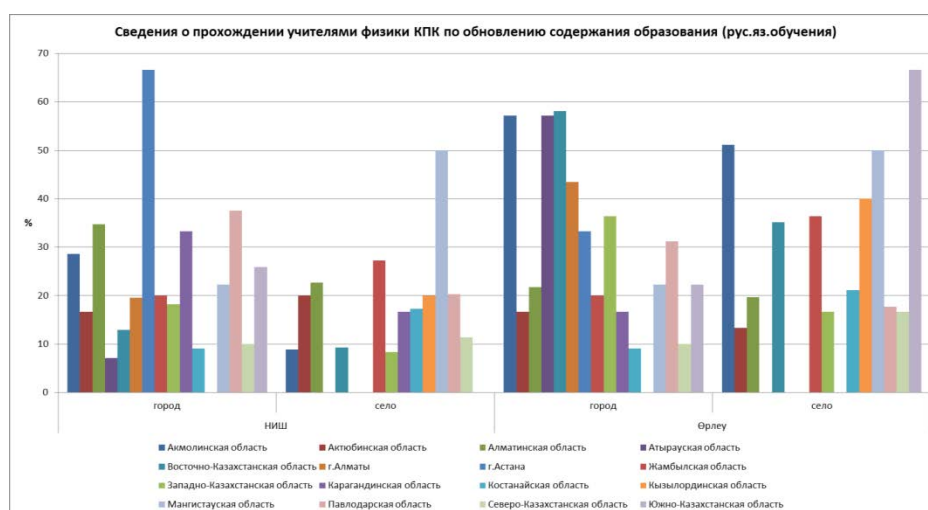

Рисунок 101 - Сведения о прохождении учителями физики школ с русским языком обучения КПК по обновленному содержанию образования

Рисунок 102 - Сведения о прохождении учителями физики КПК по обновленному содержанию образования

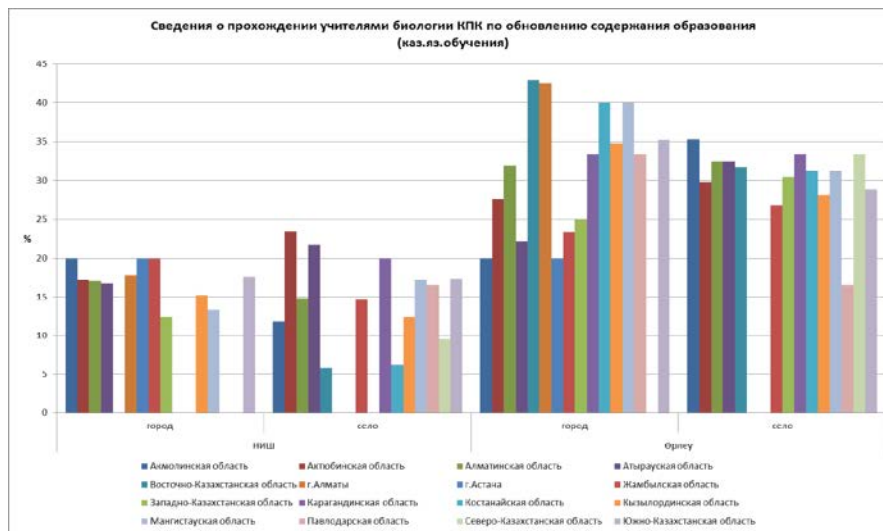

Рисунок 103 - Сведения о прохождении учителями биологии школ с казахским языком обучения КПК по обновленному содержанию образования

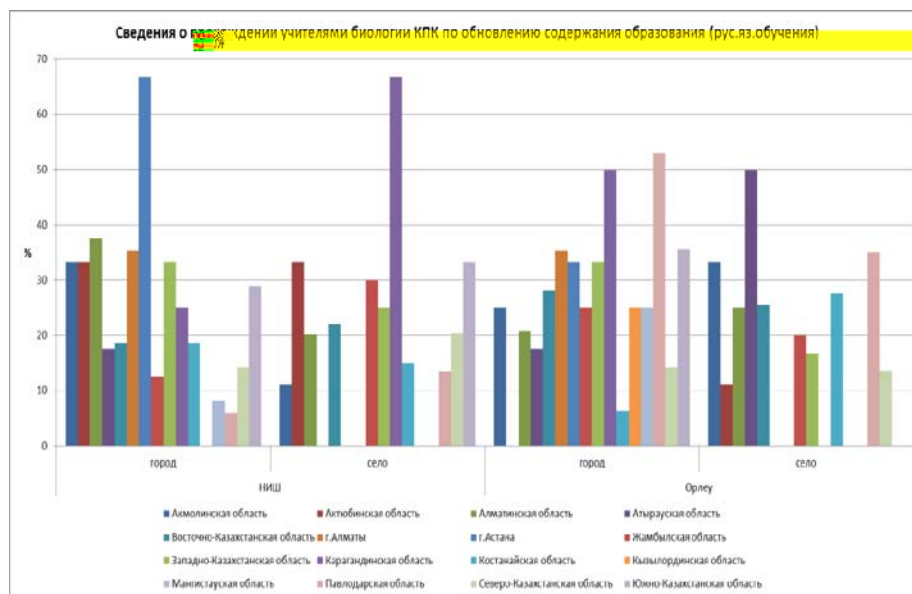

Рисунок 104 - Сведения о прохождении учителями биологии школ с русским языком обучения КПК по обновленному содержанию образования

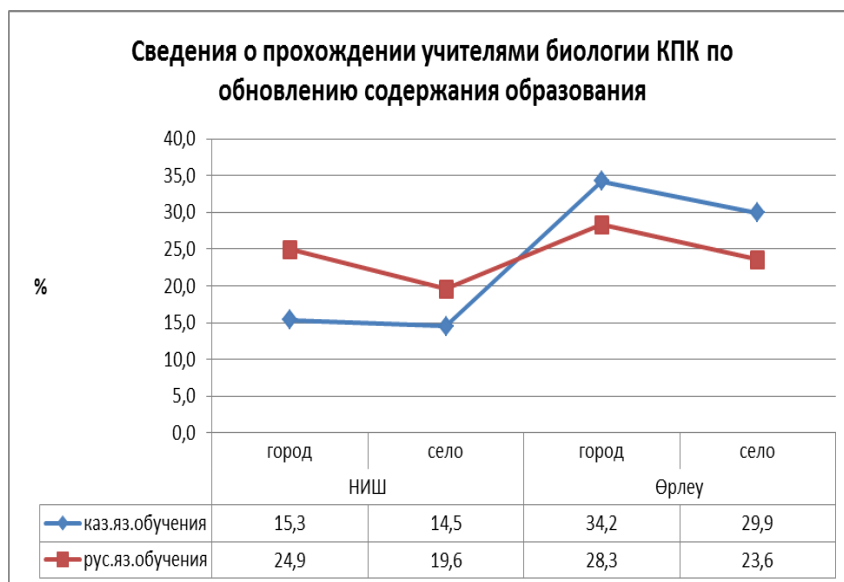

Рисунок 105 - Сведения о прохождении учителями биологии КПК по обновленному содержанию образования

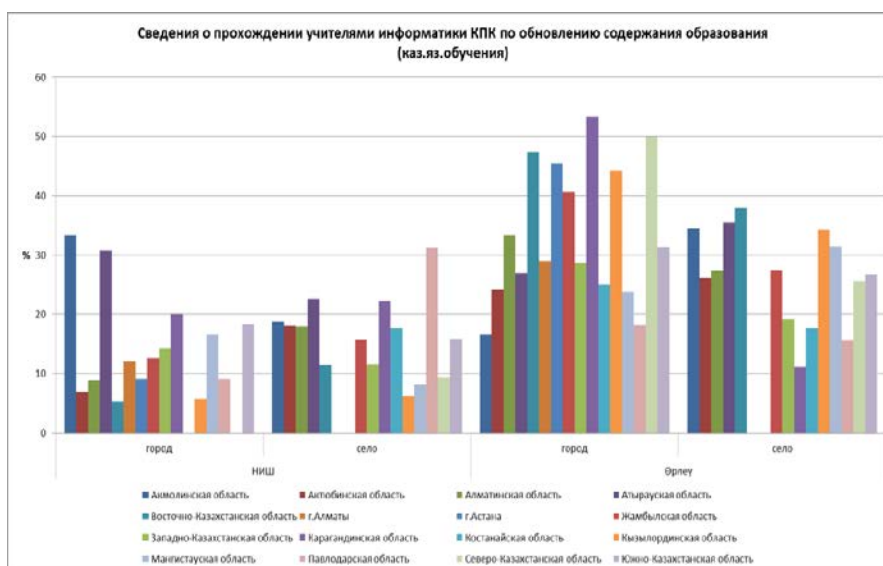

Рисунок 106 - Сведения о прохождении учителями информатики школ с казахским языком обучения КПК по обновленному содержанию образования

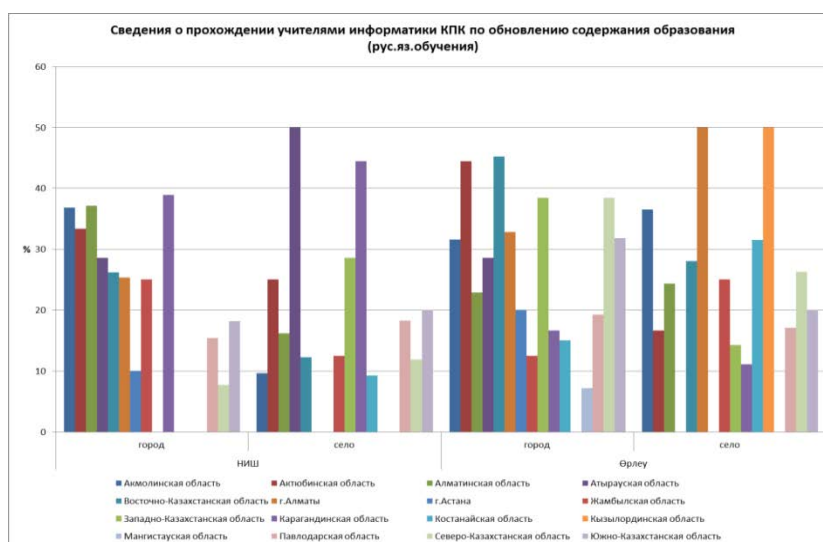

Рисунок 107 - Сведения о прохождении учителями информатики школ с русским языком обучения КПК по обновленному содержанию образования

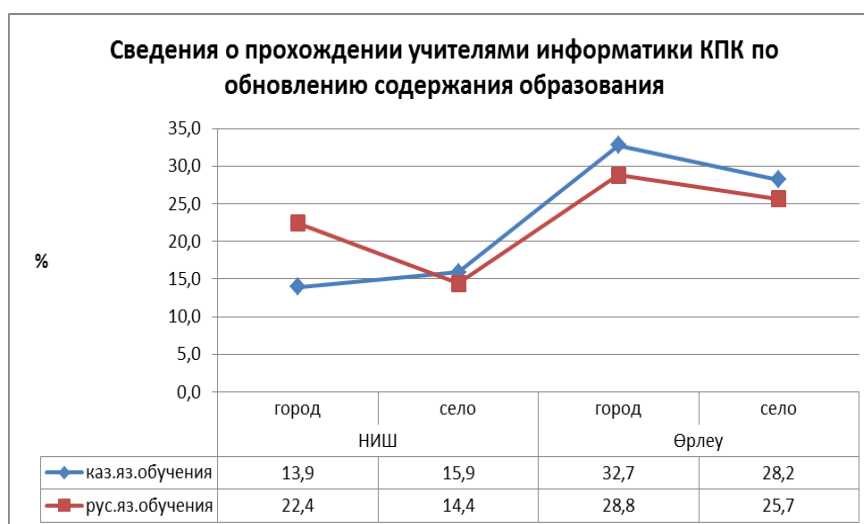

Рисунок 108 - Сведения о прохождении учителями информатики КПК по обновленному содержанию образования

3.2.1.10 Данные об овладении учителями предметов ЕМЦ CLIL-технологиями

Одним из важных направлений подготовки учителя к преподаванию предметов ЕМЦ на английском языке является овладение его методикой, в том числе CLIL-технологиями.

В ходе опроса было выявлено число учителей, овладевших данной технологией на различных курсах и семинарах.

Мониторинг показал, что среди учителей:

1) химии школ с казахским языком обучения прошли КПК по CLIL-технологиям 19,7% (рисунок 109);

2) химии школ с русским языком обучение по CLIL-технологиям составляет 12,3% (рисунок 110);

3) в целом, доля учителей химии, прошедших КПК по CLIL-технологиям составляет 17,5%, из них 25,7% прошли обучение в НИШ, 37,7% – в «Өрлеу», почти столько же - 36,6% – самостоятельно или на других курсах (рисунок 111);

4) **физики школ с казахским языком обучения** прошли КПК по CLIL-технологиям 19,3% (рисунок 112);

5) **физики школ с русским языком обучение** по CLIL-технологиям составляет 12,7% (рисунок 113);

6) в целом, доля учителей физики, прошедших КПК по CLIL-технологиям составляет 17,4%, из них 22,5% прошли обучение в НИШ, 43,4% – в «Өрлеу», 35,1% – самостоятельно или на других курсах (рисунок 114);

7) **биологии школ с казахским языком обучения** прошли КПК по CLIL-технологиям 20,7% (рисунок 115);

8) **биологии школ с русским языком обучение** по CLIL-технологиям составляет 12,5% (рисунок 116);

9) в целом, доля учителей биологии, прошедших КПК по CLIL-технологиям составляет 18%, из них 22,7% прошли обучение в НИШ, 38,7% – в «Өрлеу», 38,5% – самостоятельно или на других курсах (рисунок 117);

10) **информатики школ с казахским языком обучения** прошли КПК по CLIL-технологиям 17,6% (рисунок 118);

11) **информатики школ с русским языком обучение** по CLIL-технологиям составляет 15% (рисунок 119);

12) в целом, доля учителей информатики, прошедших КПК по CLIL-технологиям составляет 16,8%, из них 20,4% прошли обучение в НИШ, 36,2% – в «Өрлеу», 43,4% – самостоятельно или на других курсах (рисунок 120).

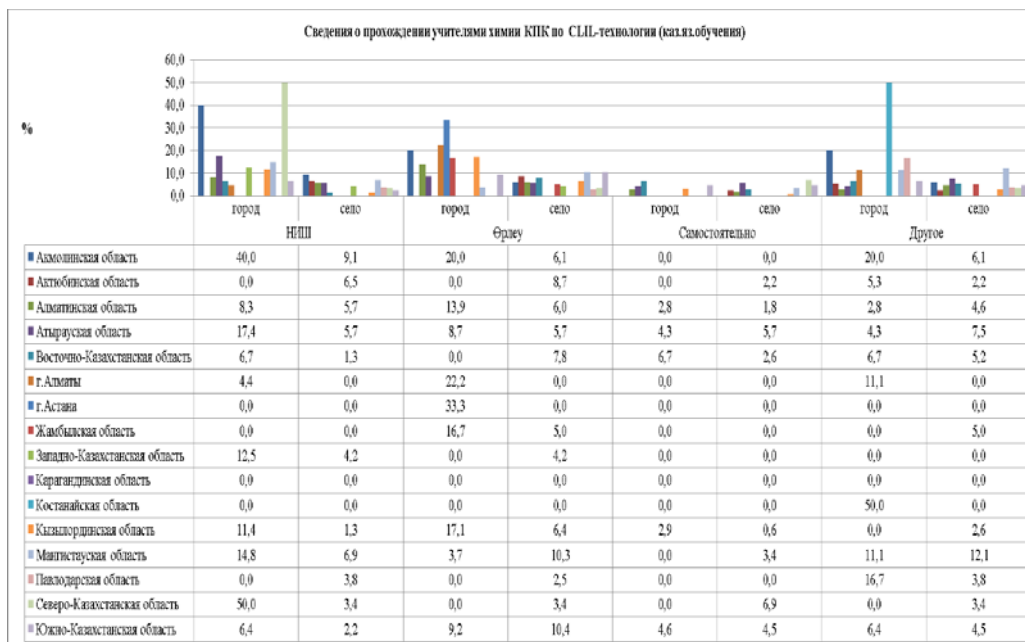

Рисунок 109 – Сведения о прохождении учителями химии школ с казахским языком обучения КПК по CLIL-технологиям

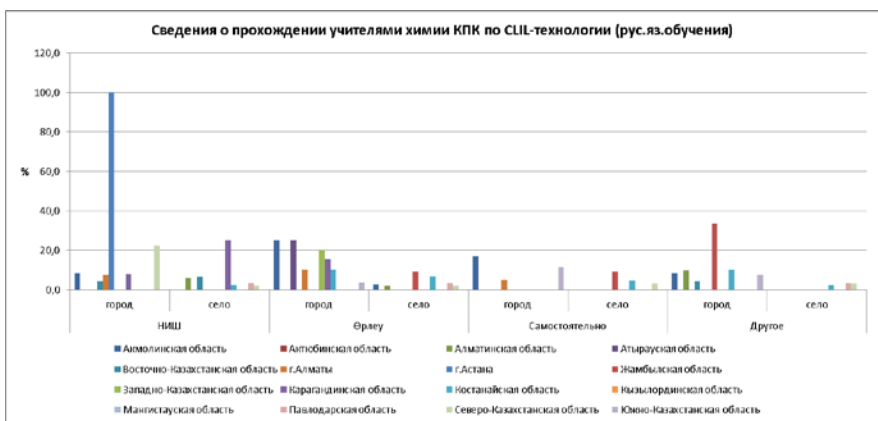

Рисунок 110 – Сведения о прохождении учителями химии школ с русским языком обучения КПК по CLIL-технологиям

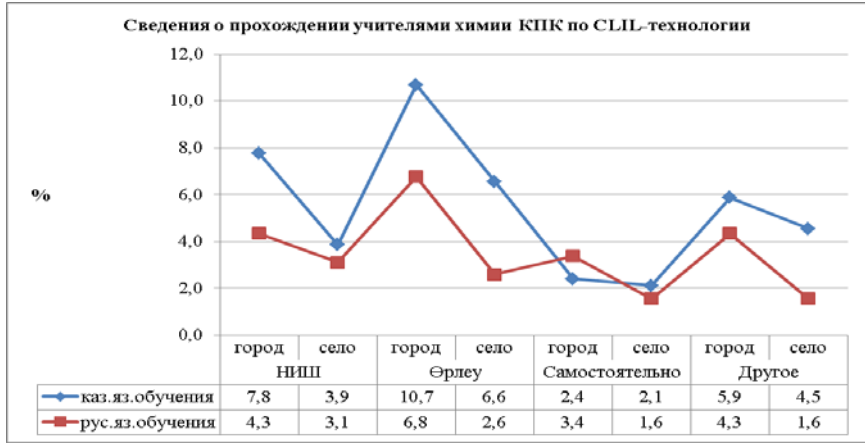

Рисунок 111 – Сведения о прохождении учителями химии КПК по CLIL-технологиям

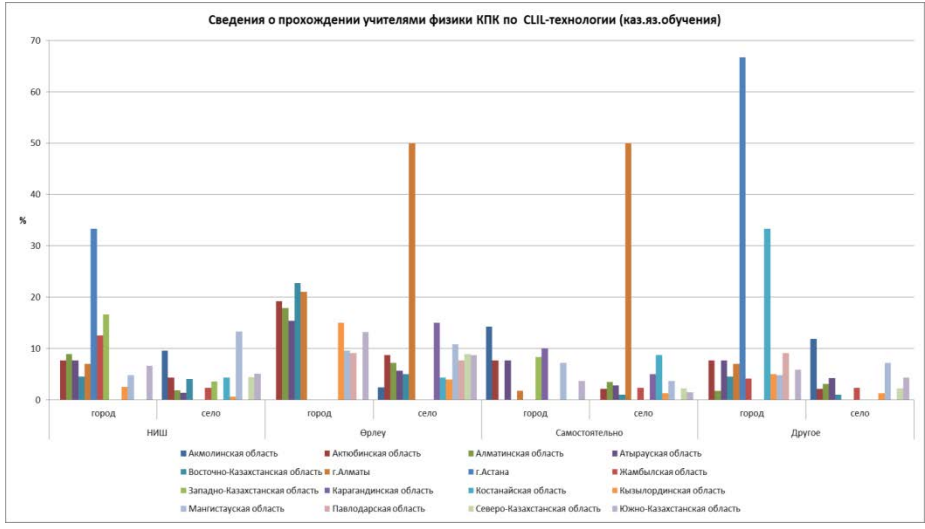

Рисунок 112 - Сведения о прохождении учителями физики школ с казахским языком обучения КПК по CLIL-технологиям

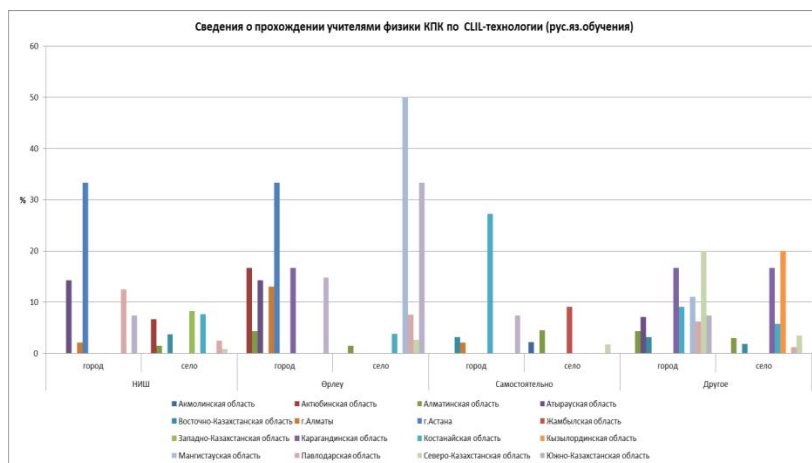

Рисунок 113 - Сведения о прохождении учителями физики школ с русским языком обучения КПК по CLIL-технологиям

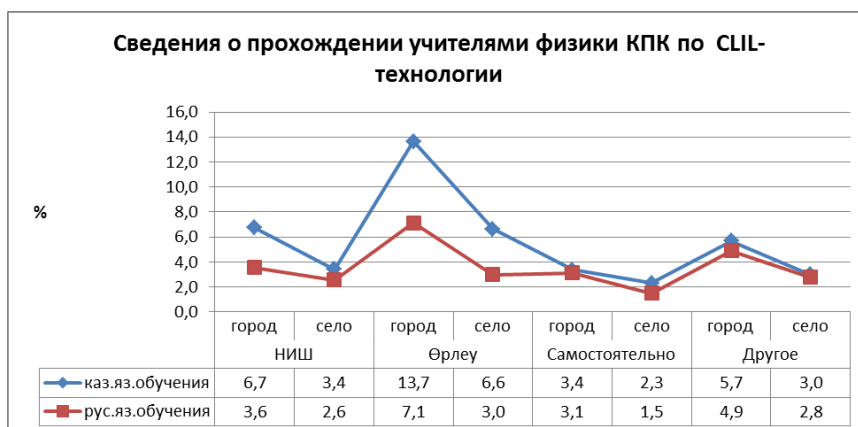

Рисунок 114 - Сведения о прохождении учителями физики КПК по CLIL-технологиям

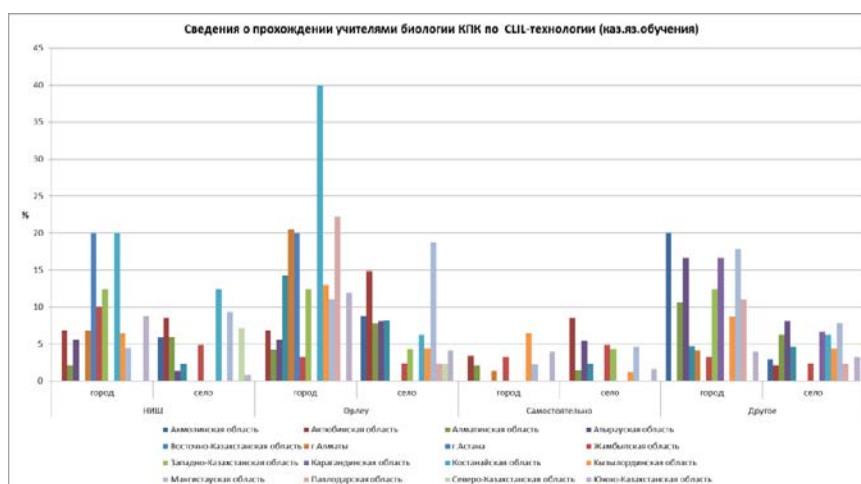

Рисунок 115 - Сведения о прохождении учителями биологии школ с казахским языком обучения КПК по CLIL-технологиям

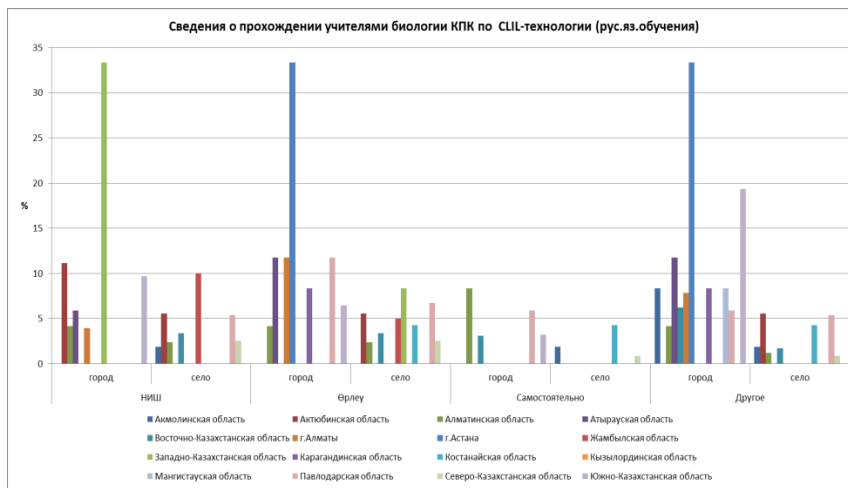

Рисунок 116 - Сведения о прохождении учителями биологии школ с русским языком обучения КПК по CLIL-технологиям

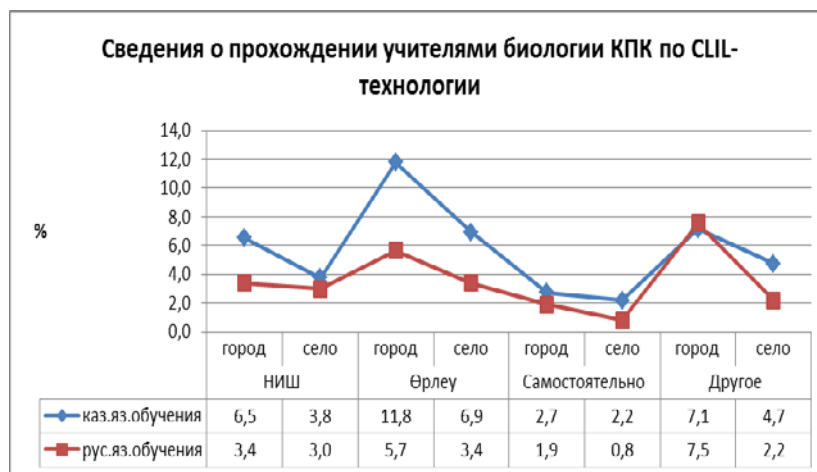

Рисунок 117 - Сведения о прохождении учителями биологии КПК по CLIL-технологиям

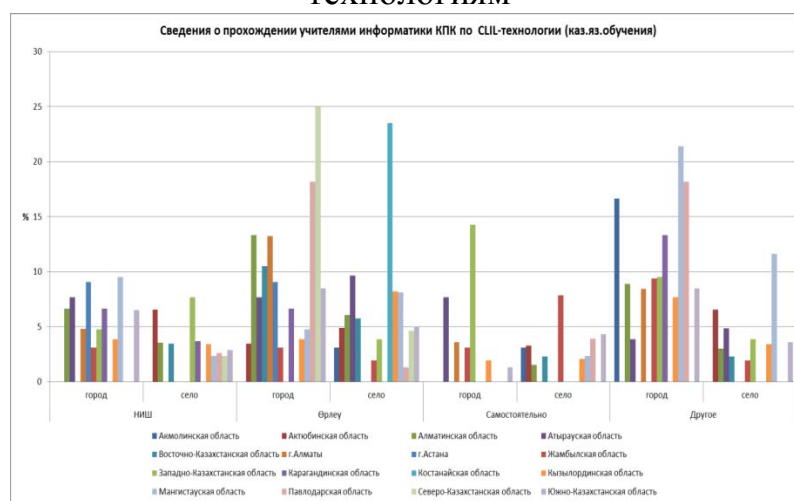

Рисунок 118 - Сведения о прохождении учителями информатики школ с казахским языком обучения КПК по CLIL-технологиям

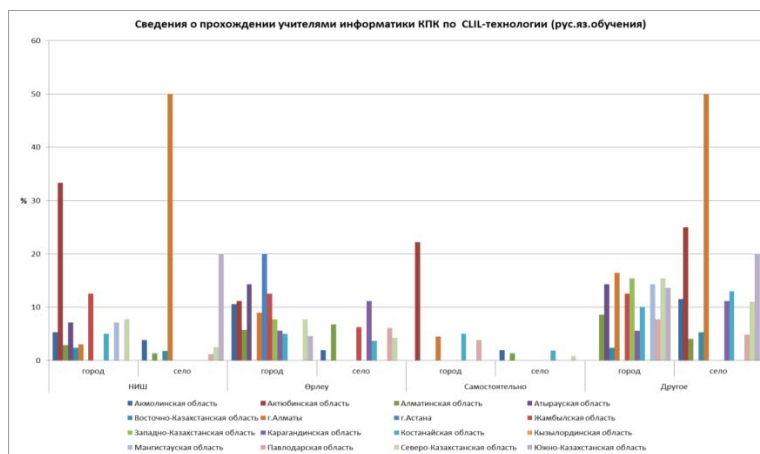

Рисунок 119 - Сведения о прохождении учителями информатики школ с русским языком обучения КПК по CLIL-технологиям

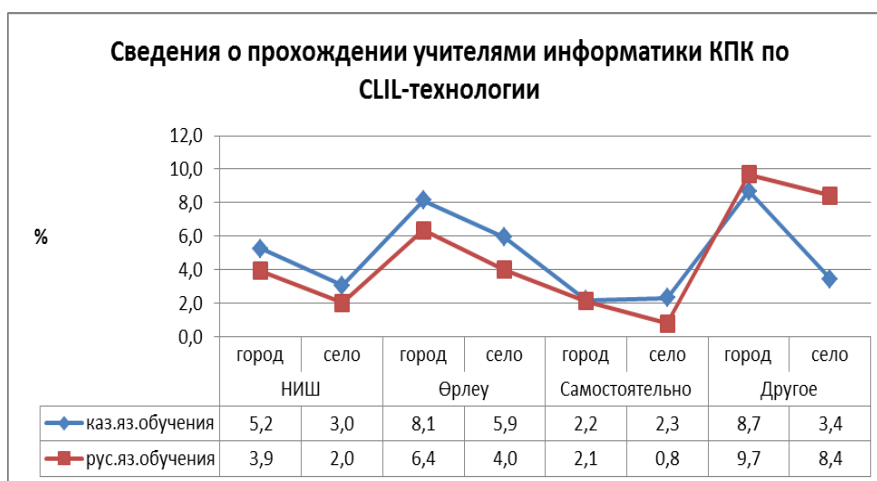

Рисунок 120 - Сведения о прохождении учителями информатики КПК по CLIL-технологиям

3.2.1.11 Сведения о режиме преподавания предметов ЕМЦ на английском языке

Несколько вопросов анкеты касались выбора режима преподавания предметов ЕМЦ на английском языке. Этот вопрос связан напрямую с овладением CLIL-технологиями, следствием которого должен быть правильный выбор использования языка обучения и целевого языка в зависимости от конкретной ситуации, сложившейся в данной школе (классе).

Большинство учителей высказались за режим частичного погружения, который означает проведение на английском языке отдельных этапов урока, что оправдано с учетом условий конкретной школы, уровня готовности учителей, учащихся и ресурсов.

Данные исследования показали, что абсолютное большинство учителей считают наилучшим вариант частичного погружения, что предполагает изучение предметной терминологии, проведение отдельных этапов урока, изучение отдельных разделов элективных курсов, проведение предметных

кружков, секций, других внеклассных мероприятий на английском языке: химии - 93,4%, физики - 93,7%, биологии - 93,1%, информатики - 91,3% (рисунки 121,122,123,124).

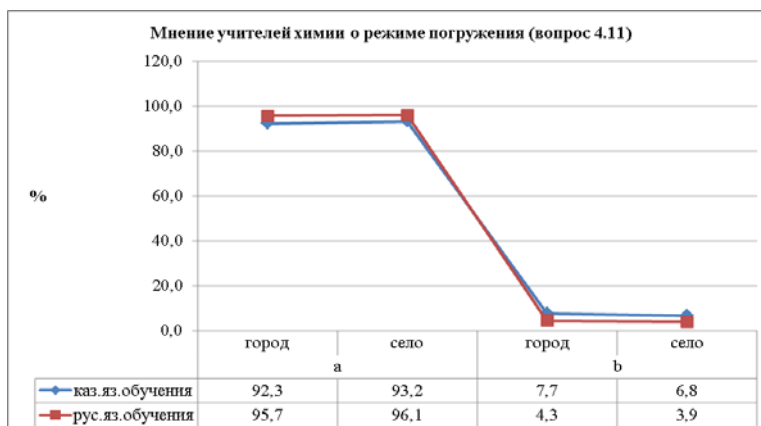

Рисунок 121 – Информация по выбору режима погружения при преподавании химии на английском языке

Рисунок 122 - Информация по выбору режима погружения при преподавании физики на английском языке

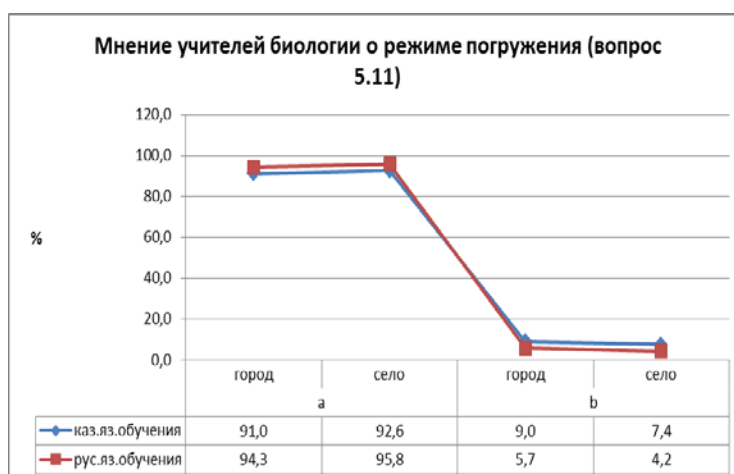

Рисунок 123 - Информация по выбору режима погружения при преподавании биологии на английском языке

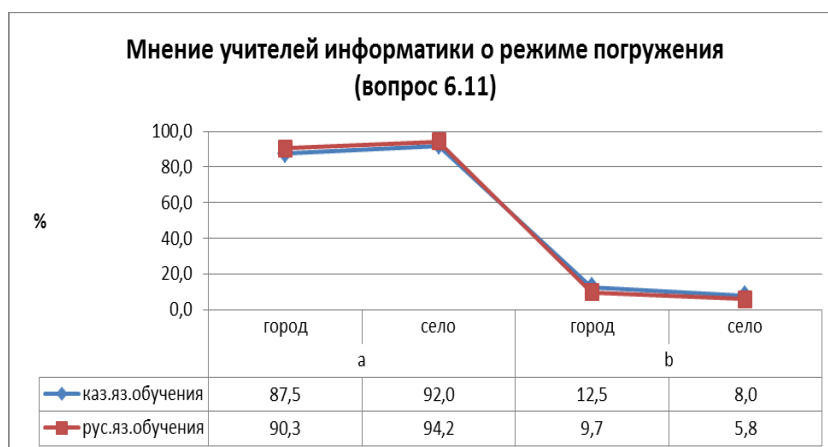

Рисунок 124 - Информация по выбору режима погружения при преподавании информатики на английском языке

При этом также важно было узнать мнение учителей о начале внедрения режима полного или частичного погружения при преподавании предмета ЕМЦ на английском языке.

Данные опроса свидетельствуют о том, что 42,9% учителей считают наилучшим вариантом начать изучение химии в 7 классе, применяя при этом методику частичного погружения, однако довольно значительная доля респондентов остановила свой выбор на варианте «с 5 кл.» (22,3%), еще один подъем графика приходится на вариант «после 9 класса» - мнение учителей химии с русским языком обучения (рисунок 125).

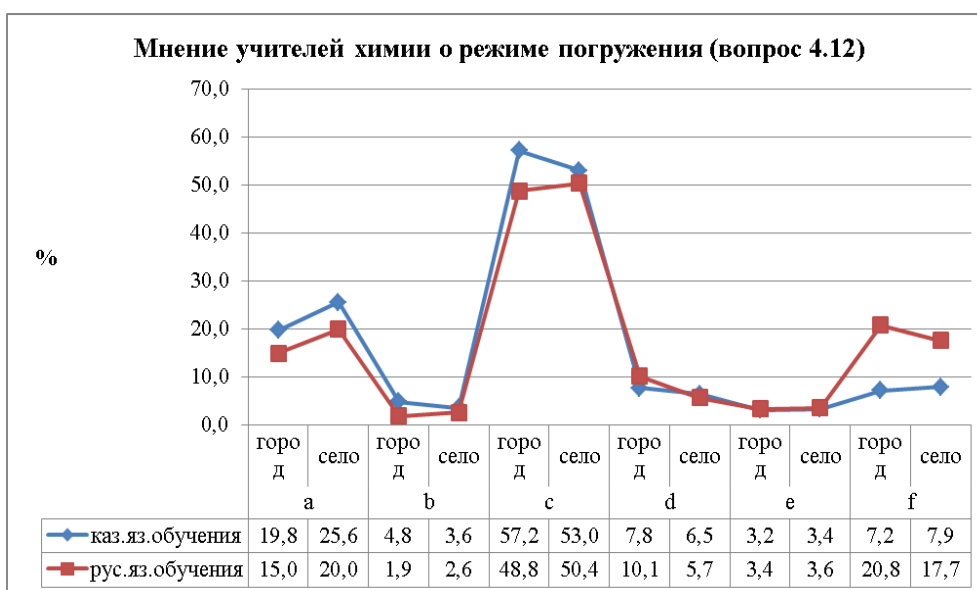

Рисунок 125 – Информация по выбору начала частичного режима погружения при преподавании химии на английском языке

Аналогичную картину дают учителя физики (рисунок 126).

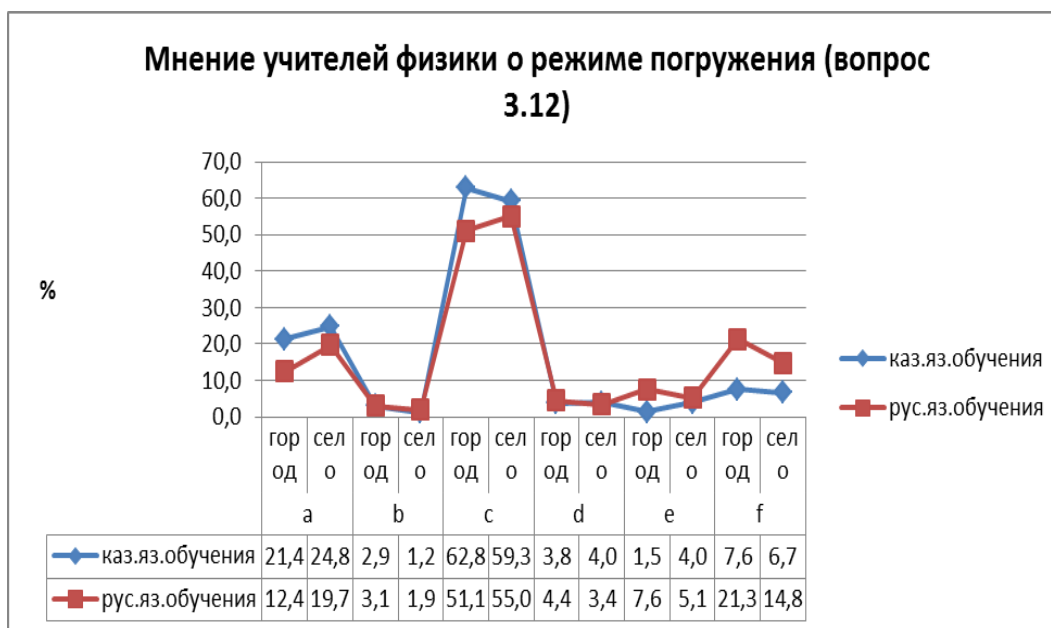

Рисунок 126 - Информация по выбору начала частичного режима погружения при преподавании физики на английском языке

Такое же мнение высказали и учителя биологии, с той разницей, что значительная доля респондентов (22,4%) остановила свой выбор на варианте «с 6 кл.» (рисунок 127).

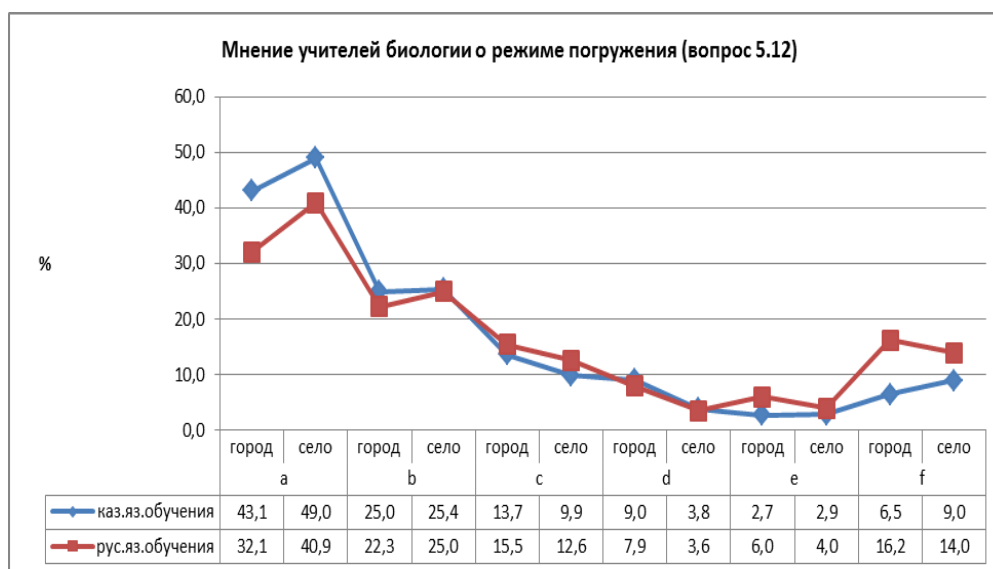

Рисунок 127 - Информация по выбору начала частичного режима погружения при преподавании биологии на английском языке

Другая картина по информатике, здесь подавляющее большинство (72,4%) учителей считают наилучшим вариантом начать изучение

информатики на английском языке в 5 классе, применяя при этом методику частичного погружения (рисунок 128).

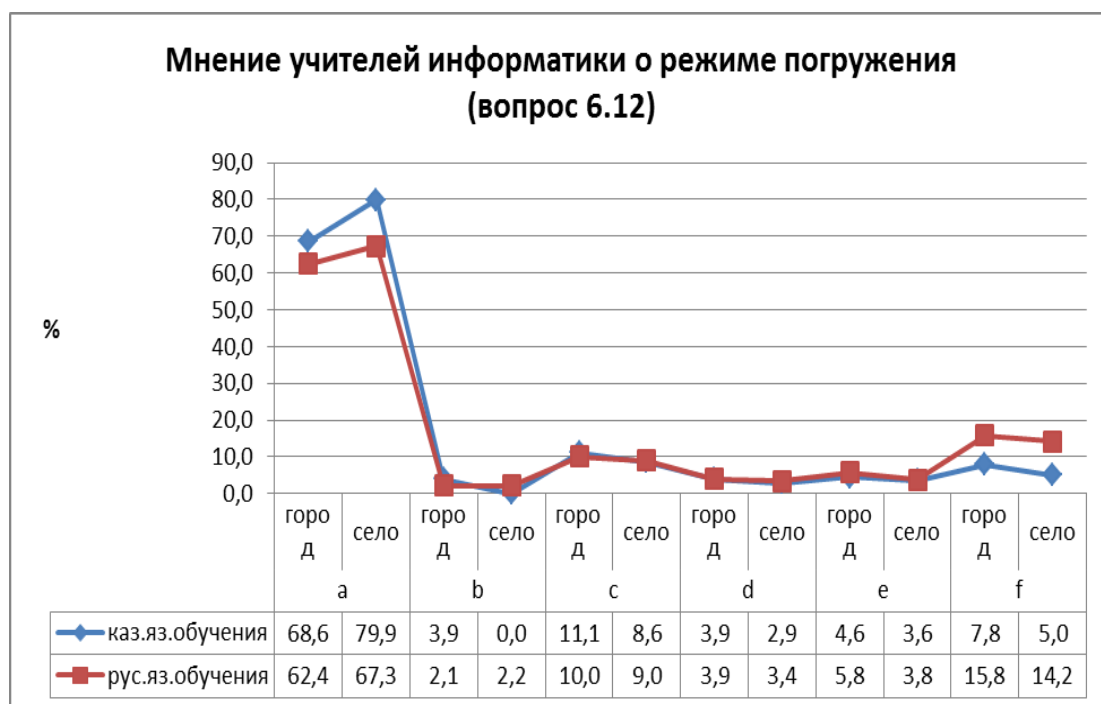

Рисунок 128 - Информация по выбору начала частичного режима погружения при преподавании информатики на английском языке

По поводу начала режима полного погружения.

Так, по мнению учителей химии, наиболее оптимальным началом полного погружения, были выбраны старшие классы. Вместе с тем, в разрезе языков обучения (рисунок 129) получается несколько иная картина: если треть учителей химии казахских школ считают лучшим началом полного погружения 7 класс (33,8%), то большинство учителей химии школ с русским языком обучения остановили свой выбор на варианте – «после 9 класса» (61,3%).

Рисунок 129 – Информация по выбору начала режима полного погружения при преподавании химии на английском языке

По мнению учителей физики, наиболее оптимальным началом полного погружения, были выбраны старшие классы - «после 9 класса» (36,2%), но есть и мнение 23,8% учителей, считающих возможным изучать предмет полностью на английском языке, начиная с 7 класса (рисунок 130).

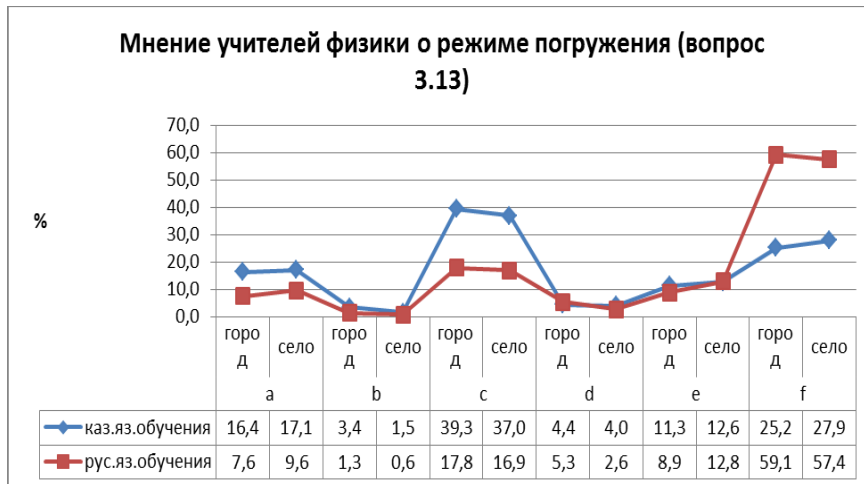

Рисунок 130 – Информация по выбору начала режима полного погружения при преподавании физики на английском языке

По мнению учителей биологии, наиболее оптимальным началом полного погружения, были выбраны также старшие классы - «после 9 класса» (33,8%), но есть и мнение 27,5% учителей, считающих возможным изучать предмет полностью на английском языке, начиная с 5 класса (рисунок 131).

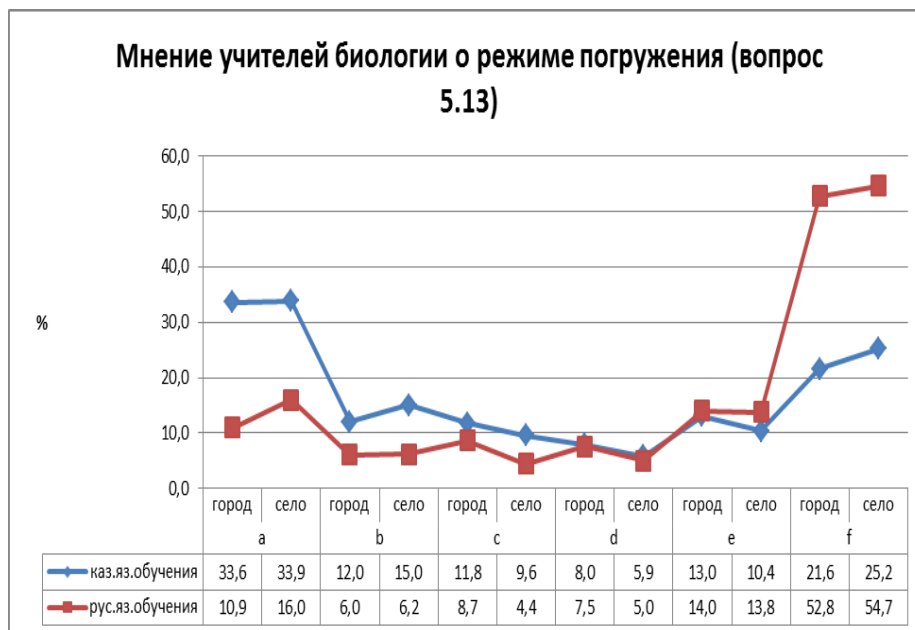

Рисунок 131 - Информация по выбору начала режима полного погружения при преподавании биологии на английском языке

Мнения учителей информатики разделились: 46,2% учителей школ с казахским языком обучения считают, что преподавать данный предмет в режиме полного погружения возможно с 5 кл.; почти такая же доля учителей школ с русским языком обучения (47,9%) отмечают в качестве оптимального начала изучения информатики полностью на английском языке вариант - «после 9 класса» (рисунок 132).

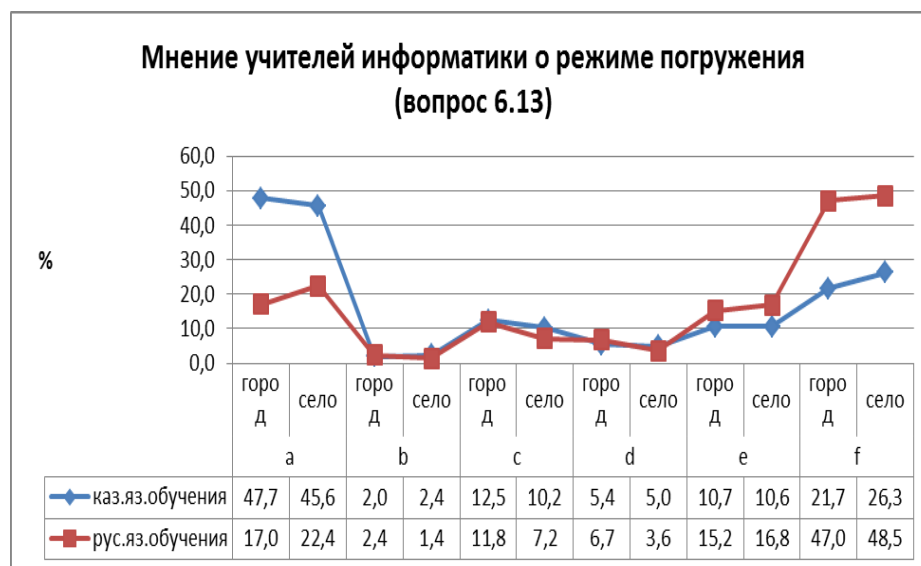

Рисунок 132 - Информация по выбору начала режима полного погружения при преподавании информатики на английском языке

3.3 Результаты онлайн-опроса. Обучающиеся

Как уже отмечалось, в онлайн-опросе приняли участие 128806 обучающихся. При этом число респондентов из школ с казахским языком обучения превысило число респондентов из школ с русским языком обучения в 2,5 раза, а в разрезе село/город намного активнее оказались обучающиеся из сельских школ (таблица 5, рисунок 133).

Таблица 5 – Число респондентов из школ с казахским и русским языком обучения

Наименование области	Казахский язык обучения			Русский язык обучения			ИТОГО		
	всего	село	город	всего	село	город	всего	село	город
Акмолинская	1484	1135	349	2579	1496	1083	4063	2631	1432
Актюбинская	4564	2742	1822	1050	488	562	5614	3230	2384
Алматинская	20278	16322	3956	5821	3709	2112	26099	20031	6068
Атырауская	8966	5984	2982	1727	128	1599	10693	6112	4581
ВКО	4575	3710	865	4373	2138	2235	8948	5848	3100
г.Алматы	2695	25	2670	4099	42	4057	6794	67	6727
г.Астана	218	0	218	197	4	193	415	4	411
Жамбылская	6585	3595	2990	2134	1420	714	8719	5015	3704
ЗКО	867	705	162	569	217	352	1436	922	514
Карагандинская	1569	577	992	1112	268	844	2681	845	1836
Костанайская	1015	789	226	2594	1975	619	3609	2764	845
Кызылординская	10269	7640	2629	399	215	184	10668	7855	2813
Мангистауская	7391	4092	3299	1180	31	1149	8571	4123	4448
Павлодарская	3267	2802	465	3553	1784	1769	6820	4586	2234
СКО	1320	1157	163	4554	4068	486	5874	5225	649
ЮКО	15253	7095	8158	2549	188	2361	17802	7283	10519
ИТОГО	90316	58370	31946	38490	18171	20319	128806	76541	52265

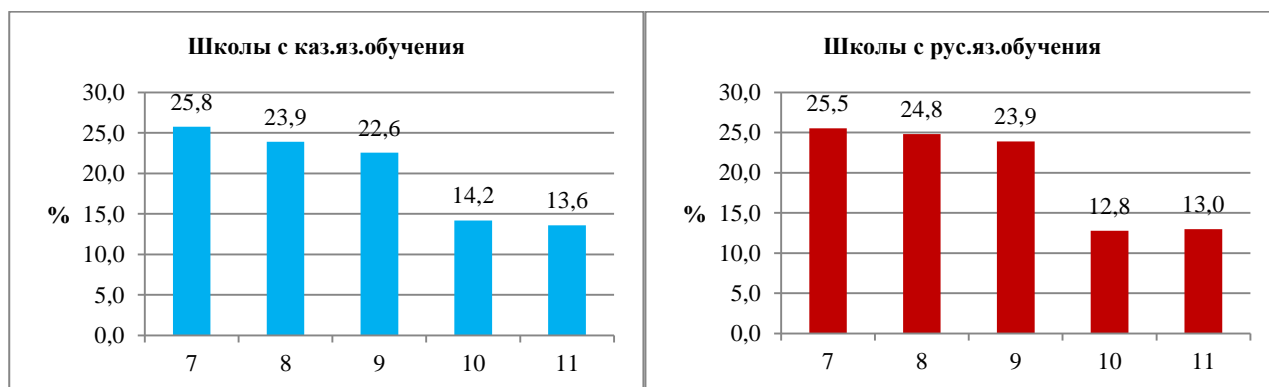

Рисунок 133 – Контингент респондентов-обучающихся (7-11 классы)

Как видно из материалов рисунка 133, среди респондентов-обучающихся наиболее активными оказались семиклассники.

Обучающимся было предложено ответить на шесть вопросов:

- 1 Оцените свой уровень владения английским языком.
- 2 Где Вы изучали/изучаете английский язык?
- 3 Хотите ли Вы повышать уровень владения английским языком?
- 4 Какой предмет в Вашем классе преподается на английском языке?
- 5 Хотите ли Вы изучать на английском языке один или несколько предметов?
- 6 Как относятся Ваши родители к тому, чтобы один или несколько предметов преподавали на английском языке?

Первый из них был направлен на самооценку уровня владения английским языком. Для этого их вниманию были предложены дескрипторы шести уровней владения английским языком по CEFR: A1, A2, B1, B2, C1 и C2. Если судить по результатам самооценки, то, как оказалось, ощутимая доля школьников владеют английским языком на уровне A1, A2 и B1 (рисунок 134).

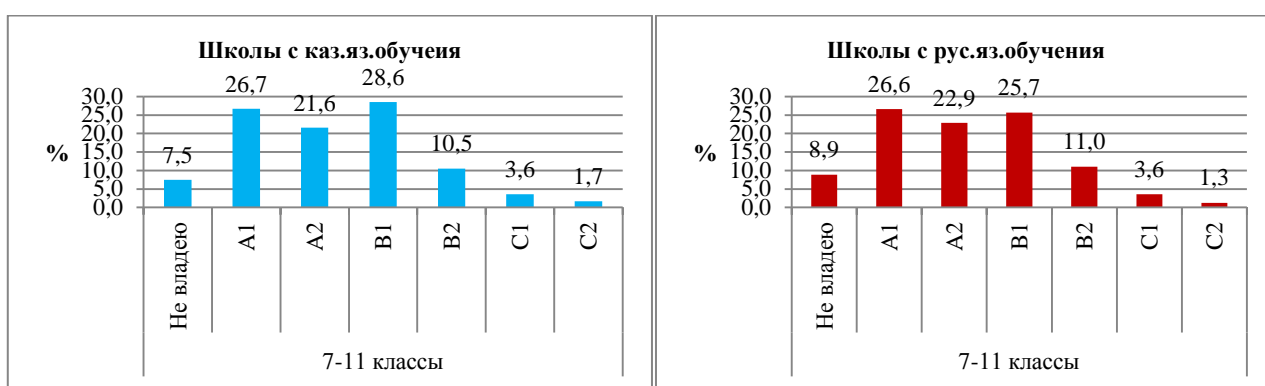
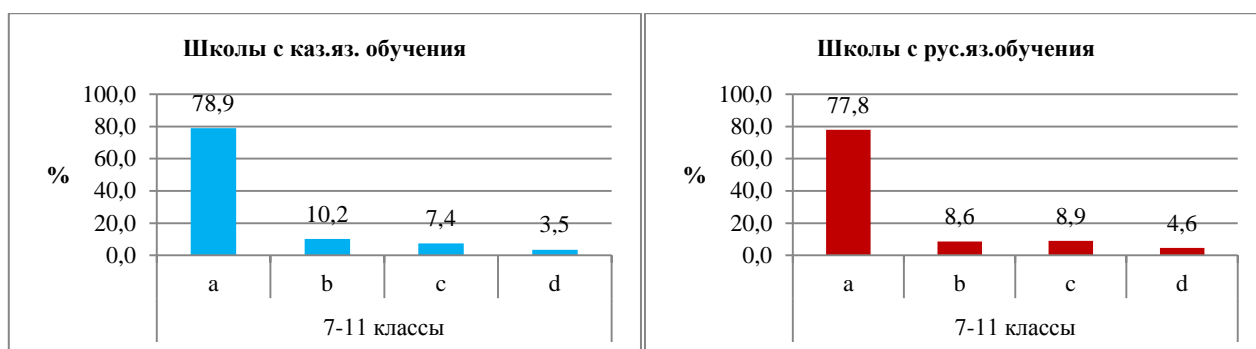

Рисунок 134 – Самооценка респондентов-обучающихся уровня владения английским языком (7-11 классы)

Ответы на второй вопрос свидетельствуют о том, что подавляющее большинство школьников английский язык изучают только в школе на уроках (рисунок 135).

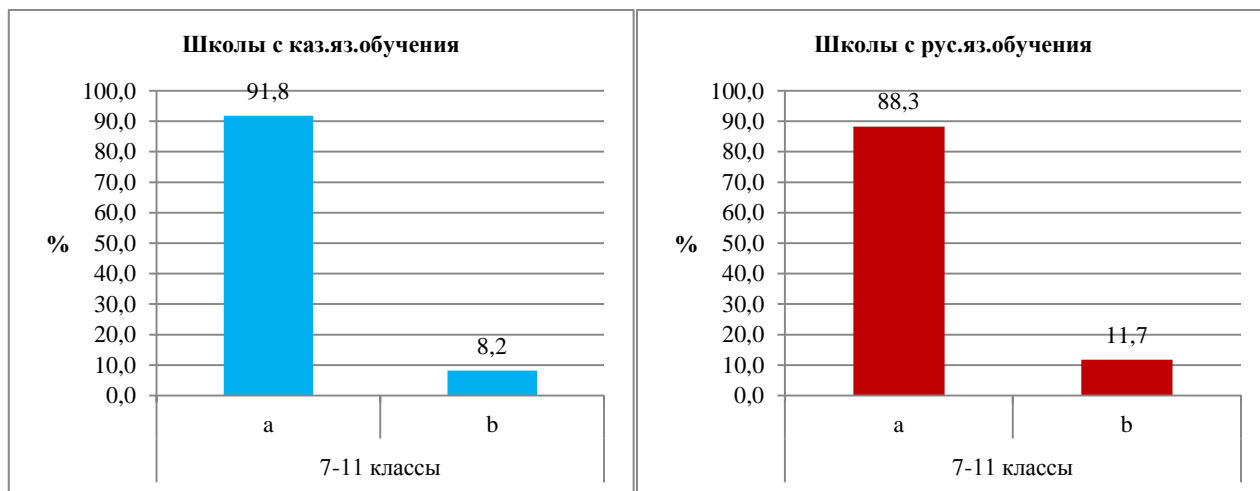
Примечания к рисунку 135:

- a) только в школе на уроках
- b) только в школе на дополнительных занятиях
- c) в языковых центрах (курсах) вне школы
- d) самостоятельно

Рисунок 135 – Сведения об изучении английского языка (7-11 классы)

При этом в изучении английского языка вне школы (в языковых центрах, самостоятельно) более активными оказались учащиеся школ с русским языком обучения.

Но более мотивированными в изучении английского языка оказались учащиеся школ с казахским языком обучения (рисунок 136).

Примечание к рисунку 136:

a) Да

b) Нет

Рисунок 136 – Сведения о желании обучающихся повышать уровень владения английским языком (7-11 классы)

При этом в разрезе классов желание обучающихся повышать уровень владения английским языком распределился равномерно, т.е., невзирая на годы обучения, школьники проявляют очень высокую мотивацию (рисунок 137).

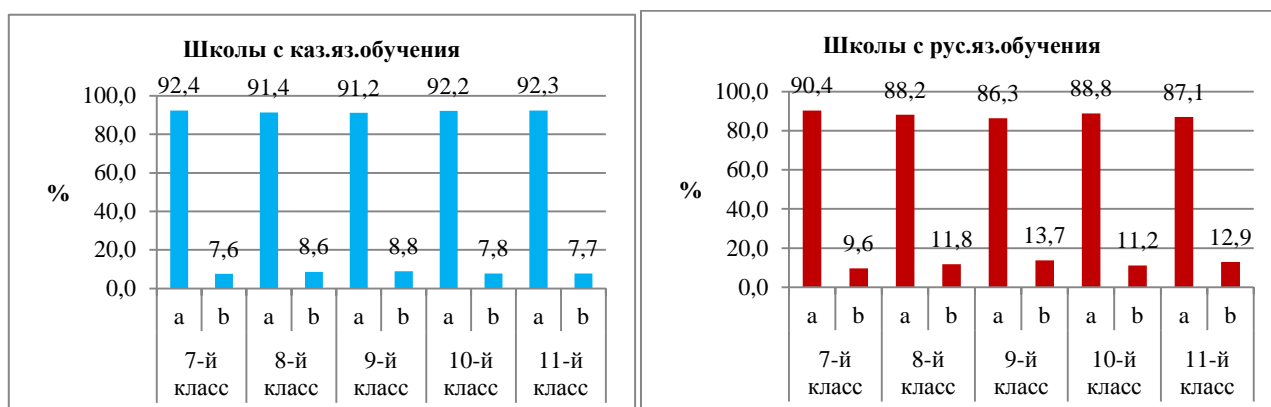
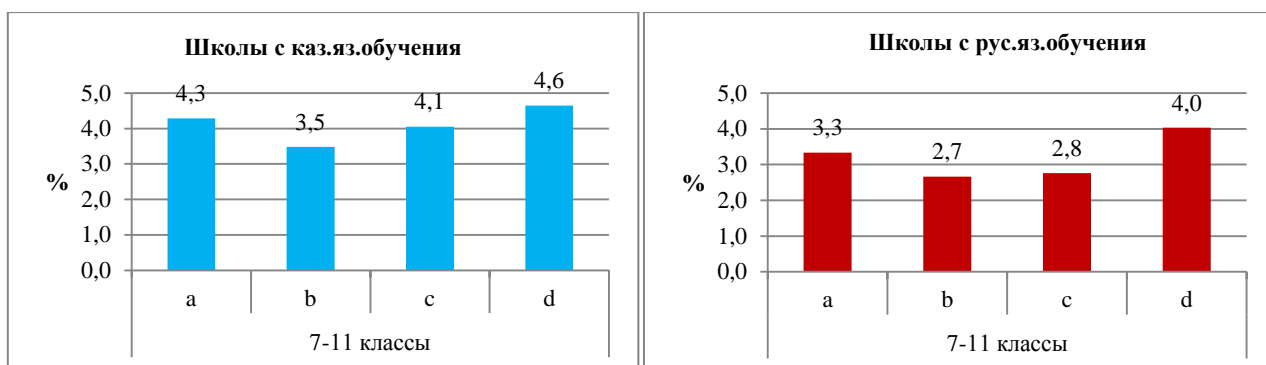

Рисунок 137 – Сведения о желании обучающихся повышать уровень владения английским языком (в разрезе классов)

Из ответов на вопрос: «Какой предмет в Вашем классе преподается на английском языке?» видно, что из предметов ЕМЦ для изучения на английском

языке предпочтение отдается информатике, на втором месте – физика (рисунок 138).

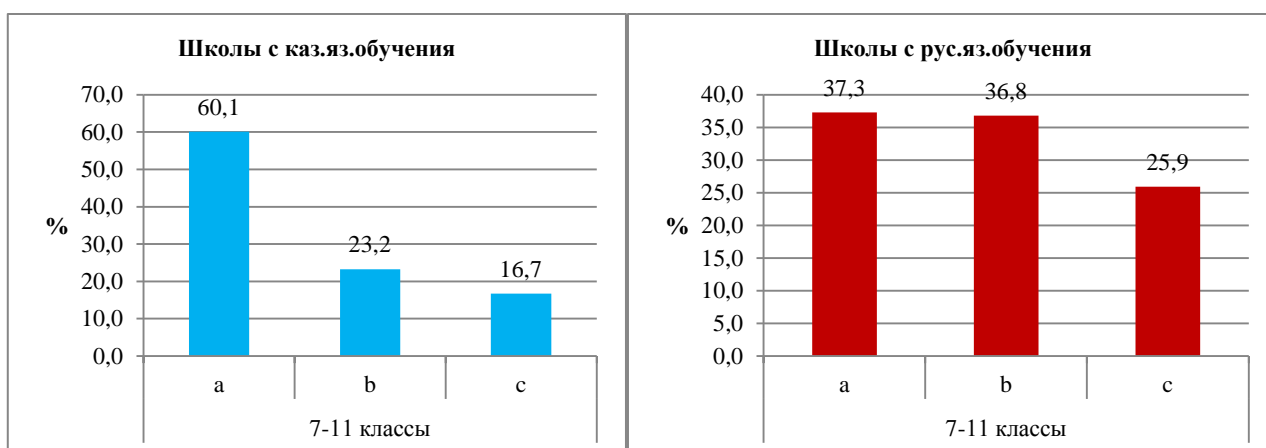
Примечание к рисунку 138:

- а) физика
- б) химия
- в) биология
- г) информатика

Рисунок 138 – Сведения о предметах, преподаваемых на английском языке

В логике ответов педагогов на вопросы онлайн-опроса данная картина представляется вполне корреляционной. В самом деле, информатика – это предмет, построенный на английском языке.

Как положительную тенденцию можно отметить желание большинства респондентов изучать один или несколько предметов на английском языке. При этом следует отметить солидную разницу в мотивациях: у детей из школ с казахским языком обучения эта мотивация выражена намного больше, чем у их сверстников из школ с русским языком обучения (рисунок 139).

Примечание к рисунку 139:

- а) да
- б) нет
- в) затрудняюсь ответить

Рисунок 139 – Сведения о желании обучающихся изучать один или несколько предметов на английском языке

Здесь также следует отметить категоричность неприемлемой позиции детей из школ с русским языком обучения: более трети респондентов выбирают ответ «нет». Кроме того, здесь больше сомневающихся, чем в школах с казахским языком обучения даже среди старшеклассников, которые, как правило, намерены продолжить учебу в вузах (рисунки 140 и 141).

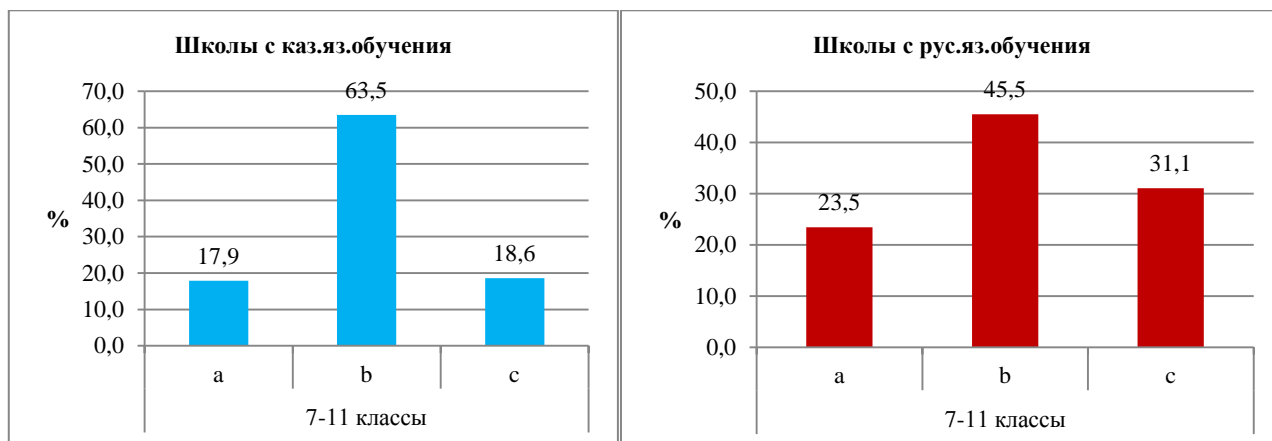
Рисунок 140 – Сведения о желании обучающихся изучать один или несколько предметов на английском языке (в разрезе классов)

Рисунок 141 – Сведения о желании обучающихся изучать один или несколько предметов на английском языке (в разрезе классов)

Ответы респондентов на вопрос: «Как относятся Ваши родители к тому, чтобы один или несколько предметов преподавали на английском языке?» свидетельствуют о том, что:

- по мнению большинства детей, их родители не возражают против идеи изучения одного или нескольких предметов на английском языке;
- более категоричны в ответах дети из школ с казахским языком обучения, так как в их числе намного меньше затрудняющихся ответить на этот вопрос однозначно (рисунок 142).

Примечание к рисунку 142:
 а) возражают
 б) не возражают
 в) затрудняюсь ответить

Рисунок 142 – Мнение школьников об отношении их родителей к изучению одного или нескольких предметов на английском языке

В целом, опрос среди обучающихся позволяет констатировать положительные тенденции в продвижении целей обучения предметов ЕМЦ на английском языке.

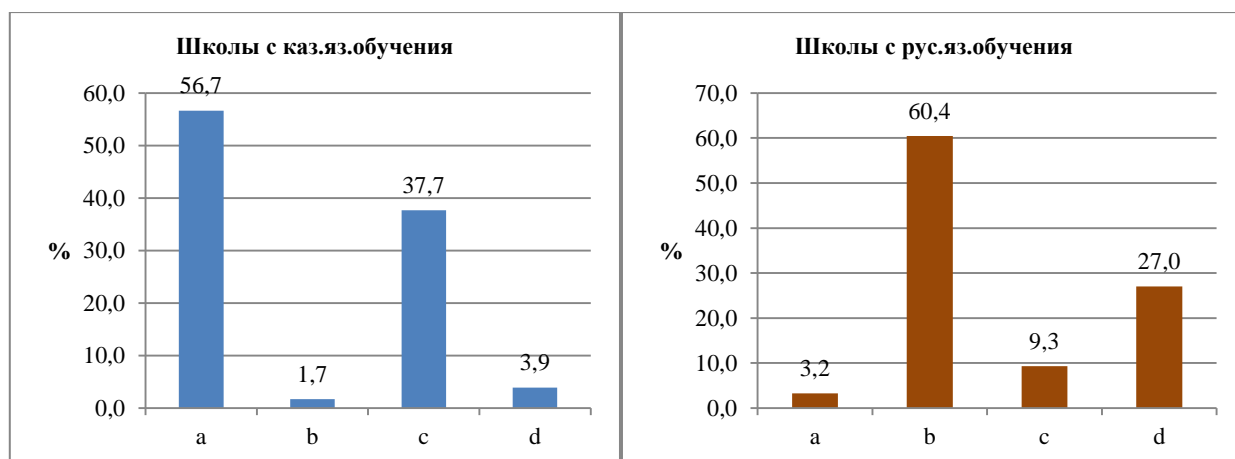
3.4 Результаты онлайн-опроса. Родители

Практически такие же тенденции можно наблюдать по итогам анализа ответов родителей, которым было задано семь вопросов:

- 1 Какой язык Ваш ребенок применяет в быту?
- 2 На скольких и каких языках говорит Ваш ребенок?
- 3 Поддерживаете ли Вы идею о преподавании одного или нескольких предметов на английском языке?
- 4 Желает ли Ваш ребенок изучать английский язык?
- 5 Готов ли Ваш ребенок изучать один или несколько предметов на английском языке в 10-м классе?
- 6 Удовлетворяет ли Вас то, как обучают Вашего ребенка английскому языку в школе?
- 7 Изучает ли Ваш ребенок английский язык дополнительно?

Ответы на первый из них, свидетельствуют о том, что дети в школах с казахским языком обучения и в школах с русским языком обучения в основном

применяют только казахский язык и только русский язык соответственно (рисунок 143).

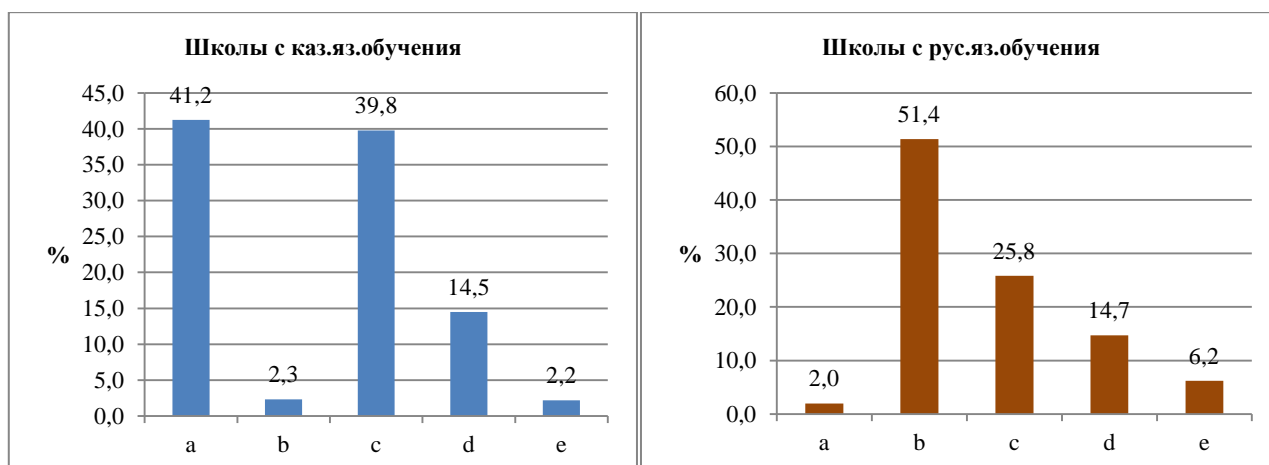

Примечание к рисунку 143:

- a) только казахский язык
- b) только русский язык
- c) чаще казахский язык, реже русский язык
- d) чаще русский язык, реже казахский язык

Рисунок 143 – Ответы родителей на вопрос «Какой язык Ваш ребенок применяет в быту?»

Однако первые из них в большинстве являются двуязычными, т.е. одновременно используют два языка (и казахский, и русский) в отличие от своих сверстников из школ с русским языком обучения, где большая часть детей пользуются только одним языком (рисунок 144).

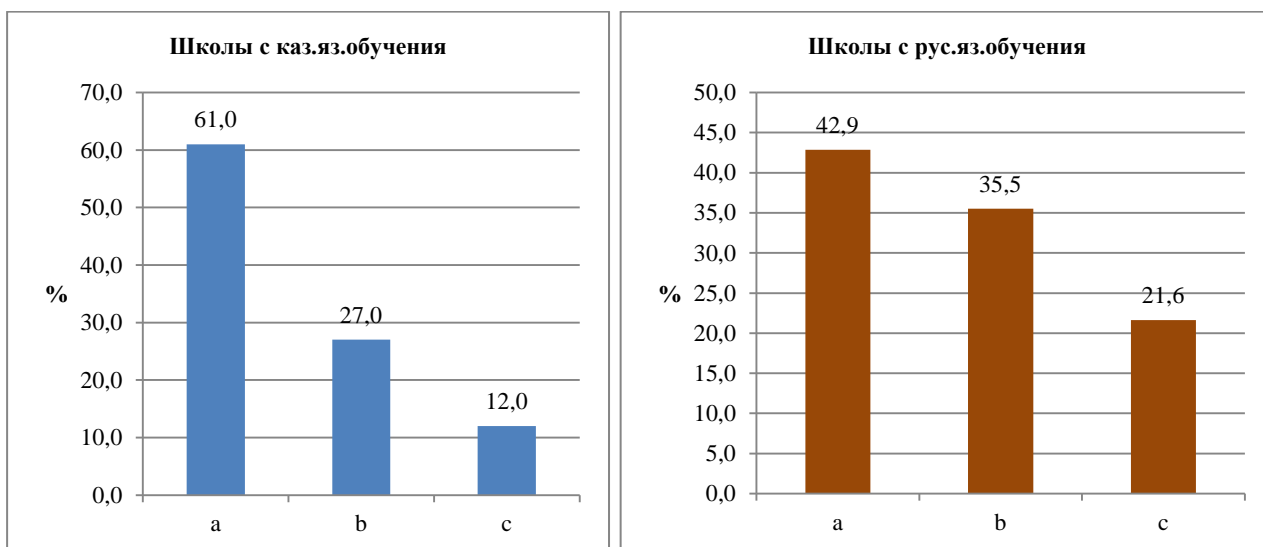
Примечание к рисунку 144:

- a) только на казахском языке
- b) только на русском языке
- c) на казахском и русском языках
- d) на казахском, русском и английском языках
- e) на казахском, русском и других языках (кроме английского)

Рисунок 144 – Ответы родителей на вопрос: «На скольких и каких языках говорит Ваш ребенок?»

При этом, как видно из материалов вышеприведенного рисунка 144, число владеющих тремя (казахским, русским и английским) языками в школах с казахским языком обучения совпадает с аналогичным показателем школ с русским языком обучения.

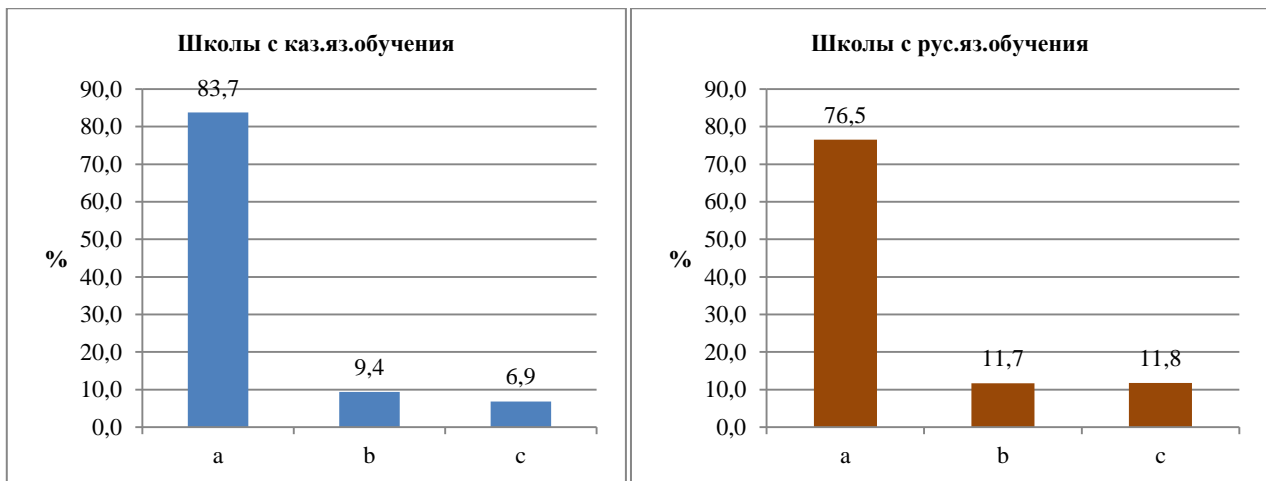
Ответы на третий вопрос свидетельствуют о том, что доля родителей детей из школ с казахским языком обучения (61,0%), поддерживающих идею о преподавании одного или нескольких предметов на английском языке, намного превышает аналогичный показатель школ с русским языком обучения: здесь более трети родителей к идее обучения предметам ЕМЦ на английском языке относятся отрицательно, но и больше сомневающихся (21,6%) по сравнению с родителями детей из школ с казахским языком обучения (рисунок 145).

Примечание к рисунку 145:
а) поддерживаю
б) не поддерживаю
в) затрудняюсь ответить

Рисунок 145 – Ответы родителей на вопрос «Поддерживаете ли Вы идею о преподавании одного или нескольких предметов на английском языке?»

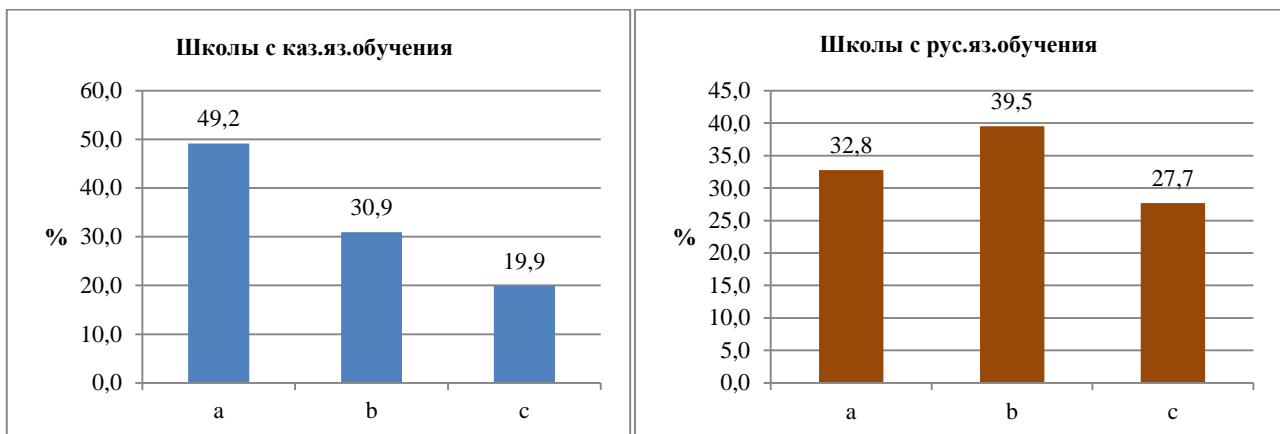
По сравнению с ответами на третий вопрос поле распределения ответов родителей на четвертый вопрос намного уже: здесь подавляющее число родителей утверждают, что их дети желают изучать английский язык, что также коррелирует с ответами на такой же вопрос самих детей (рисунок 146).

Примечание к рисунку 146:
 a) да
 b) нет
 c) затрудняюсь ответить

Рисунок 146 – Ответы родителей на вопрос «Желает ли Ваш ребенок изучать английский язык?»

Во мнении готовности детей к изучению одного или нескольких предметов на английском языке в 10-м классе более позитивны и оптимистичны родители школ с казахским языком обучения, причем они более категоричны в ответах на пятый вопрос, т.е. сомневающихся здесь (19,9%) намного меньше по сравнению с аналогичным показателем (27,7%) школ с русским языком обучения (рисунок 147)

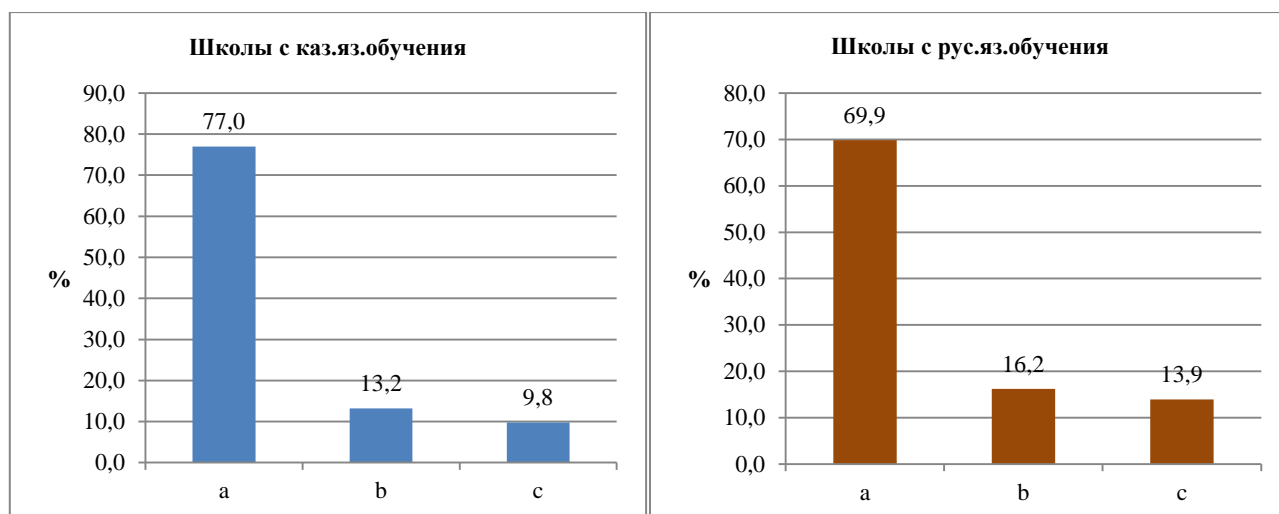

Примечание к рисунку 147:
 a) да
 b) нет
 c) затрудняюсь ответить

Рисунок 147 – Ответы родителей на вопрос «Готов ли Ваш ребенок изучать один или несколько предметов на английском языке в 10-м классе?»

Такая же картина с ответами на шестой вопрос: подавляющую долю родителей удовлетворяет то, как обучают их детей английскому языку в школе.

Однако, более критичны родители детей из школ с русским языком обучения (рисунок 148).

Примечание к рисунку 148:

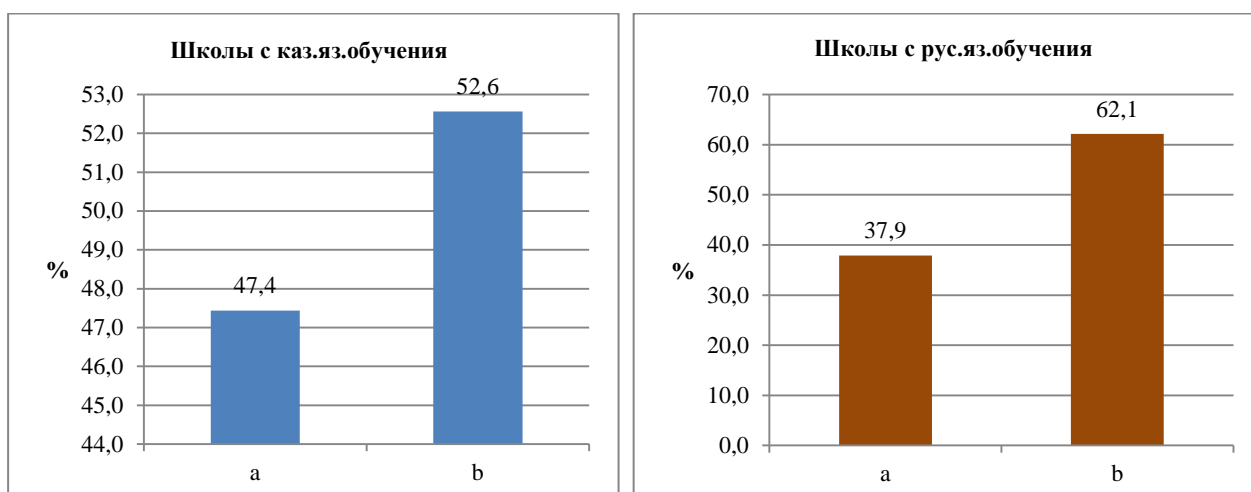
а) да

б) нет

с) затрудняюсь ответить

Рисунок 148 – Ответы родителей на вопрос «Удовлетворяет ли Вас то, как обучают Вашего ребенка английскому языку в школе?»

Ответы родителей на седьмой вопрос свидетельствуют о том, что дети из школ с казахским языком обучения более активны в дополнительном изучении английского языка, что во многом объясняет позитивность и оптимистичность их родителей в отношении к обучению предметам ЕМЦ на английском языке (рисунок 149).

Примечание к рисунку 149:

а) да

б) нет

Рисунок 149 – Ответы родителей на вопрос «Изучает ли Ваш ребенок английский язык дополнительно?»

4 Выводы по итогам мониторинга готовности общеобразовательных школ к изучению предметов ЕМЦ на английском языке

По результатам мониторинга среди участников опроса преобладают опытные педагоги со стажем свыше 10 лет (56,6% учителей биологии, 62,1% учителей физики, 63,2% учителей химии и 45,4% учителей информатики).

Данные по качественному составу педагогов свидетельствуют о среднем квалификационном уровне учителей биологии, физики и химии. Более низкий уровень продемонстрировали учителя информатики: третья часть респондентов не имеют квалификационной категории, несмотря на показатели педагогического стажа, причем значительную долю составляют учителя сельских школ. В связи с этим, следует стимулировать участие учителей предметов ЕМЦ в процессе аттестации по новой системе. Это касается не только учителей информатики.

Данные мониторинга свидетельствуют, что порядка 13% учителей предметов ЕМЦ уже начали преподавать свой предмет на английском языке. Если учитывать, что в число респондентов не включены учителя Пилотных школ (527 школ), то можно констатировать хороший старт для выполнения 79 Шага Плана Нации. При этом следует отметить бóльшую активность учителей сельских школ.

В целом, все четыре предмета изучаются на английском языке в части вариативного компонента (факультативы, кружки, секции и др.) и в рамках внеклассных мероприятий по предметам ЕМЦ. Но немало случаев, когда учителя предметов ЕМЦ указывают, что их предметы ведутся и в рамках инвариантного компонента учебного плана. Это учителя, имеющие необходимый уровень владения английским языком (B1-C1) и работающие в специализированных школах для одаренных детей и БИЛ.

При этом преподавание четырех предметов на английском языке ведется по большей части в 7 классах и в режиме частичного погружения, что также подтверждает вывод об успешном старте. Уверенность в этом усиливается и за счет показателей уровня владения английским языком учителями предметов ЕМЦ. Здесь складывается следующая картина: порядка 19% респондентов владеют английским языком на уровне A1-A2 и 12% на уровне B1, солидная доля (одна третья часть респондентов) учителей при этом имеют соответствующие сертификаты, хотя требуемый уровень, начиная с B2, отмечен только у 6 %.

Говоря о наличии сертификатов, следует иметь в виду, что на период онлайн-опроса многие учителя не завершили языковые курсы, немало учителей, которые изучали и изучают английский язык самостоятельно.

Как положительную тенденцию можно уверенно оценить намерения учителей химии, биологии, физики и информатики изучать и совершенствовать английский язык. Долю таких учителей составило преобладающее большинство – порядка 80% респондентов.

Касательно повышения квалификации учителей предметов ЕМЦ: обучение учителей предметов ЕМЦ на языковых курсах (порядка 30%) и курсах по обновленному содержанию образования (около 50%) сравнительно с курсами по CLIL-технологиям (чуть более 15%) носит более системный и плановый характер. Из этого следует необходимость активизации процесса изучения учителями предметов ЕМЦ специальной технологии – интегрированного обучения предмету и языку (CLIL).

Относительно мнения учителей предметов ЕМЦ по поводу режима применения данной технологии: абсолютное большинство учителей (более 90%) считают наилучшим вариант частичного погружения, что предполагает изучение предметной терминологии, проведение отдельных этапов урока, изучение отдельных разделов элективных курсов, проведение предметных кружков, секций, других внеклассных мероприятий на английском языке. При этом, по мнению учителей химии, биологии и физики, погружение следует начинать с 7-го класса, а учителя информатики – с 5-го класса.

По поводу мнения родителей. Большинство из них поддерживают идею обучения предметам ЕМЦ на английском языке. Причем более позитивно настроены родители обучающихся в школах с казахским языком обучения (61%), менее – в школах с русским языком обучения (42,9%). Подавляющее большинство родителей утверждают, что их дети желают изучать английский язык. Также большинство родителей отметили, что их устраивает то, как обучают их детей английскому языку в школе. Следует отметить, что немалая доля родителей считают, что их дети к 10-му классу будут готовы изучать предметы ЕМЦ на английском языке.

Основной вывод по итогам опроса среди обучающихся:

– сформированность высокого уровня мотивации в изучении английского языка;

– желание большинства респондентов изучать один или несколько предметов на английском языке, при этом у детей из школ с казахским языком обучения эта мотивация выражена намного больше (60,1%), чем у их сверстников из школ с русским языком обучения (37,3%).

Заключение

В целом, проведенный онлайн-опрос среди педагогов, обучающихся и родителей позволяет констатировать положительные тенденции в продвижении целей обучения предметам ЕМЦ на английском языке: основная масса родителей не возражает, учителя и обучающиеся имеют сильную мотивацию.

Данные проведенного мониторинга позволяют положительно оценить предпринимаемые действия в этой сфере образования, а также принимать обоснованные решения текущих проблем, разработки успешных стратегий в области обучения предметам ЕМЦ на английском языке.

Дальнейшее продвижение данной идеи требует:

- повышения качества преподавания предмета «Английский язык»;
- обеспечения высокого качества учебных ресурсов;
- посткурсовой поддержки учителей предметов ЕМЦ;
- целенаправленной подготовки будущих учителей предметов ЕМЦ со знанием английского языка и CLIL-компетенциями;
- работы в СМИ с применением инновационных форм пропаганды и разъяснения среди широкой общественности.

Содержание

Введение	94
1. Структура и технологические карты мониторинга готовности общеобразовательных школ к изучению предметов ЕМЦ на английском языке (учителей, родительской общественности, обучающихся).	96
2. Методы сбора информации и обработки базы данных мониторинга готовности общеобразовательных школ к изучению предметов ЕМЦ на английском языке.	101
3. Результаты анализа данных мониторинга готовности общеобразовательных школ к изучению предметов ЕМЦ на английском языке.	102
4. Выводы по итогам мониторинга готовности общеобразовательных школ к изучению предметов ЕМЦ на английском языке.	181
Заключение	183

Ата-аналар қоғамдастығының, мұғалімдер және оқушылардың тілектерін есепке ала отырып ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқытатын жалпы орта білім беру мектептердің дайындығы бойынша мониторинг

Әдістемелік ұсынымдар

Мониторинг готовности общеобразовательных школ к изучению предметов ЕМЦ на английском языке с учетом готовности учителей, желаний родительской общественности и обучающихся

Методические рекомендации

Басуға 25.05. 2018 ж. қол қойылды. Пішімі 60×84 1/16.
Қағазы офсеттік. Офсеттік басылыс.
Қаріп түрі «Times New Roman». Шартты баспа табағы 11.

Подписано в печать 25.05. 2018 г. Формат 60×84 1/16.
Бумага офсетная. Печать офсетная.
Шрифт Times New Roman. Усл. п.л. 11.

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
«Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы» РМҚК
010000, Астана қ., Орынбор көшесі 4, «Алтын Орда» БО, 15-қабат

Министерство образования и науки Республики Казахстан
Национальная академия образования им. И. Алтынсарина
010000, г. Астана, ул. Орынбор, 4, БЦ «Алтын Орда», 15 этаж